

10 lat Programu

Przemiany w Regionie RITA

REGIO

PRZEMIANY

Copyright © Fundacja Edukacja dla Demokracji 2010

Opracowanie tekstów:

Martyna Kwiatkowska (s. 10-30)

Ewa Romanowska (s. 32-34)

Opracowanie listy projektów RITA i STP:

Magdalena Smolińska, Lena Prusinowska

oraz

Martyna Kwiatkowska, Martyna Michalik, Anna Kertyczak, Ewa Sobiesak, Justyna Janiszewska, Ewa Romanowska

Zespół redakcyjny:

Martyna Kwiatkowska

Renata Koźlicka-Glińska

Dorota Górską

Justyna Janiszewska

Korekta:

Marta Pejda

Wydawca:

Fundacja Edukacja dla Demokracji

ul. Nowolipie 9/11, 00-150 Warszawa,

faks: +48 (22) 635 40 06

<http://www.edudemo.org.pl>

Opracowanie graficzne i skład:

Małgorzata Szandała

ISBN 83-88753-65-7

Warszawa 2010

Publikacja bezpłatna sfinansowana ze środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Spis treści

List gratulacyjny Ministra Spraw Zagranicznych Radosława Sikorskiego	5
10 lat Programu RITA w liczbach	6
Wprowadzenie	7
Oferta Programu RITA	8
Wybrane przykłady projektów dofinansowanych w ramach konkursów grantowych	9
Tato.Net, wsparcie dla ojców w Polsce, Ukrainie, Białorusi i Rosji	10
Opieka paliatywna w Armenii i Ukrainie	12
Rodzić po ludzku w Azerbejdżanie	14
Nowe metody rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych w Polsce i na Białorusi	16
Ochrona środowiska na Białorusi	18
Rozwój agroturystyki w Dagestanie	20
Standardy zarządzania w administracji w Rosji, Gruzji i Tadżykistanie	22
Renowacja cmentarzy w Polsce i Ukrainie	24
Dokumentowanie tradycyjnej muzyki wiejskiej w Ukrainie	26
Polsko-ukraińska współpraca szkół	28
Wizyty Studyjne w Polsce - <i>Study Tours to Poland</i>	31
Program <i>Study Tours to Poland</i> dla studentów	32
Program <i>Study Tours to Poland</i> profesjonaliści	35
Lista projektów dofinansowanych w ramach Programu RITA w latach 2001-2009	39
Lista organizacji partnerskich goszczących uczestników wizyt studyjnych oraz lista grup studyjnych	83
O Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności	90
O Fundacji Edukacja dla Demokracji	91
10 лет Программы RITA в числах	92
Содержание	93
10 years of RITA Program in figures	94
Summary	95

10 lat Polsko-Amerykańskiej
Fundacji Wolności

Minister Spraw Zagranicznych
Radosław Sikorski

SM 110120/10/54841

Warszawa, 12 maja 2010 r.

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
Przedstawicielstwo w Polsce
ul. Dobra 72
00-312 Warszawa

drodzy Państwo,

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności w trakcie ostatnich 10 lat odnotowała wiele znaczących osiągnięć, szczególnie w zakresie umacniania społeczeństwa obywatelskiego, demokracji i gospodarki rynkowej w Polsce oraz wspierania procesów transformacji w Europie Środkowo-Wschodniej.

Na szczególne uznanie zasługuje rozwój programów, które wspólnie z Fundacją obchodzą w tym roku okrągły jubileusz. Zarówno Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda, jak i Program „Przemiany w Regionie” RITA konsekwentnie wspierają rozwój demokracji w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu oraz Azji Środkowej.

Z okazji jubileuszu chciałbym złożyć Fundacji oraz wszystkim zaangażowanym w realizowanie jej programów życzenia dalszej konsekwencji w działaniu, wiele sukcesów oraz rosnącej rzeszy absolwentów, śmiało obejmujących coraz bardziej odpowiedzialne stanowiska w swoich krajach oraz działających na rzecz promowania demokracji, jak również otwartej i pokojowej współpracy między narodami.

Łączę serdeczne pozdrowienia,

Sikorski

10 lat Programu RITA w liczbach

Liczba dofinansowanych projektów: **650**

W tym:

- **521** projekty zostały zrealizowane przez organizacje pozarządowe;
- **102** projekty zostały zrealizowane przez szkoły;
- **27** projektów zostało zrealizowanych przez inne typy podmiotów.

Liczba dotowanych podmiotów: **387**

W tym:

- Liczba dotowanych organizacji pozarządowych: **276**
- Liczba dotowanych szkół: **91**

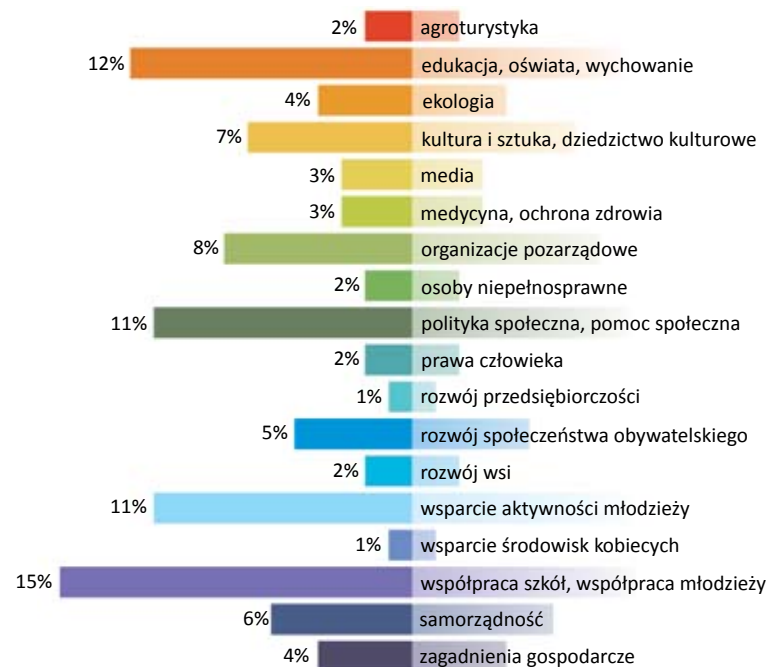
Łączna kwota dofinansowania projektów: **20 840 000 PLN**

Projekty w poszczególnych krajach

0,8%	Armenia
1,2%	Azerbejdżan
11,7%	Białoruś
3,5%	Gruzja
1,2%	Litwa
3,2%	Mołdowa
0,5%	Mongolia
12,7%	Rosja
0,9%	Tadżykistan
39,0%	Ukraina
1,7%	inne kraje
23,5%	projekty wielostronne

Projekty w poszczególnych dziedzinach

Liczba uczestników szkoleń i seminariów w ramach Programu RITA: **2000** osób

W tym między innymi:

- **12 szkoleń** w Polsce i za granicą dotyczących współpracy międzynarodowej – liczba osób przeszkolonych: **288**
- **2 kursy** trenerskie (podstawowy i zaawansowany), każdy dla **16 osób**
- **14 „swatek”**, w których wzięło udział ponad **367 szkół** z Polski, Ukrainy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej.

Szanowni Państwo!

Przekazujemy w Państwa ręce publikację, która przekrojowo prezentuje dorobek Programu „Przemiany w Regionie” – RITA, wieloletniego przedsięwzięcia Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanego przez Fundację Edukacja dla Demokracji.

Otwarty w 2000 roku Program wspiera dzielenie się ze społeczeństwami krajów Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Środkowej polskimi doświadczeniami w zakresie przemian demokratycznych i rozwojowych. Kładziemy również nacisk na kształtowanie nowych liderów i elit społecznych, intelektualnych i gospodarczych, gotowych i zdolnych do działania na rzecz demokracji, gospodarki rynkowej oraz społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto, w ramach Programu promowana jest idea współpracy międzynarodowej, dialogu międzykulturowego oraz standardów we współpracy transgranicznej.

W ciągu dziesięciu lat działania Programu udzieliliśmy 650 dotacji na łączną kwotę ponad 20 milionów złotych. Wiele dofinansowanych działań przyniosło realne i długofalowe efekty. Wybrane projekty, obejmujące szerokie spektrum działań i wysoko ocenione za sposób realizacji i efekty, przedstawiamy na dalszych stronach tej publikacji.

Program „Przemiany w Regionie” – RITA to nie tylko dotacje. W ciągu dziesięciu lat Program towarzyszył postępującym zmianom i sam się zmieniał, dostosowując się do warunków, w jakich działają polskie organizacje pozarządowe na Wschodzie oraz ich partnerzy. Staraliśmy się w ramach Programu wpływać na kształtowanie bardziej przyjaznych warunków pracy organizacji zajmujących się działaniami międzynarodowymi oraz wspierać konsolidację tego środowiska.

W 2004 roku rozpoczęliśmy organizowanie wizyt studyjnych dla studentów z Białorusi, Ukrainy i Obwodu Kaliningradzkiego oraz specjalistów z Europy Wschodniej. Ta ścieżka programowa szybko wyrosła w osobny, szeroki nurt – Program Study Tours to Poland, za którego realizację od 2007 r. odpowiada Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka Jeziorańskiego we współpracy z Fundacją Borussia. Od początku realizacji STP, w wizytach studyjnych wzięło udział 1805 profesjonalistów (głównie z Ukrainy, Gruzji, Białorusi, Mołdowy oraz Federacji Rosyjskiej) oraz 1357 studentów, w tym 913 z Ukrainy, 225 z Białorusi i 219 z Rosji.

Od 2005 roku, na fali wzrostu wzajemnego zainteresowania i sympatii pomiędzy Polakami i Ukraińcami po Pomarańczowej Rewolucji, Program RITA zwiększył wsparcie dla współpracy szkół. Odbyło się czternaście spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, w których wzięło udział ponad trzysta sześćdziesiąt szkół z Polski, Ukrainy, Białorusi

i Federacji Rosyjskiej. Podczas tych spotkań, nazywanych żartobliwie „swatkami”, nauczyciele i kierownictwo szkół mieli możliwość znalezienia partnerskiej szkoły oraz przygotowania się do wymiany międzynarodowej. Wydane zostały broszury w jęz. polskim i ukraińskim stanowiące kompendium wiedzy przydatnej przy organizacji wymiany szkolnej.

Poczynając od pierwszej edycji Programu, niezwykle ważna była dla nas wymiana informacji i ułatwianie kontaktów pomiędzy organizacjami i instytucjami z Polski i krajów Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Środkowej. Wsparliśmy wydanie tzw. atlasów organizacji pozarządowych z Ukrainy, Obwodu Kaliningradzkiego, Białorusi i Mołdowy. We współpracy ze Stowarzyszeniem Klon/Jawor stworzyliśmy na serwerze www.ngo.pl bazę danych organizacji pozarządowych z Europy Wschodniej oraz bazę zawierającą dane o działalności polskich organizacji pozarządowych poza granicami kraju. Przyczyniliśmy się do realizacji INFRUST – *Information and Trust* – inicjatywy stworzonej przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Ośrodek Samorządu Lokalnego w Olsztynie oraz Nidzicką Fundację Rozwoju „Nida” ze strony polskiej oraz Stowarzyszenie Młodzież za Wolność Słowa z Kaliningradu, dzięki której w ciągu kilku lat związanych zostało ponad 100 polsko-rosyjskich partnerstw projektowych. Wydaliśmy, we współpracy z Grupą Zagranica, siedem edycji CD-ROMu poświęconego działalności polskich organizacji pozarządowych poza granicami kraju. Wsparliśmy szereg wizyt studyjnych polskich organizacji do Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej oraz do Mołdowy, jak również zorganizowane przez Grupę Zagranica w 2009 r. Pozarządowe Forum Polsko-Rosyjskie. Wreszcie, podążając za dynamicznym rozwojem internetowych metod komunikacji, uruchomiliśmy międzynarodowy, społecznościowy portal współpracy międzynarodowej www.civicoportal.org, który z każdym miesiącem zyskuje kolejnych użytkowników.

W ciągu tej dekady obserwowaliśmy, jak kolejne organizacje, szkoły, instytucje publiczne zapalają się do współpracy ze Wschodem, jak się tej współpracy uczą i jak staje się ona częścią ich misji. Jesteśmy dumni, że dzięki Programowi RITA tak wiele osób, organizacji społecznych i instytucji ze Wschodu skorzystało z polskich doświadczeń, i tak wielu ich polskich partnerów miało możliwość te doświadczenia przekazywać, przekonując się jednocześnie, że transfer wiedzy i doświadczeń nigdy nie jest jednostronny. Dziesięciolecie Programu RITA przypada w połowie realizacji bieżącej edycji Programu – chcemy nadal służyć tym, którzy odpowiedzialnie i kompetentnie podejmują współpracę z naszymi wschodnimi sąsiadami.

Justyna Janiszewska
Fundacja Edukacja dla Demokracji

Jacek Michałowski
Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Oferta Programu „Przemiany w Regionie” - RITA

- Otwarte konkursy grantowe dla organizacji pozarządowych na realizację projektów mających na celu dzielenie się z partnerami z krajów objętych Programem polskim doświadczeniem w zakresie przemian oraz nawiązywanie i rozwijanie współpracy na szczeblu lokalnym. Konkursy ogłaszane są dwa razy do roku: wiosną i jesienią. Wysokość standardowego dofinansowania jednego projektu nie przekracza 40 000 zł.
- Wsparcie w inicjowaniu i wdrażaniu projektów dofinansowanych z Programu „Przemiany w Regionie”- RITA poprzez pomoc w nawiązywaniu kontaktów z partnerami zagranicznymi, informowanie o działaniach polskich organizacji pozarządowych w krajach partnerskich oraz wspieranie koalicji polskich organizacji pozarządowych działających poza granicami kraju.
- Służenie platformą wymiany informacji pomiędzy organizacjami i instytucjami społeczeństwa obywatelskiego z krajów Unii Europejskiej, Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej m.in. poprzez portal www.civicportal.org.

Ponadto w ramach Programu organizowane są:

- spotkania grantobiorców Programu „Ambasadorzy Przemian w Regionie”, służące wymianie doświadczeń i podsumowaniu dokonań;
- konkurs na fotoreportaż z projektu realizowanego w ramach Programu „Przemiany w Regionie”- RITA;
- konkurs o staż i netbook dla wschodnich partnerów grantobiorców Programu RITA;
- konkurs na materiały dydaktyczne wspierające współpracę międzynarodową;
- polsko-ukraińskie spotkania nauczycieli rozpoczynających współpracę międzyszkolną.

Aktualne informacje nt. oferty programowej, w tym terminy konkursów, regulaminy i formularze wniosków, można znaleźć na stronie <http://rita.edudemo.org.pl>

Oferta Programu „Study Tours to Poland” - STP

Częścią Programu „Przemiany w Regionie” – RITA są wizyty studyjne dla studentów i profesjonalistów z krajów Europy Wschodniej „Study Tours to Poland”. Wizyty służą poznaniu Polski i wymianie doświadczeń w zakresie demokratycznych i wolnorynkowych przemian, budowania państwa prawa, wzmacniania społeczności lokalnych i inicjatyw obywatelskich.

[http:// www.studytours.pl](http://www.studytours.pl)
e-mail: stp@studytours.pl

Study Tours to Poland - wizyty profesjonalistów

W ramach krótkoterminowych wizyt studyjnych przedstawiciele samorządów lokalnych, administracji rządowej, pracownicy centralnych instytucji państwowych i inne grupy zawodowe mają możliwość poznać polski dorobek w zakresie przekształceń ustrojowych i doświadczeń „polskiej drogi” do członkostwa w Unii Europejskiej. Wizyty organizowane są w niewielkich grupach, we współpracy z polskimi organizacjami pozarządowymi, jednostkami administracji rządowej i samorządowej oraz centralnymi instytucjami państwa. Dotychczas w STP brali udział głównie przedstawiciele Ukrainy, Białorusi, Rosji, Mołdowy i Gruzji.

Koordinatorem STP dla profesjonalistów jest Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

[http:// www.kew.org.pl](http://www.kew.org.pl)

Study Tours to Poland – wizyty studentów

W ramach tej ścieżki STP zapraszamy wyróżniających się studentów z Białorusi, Ukrainy i wybranych obwodów Federacji Rosyjskiej na kilkunastodniowe wizyty przy polskich ośrodkach akademickich. W trakcie spotkań organizowanych przez doświadczone organizacje pozarządowe studenci mają okazję poznać polskie środowiska akademickie, organizacje obywatelskie, spotkać się z liderami życia publicznego, wziąć udział w wykładach, warsztatach, seminariach i imprezach kulturalnych.

STP dla studentów koordynuje Fundacja „Borussia” z Olsztyna.

<http://www.borussia.pl>

Wybrane przykłady projektów dofinansowanych w ramach konkursów grantowych

W tym rozdziale przedstawiamy Państwu wybrane przykłady projektów dofinansowanych z Programu RITA. Opisujemy projekty z różnych dziedzin: społeczne, ekologiczne, agroturystyczne, dotyczące zarządzania, dziedzictwa kulturowego i wymiany szkolnej, których wspólnym mianownikiem jest dzielnie się polskim doświadczeniem i rozwój współpracy z partnerami wschodnimi. Mamy nadzieję, że szczegółowy opis, refleksje realizatorów i uczestników projektów, ich praktyczne doświadczenia z wdrażania projektów pokażą charakter i istotę Programu i realizowanych przy jego wsparciu przedsięwzięć. A konkretne przykłady jak nawiązywano współpracę, jakie bariery były do pokonania, jak się projekty rozwijały i do jakich zmian się przyczyniły pozwolą na szersze spojrzenie na Program. Dziękujemy wszystkim, którzy podzielili się z nami swoim doświadczeniem.

Wykaz wszystkich projektów zrealizowanych w ramach dofinansowania z Programu RITA w latach 2001-2009 znajduje się na str. 39.

Tato.Net, wsparcie dla ojców w Polsce, Ukrainie, Białorusi i Rosji

Fundacja im. Cyryla i Metodego Biuro Tato.Net

ul. Ks. Wojciecha Danielskiego 10
20-806 Lublin
tel.: 00 48 81 527 99 13
e-mail: info@tato.net
www.tato.net

Organizacja Służba do Spraw Rodziny Mińsk, Białoruś

Fundacja im. Cyryla i Metodego wspiera pojednanie i porozumienie między narodami, kulturami i wyznaniem, podejmuje wysiłki na rzecz edukacji społecznej i etycznej. W ramach Fundacji działa inicjatywa Tato.Net, która zrodziła się w odpowiedzi na zapotrzebowanie wielu rodzin. U podstaw jej działań leży przekonanie, że dzieci dla prawidłowego rozwoju potrzebują zarówno matki, jak i ojca. Obecność kochającego i zaangażowanego taty daje dzieciom wiarę w siebie i poczucie, że jest ktoś, dla kogo są najważniejsze. Dzieci, które wzrastają w obecności odpowiedzialnych i oddanych ojców, radzą sobie lepiej w szkole, w kontaktach z rówieśnikami, w pracy i w dorosłym życiu. Twórcy Tato.Net są przekonani, że zaangażowanie jest bezcennym darem, jaki ojciec może ofiarować swojemu dziecku, a zarazem ogromnym kapitałem na przyszłość.

Koncentrujemy się na budowaniu ruchu społecznego odpowiedzialnych ojców, którym zależy na dobru dzieci i poszerzaniu swoich kompetencji wychowawczych – mówi Dariusz Cupiał, prezes Fundacji Cyryla i Metodego. - Staramy się zmotywować, zachęcić, wyposażać w różne narzędzia pomagające być ojcem spełnionym.

Fundacja Świętego Włodzimierza

n/c 8881
Lwów, 79044 Ukraina
tel.: 00 38 032 240 18 02
e-mail: stwf@lviv.farlep.net
www.stwf.org.ua

Międzynarodowa Akademia Rodziny

ul. Czernichowskiego 2, pok.59
Sankt Petersburg, Rosja
tel.: 00 7 921 938 92 65
e-mail: mipu@yandex.ru
www.mipu.org.ru

Inicjatywa społeczna Papa-szkoła.RU

tel. 00 7 911 249 92 77
e-mail: eremin@papaschool.ru
www.papaschool.ru

Od początku istnienia inicjatywa Tato.Net działała na polu międzynarodowym. Współpraca ze specjalistami ze Stanów Zjednoczonych i Europy Zachodniej sprzyjała otwartości na inne kraje, kultury, religie. Nie trzeba było długo czekać, aby projekt Tato.Net rozszerzył obszar działania na kraje Europy Wschodniej.

Projekt „Rola ojca w procesie kształtowania postaw aktywności obywatelskiej rodziny” został sfinansowany w ramach Programu „Przemiany w Regionie” – RITA i zrealizowany w 2004 roku w partnerstwie z organizacjami z czterech krajów: Białorusi, Słowacji, Ukrainy i Rosji. Problematyka projektu koncentrowała się wokół rodziny widzianej poprzez pryzmat ojcostwa.

W ramach dofinansowania odbyły się dwa dwudniowe międzynarodowe spotkania w Lublinie oraz we Lwowie dla prawie pięćdziesięciu mężczyzn oraz konferencja dla 100 osób. Wydano także publikację na temat dzisiejszej kondycji rodziny i sytuacji ojca. Rozpoczęto również prace nad serwisem internetowym poświęconym ojcostwu www.tato.net.pl, który działa do dziś i pełni funkcję edukacyjną oraz promuje dobre praktyki odpowiedzialnego ojcostwa.

Opierając się na dobrej współpracy z organizacją Służba do Spraw Rodziny z Mińska, inicjatywa Tato.Net zaowocowała kolejnym wschodnioeuropejskim projektem: „Dać korzenie i skrzydła dzieciom z Białorusi – szkoła odpowiedzialnych ojców”. W 2006 roku odbyła się seria trzech warsztatów dla prawie osiemdziesięciu mężczyzn, którzy otrzymali wsparcie w zakresie bycia odpowiedzialnym ojcem i obywatelem. Dzięki środkom pozyskanym z Programu RITA stworzony wcześniej serwis internetowy został rozbudowany o rosyjską wersję językową. Dwóch najbardziej aktywnych uczestników projektu zostało przeszkolonych z myślą o dalszej współpracy w roli prowadzących warsztaty.

Kolejnym międzynarodowym przedsięwzięciem były działania skierowane do mężczyzn z Ukrainy - „Ukraińskie Forum Ojców”. Celem projektu było wsparcie ukraińskich mężczyzn w zakresie odpowiedzialnego ojcostwa oraz przekazanie umiejętności pomagających być dobrym tatą. Głównym punktem działań była Międzynarodowa Konferencja dla Ojców, w której udział wzięli goście z Ukrainy, Białorusi, Stanów Zjednoczonych i Polski.

Jeden z ojców, Jurij ze Lwowa, prowadzi rodzinę zastępczą. Pierwszy raz zajął do nas sam trzy lata temu na Ukraińskim Forum Ojców. „Mam 52 lata. Od czasu, kiedy z moim dziadkiem rozmawiałem o ojcostwie, z nikim innym nie poruszałem tego tematu. Dopiero tutaj znalazłem ciekawych dyskutantów. Odczuwam potrzebę dialogu z innymi ojcami – mam dwójkę własnych dzieci i 9-tkę adoptowanych”. – Jurij uratował i włączył do swojej rodziny ośmioletniego Pawełka (dziecko bez papierów przeznaczone przez swoich biologicznych rodziców na sprzedaż organów). My wspieramy tych, którzy są cichymi bohaterami. Jurij jest właśnie takim bohaterem. Jeździmy na Ukrainę, żeby się „zbudować”. Ten człowiek robi fantastyczną pracę. Więcej wynosimy niż zostawiamy – opowiada Dariusz Cupiał.

Rozszerzeniem działalności na wschodzie był projekt finansowany w ramach Programu RITA „VIKNO – pilotażowe warsztaty dla młodych kobiet i ich ojców lub opiekunów”. Celem przedsięwzięcia było wsparcie młodych dziewcząt w poszukiwaniu swojego miejsca w rodzinie i społeczeństwie. W pierwszej połowie 2009 roku polsko-ukraiński zespół przeprowadził warsztaty w czterech miastach: we Lwowie, Równem, Stanisławowie i Odessie. W każdym uczestniczyło około 25 duetów ojców i córek. Głównym punktem warsztatów były dwie tury dialogu ojców z córkami. Wszystkie aktywności warsztatowe budują klimat otwartości i zaufania oraz dostarczają odpowiednich umiejętności komunikacyjnych, które sprzyjają budowie dobrych stosunków pomiędzy ojcem a córką.

Warsztaty „Tato & Cóрка” adresowane są do ojców oraz ich dorastających lub dorosłych córek. Od kilku lat z powodzeniem są organizowane w Polsce. Zawsze w wyjątkowej oprawie, tak, aby na długo pozostały w pamięci, służą odbudowaniu wzajemnych relacji i poprawieniu komunikacji. To ważne, bo przecież ojciec jest dla córki pierwszym mężczyzną w jej życiu, a relacja z nim wpływa na jej postrzeganie siebie jako kobiety i późniejsze relacje z innymi mężczyznami – zaznacza Lilia Nowicka, koordynatorka projektu.

Realizacja projektu, obok opracowania nowego programu warsztatów, zakładała także poszerzenie kompetencji i szkolenie liderów oraz trenerów organizacji partnerskich Tato.Net na Ukrainie. Podczas realizacji projektu odnowiono kontakt z uczestnikami warsztatów i konferencji ojcowskich z 2006 roku. Kilku z nich zapoznało się z treścią, założeniami i metodyką nowego warsztatu oraz wzięło udział w prowadzeniu poszczególnych sesji podczas pilotażowych zajęć. Dzięki temu udało się wyłonić liderów rodzącego się ukraińskiego ruchu odpowiedzialnego ojcostwa.

W 2009 r. inicjatywa Tato.Net trafiła do Rosji z dwuletnim projektem „FOR – Forum Ojców Rosji” finansowanym z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA. Działania w ramach projektu obejmują promocję odpowiedzialnego ojcostwa (analizy, szkolenia ojców, rozbudowa portalu dla ojców w jęz. rosyjskim) oraz przygotowanie opracowań analitycznych i edukacyjnych, służących wspieraniu procesów demokratyzacyjnych poprzez wzmocnienie rosyjskich rodzin. Następnym krokiem ma być stworzenie w St. Petersburgu eksperckiego ośrodka na wzór biura Tato.Net w Lublinie.

W oparciu o wnioski z badania socjologicznego przygotowano nowy program szkoleniowy „Papa-trening: STAT’ BЛИЖЕ”. W listopadzie 2009 roku zorganizowano w Petersburgu konferencję pod tytułem „Polsko-rosyjski okrągły stół: Ojcostwo w XXI wieku” dla przedstawicieli organizacji i instytucji zajmujących się pomocą rodzinie i dzieciom. Odbyły się również warsztaty dla mężczyzn pokazujące wpływ emocjonalnego kontaktu między ojcem i dzieckiem na rozwój dzieci, a także na wybory dokonywane przez nie w dorosłym życiu. Każdy z uczestników warsztatu określił swój „indywidualny profil”, którego fundament stanowią cztery filary interakcji z dzieckiem: zrozumienie, opieka, udział, konsekwencja. Ojcowie stworzyli swoje indywidualne plany, zakładające konkretne działania

z dzieckiem w określonym terminie. Zarówno indywidualny profil, jak i plan zwiększyły świadomość mężczyzn co do roli, jaką odgrywają w życiu ich dzieci.

Polacy często jeżdżą wspierać organizacje polonijne. W naszym przypadku udało się zbudować most pomimo innej identyfikacji narodowej – podsumowuje Dariusz Cupiał.

góra: Warsztaty «Тато&донька – Нове бачення» („Tato&córka – nowe spojrzenie”) w Odessie

Fot. Katarzyna Wac

dół: Warsztaty «Стать ближе» („Być bliżej”) w Petersburgu

Fot. Wojciech Czeronko

Opieka paliatywna w Armenii i Ukrainie

Stowarzyszenie Medycznych Pracowników Ukrainy

ul. Prof. Pidwysodskiego 9a/5
Kijów, 1133 Ukraina
e-mail: anatoly@tb.org.ua
www.palliative.org.ua

Metropolitarna Komisja do Spraw Duszpasterstwa Ochrony Zdrowia Ukraińskiej Cerkwii Greckokatolickiej

Pl. św. Jura 5
Lwów, 79000 Ukraina
e-mail: frvlod@gmail.com
www.ugcc.org.ua

Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie jest działającą od 1992 r. organizacją pożytku publicznego. Przedmiotem aktywności Stowarzyszenia jest przede wszystkim opieka medyczna nad nieuleczalnie chorymi i ich rodzinami, działalność edukacyjna, organizacja imprez charytatywnych, a także udzielanie pomocy psychologicznej, finansowej oraz rzeczowej osobom chorym i ich rodzinom.

Po kilkunastu latach pracy w Łodzi w Stowarzyszeniu zaczęto zastanawiać się nad przekazaniem polskiego doświadczenia opieki paliatywnej do krajów, gdzie ta gałąź medycyny dopiero raczkuje. Mail z propozycją współpracy, który przyszedł ze Stowarzyszenia Pracowników Medycznych Ukrainy, doskonale wpasował się w wyobrażenia pracowników SHŁ na temat działalności międzynarodowej.

Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie

ul. Jaracza 55
90-251 Łódź
tel./fax 0048 42 637 90 24
e-mail: hospicjum@sns.pl
www.hospicjum.sns.pl/

Stowarzyszenie Kontroli Bólu i Opieki Paliatywnej

ul. Khorenatsi 27/85
Erywań, 0010 Armenia
e-mail: pallium@inbox.ru

Fundacja Palium IF

ul. Halicka 53/14
Ivano-frankowsk, 76000 Ukraina
e-mail: Palium.if@gmail.com

Pierwszy sukces przyszedł wkrótce po nawiązaniu współpracy: SHŁ otrzymało z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA grant na realizację projektu „Transfer na Ukrainę polskiego doświadczenia z zakresu medycyny paliatywnej”. W marcu 2007 roku obie organizacje przystąpiły do działań. Zaplanowano wizytę studyjną dla lekarzy, pielęgniarek i osób odpowiedzialnych za rozwój opieki paliatywnej na Ukrainie oraz konferencje w trzech ukraińskich miastach.

Staraliśmy się rzetelnie przygotować do konferencji. Wykłady zostały przetłumaczone na rosyjski. Nasi specjaliści odświeżyli znajomość języka i przygotowali się do wystąpień. Lwów był pierwszym miastem na naszej drodze. Rozpoczynamy spotkanie, a z sali słychać głosy „Mówcie po polsku, nie chcemy, żebyście do nas po rosyjsku mówili”. W Kijowie oczekiwano od nas, że będziemy mówili po ukraińsku. Trzecim miastem, do którego przyjechaliśmy, był Sewastopol, czyli dawna baza floty czarnomorskiej. I dopiero tam nasi wykładowcy mogli w pełni zaprezentować swoją znajomość rosyjskiego – Anna Mardofel opowiada z uśmiechem o pierwszym wyjeździe na Ukrainę. – Obecnie współpracuje z nami zaprzyjaźniony lekarz z Ukrainy, który tłumaczy nasze naszpikowane specjalistyczną terminologią materiały.

We wszystkich konferencjach uczestniczyło łącznie prawie dwieście osób – pracownicy szpitali, przychodni, ośrodków pomocy społecznej, ośrodków wyznaniowych, studenci uczelni medycznych oraz słuchacze szkół pielęgniarskich. Polscy eksperci dzielili się wiedzą z zakresu zaspokajania somatycznych, psychologicznych, socjalnych i duchowych potrzeb pacjentów i ich rodzin. Pokazywali, jak można wspierać opieką hospicyjną potrzebujących w kraju, gdzie nie ma żadnych uregulowań prawnych w zakresie medycyny paliatywnej. Uczyli, jak pogłębiać swoją wiedzę, korzystając z doświadczeń hospicjów z całego świata.

Na staże w ośrodkach medycyny paliatywnej w woj. łódzkim zaproszono kilku przedstawicieli zespołów interdyscyplinarnych (zespół interdyscyplinarny to m.in. lekarz, pielęgniarka, psycholog, kapelan i pracownik socjalny).

Jesienią 2007 roku Stowarzyszenie na własny koszt zaprosiło kolejne dziesięć osób na konferencję z okazji jubileuszu XV-lecia opieki paliatywnej na ziemi łódzkiej. W programie znalazła się sesja „Problemy opieki paliatywnej na Ukrainie”.

Na ukraińskich studiach medycznych nie ma specjalizacji z opieki paliatywnej. Nasze wykłady w 2007 roku były jednymi z pierwszych w tym temacie na Ukrainie – wspomina Anna.

Następnym działaniem dofinansowanym w ramach Programu „Przemiany w Regionie” – RITA był projekt „Wzrost kompetencji zespołów medycznych i osób duchownych z zakresu leczenia bólu poprzez transfer polskiego doświadczenia na Ukrainę”. Założeniem

projektu było podniesienie kompetencji pielęgniarek, lekarzy i osób duchownych w zakresie opieki nad nieuleczalnie chorymi, ze szczególnym uwzględnieniem leczenia bólu.

W wizycie studyjnej w połowie 2008 roku wzięło udział dwóch księży greckokatolickich, z których jeden, ks. Volodymyr Vintoniv, jest duszpasterzem chorych w hospicjum w Iwano-Frankowsku, a drugi, ks. Volodymyr Lyupak, pełni obowiązki kapelana w Szpitalu Psychiatrycznym. Przyjechały również siostra Dominika, która chciała stworzyć hospicjum stacjonarne, dr Oleksandra Bratsyun z Fundacji „Dar Serca”, gromadzącej środki na pomoc chorym dzieciom, oraz dr Mariya Datsko, psychiatra pracująca z osobami z problemami psychosomatycznymi, powstałymi również w wyniku choroby nowotworowej.

W czerwcu 2009 roku Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie w ramach projektu „Człowiek dla człowieka – utworzenie na bazie polskiego doświadczenia załączka wolontariatu na Ukrainie”, dofinansowanego przez Program RITA, przeprowadziło cykl szkoleń dla 75 kandydatów na hospicyjnych wolontariuszy medycznych i niemedycznych w Iwano-Frankowsku. Warsztaty miały na celu podniesienie kompetencji i jakości pracy wolontariuszy, opiekujących się pacjentami terminalnie chorymi. W Iwano-Frankowsku otwarto pierwsze na terenie Ukrainy Zachodniej Centrum Wolontariatu Hospicyjnego.

Przedłużeniem współpracy międzynarodowej był projekt „Podniesienie kwalifikacji hospicyjnych zespołów medycznych na Ukrainie w zakresie psychoonkologii”. W ramach dofinansowania z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA we wrześniu 2009 roku sześcioro przedstawicieli ukraińskich hospicjów ze Lwowa i Iwano-Frankowska wzięło udział w jubileuszowej X Ogólnopolskiej Konferencji Psychoonkologicznej we Władysławowie. W programie konferencji znalazły się wystąpienia polskich i zagranicznych autorytetów w dziedzinie psychoonkologii dotyczące m.in. przystosowania do choroby nowotworowej, psychologicznych aspektów oceny bólu oraz zaburzeń łaknienia i zmęczenia, psychologicznych problemów w hematologii oraz aktywności psychologicznej pacjentów. Goście z Ukrainy wzięli udział w warsztatach prowadzonych przez polskich psychoterapeutów, odwiedzili siedzibę Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego w Gdańsku, gdzie spotkali się z panią profesor Krystyną de Walden-Gałuszko, przewodniczącą Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego.

Projekt obejmował wykłady i warsztaty w Iwano-Frankowsku na temat szeroko rozumianej opieki holistycznej nad osobami nieuleczalnie chorymi, wymagającej specjalistycznej wiedzy z zakresu psychoonkologii. Zaplanowano utworzenie pierwszej na Ukrainie grupy wsparcia dla pacjentów, ich rodzin oraz osób osieroconych – doradztwo i pomoc w zakresie edukacji psychoonkologicznej oraz tworzenia kolejnych grup wsparcia dla takich osób.

Dzięki wygranej w jesiennej turze konkursu grantowego Programu „Przemiany w Regionie” – RITA w 2009 roku, Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie poszerzyło terytorium swoich

działań. Decyzja o napisaniu projektu „Transfer do Armenii najlepszych polskich doświadczeń w zakresie tworzenia hospicjów domowych” została podjęta w trakcie wizyty w Stowarzyszeniu Hospicjum Łódzkie dr Hrant Karapetyana, Prezesa Stowarzyszenia Opieki Paliatywnej i Kontroli Bólu z siedzibą w Erywaniu. W Armenii opieka paliatywna nad osobami dorosłymi boryka się z wieloma problemami: brak miejsc stacjonarnych, hospicjów domowych, sprzętu, wykwalifikowanej kadry medycznej oraz utrudniony dostęp do specjalistycznych szkoleń i stosowanych niemal na całym świecie leków opioidowych.

W ramach projektu zaplanowano udział grupy Ormian w wizycie studyjnej w Polsce, a następnie szkolenia i konferencje w Armenii na temat tworzenia hospicjów domowych oraz organizacji opieki medycznej i holistycznej nad osobami nieuleczalnie chorymi. Podjęto również współpracę przy opracowywaniu wstępnych założeń standardów tworzenia hospicjów domowych w Armenii.

Równoległe do projektów finansowanych z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA Stowarzyszenie zrealizowało dwa działania dzięki środkom pozyskanym z Fundacji im. Stefana Batorego w ramach Programu Wschód –Wschód.

Cieszę się, że mogę pomóc osobom, które mają cięższą sytuację. Mam osobistą satysfakcję z realizacji międzynarodowych projektów. Wartością dodaną do projektów jest dla mnie możliwość poznawania nowych języków, innych kultur, zwiedzania ciekawych miejsc – podsumowuje Anna Mardofel.

Podczas każdej wizyty przekazywano partnerom leki i środki opatrunkowe oraz drobny sprzęt medyczny niezbędny do prawidłowego funkcjonowania ukraińskich jednostek hospicyjnych

Fot. Anna Mardofel

Rodzić po ludzku w Azerbejdżanie

Fundacja Inna Przestrzeń

ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
tel.: 00 48 22 425 8747
E-mail: inna@przestrzen.art.pl
<http://www.przestrzen.art.pl/>

The Women's Association for Rational Development (WARD)

ul. Yusifa Safarova 26/98
Baku, 1025 Azerbejdżan
tel.: 00 994 12 408 40 44
e-mail.: ward@bakinter.net

Fundacja Współpracy Międzynarodowej Libertos

Raszyńska 48 lok. 2
02-033 Warszawa

Support for Future

ul. T.H.Mammadov 12
Baku, 1033 Azerbejdżan
tel.: 00 994 50 512 22 77

Pomysł przeniesienia i zaadaptowania do warunków azerskich doświadczeń polskiej kampanii „Rodzić po Ludzku” powstał w Baku w 2005 roku w wyniku porównania osobistych doświadczeń Azerek, rodzących w Polsce i w Azerbejdżanie. Inicjatorki powołały nieformalną grupę roboczą, w której skład weszły działaczki organizacji WARD (Stowarzyszenie Kobiet na rzecz Racjonalnego Rozwoju) oraz osoby mające doświadczenie pracy w azerbejdżańskim systemie ochrony zdrowia. Pierwsze spotkanie odbyło się w Ambasadzie RP w Baku na zaproszenie żony ambasadora Krzysztofa Krajewskiego, pani Aldony Krajewskiej. Podczas rozmowy zaplanowano wstępne działania projektu „Rodzić po ludzku – Azerbejdżan”.

Realizatorem pierwszego etapu była Fundacja Współpracy Międzynarodowej Libertos, która w 2006 roku pozyskała dofinansowanie z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA na dziesięciodniową wizytę studyjną w Polsce czterech kobiet zaangażowanych w rozwój projektu w Azerbejdżanie. Odwiedziły one instytucje i organizacje mające wpływ na zmianę sytuacji okołoporodowej w Polsce. Odwiedziły między innymi Szpital św. Zofii w Warszawie, Szpital w Sokółce, Fundację Rodzić po Ludzku, Instytut Matki i Dziecka, Ministerstwo Zdrowia. Na bazie uzyskanych informacji przystąpiono do przygotowania kolejnego etapu projektu, zakładającego działania w Azerbejdżanie.

W ramach kolejnych działań, na które dofinansowanie z Programu RITA zdobyła Fundacja Inna Przestrzeń, przeprowadzono ankiety wśród trzystu ciężarnych kobiet z całego Azerbejdżanu (Baku, Sumagait, Bilasuwar, Masally, Neftczala, Ali-Bajramly, Ismailly, Szeki, Kah).

Na azerskiej prowincji kobiety często rodzą w warunkach domowych. Utrudniony dostęp do szpitali oraz brak edukacji ciężarnych wpływa na wysoki poziom śmiertelności noworodków i rodzących kobiet.

Początkowo ankietowane kobiety nie rozumiały, dlaczego zadajemy pytanie o pozycję, w której chciałyby rodzić. Najczęściej odpowiadały, że rodzą w pozycji, w jakiej lekarz im każe – mówi Narmina Hebanowska, pomysłodawczyni projektu i koordynatorka w ramieniu Fundacji Inna Przestrzeń. – Kiedy po porodzie ponownie spotykały się z ankieterami, wyrażały swoje niezadowolenie z warunków porodowych: „Lekarz nie pytał, w jakiej pozycji będzie mi wygodnie rodzić”. Z dużą radością zauważyliśmy, że rozmowy oraz ulotki przygotowane specjalnie dla azerskiego odbiorcy wpływają na zmianę myślenia kobiet o położu i narodzinach dziecka.

W podnoszeniu poziomu wiedzy rodzących kobiet i personelu medycznego na temat poprawy warunków okołoporodowych pomogły bezpłatne informatory dla kobiet w ciąży, młodych matek i lekarzy: broszura o prawach pacjenta, broszura „Szkola rodzenia”, broszura „9 miesięcy”, które powstały na bazie podobnych polskich wydawnictw.

Na podstawie oficjalnych danych oraz wywiadów z matkami przygotowano szczegółowy raport dotyczący sytuacji okołoporodowej oraz sytuacji prawnej rodzących kobiet. Dane, które znalazły się w raporcie, zostały przedstawione podczas szkolenia przeprowadzonego w Baku dla personelu medycznego, przedstawicieli organizacji pozarządowych i dziennikarzy. Przy wsparciu ekspertów z Polski Azerowie opracowali założenia działań, prowadzących do poprawy sytuacji ciężarnych. Środowisko medyczne skupiło się na działaniach skierowanych do lekarzy, pielęgniarek i kobiet w ciąży – zaplanowano przeprowadzenie badań na temat potrzeb edukacyjnych kobiet i położników, określono programy szkół rodzenia. Przedstawiciele mediów oraz organizacji pozarządowych sporządzili koncepcję kampanii społecznej. W prowadzenie zajęć zaangażowani byli Anna Otffinowska i Anna Zadról (Fundacja Rodzić po Ludzku), Małgorzata Kamińska (Szpital w Sokółce – jeden z najlepiej ocenianych przez kobiety w Polsce w ramach akcji „Rodzić po Ludzku”), Piotr Pacewicz (Gazeta Wyborcza), Paweł Próchenko (Fundacja Komunikacji Społecznej) oraz Witek Hebanowski (Fundacja Inna Przestrzeń).

Rezultaty warsztatów szybko stały się widoczne. Z inicjatywy uczestników szkolenia założono organizację pozarządową *Support for Future*, która wzięła na siebie odpowiedzialność za kampanię społeczną. W czerwcu 2007 roku ruszyła kampania pod hasłem *Doğru Doğuşa Doğru* (gra słów – w wolnym tłumaczeniu: „w stronę zdrowych, uczciwych porodów”), rozpoczęła działanie strona internetowa w języku azerskim i rosyjskim z informacjami o akcji oraz wiadomościami na temat poprawy warunków okołoporodowych.

Organizacja WARD założyła pierwszą w Azerbejdżanie szkołę rodzenia. *W ciągu kilku miesięcy od powstania około stu kobiet skorzystało z porad specjalistów współpracujących z tą szkołą* – podkreśla Narmina. – *Szkoła działa do dziś.*

W działania włączyły się również instytucje państwowe, m.in. Państwowy Komitet do spraw Matki i Dziecka, Centrum Reform dot. Ochrony Zdrowia przy Ministerstwie Zdrowia Azerbejdżanu, Instytut Położnictwa i Ginekologii.

Na kolejne działania, zaplanowane w ramach projektu „Zakładanie pierwszych szkół rodzenia oraz działania na rzecz ograniczenia umieralności dzieci i matek w Azerbejdżanie – walka z korupcją w systemie opieki okołoporodowej. Rodzić po ludzku – Azerbejdżan”, Fundacja Inna Przestrzeń wygrała dofinansowanie w ramach konkursu Ministerstwa Spraw Zagranicznych „Pomoc zagraniczna 2007”.

Akcje Fundacji Inna Przestrzeń zbiegły się z przyjęciem przez Gabinet Ministrów Azerbejdżanu „Planu przedsięwzięć dotyczących zdrowia matek i dzieci” na lata 2006-2010.

Według badań UNICEF, w ciągu 18 lat śmiertelność niemowląt w Azerbejdżanie obniżyła się z 78 na 1000 w 1990 roku do 32 na 1000 w 2008 roku.

W 2009 roku azerski oddział UNICEF rozpoczął pilotażowe wdrażanie w czterech szpitalach położniczych najnowszych międzynarodowych standardów i metod opieki nad noworodkiem w celu zmniejszenia umieralności okołoporodowej.

Akcja „Rodzić po Ludzku” w Azerbejdżanie toczy się własnym tempem. Narmina Hebanowska jest w ciągłym kontakcie z koordynatorkami z Baku: *Z roku na rok coraz więcej nakładów przeznaczanych jest na wyposażenie oddziałów położniczych nie tylko w stolicy Azerbejdżanu, ale i w regionach. W tej chwili nie możemy ocenić, u jakiej części społeczeństwa zmieniło się podejście do kobiet ciężarnych. Chcielibyśmy w niedalekiej przyszłości wrócić tam i prowadzić kolejne działania, na przykład wyspecjalizowane warsztaty dla lekarzy.*

góra: Uczestnicy warsztatów „Rodzić po ludzku”

dół: W Azerbejdżanie podobny sprzęt już jest, gorzej z jego dostępnością i ludzkim podejściem do pacjenta

Fot. archiwum Fundacji Inna Przestrzeń
Fot. Narmina i Witek Hebanowski

Nowe metody rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych w Polsce i Białorusi

Obwodowe Centrum Korekcyjno-Rozwijającego Kształcenia i Rehabilitacji w Brześciu

ul. Janka Kupały 20/1
Brześć, 224020 Białoruś
tel.: 00 37 516 241 51 18

Zespół Szkół Specjalnych w Hajnówce

ul. Wróblewskiego 2
17-200 Hajnówka
tel.: 00 48 85 682 24 05
e-mail: irena.zin@op.pl

Powiat hajnowski sąsiaduje z obwodem brzeskim. Polacy i Białorusini wspólnie bawią się na przygranicznych festynach i koncertach. łączy ich nie tylko bliskość kulturowa, ale i podobne problemy.

Zespół Szkół Specjalnych w Hajnówce to placówka zajmująca się edukacją dzieci z upośledzeniem intelektualnym. Większość z ponad pięćdziesięciu uczniów to osoby głęboko niepełnosprawne umysłowo.

Pierwszy projekt pt. „Niech świat osób niepełnosprawnych nabiera wymiarów normalności” szkoła zrealizowała w 2006 roku. Cel – zainicjowanie przygranicznej współpracy w zakresie rozwiązywania problemów dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. Początki były trudne. Dyrektor szkoły, Irena Zin, i Lucyna Wawreszuk, koordynatorka projektu, przekonały się, jak ważną rolę odgrywa dobra komunikacja, precyzyjność i odpowiedzialność każdej ze stron zaangażowanych w projekt. W 2007 roku powstał pomysł popularyzacji w powiecie hajnowskim i na Białorusi metody ciągłej stymulacji opartej na metodzie Glenna Domana. Projekt „Wieloprofilowe usprawnianie dziecka metodą ciągłej stymulacji” zakładał poznanie

nowych metod diagnozowania Płodowego Zespołu Alkoholowego FAS (zespół zaburzeń umysłowych i fizycznych powstałych na skutek oddziaływania alkoholu na płód w okresie prenatalnym), wieloprofilowego usprawniania intelektualnego i ruchowego dziecka z uszkodzeniem mózgu, bazujących na filadelfijskiej metodzie Glenna Domana. Metoda Glenna Domana zakłada zwiększenie intensywności informacji wzrokowych, słuchowych i dotykowych w celu przyspieszenia procesów wzrostu i rozwoju mózgu.

Kolejne przedsięwzięcia obejmowały coraz większy obszar wiedzy. W poszerzaniu umiejętności nie przeszkadzały różnice kulturowe, językowe czy wyznaniowe. Projekt „Od Edukacji do Integracji” oficjalnie zakończył się w listopadzie 2008 roku. Zakładał pogłębienie wiedzy polskich i białoruskich pedagogów na temat ciągłej stymulacji według metody Glenna Domana, a także diagnozy funkcjonalnej, komunikacji werbalnej i alternatywnej oraz konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci autystycznych. Do współpracy zaproszono oligofrenopedagogów (pedagogzy zajmujący się wychowaniem i nauczaniem osób z niepełnosprawnością intelektualną) ze szkół specjalnych w obwodzie brzeskim, specjalistów z ośrodków działających na rzecz osób niepełnosprawnych, lekarzy, przedstawicieli władz i organizacji pozarządowych z województwa podlaskiego. Koordynatorki szacują, że około pięciuset nauczycieli po polskiej i białoruskiej stronie granicy skorzystało z działań prowadzonych w ramach projektów.

Białoruscy partnerzy w humorystycznym przedstawieniu pt. „Złota rybka”
Fot. Emilia Godlewska

Obserwowałam ludzi, którzy prowadzą różne działania. Sama chciałam robić coś więcej na rzecz osób niepełnosprawnych. – Lucyna Wawreszuk wspomina początki działalności. – *Nigdy nie uczestniczyłam w warsztatach uczących pisać projekty. Wszystko wydawało mi się trudne i zagadkowe.*

Kiedy w 2006 roku Lucyna wraz z koleżanką Grażyną przygotowały się do rozmowy z dyrekcją na temat pomysłu realizacji międzynarodowych projektów w Zespole Szkół Specjalnych w Hajnówce, obie były pełne obaw. Od czego zacząć, jak „myśleć projekto-wo”, jak skupić zespół na wspólnych działaniach, jak rozliczać wydatki? Pytania mnożyły się na każdym kroku. Rzucony pomysł spotkał się najpierw z powściągliwością i brakiem wiary w możliwość jego realizacji. Jednakże przekonanie do potrzeby działań i możliwości przyszłych obopólnych korzyści zaowocowało chęcią zaangażowania się w proponowane działania. Projekt został napisany i wygrał dofinansowanie w konkursie grantowym Programu „Przemiany w Regionie” – RITA. W trakcie realizacji przedsięwzięcia Lucyna dostrzegła, że wokół niej jest wiele osób, które tak jak ona zaangażowane są w działalność społeczną. Wspomina, że najbardziej pomogli jej właśnie oni: *Wszyscy, z którymi miałam kontakt, odnosili się do mnie przyjaźnie. Rozumieli, że trudno jest stawiać pierwsze kroki.*

Przy kolejnych działaniach Lucyna już wiedziała, że współpraca międzynarodowa to nie tylko przyjemność, ale i ciężka praca. Przekonała się, że potrzeba i chęć planowania projektów edukacyjnych w ZSS w Hajnówce jest bardzo ważna, ale umiejętność koordynowania różnych działań oraz pracy grupy osób, w tym organizacja i realizacja kolejnych etapów projektu, wreszcie rozliczenia i sprawozdania merytoryczne, to ogromna odpowiedzialność. Przychodziły chwile zwątpienia, kiedy okazywało się, że nie wszyscy rozumieją sens działań. Dobrą okazją do refleksji nad prowadzonymi projektami są spotkania „Ambasadorzy Przemian w Regionie”, które corocznie organizuje Fundacja Edukacja dla Demokracji dla grantobiorców Programu „Przemiany w Regionie” – RITA. W ramach „Ambasadorów” organizacje prezentują swoje działania i mają szansę wymienić się doświadczeniami współpracy międzynarodowej z innymi koordynatorami projektów. *Z każdego z nich [spotkań z cyklu „Ambasadorzy...”] przyjeżdżałam naładowana dobrą energią. Jadąc na pierwsze, nie znałam nikogo. Już w autobusie wiozącym nas do ośrodka zauważyłam, że współpasażerowie są niezwykle zaangażowani w przeróżne prace społeczne. Odkryłam, że poza mną jest masa osób robiących bezinteresownie wiele pożytecznych przedsięwzięć. Do tej pory wydawało mi się, że jestem dziwolągiem, który w Hajnówce angażuje się w sprawy pozornie niepotrzebne.*

Po pierwszym projekcie Lucyna zgłosiła się do Programu Liderzy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Nie dostała się, ale niezrażona próbowała ponownie. W tej chwili może się pochwalić dyplomem ukończenia IV Edycji Programu. Ponad rok pracy nad sobą

– uczestnictwo w warsztatach, rozmowy z tutorem – zaowocował spełnieniem najskrytszego marzenia: powstała Fundacja Wspomagania Edukacji, Integracji i Terapii Osób Niepełnosprawnych „KAJA”. Bycie prezesem Fundacji to duża odpowiedzialność. *Rolą osoby, która prowadzi organizację, jest synchronizacja działań tak, żeby realizować założone cele* – mówi Lucyna. – *Celem Fundacji „Kaja” jest wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych oraz ludzi działających na rzecz tych osób.*

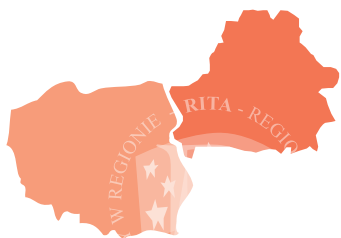
Jednym z zagranicznych partnerów Zespołu Szkół Specjalnych z Hajnówki w projektach zrealizowanych w ramach Programu RITA jest Centrum Korekcyjno-Rozwijającego Kształcenia i Rehabilitacji w Brześciu, które zrzesza 21 mniejszych ośrodków z okolic. Na tej współpracy postanowiło bazować Starostwo Powiatowe w Hajnówce, przygotowując projekt „Modernizacja infrastruktury dydaktycznej dla współpracy polsko-białoruskiej na rzecz osób niepełnosprawnych”. Wniosek został złożony do Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013. Zagranicznym partnerem ma być Centrum Korekcyjno-Rozwijającego Kształcenia i Rehabilitacji w Kamieńcu na Białorusi, a szacowana wartość projektu to 868 504,77 EUR. Realizacja projektu ma polegać m.in. na remoncie i wyposażeniu budynków przeznaczonych do edukacji dzieci niepełnosprawnych po obu stronach granicy.

Uroczyste podsumowanie projektów edukacyjnych realizowanych w Zespole Szkół Specjalnych w Hajnówce, z udziałem białoruskich partnerów, październik 2008

Fot. Grzegorz Zajączkowski

Ochrona środowiska na Białorusi

Społeczny Instytut Ekologiczny

ul. Raszyńska 32/44
02-026 Warszawa
tel./fax: 0048 22 668 97 92
e-mail: biuro@sie.org.pl
www.sie.org.pl

Międzynarodowa Organizacja Publiczna „Partnerstwo Ekoprojekt”

ul. Slavinskogo 1 bl. 2 p. 309
Mińsk, 220086 Białoruś
tel./fax: 0037 517 263 54 17
e-mail: ecoprojekt@ecoprojekt.org
www.ecoprojekt.org

Społeczny Instytut Ekologiczny (SIE) został utworzony jako stowarzyszenie przez grupę osób świadomych zagrożeń ekologicznych i doceniających znaczenie lokalnych inicjatyw w procesach ekorozwoju. Cele statutowe organizacji to między innymi budowanie społecznego poparcia dla zrównoważonego rozwoju, tworzenie płaszczyzny wymiany informacji i doświadczeń w ramach ruchu ekologicznego, prowadzenie i wspieranie różnych form edukacji ekologicznej, rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami. Na stronie internetowej Społecznego Instytutu Ekologicznego przykuwają uwagę nazwy projektów: „Kurpiowski model różnorodności biologicznej”, „Wirydarz polski”, „Zielone Mosty Narwi”. Działająca od 1990 organizacja realizuje projekty nie tylko w Polsce. Wspólnie z Austriakami, Niemcami, Ukraińcami, Gruzinami i Białorusinami działa na rzecz podniesienia ekologicznej świadomości obywateli tych państw. Organizacja wychodzi naprzeciw oczekiwaniom lokalnych społeczności. Zdobytym doświadczeniem wspiera zarówno niewielkie projekty, jak i działania wpływające na zmianę myślenia w danym kraju.

W 2006 r. zespół Społecznego Instytutu Ekologicznego z Ewą Ligęzą-Sieniarską, prezesem, oraz Elżbietą Lenarczyk-Prwieziencew, wiceprezesem, spotkał się z grupą białoruskich działaczy pozarządowych w ramach realizowanego przez Polską Zieloną Sieć projektu „Rozwój sieci Pozarządowych Organizacji Ekologicznych (POE) Białorusi”. W grupie była Iryna Łastouka z organizacji „Partnerstwo Ekoprojekt”. Po powrocie do

Mińska Iryna przeanalizowała wszystkie informacje i przypomniała sobie organizacje, które odwiedziła w Polsce. Doszła do wniosku, że jeszcze nikt nie zajmował się poważnie tematem odpadów medycznych na Białorusi. Po konsultacjach z przełożonymi nawiązała kontakt ze Społecznym Instytutem Ekologicznym, proponując realizację wspólnego projektu.

W ostatnich latach na Białorusi przeprowadzono wiele projektów o tematyce ekologicznej. To jedna z niewielu dziedzin, którymi niezależne organizacje pozarządowe mogą zajmować się oficjalnie. Białoruś nie posiada systemu gospodarowania odpadami medycznymi. Istnieje co prawda ustawa z 2005 r. regulująca system segregacji tego typu odpadów, ale nie wypracowano konkretnych metod utylizacji, nie ma odpowiednich spalarni. W większości szpitali śmiecie nie są segregowane. Odpady medyczne wywożone są niemal w całości na wysypiska komunalne. Nie tylko część personelu medycznego, lecz także wielu urzędników odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami nie zdaje sobie sprawy z konsekwencji zaniedbania tego problemu.

Pomysłem na projekt Iryna podzieliła się z przedstawicielką Społecznego Instytutu Ekologicznego – Jolantą Zientek-Vargą. Obie doszły do wniosku, że najlepszy efekt przyniesie wizyta przedstawicieli administracji Mińska i służb medyczno-sanitarnych Białorusi w Polsce. Kolejnym etapem projektu miałyby być konferencja w Mińsku, podczas której uczestnicy wizyty podzielą się zdobytą wiedzą z przedstawicielami służby zdrowia z wszystkich regionów republiki.

Podczas wizyty w Polsce goście z Białorusi mieli okazję zwiedzić spalarnię odpadów medycznych w Olsztynie

Fot. archiwum Społecznego Instytutu Ekologicznego

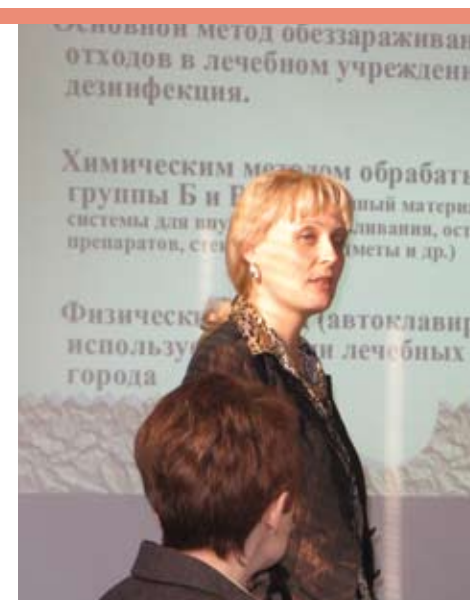
W 2008 roku projekt „Poszerzenie wiedzy na temat zagrożenia dla środowiska przez odpady poszpitalne i sposoby ich utylizacji” zdobył dofinansowanie z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA. We wrześniu 2008 r. grupa z Białorusi odbyła staż w Polsce. W Olsztynie Białorusini poznali system zbiorów odpadów medycznych w dwóch tamtejszych szpitalach: Szpitalu Miejskim, gdzie system jest dobrze zorganizowany – szpital posiada certyfikaty ISO z zakresu ochrony środowiska – oraz w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym, w którym system dopiero powstawał.

Uczestnicy projektu podkreślali, że obydwie wizyty były dla nich pouczające – zobaczyli, jak rozpoczyna się praca nad standaryzacją działań oraz jak wygląda efekt końcowy. Kolejne spotkania: z władzami Olsztyna, przedstawicielami organizacji pozarządowych i Ministerstwa Środowiska w Warszawie poszerzyły wiedzę, którą uczestnicy podzielili się potem z innymi podczas wielu spotkań na Białorusi.

Organizacja seminarium w Mińsku nie należała do prostych zadań. Obydwie koordynatorki projektu długo pracowały nad tym, aby kwestie techniczne były zgodne z prawem białoruskim. Konferencja „Poszerzenie wiedzy w zakresie postępowania z odpadami medycznymi” odbyła się w listopadzie 2008 r. Na sali, zamiast planowanych kilkunastu uczestników, zasiadło kilkudziesięciu. Z Polski, poza wcześniej ustalonymi gośćmi, przyjechali przedstawiciele firmy montującej urządzenia do spalania odpadów medycznych. W konferencji wzięła udział m.in. ekspertka z Fundacji EkoFundusz oraz inni specjaliści, którzy porównywali stan białoruskiej gospodarki odpadami medycznymi z polską praktyką.

W trakcie realizacji projektu powstała na Białorusi nieformalna grupa, złożona z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz administracji publicznej, której celem jest zwrócenie uwagi personelu medycznego oraz wysokich rangą urzędników na sposoby utylizacji odpadów poszpitalnych – mówi Kaciaryna Varyvoda, kierownik departamentu w Mińskim Centrum Higieny i Epidemiologii, uczestniczka projektu. – To ewenement w skali kraju – tutaj rzadko w jednym szereg idą urzędnicy i pracownicy NGOs.

Dla Jolanty Zientek-Vargi i Iryny Łastouki realizacja projektu „Poszerzenie wiedzy na temat zagrożenia dla środowiska przez odpady poszpitalne i sposoby ich utylizacji” była pierwszym kontaktem z Programem „Przemiany w Regionie” – RITA. Po zakończeniu działań obie uczestniczyły w trzydniowym spotkaniu grantobiorców Programu i ich zagranicznych partnerów, które odbyło się na Ukrainie w styczniu 2009 r. Pracowały nad kolejnymi pomysłami. Kilka miesięcy później miały więcej czasu na omówienie następnych projektów – Iryna Łastouka znalazła się w gronie siedmiu osób zaproszonych przez Fundację Edukacja dla Demokracji na kilkudniowy staż do Polski.

od lewej u góry: W jednym ze szpitali Mińska, gdzie prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów / Seminarium w Mińsku - prezentacja Katariny Varyvody z Centrum Higieny i Epidemiologii w Mińsku na temat struktury ochrony zdrowia w Mińsku oraz sposobów utylizacji odpadów medycznych w placówkach służby zdrowia / Uczestnicy seminarium i okrągłego stołu „Poszerzenie wiedzy na temat postępowania z odpadami medycznymi” - Mińsk, 13 października 2008 r. Fot. archiwum Społecznego Instytutu Ekologicznego

Rozwój agroturystyki w Dagestanie

Fundacja Kaukaz.net

ul. Ludna 10/49
00-414 Warszawa
tel.: 00 48 691 945 797
e-mail: fundacja@kaukaz.net
<http://www.kaukaz.net/>

Centrum Informacyjno - Analityczne Rakurs

ul. I. Kazaka, 31, k. 309
Machaczkała, 367018 Republika Dagestan
Federacja Rosyjska
tel.: 00 78 722 62 89 17
e-mail: junusov@xtreem.ru
www.rakurs.kaukaz.net

Projekt *Rozwój agroturystyki w Dagestanie* rozpoczął się wiosną 2009 r., w momencie względnej stabilizacji sytuacji w tej kaukaskiej republice. W tamtym okresie władze rosyjskie podjęły szereg działań, które świadczyć mogły o nowym podejściu do rozwoju regionu. Wspierano rozwój turystyki, rekreacji i narciarstwa na terenie Kaukazu Północnego. Region ten posiada niebanalne walory turystyczne: góry Kaukazu z najwyższym szczytem Europy – Elbrusem, Morze Kaspijskie, lodowce, płaskowyże i wąwozy, a także społeczeństwo oparte na tradycyjnym rzemiośle – tkaniu dywanów, produkcji wyrobów ze srebra i garncarstwie, oraz rolnictwie tarasowym i pasterstwie.

Finansowany w ramach Programu RITA projekt Fundacji Kaukaz.net „Rozwój agroturystyki w Dagestanie” był z jednej strony uzupełnieniem tych państwowych działań – ukierunkowanych na rozwój agroturystyki i turystyki indywidualnej, a z drugiej – próbą aktywizacji obywatelskiej i społecznej tamtejszych mieszkańców. Obecnie w republice nie działają zagraniczne organizacje pozarządowe, a projekty „prodemokratyczne” z ich udziałem można policzyć na palcach jednej ręki. To właśnie rozwój turystyki, a przede wszystkim nie wymagającej dużych nakładów finansowych agroturystyki, pozostawał jednym z niewielu sposobów na wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w republice.

Seria zamachów w Rosji, jakich dokonali wiosną 2010 roku północnokaukaski bojownicy, może utrudniać rozwój agroturystyki, jednak nie przekreśla zupełnie tego regionu, nawet jeśli w najbliższym czasie nie nastąpią żadne spektakularne zmiany. Poniższy tekst pokazuje, jak sami Dagestańcy odkrywają turystyczne walory swojej ojczyzny. Pozostaje mieć nadzieję, że mimo wszystko w niedalekiej przyszłości będą mogli te walory w bezpiecznych warunkach prezentować turystom.

W ramach projektu zrealizowanego przez Fundację Kaukaz.net we współpracy z Centrum Informatyczno-Analitycznym „Rakurs” z Machaczkały w czerwcu 2009 r., podczas kilkudniowej wizyty w Polsce, czterech lokalnych liderów z różnych regionów Dagestanu odwiedziło Suwalszczyznę. Zapoznali się tam z zasadami funkcjonowania agroturystyki, zarówno na poziomie teoretycznym – dzięki przykładom współpracy z samorządami i przedstawieniu rozwoju agroturystyki na Suwalszczyźnie – jak i praktycznym, podczas zajęć w terenie, prezentacji gospodarstw agroturystycznych i pomysłów na rozwój regionu.

Jestem pracownikiem uniwersytetu i co roku jeżdżę na badania terenowe w góryste regiony republiki. Ale nigdy nie myślałem o wybraniu się tam w celach turystycznych. Nie przywykliśmy do tego – tak bez określonego celu jeździć w góry – mówi Dima z Machaczkały, uczestnik projektu.

Uczestnicy projektu podczas wizyty studyjnej w Polsce
Fot. Iwona Kaliszewska

Zbłąkany wędrowiec może wejść do pierwszego napotkanego na swej drodze domu. Zawsze zostanie ciepło przyjęty. Od tej pory, będąc w okolicy, może bez przeszkód zatrzymać się u zaprzyjaźnionych gospodarzy. Nie praktykuje się płacenia za nocleg, przyjęto natomiast dawać skromne podarki – opowiada Abdurachman Junusow, prezes organizacji „Rakurs”. – Płatna turystyka dopiero raczkuje. Wybudowano kilka małych hoteli w górach. W niektórych rejonach zainwestowano w nowoczesne kompleksy z myślą o promocji sportów zimowych.

Paradoksalnie, jedną z przeszkód na drodze rozwoju turystyki w Dagestanie jest niewiedza i nieświadomość samych Dagestańczyków. Nie zdają sobie sprawy z walorów turystycznych, jakie posiada ich republika, i nie wierzą, że turystyka może się tam rozwinąć.

Co można w Dagestanie pokazywać gościom z zewnątrz? – zastanawia się Abdurachman. – Na pewno pracę rzemieślników. W niektórych regionach ludzie od stuleci zajmują się wypalaniem ceramiki czy wytwarzaniem wyrobów jubilerskich. Nie jestem jednak pewien, czy w naszych wioskach będą odpowiednie warunki sanitarne dla obcokrajowców.

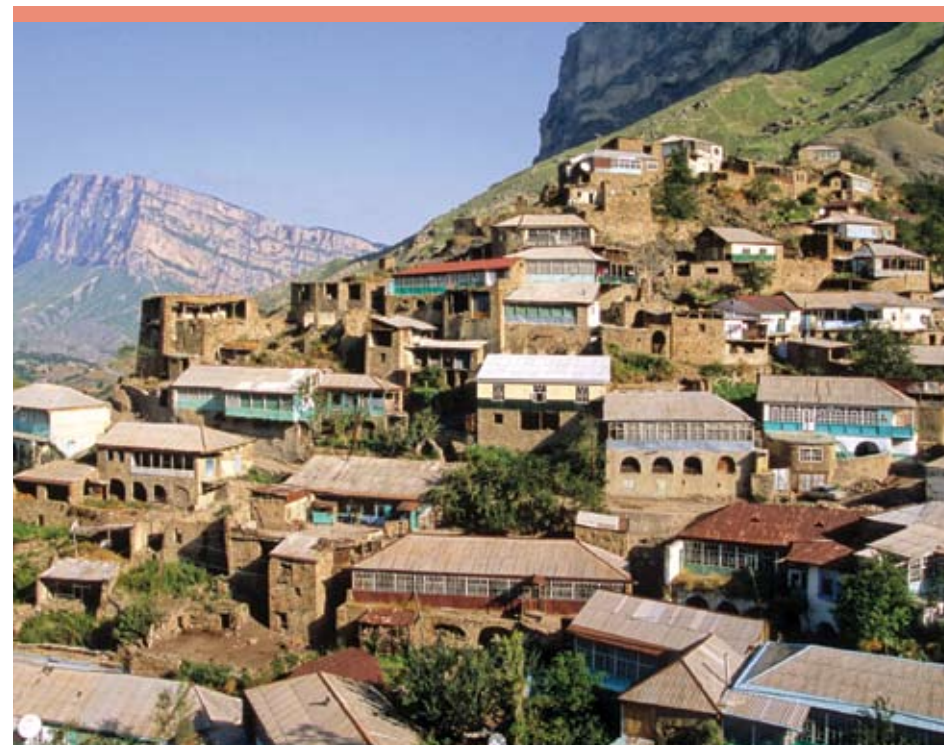
Ze względu na dziedzictwo sowieckie i fakt, że niewielu Dagestańczyków podróżuje na Zachód, nie są oni w stanie wyobrazić sobie, czym w ogóle jest turystyka indywidualna. Kiedy mówi się im o możliwościach rozwoju turystyki w Dagestanie, mówią o pięciogwiazdkowych hotelach, które trzeba zbudować nad morzem, drogich restauracjach, basenach, konieczności wyszkolenia wyspecjalizowanych przewodników itd. Nic nie daje tłumaczenie, że wystarczy wziąć plecak, namiot i śpiwór, kupić mapę, wsiąść w pociąg i wyruszyć. Nie wierzą, że może znaleźć się wielu młodych ludzi, gotowych podróżować w ten sposób. W ich przekonaniu, na taki krok decydują się jedynie pojedynczy, nie do końca normalni ludzie.

Na początku będą nas odwiedzać ludzie, którzy lubią ekstremalne doznania – Dima mówi z uśmiechem. – Jak tylko Dagestańczycy nauczą się pracy w turystyce i polepszy się infrastruktura na wsiach, wtedy powinno pojawić się u nas więcej gości. Oczywiście, dlatego potrzebna jest też informacja w mediach.

Po co rozwijać turystykę w Dagestanie? I dlaczego powinny zająć się tym organizacje pozarządowe? Ponieważ jest to jeden z niewielu sposobów na wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w tej republice. Udział młodych ludzi w projektach turystycznych zaowocowałby nie tylko ich aktywizacją, lecz także sprzyjałby wyjazdom zagranicznym, nawiązywaniu kontaktów, poszerzaniu horyzontów, a w konsekwencji wzrostowi świadomości, przełamywaniu izolacji republiki i budowie podstaw społeczeństwa obywatelskiego, które obecnie w Dagestanie po prostu nie istnieje.

Uświadomiłem sobie, że organizowanie wycieczek w naszych górskich wioskach może podnieść poziom życia mieszkańców tych terenów oraz pozytywnie wpłynąć na pojmowanie otaczającego świata – podsumowuje Dima. A Abdurachman dodaje: W 2009 roku wybrano mnie do Izby Społecznej Republiki Dagestan. Jestem członkiem Komisji do spraw turystyki. Dzięki wizycie w Polsce wiem, do jakiego stylu wycieczek powinniśmy dążyć w naszej republice.

Po zakończeniu projektu jeden z uczestników wizyty w Polsce, Magomed Osmanow, rozpoczął przygotowywanie pokoi na kwatery dla gości. Produktem, który ma zachęcać turystów do przyjazdu, poza pięknymi górami, wodospadami i jaskiniami, są ręcznie tkane dywany – produkt regionalny rejonu tabasarńskiego. Dywany te mają oryginalny wzór i cieszą się popularnością wśród koneserów. Magomed, myśląc strategicznie, zamierza zlecić jednej z tkaczek przygotowanie dywanu z wizerunkiem Jana Pawła II. Podobno ten pomysł wpadł mu do głowy już w Polsce, gdzie w wielu miejscach znajdują się pomniki i tablice pamiątkowe ku czci niedawno zmarłego papieża.

Górski auł (osada) w Dagestanie
Fot. Iwona Kaliszewska

Standardy zarządzania w administracji w Rosji, Gruzji i Tadżykistanie

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich

ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7
20-078 Lublin
tel.: 0048 81 441 33 44
fax: 0048 81 532 14 25
e-mail: biuro@fim.lublin.pl
www.fim.lublin.pl

Centrum ds. Efektywnego Systemu Zarządzania oraz Reformy Ustroju Terytorialnego CEGSTAR

ul. Tarkhnishvili 15
Tbilisi, 0179 Gruzja
tel.: 00 9 95 32 25 00 41/92
fax: 00 995 32 91 28 83
e-mail: cegstar@cegstar.ge
www.cegstar.ge

Stowarzyszenie „Povolzje” Samarska Regionalna Organizacja Społeczna

ul. Leninskaja 137
Samara, 443041 Rosja
tel.: 00 7 846 332 31 89,
fax.: 00 7 846 333 25 08
e-mail: povolzje@povolzje.ru
www.povolzje.ru

Stowarzyszenie Naukowej i Technicznej Inteligencji Tadżykistanu (ASTI)

ul. Lenina 85a
Chodżent, Tadżykistan
tel./fax: 00 9 92 34 226 24 32
e-mail: office@asti.tj; asti95@mail.ru
www.asti.tj

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich (FIM) to istniejąca od 2007 roku instytucja szkoleniowo-doradcza, której ideą jest inicjowanie, promowanie i wdrażanie wszelkich inicjatyw o charakterze menedżerskim, usprawniających funkcjonowanie instytucji trzech sektorów: publicznego, pozarządowego i komercyjnego. Od początku działalności Fundacja realizuje projekty społeczne skierowane do młodzieży, osób defaworyzowanych na rynku pracy, prowadzi programy edukacyjne, badania i analizy dotyczące strategii rozwoju lokalnego i regionalnego. Jednym z kluczowych obszarów działalności Fundacji Inicjatyw Menedżerskich jest dzielenie się polskim doświadczeniem w zakresie przemian demokratycznych i wolnorynkowych z krajami byłego bloku wschodniego.

Projekt „Nowoczesna edukacja – pilotażowe opracowanie systemu szkoleń urzędników z Obwodu Samarskiego”, dofinansowany w 2008 roku w ramach Programu „Przemiany w Regionie” – RITA, był konsekwencją dotychczasowej współpracy FIM z przedstawicielami administracji publicznej, instytucji szkoleniowych i organizacji pozarządowych z Samary, którzy wielokrotnie w ramach wizyt studyjnych przebywali w Polsce.

W grudniu 2007 roku powstał pomysł na wspólne działania – mówi Anna Bielak, koordynatorka projektu. – Rosjanie zaproponowali, abyśmy stworzyli dla nich zarys systemu edukacyjnego urzędników. Zgodziliśmy się pod warunkiem, że nad tym systemem będą pracować przedstawiciele sektora publicznego, organizacji pozarządowych, instytucji edukacyjnych, w tym uczelni z Rosji, oraz my – konsultanci z Polski.

Zrealizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem „Povolzje” projekt skierowany był do kadry urzędniczej administracji publicznej wszystkich szczebli z Obwodu Samarskiego w Rosji. Działania projektowe objęły opracowanie stałego, efektywnego i skutecznego systemu edukacji urzędników, stworzenie mechanizmu współpracy pomiędzy administracją, organizacjami pozarządowymi i instytucjami edukacyjnymi oraz przygotowanie metodyczne wybranych urzędników do pełnienia roli trenera-konsultanta. W ramach projektu przeprowadzono diagnozę systemu edukacji samarskich urzędników i wypracowano model współpracy („trójkąt współpracy”) pomiędzy administracją, instytucjami szkoleniowymi i organizacjami pozarządowymi.

Atutem tego projektu jest to, że z jednej strony pracowaliśmy w miasteczkach – na przykład w Pestravce, gdzie wspólnie opracowaliśmy pewne rozwiązania, które można byłoby wprowadzić do systemu kształcenia urzędników i pracy tamtejszej administracji. Z drugiej – działaliśmy na dużo większą skalę: stworzyliśmy propozycję warsztatów dla urzędników na poziomie całego rejonu samarskiego – mówi Paweł Prokop, prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich. – Przeprowadziliśmy również szkolenie trenerów – osób, które po naszym wyjeździe prowadziły zajęcia dla pracowników administracji. Trenerami zostali zarówno urzędnicy, jak i przedstawiciele organizacji pozarządowych i wykładowcy miejscowego uniwersytetu. Dzięki temu zabiegowi udało się pokazać, jak wielosektorowa współpraca może usprawnić działalność administracji lokalnej.

W 2009 roku Fundacja Inicjatyw Menedżerskich wraz z Centrum ds. Efektywnego Systemu Zarządzania oraz Reformy Ustroju Terytorialnego CEGSTAR z Tbilisi rozpoczęła realizację dwuletniego projektu „Profesjonalna administracja, aktywni mieszkańcy – wsparcie rozwoju lokalnego w Gruzji”, finansowanego w ramach Programu „Przemiany w Regionie” – RITA. Działania obejmują wdrożenie wybranych modelowych rozwiązań i usprawnień w samorządach gruzińskich w następujących sferach: zarządzanie urzędem, rozwój lokalny, promocja turystyki, aspekty komunalno-porządkowe, dialog i współpraca z organizacjami obywatelskimi w pięciu rejonach Gruzji: Terjola, Tkibuli, Chokhatauri, Ozurgeti oraz Borżomi.

W pierwszym roku działań przeprowadzono diagnozę funkcjonowania administracji samorządowej w obszarze zarządzania, rozwoju lokalnego w oparciu o mocne strony rejonów. W Gruzji odbyły się warsztaty „RADAR” poświęcone współpracy administracji samorządowej z organizacjami społecznymi, w których uczestniczyło 89 przedstawicieli

samorządu i NGOs. Bazując na polskich doświadczeniach – między innymi na zasadach tworzenia programu współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi oraz programie współpracy Starostwa Powiatowego w Leżajsku z organizacjami pozarządowymi – wypracowano optymalny model współpracy pomiędzy samorządem i NGO, głównie w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania grup defaworyzowanych, a także organizowania edukacji pozaszkolnej dla młodzieży. Polscy eksperci przeprowadzili z kadrą kierowniczą urzędów administracji samorządowej konsultacje w zakresie wdrażania usprawnień zarządczych, niezbędnych do opracowania ofert inwestorskich i turystycznych, a także wprowadzenia koniecznych zmian odnoszących się bezpośrednio do współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Podczas jednej z wizyt w Gruzji Starosta Leżajski nawiązał współpracę z miasteczkiem Chokhatauri.

W październiku 2009 r. dzięki dofinansowaniu z Programów RITA i STP odbyła się wizyta studyjna w Polsce przedstawicieli administracji samorządowej i organizacji pozarządowych z pięciu rejonów biorących udział w projekcie. W trakcie wizyty uczestnicy zapoznali się zarówno ze strukturą i funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego, jak i z modelowymi rozwiązaniami z zakresu partycypacji społecznej (konsultacje, zlecenie zadań), a także praktycznymi aspektami profesjonalizacji pracy urzędu oraz formami i metodami promocji miasta i regionu. Odwiedzili m.in. Urząd Miasta Lublin, gdzie dowiedzieli się jak funkcjonuje Biuro Obsługi Mieszkańców, Biuro Promocji Miasta, Wydział Organizacyjny oraz Departament Sekretarza. Spotkali się z przedstawicielami organizacji pozarządowych z powiatu leżajskiego oraz z pracownikami Starostwa Powiatowego w Leżajsku. W Warszawie zapoznali się z działalnością Centrum Wolontariatu i Świetlicy Środowiskowej. Z założycielem Stowarzyszenia Szkoła Liderów, profesorem Uniwersytetu w Oxfordzie Zbigniewem Andrzejem Pełczyńskim rozmawiali o społeczeństwie obywatelskim w Europie Zachodniej i Środkowej.

Z dużym zainteresowaniem przyglądałem się pracy Urzędu Miasta Lublin – mówi Zaza Gochelashvili z administracji rejonu Tkibuli. – Na wzór Lublina zrobiliśmy folder oraz film promujący nasz region.

Atutem realizacji pierwszego etapu projektu było umocnienie pozycji gruzińskich NGO w pięciu rejonach objętych projektem. Organizacje rozszerzyły swoją aktywność, a co najważniejsze, zaczęły być postrzegane przez lokalną administrację jako liczący się partner. Samorząd, dzięki działaniom podjętym w ramach projektu „Profesjonalna administracja, aktywni mieszkańcy – wsparcie rozwoju lokalnego w Gruzji”, w większym stopniu otworzył się na współpracę z mieszkańcami przy nowatorskich inicjatywach lokalnych.

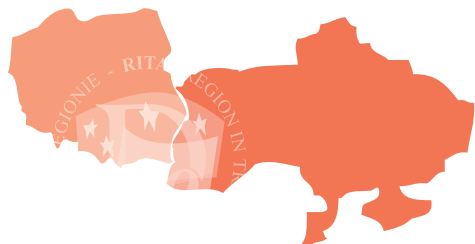
Kolejny etap projektu, realizowany od kwietnia 2010 roku, zakłada działania bezpośrednio wspierające oddolne inicjatywy lokalne, dodatkowo związane z możliwością ich wsparcia finansowego.

Na początku 2010 roku Fundacja Inicjatyw Menedżerskich rozpoczęła kolejne działania finansowane z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA. Projekt „Pomagajmy efektywnie – monitoring działań publicznych w Tadżykistanie” jest realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Naukowej i Technicznej Inteligencji Tadżykistanu (ASTI) z Chodżentu. Celem działań jest wsparcie tadżyckich organizacji pozarządowych poprzez przekazanie polskich doświadczeń z zakresu zarządzania oraz rozwoju systemu partycypacji społecznej, współpracy organizacji pozarządowych i administracji lokalnej, co prowadzić ma do zwiększenia ich wpływu na wdrażanie i monitoring programów publicznych. W przedsięwzięcie zaangażowanych jest osiemnaście organizacji pozarządowych zrzeszonych w Regionalnej Grupie ds. Wdrażania i Monitoringu Rządowego Programu Redukcji Ubóstwa, a także przedstawiciele administracji poziomu rejonowego i obwodowego.

Współpracując z zagranicznymi partnerami, pokazujemy polskie reformy systemowe. Nie przenosimy ich na siłę na grunt innych państw – podkreśla Paweł Prokop. – Działamy trochę jak pracownia krawiecka. Podczas realizacji projektów staramy się wypracowywać rozwiązanie „uszyte na miarę” danego kraju.

Renowacja cmentarzy w Polsce i Ukrainie

Stowarzyszenie Magurycz

Nowica 13
38-315 Uście Gorlickie
tel.: 00 48 18 351 63 45, 600 688 811
e-mail: stowarzyszenie@magurycz.org
<http://www.magurycz.org/>

Centrum Badań Humanistycznych Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu im. Iwana Franka

ul. Uniwersytecka 1/ 208
Lwów, 82100 Ukraina
tel./fax: 00 38 032 239 41 18
e-mail: humanities@franko.lviv.ua
<http://www.humanities.org.ua>

Caritas UGKC Samborsko-Drohobyckiej Eparchii

ul. Czornowoła 4
Drohobycz, 82100 Ukraina
tel.: 00 38 032 442 24 58
e-mail: a.deska@gmail.com

„Magurycz”, nazwa Nieformalnej Grupy Kamieniarzy, istniejącej od 1987 roku, a od 2006 roku – stowarzyszenia, pochodzi od góry nieopodal wsi Bartne, gdzie przez wieki wydobywano kamień, służący za materiał na żarna, kamienie młyńskie, nagrobki i krzyże. Bartneńscy kamieniarze słynęli w całej okolicy ze swego kunsztu i znakomitych wyrobów, i do tej tradycji – pracy z kamieniem i w kamieniu – Magurycz nawiązuje, od lat remontując cmentarze na terenie Europy Środkowej i Wschodniej.

Warto dbać o kamienie, w których zapisana jest przeszłość. Równie istotne jest, aby z naszej wiedzy i umiejętności poruszania się w rzeczywistości korzystali ci, którzy podobne wysiłki chcą podjąć, choćby po to, żeby drzwi otwartych nie wyważać. Taka też jest istota Programu „Przemiany w Regionie” – RITA – napisał w pierwszym sprawozdaniu Szymon Modrzejewski, przewodniczący Magurycz.

Pierwszy projekt, „Powrót do przeszłości – kamienie wołać będą”, Stowarzyszenie zrealizowało w 2006 roku pod auspicjami Towarzystwa Karpackiego. Odbyły się trzy obozy, podczas których wolontariusze przeprowadzili prace remontowe i porządkowe na cmentarzach grekokatolickich Łemkowszczyzny.

Obozy Magurycz trwają od kilku do kilkunastu dni. W ciągu dnia ochotnicy zajmują się pracami remontowymi. Zaczynają od wstępnej inwentaryzacji i dokumentacji fotograficznej stanu zachowania cmentarza. Potem oczyszczają teren, szukając przy okazji brakujących fragmentów krzyży i cokołów kamiennych. Metodami mechanicznymi i chemicznymi doprowadzają do porządku wszystkie części. Następnym etapem jest scalanie i pionowanie elementów nagrobków i krzyży. Uzupełniane są ubytki, a także rekonstruuje się brakujące elementy.

Wieczorami odbywają się wykłady, przygotowane przez uczestników projektu. Tematy zależą od miejsca, w którym pracują. Podczas obozu w Grabiu i Ożennej rozmawiali o Rusinach w Karpatach (Łemkach, Bojkach i Hucułach), Cerkwi prawosławnej i grekokatolickiej, prawie wołoskim, na którym lokowano większość wsi na Łemkowszczyźnie, oraz chrześcijańskiej sztuce sepulkralnej.

Pracom na cmentarzu towarzyszą wywiady z rdzennymi mieszkańcami miejscowości, w których pracują. Praca członków stowarzyszenia bywa różnie odbierana – są ludzie, którzy nie zauważają grupy zapaleńców majstrującej przy nagrobkach, są i tacy, którzy wspierają i pomagają. W ostatnim przypadku zachodzi niezauważalna na pierwszy rzut oka reakcja – ludzie przekonują się do wartości idei ochrony dziedzictwa kulturowego.

Dofinansowanie na kolejne międzynarodowe działania Magurycz zdobył już jako stowarzyszenie. Wraz z Lwowską Miejską Organizacją Społeczną – Centrum Badań Humanistycznych zrealizowali projekt „Kamienie wysiedlonych – sklejanie przeszłości”. Polscy i ukraińscy wolontariusze pracowali na cmentarzach po obu stronach granicy. Odremontowano nagrobki na cmentarzach grekokatolickich oraz kapliczki i krzyże przydrożne w kilku miejscowościach gminy Krempna (Polska). Prowadzono remont wybranych nagrobków na cmentarzu wielowyznaniowym w Drohobyczu (Ukraina).

Na stronie internetowej Stowarzyszenia znajduje się ogłoszenie: *Praca ciężka! Zapraszamy – ilość miejsc ograniczona.* Można odnieść wrażenie, że określenie „ciężka” związane jest z wysiłkiem fizycznym, koniecznym do prowadzenia remontów cmentarzy, ale dla Magurycz „kamienie są lekkie”. Powołana przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności komisja grantowa Programu „Przemiany w Regionie” – RITA docenia również inny aspekt „ciężkości” działań Magurycz.

Prace wykonywane podczas obozu mają charakter całkowicie społeczny i w istotny sposób przyczyniają się do rozwoju wrażliwości na sztukę mniejszości narodowych zarówno uczestników obozu, jak i miejscowej społeczności. Sprzyjają także szeroko pojętej tolerancji, bezinteresowności i zachowaniu cząstki ginącego krajobrazu kulturowego – piszą na stronie członkowie Stowarzyszenia. – Ideą obozów jest ratowanie, inwentaryzacja i dokumentacja sztuki sepulkralnej, krzyży i kapliczek przydrożnych oraz wszelkich obiektów sztuki cerkiewnej, pozostających bez opieki (chrzcielnice, krzyże ze zwieńczeń nie istniejących cerkwi, kostnice, kaplice, archiwalia), na terenach zamieszkiwanych pierwotnie głównie przez Bojków i Łemków, ale także Żydów, Polaków, Cyganów i Niemców. Zachowanie tych elementów krajobrazu ma istotny wpływ na współczesną percepcję regionu jako miejsca, w którym jeszcze nie tak dawno współistniały różne kultury i religie. Ich dzisiejszy stan zachowania pozostawia wiele do życzenia. Zdecydowana większość obiektów, która jest przedmiotem naszego zainteresowania, została celowo zdewastowana. Jesteśmy przekonani – na co wskazują kilkunastoletnie doświadczenia – że przywracanie im dawnej świetności (tworzenie optymalnych warunków ekspozycji) ma niebagatelny wpływ na możliwość ich zachowania, a tym samym kształtowanie postaw dalekich od nienawiści, ksenofobii czy zwyczajnego niezrozumienia, o krajobrazie kulturowym nie wspominając.

W 2008 roku w ramach Programu RITA sfinansowano projekt „Cum tacent clamant – cmentarze żywe”. Trzydzieścioro wolontariuszy z Polski i piętnaścioro z Ukrainy wzięło udział w działaniach organizowanych przez Stowarzyszenie Magurycz i Caritas UGKC Eparchii Samborsko-Drohobyckiej. W lipcu i sierpniu odbyły się dwa obozy. Pierwszy – w obwodzie lwowskim – trwał ponad trzy tygodnie i został w nieznacznym stopniu dofinansowany przez byłych mieszkańców miejscowości Huta Pieniacka. Wyremontowano wtedy dziewiętnaście wybranych XVII- i XVIII-wiecznych nagrobnych kamiennych krzyży „podolskich” oraz szesnaście kamiennych płyt nagrobnych na cmentarzu wokół Kamienia (ostaniec). Wykonano prace zabezpieczające przy XVIII-wiecznej tablicy fundacyjnej i XVIII-wiecznych detalach architektonicznych w monasterze Studytów (dawniej klasztor dominikański) oraz drobne prace renowacyjne przy wybranych nagrobkach na cmentarzu polsko-ukraińskim. Wyremontowano dwadzieścia jeden nagrobków na cmentarzu rzymskokatolickim. Drugi obóz odbył się w Polsce w gminie Krempna. Odremontowano wtedy w sumie dwadzieścia trzy nagrobki na cmentarzach greckokatolickich.

Szymon Modrzejewski, przewodniczący Stowarzyszenia Magurycz, od ponad dwudziestu lat zajmuje się cmentarzami. Przez ten czas współpracowały z nim setki osób, które tak jak on czują, że „cmentarze nie byłoby bez nas, a nas bez nich”. Bez względu na obywatelstwo, religię, przekonania polityczne grupy wolontariuszy zajmują się remontem często zapomnianych, zarośniętych, zdewastowanych cmentarzy. Działania odbywają się ponad granicami, łącząc ludzi, którzy chcą ratować unikalną kulturę i jej pozostałości.

Prace renowacyjne na baligrodzkim kirkucie latem 2008 roku
od góry po lewej kolejno: Magda czyści XVIII-wieczną macewę / Andrij i Malo stawiają XVIII-wieczną macewę / Ola, Andrij i Magda pracują od rana / Malo i Leszek stawiają kolejną XVIII-wieczną macewę
Fot. Archiwum Magurycz

Dokumentowanie tradycyjnej muzyki wiejskiej w Ukrainie

Stowarzyszenie Panorama Kultur

Rynek 59
22-120 Wojstawice
e-mail: biuro@pk.org.pl
<http://www.pk.org.pl/>

Tworche Objednanja "Svicha"

Kavkazka 9a / 101
Rivne, 33000 Ukraina
e-mail: to_svicha@ukr.net

Muzyka tradycyjna jest dziś w swym naturalnym, wiejskim środowisku niedoceniana i odrzucana. Stopniowo wymiera wraz z ostatnim pokoleniem jej wykonawców, trudno ją dziś spotkać w żywej postaci. Warto zadbać o jej rewaloryzację i zachowanie, gdyż oprócz ogromnych walorów artystycznych i poznawczych, jako własne dziedzictwo kulturowe może stanowić dla społeczności lokalnych ważne odniesienie w procesie odbudowywania swej tożsamości i poczucia godności.

Projekt „Ukraina archaiczna i współczesna – pieśni i ludzie. Wymiana doświadczeń w dziedzinie promocji kultury tradycyjnej” został zrealizowany w 2008 roku przez Stowarzyszenie Panorama Kultur we współpracy ze Stowarzyszeniem Swicza z Równego w ramach Programu „Przemiany w Regionie” - RITA. Działania obejmowały środowisko osób zajmujących się dokumentowaniem i wykonywaniem tradycyjnej muzyki wiejskiej w Polsce i na Ukrainie, środowisko wiejskie na Ukrainie oraz szerokie kręgi odbiorców kultury w obu krajach. Celem projektu było nawiązanie współpracy polsko-ukraińskiej i przekazanie polskich doświadczeń w dziedzinie animowania życia kulturalnego w oparciu o lokalne dziedzictwo kulturowe. Podjęto wspólne działania na rzecz rewaloryzacji i promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego rejonów przygranicznych, związanego przede wszystkim z tradycyjną muzyką wiejską, zarówno w jej własnym, lokalnym środowisku, jak i wśród szerokich kręgów odbiorców kultury w Polsce i na Ukrainie.

W ramach projektu przeprowadzona została wspólna ekspedycja, podczas której wykonano dokumentację twórczości najciekawszych wiejskich wykonawców muzyki tradycyjnej.

Zorganizowaliśmy także dwa koncerty w Starych Koniach i Perebrodach, gdzie występowaliśmy przed miejscową publicznością wspólnie z miejscowymi wykonawcami śpiewając ich własny, lokalny repertuar – mówi Jagna Knittel, koordynatorka projektu. – W ten sposób chcieliśmy pokazać mieszkańcom wsi, jak bardzo ta ich muzyka jest dla nas atrakcyjna i jakim szacunkiem darzymy śpiewaków – naszych mistrzów.

*Jak byłem mała ojciec brał mnie ze sobą do lasu, jak szedł kosić siano. Szliśmy daleko, na kilka dni, nocowaliśmy w szałasie z gałęzi. On kosił całutki dzień, a mnie na pieniek stawiął, żebym mu śpiewała. I borowe pieśni, i jakie tam chciałam. Wtedy śpiewałam i teraz na starość też śpiewam – zwierza się Baba Nastia na stronach okładki płyty *Polesie - Pieśni i Ludzie* – Kiedyś ludzie śpiewali i śpiewali. Krowy jak pasą – jedna tu śpiewa, druga tu śpiewa. A teraz cisza. Teraz nawet ptaszków już nie słyszc...*

Na koncerty we wsiach Perebrody i Stari Koni przyszła cała lokalna społeczność. Miejscowi śpiewacy, chociaż występowali już przed publicznością, mieli ogromną treść. Po koncercie, słysząc wiele ciepłych słów od bliskich i sąsiadów, czuli dumę i zadowolenie z udziału w tym przedsięwzięciu.

Wieczorne rozmowy - podczas projektu powstały bardzo bliskie, przyjacielskie relacje ze starszymi ludźmi

Fot. Jagna Knittel

Moje dzieci i wnuki nie śpiewają tych starych pieśni. Dlaczego? Bo nie umieją. Córka chce, próbuje ze mną, ale ona tak nie umie, nie może. Tak żeby pidwela [górnym głosem zaśpiewała], teraz głosu nie ma takiego. Oni mi zazdrozczą. Wnukom i prawnuczce podoba się jak ja tańczę, po starinomu, ale sami tak nie umieją, nie wychodzi. U nich nie ma takiego głosu, nie ma niczego – mówi Hanna ze wsi Perebrody.

W ramach dofinansowania z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA powstał film „Takich pieśni sobie szukam”, wydano płytę DVD pt. „Polesie – Pieśni i Ludzie” z filmem, nagraniami pieśni ze wsi Perebrody i Stari Koni oraz z fotografiami z Polesia.

Wiele egzemplarzy pojechało na Polesie do wsi, z których pochodzą śpiewacy-bohaterowie filmu – tam trafiły one do szkół, domów kultury, do dzieci i sąsiadów wykonawców, przyczyniając się tym samym do podwyższenia rangi miejscowych artystów.

Kolejny projekt, który na przełomie 2009 i 2010 roku został sfinansowany ze środków Programu „Przemiany w Regionie” – RITA, „Spotkania na Polesiu - archaiczne pieśni we współczesnym świecie. Aktywizacja środowisk lokalnych” był naturalną kontynuacją wcześniej rozpoczętych działań. Tym razem polsko-ukraiński zespół odwiedził wsie Swarcewycze i Komory.

Na poleską ekspedycję, która miała miejsce w sierpniu 2009 roku, złożyły się rozmowy z mieszkańcami wsi o historii i współczesności, spotkania ze śpiewaczkami, gromadzenie materiału do kolejnego filmu oraz wspólne koncerty.

Pieśń jest dziurką od klucza w drzwiach, za którymi stoi człowiek – pisze na stronie Panoramy Kultur Zuzanna Morawiecka-Pastuszenko. – Ten człowiek jest dla nas najważniejszy. Słuchamy go i śpiewamy z nim, żeby się czegoś o nim dowiedzieć. W żniwnych lamentach słyszymy ciężką pracę ponad siły, w liryce rodzinnej codzienne problemy, w indywidualnej ekspresji charakter każdego śpiewaka. (...) Jeździmy w różne miejsca, śpiewamy różne pieśni – i polskie, i ukraińskie. Różnice kulturowe, na które czasem natrafiamy, i trud, jaki musimy podjąć, aby dotrzeć do wioski na ukraińskim Polesiu, nie zawsze są trudniejsze do pokonania, niż te, które napotykamy jeżdżąc po różnych częściach Polski, chociaż rzeczywiście ekspedycja zagraniczna zazwyczaj wiąże się z większym wysiłkiem. Jednak dzięki temu to wydarzenie zyskuje wyższą rangę, tym większa jest radość ze spotkania, im trudniej do niego doprowadzić. Nieważne, jakiej narodowości są nasi przyjaciele, i nieważne, w jakim języku mówią, jeśli potrafimy się z nimi porozumieć. Ważny jest kontakt.

W ramach międzynarodowych projektów Stowarzyszenie Panorama Kultur przekazuje swoje doświadczenie, związane z animowaniem życia kulturalnego w oparciu o lokalne dziedzictwo kulturowe i ze skuteczną promocją muzyki tradycyjnej. Wraz z ukraińskim partnerem podejmują coraz to nowe kroki w celu nobilitacji wiejskich wykonawców,

Koncert - razem z Dominiką Czekun i innymi paniami ze wsi Stari Koni członkinie ekspedycji śpiewają pieśni przed miejscową publicznością

Fot. Taras Shumeyko

wprowadzania na Ukrainie funkcjonującego w Polsce modelu bliskiego, osobistego kontaktu mistrz-uczeń. Przełamują w ten sposób obowiązujący dotychczas system instytucjonalnego, czysto naukowego podejścia do muzyki ludowej, które, zachowując anonimowość jej wykonawców, zmniejsza siłę przekazu i atrakcyjność tej muzyki. Dzięki wymianie doświadczeń partnerzy ukraińscy poznają nowe możliwości kultuwowania i promowania własnego dziedzictwa kulturowego, jak na przykład doświadczenie korzystania z nowoczesnych mediów (internet, film, prezentacja DVD) w promocji kultury tradycyjnej.

Stowarzyszenie Panorama Kultur zrzesza osoby zainteresowane dziedzictwem kulturowym Europy Środkowej, Wschodniej i Bałkanów oraz działaniem na rzecz upowszechniania wiedzy o kulturach krajów tego regionu. Stowarzyszenie prowadzi działalność wydawniczą, informacyjno-promocyjną i edukacyjno-szkoleniową, także za pomocą internetu. Zajmuje się promowaniem artystów z Europy Środkowej, Wschodniej i Bałkanów poprzez rozpowszechnianie informacji o ich twórczości oraz współorganizację koncertów, wystaw, przeglądów filmowych itp.

Polsko-ukraińska współpraca szkół

Średnia Ogólnokształcąca Szkoła nr 32 we Lwowie

ul. Khasheka 13
Lwów, 79031 Ukraina
tel. 00 38 032 264 08 98
e-mail: school32lv@ukr.net

Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Świdniku

ul. Mikołaja Kopernika 9
21-041 Świdnik
tel: 00 48 81 468 77 00
e-mail: dyrektor.gimnazjum1@swidnik.edu.pl
<http://www.gimnazjum1.swidnik.edu.pl/>

Przez pierwsze osiem lat istnienia Programu „Przemiany w Regionie – RITA” w konkursie grantowym mogły brać udział zarówno organizacje pozarządowe, jak i szkoły. W okresie przygotowywania Polski do wstąpienia do Unii Europejskiej – wydawać by się mogło, że wszyscy patrzyli wtedy na Zachód... Prawie dziewięćdziesiąt szkół tylko w ramach Programu RITA zrealizowało w tym czasie ponad 100 projektów, opartych na współpracy z państwami byłego bloku wschodniego. Najczęściej partnerami były placówki edukacyjne w krajach graniczących z Polską – na Ukrainie, w Białorusi i w Rosji.

Fundacja Edukacja dla Demokracji przy wsparciu trenerów z Laboratorium Metodycznego „Poshuk” ze Lwowa od pięciu lat organizuje „swatki” – spotkania dla nauczycieli z Polski i Ukrainy, którzy zainteresowani są współpracą międzynarodową. W ramach „swatek” uczestnicy zdobywają podstawową wiedzę o sąsiednim kraju oraz o systemie oświaty w nim działającym. Nauczyciele mają szansę zaprezentować własną szkołę i wybrać potencjalnych partnerów, zdobywając też doświadczenie w pisaniu wspólnego projektu.

W maju 2006 roku na „swatce” w Nasutowie poznali się przedstawiciele Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Świdniku i Szkoły nr 32 ze Lwowa. Po czterech miesiącach przygotowywania planu współpracy złożyli wniosek na konkurs grantowy Programu RITA. Projekt „Samorząd Uczniowski – mała demokracja” uzyskał pozytywną ocenę komisji konkursowej i został zrealizowany w okresie od grudnia 2006 roku do końca maja 2007 roku.

Nauczyciele ze Świdnika dzielili się doświadczeniem wspierania samorządu uczniowskiego, uczniowie rozmawiali o kompetencjach, o tym, jak wygląda struktura i regulamin samorządu. W rezultacie tych działań w dwóch lwowskich szkołach zostały opracowane dokumenty określające kompetencje samorządu szkolnego (*uczniowsko samouprawninija*), które funkcjonują do dnia dzisiejszego.

W Polsce uczniowie mają stosunkowo małą motywację do nauki języków obcych – mówi Ewa Bracha, wicedyrektorka Gimnazjum nr 1 ze Świdnika. – Nasza szkoła przywiązuje dużą wagę do poziomu nauczania języków. Jedną z przyczyn, dla których zaczęliśmy myśleć o międzynarodowych wymianach, była chęć pokazania uczniom, że w innym kraju nie da się porozumieć po polsku. Szkół partnerskich szukaliśmy zarówno za zachodnią, jak i za wschodnią granicą.

Kandydaci na przewodniczącego Samorządu Uczniowskiego Szkoły nr 32 we Lwowie i ich programy
Fot. Archiwum Szkoły nr 32 we Lwowie oraz Gimnazjum nr 1 w Świdniku

We współpracy z ukraińskimi partnerami udało się połączyć wschód z zachodem. W świdnickim gimnazjum młodzież nie uczy się ukraińskiego, są lekcje niemieckiego i angielskiego. I właśnie te zachodnie języki były pierwszym podstawowym narzędziem komunikacyjnym pomiędzy uczniami.

Podczas wymiany uczniowie mieszkali u rodzin swoich zagranicznych kolegów. Dzięki temu młodzież lepiej poznaje zwyczaje panujące w sąsiednim kraju, przekonuje się, jak wygląda codzienne życie rówieśników.

Kiedy podsumowuję z młodzieżą wizytę, pytam, co było najtrudniejsze. Większość osób odpowiada, że najtrudniej było zjeść tę ilość jedzenia, którą stawiano przed nimi na stole – mówi z uśmiechem Ewa Bracha. – Rodziny po obu stronach granicy stoją na wysokości zadania. Po każdej wizycie rodzice uczniów mówią z żalem, że było zbyt mało czasu na pogłębienie znajomości i że następnym razem przynajmniej jeden dzień powinien być do zagospodarowania tylko przez rodziny.

Od samego początku grono pedagogiczne świdnickiego gimnazjum przychylnie odnosiło się do współpracy z partnerem z Ukrainy. Pierwszą wymianę zainicjowały dwie nauczycielki. Obecnie większość pedagogów jest zaangażowana we współpracę z lwowską szkołą.

Dwa projekty zrealizowane w ramach finansowania z Programu „Przemiany w Regionie” – RITA zaowocowały podpisaniem partnerskiej umowy o stałej współpracy. Szkoły założyły, że przynajmniej raz w roku będą podejmować wspólne działania. Szukają źródeł finansowania dla swoich projektów. Od niedawna szkoła dostaje dotacje celowe z urzędu miasta na współpracę z partnerami z innych państw.

Międzynarodową działalność świdnickiego Gimnazjum nr 1 samorząd lokalny wspiera nie tylko finansowo. Przedstawiciele Rady Miasta Świdnik spotykali się z uczestnikami projektu „Samorząd Uczniowski – mała demokracja”. Dla ukraińskiej młodzieży nie lada przeżyciem była rozmowa z burmistrzem miasta.

Aby usprawnić komunikację pomiędzy partnerami w projekcie, ukraińska szkoła zainstalowała stałe łącze internetowe. Zakupione komputery i aparaty cyfrowe stały się bodźcem do zwiększenia nacisku na włączanie nowoczesnych technologii do pracy z uczniami.

My zawsze mówimy, że jest trudno. Polskie szkoły borykają się z wieloma problemami organizacyjnymi i finansowymi. Spacer po szkole w Ukrainie uświadomił naszym uczniom i nauczycielom, że w ich placówce jest wiele dobrych rzeczy, których do tej pory nie umieli docenić – podsumowuje Ewa Bracha.

Pracuje komisja wyborcza w Szkole nr 32 we Lwowie, obserwują uczniowie Gimnazjum nr 1 w Świdniku
Fot. Archiwum Szkoły nr 32 we Lwowie oraz Gimnazjum nr 1 w Świdniku

Wizyty studyjne w Polsce – *Study Tours to Poland*

Program *Study Tours to Poland* dla studentów

Fundacja "Borussia"

ul. Kopernika 45
10-513 Olsztyn
tel. 00 48 89 534 00 26,
00 48 510 535 916
e-mail: borussia@studytours.pl
<http://www.studytours.pl/>

Do udziału w 12-dniowych wizytach studenckich zapraszamy młodzież w wieku 18-21 lat z Białorusi, Rosji i Ukrainy. Młodzi ludzie przyjeżdżają do Polski w niewielkich trójnarodowych grupach.

Wizyta studyjna w ramach Programu ma dwa podstawowe wymiary. Pierwszy to pokazanie współczesnej Polski. Drugi, nie mniej ważny, to stworzenie młodym ludziom przestrzeni do przyjrzenia się swoim planom i celom: osobistym, zawodowym i społecznym. „Polska w pigułce”, którą prezentują doświadczone organizacje pozarządowe – bezpośredni organizatorzy wizyt – to kraj inny niż ten znany z przewodników turystycznych. To Polska widziana z perspektywy nie tylko Warszawy czy Krakowa, lecz także Białegostoku, Gdańska, Lublina, Olsztyna, Nowego Sącza. Różnorodna, wielokulturowa, z coraz silniej kształtującą się specyfiką regionalną. Taki obraz sąsiada jest dla gości z Europy Wschodniej dużym i pozytywnym zaskoczeniem.

Istotą wizyt studenckich jest wielowymiarowa prezentacja współczesnej Polski. Za pośrednictwem wielu specjalistów, zaproszonych do udziału w programie, opowiadamy o sukcesach i porażkach polskiej transformacji, o wpływie wydarzeń historycznych na sytuację współczesną, wspólnie z uczestnikami Programu robimy bilans polskiego członkostwa w Unii Europejskiej, dyskutujemy o niezależnych mediach, trudnościach ekonomicznych, życiu politycznym i społecznym, sytuacji młodych ludzi w Polsce, ale również o roli zaangażowania społecznego, ekologii, solidarności społecznej, wolontariacie i wsparciu osób niepełnosprawnych. Pokazujemy, jak pracujemy, jak się uczymy, jak spędzamy czas wolny.

Program Study Tours to Poland dla studentów to nie tylko przekazywanie wiedzy o Polsce. Drugą, nie mniej ważną płaszczyzną jest inspirowanie przedstawicieli młodego pokolenia Rosjan, Ukraińców i Białorusinów do rozwoju i poszukiwań zarówno na poziomie indywidualnym, jak i w wymiarze lokalnym czy ogólnopaństwowym. Uczestnicy wizyt trafiają do Polski tuż przed swoim startem w dorosłe życie: decydując się na konkretny kierunek studiów, dokonali już pewnych wyborów zawodowych, ale wciąż są otwarci i poszukujący. Pobyt w Polsce na chwilę wyrwa ich z utartych ścieżek edukacji akade-

Przyjaciele na zawsze
Fot. Archiwum Programu Study Tours to Poland

mickiej, nauki rozumianej tradycyjnie, aby pokazać przyszłemu lekarzowi, jak ważna jest zasada subsydiarności w praktyce życia społecznego, a młodemu inżynierowi zwrócić uwagę na to, jaką rolę w jego życiu odgrywają wolne media. Brak interdyscyplinarności w nauczaniu akademickim często powoduje, że studenci rozwijają się jedynie w bardzo wąskiej dziedzinie. Kształcą się specjalistów oderwanych od życia społecznego, nie czujących potrzeby wpływania na otaczającą ich rzeczywistość. Udział w programach takich jak Study Tours to Poland jest krokiem ku odwróceniu tej tendencji. W odróżnieniu od stypendiów czy staży stricte naukowych, nie tylko przekazujemy wiedzę, ale skłaniamy również do twórczej refleksji.

Większość zajęć w ramach STP odbywa się z wykorzystaniem metod aktywnych – młodzi ludzie nie są jedynie biernymi odbiorcami. Zasadą prezentowania zagadnień dotyczących współczesnej Polski jest szczerść, otwartość i partnerstwo. Takie podejście jest możliwe, ponieważ od początku istnienia programu w jego realizację zaangażowały się najbardziej doświadczone polskie organizacje pozarządowe.

na górze: Na tropach Einsteina na dole: Śladami Wolności
Fot. Archiwum Programu Study Tours to Poland

Zakres programowy wizyt studentów:

- spotkania z liderami życia publicznego;
- odwiedziny w urzędach i instytucjach publicznych;
- organizacja życia społecznego i te aspekty organizacji państwa, które wpływają na relacje państwo-obywatel;
- spotkania z przedstawicielami środowiska akademickiego – władzami uczelni, profesorami i studentami, zapoznanie się z życiem organizacyjnym i kulturalnym szkół wyższych;
- spotkania z dziennikarzami, wizyty w redakcjach gazet i czasopism, rozgłośniach radiowych i telewizyjnych;
- poznanie funkcjonowania polskiej gospodarki w warunkach wolnego rynku;
- prezentacja doświadczeń polskiej transformacji systemowej;
- UE i polska droga do członkostwa;
- sektor organizacji pozarządowych i jego miejsce w społeczeństwie;
- warsztaty, okrągłe stoły z udziałem polskich studentów i zaproszonych ekspertów.

Dla wielu Białorusinów, Rosjan i Ukraińców przyjazd do Polski w ramach Study Tours to Poland to pierwszy bezpośredni kontakt z naszym krajem, a czasem również z Europą na zachód od Bugu. Kiedy wizyta dobiega końca, ze strony uczestników często pada wiele ważnych słów – o pozytywnej zmianie ich stosunku do Polski i Polaków; o tym, że dostrzegli, jak wiele mają w życiu alternatyw; o tym, że można być jednym z anonimowych mieszkańców milionowej stolicy, albo ważną częścią swojej niewielkiej społeczności lokalnej; o tym, że spotykając się z mniejszościami narodowymi w Polsce, zrozumieli, jaką rolę w kształtowaniu ich własnej tożsamości odgrywa tradycja, którą coraz słabiej znają; a co najważniejsze, że to oni mają wpływ na to, jak będzie wyglądała przyszłość Białorusi, Rosji czy Ukrainy, i chcą z tego prawa skorzystać. A na ich zachodniej granicy jest sąsiad, który ma podobne doświadczenia i gotów jest się nimi podzielić.

Zmiana zachodzi jednak nie tylko wśród uczestników Study Tours to Poland. W czasie niemal każdej z ponad stu wizyt polscy organizatorzy zmuszeni byli po raz kolejny analizować i objaśniać gościom z Europy Wschodniej polską rzeczywistość. Dzięki temu obie strony odkrywają, jak długą drogę w procesie przemian społecznych i politycznych już pokonaliśmy, i uczą się czerpać z tego doświadczenia energię do dalszych działań.

Ewa Romanowska
Koordynator STP dla studentów

na górze: W świecie mediów na dole: Gdańsk w podskokach
Fot. Archiwum Programu Study Tours to Poland

Liczba przyjętych studentów z podziałem na kraje

Rok	Ogółem	Ukraina	Białoruś	Federacja Rosyjska*
2004	239	145	49	45
2005	231	163	32	36
2006	175	119	27	29
2007	244	166	40	38
2008	256	179	43	38
2009	212	141	31	37

* do 2007 r. Obwód Kaliningradzki, od 2008 r. również Obwód Leningradzki i miasto Sankt Petersburg, zaś od 2009 r. oprócz w/w Obwód Nowogrodzki

Program *Study Tours to Poland* profesjonalistów

**Kolegium Europy Wschodniej
im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego**

Biurow Study Tours to Poland (STP)

ul. Nowolipie 9/11

00-150 Warszawa

tel. +48 22 635 72 51

fax. +48 22 635 40 06

e-mail: stp@studytours.pl

<http://www.studytours.pl/>

Martyna Kwiatkowska: Jak zrodziła się idea Programu *Study Tours to Poland*?

Jerzy Rejt, Dyrektor Programu STP: Postępujące przemiany w Polsce w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, których zwieńczeniem było kilka lat później przystąpienie do Unii Europejskiej, oraz sukces polskiej transformacji systemowej spowodowały olbrzymie zainteresowanie ze strony państw regionu naszą drogą demokratycznych i wolnorynkowych przemian, zainteresowanie procesem budowy państwa prawa, wzmocnienia społeczności lokalnych i inicjatyw obywatelskich. Jacek Michałowski, Dyrektor Programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, i Krzysztof Stanowski, ówczesny Prezes Fundacji Edukacja dla Demokracji, pomysłodawcy działań w ramach Programu „Przemiany w Regionie – RITA”, wyszli naprzeciw tym oczekiwaniom. Program RITA wspierał realizację projektów z udziałem polskich instytucji i organizacji, które posiadały unikatowy zasób wiedzy i doświadczenia, i gotowe były swój dorobek przekazywać partnerom z Białorusi, Gruzji, Mołdowy czy Ukrainy. Obserwowano coraz większe zainteresowanie udziałem w projektach młodych profesjonalistów z Europy Wschodniej, zajmujących się takimi dziedzinami jak prawo, ekonomia, edukacja, media i administracja publiczna. Do programu RITA zwracały się osoby, organizacje i instytucje z Europy Wschodniej, zainteresowane poznaniem polskich doświadczeń transformacji systemowych w wybranych dziedzinach życia społecznego, gospodarczego, politycznego. Wielokrotnie wyrażano zainteresowanie nawiązaniem współpracy bilateralnej z polskimi organizacjami czy instytucjami w celu wymiany doświadczeń zawodowych. Dla przeważającej większości tych osób i instytucji była to pierwsza próba nawiązania kontaktu z Polską. Sytuacja ta doprowadziła do decyzji o powołaniu oddzielnej ścieżki Programu RITA pod nazwą *Study Tours*

Zakres programowy wizyt profesjonalistów:

- wymiar międzynarodowy: współpraca pomiędzy strukturami rządowymi, centralnymi instytucjami państwa, parlamentami oraz z instytucjami unijnymi i międzynarodowymi;
- gospodarka: instytucje gospodarcze, rozwój regionalny i przedsiębiorczość; administracja publiczna;
- administracja rządowa i samorządowa – struktura, zakres kompetencyjny, finansowanie, standardy ISO i programy antykorupcyjne, doskonalenie pracy urzędów, strategię rozwoju regionalnego, współpraca administracji lokalnej z mieszkańcami i NGO's;
- sądownictwo: struktura, zadania, finansowanie, przejrzystość działań organów władzy sądowej w państwie prawa, współpraca z mediami;
- media: wzajemne relacje administracji publicznej i mediów, doskonalenie warsztatu zawodowego dziennikarzy, media lokalne;
- edukacja: system edukacji powszechnej w XXI wieku, edukacja na odległość.

to Poland, czyli wizyt studyjnych dla młodzieży studenckiej oraz grup młodych specjalistów w różnych dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i politycznego głównie z Ukrainy, Białorusi i wybranych regionów Federacji Rosyjskiej.

MK: Kiedy Program wystartował?

JR: Pierwszych uczestników programu STP gościliśmy w Polsce pięć lat temu. W latach 2004-2009 w wizytach studyjnych wzięło udział ponad 1350 studentów oraz 1800 profesjonalistów. W sumie ponad trzy tysiące osób miało możliwość otrzymać praktyczną wiedzę i zobaczyć „dzisiejszą Polskę” podczas kilku- lub kilkunastodniowych wizyt.

MK: Dlaczego przyjęto formułę wizyt studyjnych?

JR: Jest to sprawdzona forma wymiany doświadczeń. Bezpośredni kontakt specjalistów w wybranych dziedzinach wraz z możliwością praktycznego poznania ich pracy w określonym środowisku, wyzwań i problemów, przed którymi stają, doboru metod i strategii osiągnięcia wyznaczonych celów jest inspirujący we własnej pracy. Naoczna obserwacja efektów zmian utwierdza w przekonaniu, że są one możliwe do zrealizowania. Teoretyczne założenia mogą być wprowadzone w życie, a jedyną kwestią pozostaje, jak adaptować teorię, metody i cele w innych warunkach kulturowo-historycznych, politycznych, gospodarczych i społecznych – jak to zrobić w Gruzji, Kirgistanie, Białorusi, Ukrainie czy Mołdowie.

MK: Jakich specjalistów zapraszają Państwo do Polski?

JR: Sądzę, że najlepiej zilustrują to przykłady wizyt, w które zaangażowany był Program STP: *Rozwój obszarów wiejskich przez aktywizację kobiet w zachodnim Azerbejdżanie, Wzmocnienie Instytucji systemu prawnego Ukrainy, Delegacje Rządowo-Parlamentarne z Gruzji* [więcej przykładów: Lista organizacji partnerskich... str. 83].

MK: Z jakich krajów pochodzą goście STP?

JR: Z Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Federacji Rosyjskiej, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Macedonii, Mołdowy, Tadżykistanu, Ukrainy i Uzbekistanu. W ostatnich pięciu latach najczęściej było gości z państw bezpośrednio sąsiadujących z Polską, czyli Ukrainy, Białorusi i Rosji.

MK: Kto zajmuje się organizacją wizyt studyjnych?

JR: Do roku 2006 pracami STP kierowała Fundacja Edukacja dla Demokracji, operator programu RITA. Od 2007 roku koordynatorem STP jest Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego z Wrocławia. Koordynujemy realizację programu poprzez Biuro STP w Warszawie. Wizyty studentów są realizowane wiosną i jesienią. Koordynatorem tej części STP jest Fundacja Borussia z Olsztyna. Organizacją samego pobytu studentów w Polsce zajmują się doświadczone polskie organizacje pozarządowe, przygotowujące wizyty zgodnie z założeniami Programu [więcej informacji o działaniach w ramach STP dla studentów na stronach 32-34].

Organizacją wizyt profesjonalistów zajmuje się warszawskie Biuro STP. Program merytoryczny jest opracowywany w oparciu o propozycje tematyczne, przekazywane przez uczestników, w ścisłej współpracy z gospodarzami wizyt.

Program STP cieszy się bardzo dobrą opinią wśród odbiorców zagranicznych i dzięki temu przyciąga kolejnych potencjalnych uczestników. Biuro STP otrzymuje wiele próśb o pomoc w nawiązaniu współpracy z polskimi organizacjami i instytucjami.

Propozycje współpracy dotyczą szerokiej sfery wymiany doświadczeń specjalistów w różnych dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i politycznego. Tego typu projekty inicjowane przez osoby, organizacje i instytucje państwowe z zagranicy są następnie „przekuwane” w specjalistyczne wizyty.

MK: W jaki sposób nawiązywany jest kontakt z instytucjami goszczącymi uczestników Programu Study Tours to Poland?

JR: Podstawą planowania kontaktów z instytucjami, z których przedstawicielami spotykają się uczestnicy STP, jest oczywiście odpowiednio wcześniej przygotowany indywidualny program każdej z wizyt. Staranność przygotowania i przemyślana koncepcja

programu każdej z wizyt, przygotowywana na wstępnym etapie w dialogu z jego odbiorcami, gwarantuje efektywną realizację wizyty studyjnej w Polsce. Szczegółowa tematyka programu jest konsultowana z polskimi specjalistami, którzy jednocześnie stają się wykładowcami, ekspertami i doradcami dla naszych gości, a instytucje, które reprezentują, odgrywają rolę gospodarza spotkań czy wizyt. Ważną kwestią pozostaje dobór odpowiednich osób oraz instytucji w Polsce, które zapraszane są do współpracy z STP w celu przekazania uczestnikom wizyt wiedzy w określonym zakresie tematycznym. Posłużę się przykładem jednej z wizyt. Państwowa Komisja Konstytucyjna Gruzji przesłała propozycje zmian w konstytucji Gruzji, prosząc o pomoc w kontakcie z ekspertami i instytucjami w Polsce, które mogłyby profesjonalnie ocenić te propozycje w oparciu o polskie rozwiązania przedstawionych problemów. Tematyka dotyczyła zakresu kompetencji naczelnych organów władzy oraz administracji publicznej i sądownictwa. Naturalnym partnerami dla dyskusji, eksperckich ocen i praktycznej oceny polskich rozwiązań, którzy wyrazili zgodę na udział w projekcie na prośbę STP, zostali: Kancelaria Prezydenta, Kancelaria Premiera RP, Kancelarie Sejmu i Senatu, Trybunał Konstytucyjny i Krajowa Rada Sądownictwa, grono kilku znanych polskich konstytucjonalistów oraz autorzy polskiej reformy administracji publicznej i pomysłodawcy powołania trzech szczebli administracji samorządowej w Polsce. W spotkaniach wzięło udział około trzydziestu osób, a ich uwagi, oceny i propozycje stanowiły bogaty materiał do analiz i dalszej pracy nad nowym wariantem Konstytucji Gruzji.

Państwowa Komisja Konstytucyjna Gruzji z wizytą w Kancelarii Prezydenta RP
Fot. archiwum Programu Study Tours to Poland

MK: Czy polscy specjaliści chętnie biorą udział w spotkaniach z kolegami z byłego bloku wschodniego?

JR: Kilkuletnie doświadczenie pokazuje otwartość i dużą życzliwość w relacjach między uczestnikami programu a ich polskimi kolegami. Spotykają się osoby, które chętnie dzielą się doświadczeniem zawodowym, mówią o swoich problemach i sukcesach, gotowi są wzajemnie się wspierać, przekazywać wiedzę.

Obserwujemy pewien rodzaj solidarności w tych relacjach i wielokrotnie powtarzane słowa, skierowane do uczestników wizyt: był czas, kiedy Polska otrzymywała wsparcie we wprowadzaniu zmian, a dziś my powinniśmy wspierać w podobnych działaniach naszych wschodnich sąsiadów.

MK: Jakie oczekiwania w stosunku do wizyty w Polsce mają goście z zagranicy?

JR: Zarówno studenci, jak i profesjonalści w większości są w Polsce po raz pierwszy. Polska jawi się im jako kraj sukcesu, który dzięki zrealizowanym reformom zapewnił swoim obywatelom stabilizację i perspektywę rozwoju. Instytucje państwowe czy samorządowe działają według przejrzystych reguł i standardów europejskich. Pojawiają się pytania ze strony gości programu, czy podobne zmiany w całości lub części mogą zaistnieć w ich krajach. Doświadczenie i wiedza, zdobyte w czasie pobytu w naszym kraju przez młodych specjalistów i studentów, są pierwszym krokiem do inicjowania takich zmian we własnym środowisku.

MK: Czy organizowane przez Państwa wizyty przyczyniły się do nawiązania międzynarodowych kontaktów między Polską a krajami, z których pochodzą uczestnicy Programu STP?

JR: Zdecydowanie tak, chociaż *Study Tours to Poland* jest jedną z wielu polskich propozycji wpierających rozwój kontaktów Polski z innymi krajami regionu. W ostatnich latach, z myślą o dalszym rozwoju międzynarodowych projektów dla młodych profesjonalistów program STP samodzielnie lub we współpracy z polskimi organizacjami pozarządowymi pozyskał dodatkowe środki finansowe. Przykładem może być tegoroczna współpraca programu *Study Tours to Poland* z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich w ramach II etapu projektu „Profesjonalna kadra, przyjazna granica – wzmocnienie ukraińskich służb celnych i granicznych” i Helsińską Fundacją Praw Człowieka - projekt: „Promowanie zasady dobrego rządzenia oraz wsparcia działań na rzecz integracji europejskiej na Krymie”, finansowana w ramach programu MSZ „Polska Pomoc”.

góra: Specjaliści ds. bezpieczeństwa pracy z kopalń ze wschodnich regionów Ukrainy
dół: Doskonalenie pracy specjalistów służb granicznych i służb celnych z Polski i Ukrainy w ramach przygotowań do Euro-2012.

Fot. archiwum Programu Study Tours to Poland

MK: Proszę podać kilka przykładów współpracy nawiązanej podczas wizyty w Polsce w ramach Programu *Study Tours to Poland*.

JR: Przykładów tych jest wiele i dotyczą instytucji bardzo różnego szczebla. Państwowa Komisja Konstytucyjna Gruzji po wizycie swoich przedstawicieli w Polsce powołała polską ekspercką grupę konsultacyjną, wspierającą prace nad nowelizacją dzisiejszej Konstytucji Gruzji. Zacieśniła się współpraca służb granicznych i celnych Polski i Ukrainy przed zbliżającymi się wyzwaniami związanymi z organizacją Euro 2012 oraz w celu budowania przyjaznej granicy dla biznesu i turystyki. Połtawska Państwowa Akademia Rolnicza z Ukrainy oraz Małopolski i Mazowiecki ODR i SGGW w Warszawie nawiązały współpracę w zakresie doradztwa rolniczego oraz stosowania technologii ekologicznych i energooszczędnych w rolnictwie [więcej przykładów: ramka obok].

MK: Jakie polskie doświadczenia, według Pana, mogą być przykładem dla krajów byłego Związku Radzieckiego?

JR: Nasi goście szczególną uwagę zwracają na reformę administracji publicznej w Polsce. Dziś, po 20 latach od chwili jej rozpoczęcia, w pełni widoczne są jej efekty. Zdecentralizowany system zarządzania państwem wraz z zakresem pełnomocnictw zadaniowych i finansów przekazanych niższemu szczeblom samorządu znakomicie służy mieszkańcom gmin, powiatów, małych miast i miast metropolitalnych. Samorządy profesjonalizują swoją pracę, dzięki czemu lepiej zaspokajają potrzeby obywateli, a działania prowadzone są we współpracy i w dialogu ze społeczeństwem. Ten właśnie aspekt zmian ustrojowych w Polsce jest przedmiotem szczególnego zainteresowania gości z Ukrainy, Gruzji, Mołdowy i Federacji Rosyjskiej.

Przykłady współpracy nawiązanej podczas wizyty w Polsce w ramach Programu STP

- Rozwój współpracy pomiędzy Najwyższym Sądem Konstytucyjnym Ukrainy i Trybunałem Konstytucyjnym RP
- Współpraca Gmin i Powiatów Województwa Podkarpackiego i ich odpowiedników w Regionie Połtawskim na Ukrainie np. Leżajsk - Periatyn
- Powołanie polskiej eksperckiej grupy konsultacyjnej wspierającej prace Państwowej Komisji Konstytucyjnej Gruzji nad nowelizacją konstytucji Gruzji
- Współpraca Departamentu Służby Cywilnej KPRM i Głównego Urzędu Służby Państwowej Ukrainy
- Profesjonalizacja pracy urzędów pracujących na rzecz ludności lokalnej – władze lokalne z Imereti i Gurii (Gruzja) oraz powiaty województw lubelskiego i podkarpackiego
- Dialog społeczny i transparentność działań administracji lokalnej – organizacje pozarządowe i władze lokalne z Saratowa, Samary, Tambor i Republiki Karelskiej (Federacja Rosyjska) oraz administracja samorządowa i organizacje pozarządowe z Wrocławia i województwa dolnośląskiego
- Współpraca Najwyższego Sądu Administracyjnego i Wyższego Administracyjnego Sądu Ukrainy
- Budowanie przyjaznej granicy dla biznesu i turystyki oraz przygotowanie do organizacji Euro 2012 - dynamizacja współpracy Służb Granicznych i Celnych Polski i Ukrainy
- Doradztwo rolnicze i stosowanie technologii ekologicznych i energooszczędnych w rolnictwie - Połtawska Państwowa Akademia Rolnicza (Ukraina) oraz Małopolski i Mazowiecki Ośrodek Doskonalenia Rolniczego i Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Lista projektów dofinansowanych w ramach Programu RITA
w latach 2001-2009

Rok 2001

Polsko-Ukraińskie Forum Współpracy Młodzieży 40000 zł

Parlament Młodzieży, ul. Konarskiego 5, 37-700 Przemyśl

Przekazanie umiejętności i wzorców funkcjonowania młodzieżowych organizacji pozarządowych poprzez przygotowanie zespołu trenerskiego, spotkania robocze, szkolenie dla 30 liderów ukraińskich organizacji młodzieżowych oraz stworzenie bazy danych organizacji partnerskich.

Ukraina

Chodźcie z nami 130000 zł

Fundacja IDEE, ul. Marszałkowska 10/16 m. 25, 00-262 Warszawa

Wsparcie przemian demokratycznych w krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz Kaukazu poprzez dzielenie się doświadczeniem polskich przemian w sferze samorządu, wolnych mediów, NGO, prywatyzacji. 23 osoby: działacze NGO, urzędnicy państwowi i samorządowi odbyli staże w Polsce.

Gruzja, Estonia, Białoruś, Ukraina, Rosja, Armenia, Mongolia

Program „Mała Szkoła” na Ukrainie - pilotaż 45000 zł

Federacja Inicjatyw Oświatowych, ul. Kozińskiego 21, 01-571 Warszawa

Wsparcie procesu reformowania systemu edukacji na Ukrainie, poprzez szkolenia, staże w Polsce, przygotowanie raportu.

Ukraina

Program szkoleniowy dla dziennikarzy mediów pozarządowych oraz twórców gazet i biuletynów trzeciego sektora 100000 zł

Dom Pojednania i Spotkań im. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku, ul. Świętej Trójcy 4, 80-822 Gdańsk

Przekazanie uczestnikom wiedzy, umiejętności oraz polskich doświadczeń w sferze upublicznienia informacji o życiu społeczności lokalnych oraz o działalności NGO.

Białoruś

Szkolenie urzędników ukraińskiej administracji samorządowej w Polsce 130000 zł

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Kozia 3/5 lok. 6, 00-070 Warszawa

Przekazanie wiedzy i doświadczeń z przebiegu i efektów reformy samorządowej w Polsce - przede wszystkim w zakresie podziału kompetencji między samorządem a administracją rządową, strategii planowania rozwoju oraz zasad organizacyjnych samorządu. Odbyły się seminaria dla urzędników z Ukrainy oraz wizyty w wybranych samorządach w Polsce.

Ukraina

Program reform gospodarczych na Białorusi 100000 zł

Centrum Analiz Społeczno Ekonomicznych CASE, ul. Sienkiewicza 12, IV p., 00-944 Warszawa

Przygotowanie projektu pakietu reform gospodarczych dla Białorusi i zaprezentowanie go opinii publicznej przed wyborami prezydenckimi. Metody pracy: spotkania eksperckie, przygotowanie raportów i analiz makro-ekonomicznych.

Białoruś

Trójstronna współpraca w gminie 95000 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Ośrodek w Olsztynie, ul. Pieniężnego 10, 10-006 Olsztyn

Przekazanie wiedzy i polskich doświadczeń z zakresu podejmowania trójstronnej współpracy w gminie (NGO,

biznes oraz samorząd). Odbyły się: warsztat, wizyty studyjne, oraz seminarium końcowe.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Polskie Reformy 70000 zł

Fundacja Nowy Staw, ul. Krakowskie Przedmieście 26 (II piętro), 20-002 Lublin

Zapoznanie przedstawicieli młodego pokolenia z reformami, które dokonały się w Polsce po 1989 roku. Projekt składał się ze szkoleń i wykładów, staży i wyjazdu studyjnego na Ukrainę dla 30 osób.

Ukraina, Białoruś

Demokracja od podstaw 100000 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

Dzielenie się doświadczeniem w sferze budowania społeczeństwa demokratycznego poprzez przeszkolenie 2 grup nauczycieli, dyrektorów szkół i lokalnych działaczy oraz zachęcenie ich do zakładania stowarzyszeń typu rodzice-nauczyciele-władza lokalna. W rezultacie projektu powstało 10 nowych organizacji.

Serbia, Kosowo, Bułgaria

Akademia młodzieżowych liderów społeczności lokalnych 55000 zł

Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo, ul. Jezuitska 4/9, 20-113 Lublin

Aktywizacja młodzieży na Ukrainie poprzez wyszkolenie liderów społeczności lokalnych w zakresie tworzenia organizacji, opracowywania projektów i zarządzania nimi, opracowanie metodyki. Odbyły się szkolenia, wizyty studyjne, obóz szkoleniowy, jarmark organizacji młodzieżowych.

Ukraina

Strategie rozwoju jako narzędzia wspierania przemian demokratycznych i wolnorynkowych - na podstawie doświadczeń gminy Bielsko-Biała 60000 zł

Gmina Bielsko-Biała, pl. Ratuszowy 1, 43-300 Bielsko-Biała

Przekazanie doświadczenia samorządu lokalnego w Polsce w dziedzinie planowania strategicznego. Odbyły się trzy seminaria dla przedstawicieli samorządów terytorialnych i administracji z Bierdiańska i Dniepropetrowska.

Ukraina

Metody nauczania ukierunkowane na integralny rozwój ucznia 85000 zł

Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe, ul. Tatrzńska 35, 81-313 Gdynia

Nawiązanie trwałej współpracy pomiędzy nauczycielami z 4 krajów oraz przygotowanie nauczycieli do twórczego wdrażania nowoczesnych metodyk nauczania. Zorganizowano serię warsztatów dla 400 nauczycieli, wydano publikacje metodyczne.

Litwa, Ukraina

Edukacja edukatorów na rzecz społeczeństwa obywatelskiego i demokracji w Kazachstanie 29000 zł

Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Szczecinie, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4, 71-332 Szczecin

Przekazanie 30 studentom pedagogiki z Ałmaty polskich doświadczeń w nauczaniu demokracji i zachowań obywatelskich metodami interaktywnymi.

Kazachstan

Kurs liderów samorządów studenckich z wybranych uczelni mongolskich i Instytutu Orientalistycznego

Uniwersytetu Warszawskiego 29000 zł

Towarzystwo Polska-Mongolia, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

Przekazanie doświadczeń w budowaniu samorządów studenckich uczelni wyższych. Odbyły się staże w Polsce i szkolenia w Mongolii dla liderów samorządów studenckich w Mongolii.

Mongolia

Wymiana doświadczeń między rodzinami i profesjonalistami 37000 zł

Fundacja SYNOPSIS, Warszawa, ul. Ondraszka 3, 02-085 Warszawa

Przekazanie doświadczeń w samoorganizacji rodziców wychowujących dzieci autystyczne oraz w profesjonalnej opiece nad tymi dziećmi. Odbyły się wizyty studyjne w Polsce i szkolenia we Lwowie.

Ukraina

Współpraca organizacji pozarządowych mniejszości etnicznych z samorządem w sprawach oświaty 40000 zł

Fundacja IDEE, ul. Marszałkowska 10/16 m. 25, 00-626 Warszawa

Wsparcie działaczy samorządowych oraz oświatowych, którzy starają się zorganizować szkolnictwo w językach mniejszości na Ukrainie. Przeprowadzono wizytę studyjną działaczy NGO i samorządu w Polsce oraz zorganizowano Forum Obywatelskiego w trzech wieloetnicznych regionach Krymu (z udziałem ekspertów z Polski).

Ukraina

Zainicjowanie kampanii Clean Up the World w Ukrainie w oparciu o polskie doświadczenia 40000 zł

Fundacja Nasza Ziemia, ul. Hoża 3 m. 5, 00-528 Warszawa

Przekazanie doświadczeń w organizowaniu akcji Sprzątanie świata. Odbyły się: wizyty ekspertów na Ukrainie, wizyta studyjna w Polsce, modelowe sprzątanie w Żółkwi (w tym konferencja prasowa i seminarium dla samorządowców), wydanie informatora, kampania medialna.

Ukraina

Razem Nieprzetartym Szlakiem 40000 zł

Integracyjny Klub Sportowy, ul. Wieniawska 15a, 20-071 Lublin

Program był skierowany do liderów NGO oraz do osób pracujących z niepełnosprawnymi. Przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystania metod teatralnych w pracy z niepełnosprawnymi. Odbyło się kilka spotkań szkoleniowo-warsztatowych w Polsce oraz spotkanie stażowe na Ukrainie.

Ukraina

Demokratyczna szkoła podstaw demokratycznego społeczeństwa 40000 zł

Fundacja „Solidarna pomoc szkole”, ul. Farbiarska 8, 20-107 Lublin

Przekazanie nauczycielom i pracownikom nadzoru pedagogicznego Ukrainy i Białorusi doświadczeń w zakresie przeprowadzenia reformy szkolnictwa, w tym stworzenia systemu motywacji nauczycieli. Zrealizowano staże i warsztaty dla uczestników z Lwowa i Brześcia oraz wizyty szkoleniowe polskich ekspertów.

Ukraina, Białoruś

Trzeci sektor bez granic 40000 zł

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, ul. Związku Jaszczurczego 17, 82-300 Elbląg

Wzmocnienie trzeciego sektora w Kaliningradzie poprzez przekazanie doświadczenia i umiejętności liderom rosyjskich NGO oraz zwiększenie dostępu do informacji o ciekawych inicjatywach i możliwościach współpracy międzynarodowej. Przeprowadzono staż dla 10 przedstawicieli NGO i samorządu, wydano numer czasopisma „Pozarządowiec” w jęz. rosyjskim. Wspólnie z Euroregionem Bałtyk zorganizowano seminarium.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Promocja Programów Socjalno-Edukacyjnych w Europie Wschodniej 40000 zł

Fundacja Pomocy Wzajemnej BARKA, Chudopczyce 17, 64-523 Lubosz

Przekazanie doświadczeń w dziedzinie pomocy bezdomnym i rozwiązywaniu problemów ubóstwa w warun-

kach gospodarki wolnorynkowej. Odbyły się: obóz pracy połączony z warsztatami ekologicznymi na farmie koło Pniew, konferencja „Światowy dzień przeciwdziałania nędzy” w Poznaniu, wizyta studyjna przedstawicieli NGO w Poznaniu.

Ukraina

„Pedagog” - projekt wsparcia nauczycieli i wychowawców na Białorusi 50000 zł

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne-IDEE, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 30, 00-029 Warszawa

Wsparcie procesu demokratyzacji, poprzez integrację środowiska i budowę aktywnej społeczności lokalnej wokół białoruskiej szkoły. Odbyły się warsztaty dla 100 nauczycieli oraz staże dla 20 nauczycieli z różnych części Białorusi.

Białoruś

Młodzież w demokracji 58000 zł

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku, ul. Hotelowa 12, 44-213 Rybnik

Integracja dzieci z różnych środowisk w Ukrainie, Polsce i Litwie, aktywne uczestnictwo, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz podwyższanie świadomości antynarkotykowej i antyalkoholowej wśród młodzieży. Odbyły się: dwutygodniowy obóz integracyjny na Mazurach, pobyt młodzieży ukraińskiej w Rybniku oraz wizyta studyjna na Ukrainie, a także konferencja podsumowująca.

Ukraina, Litwa

Upowszechnianie polskich doświadczeń związanych ze zmianami własnościowymi w rolnictwie 60000 zł

Regionalne Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Poświętne” w Płońsku, ul. Sienkiewicza 11, 09-100 Płońsk

Wsparcie procesu prywatyzacji w Ukrainie i Litwie poprzez pokazanie polskiego doświadczenia w zakresie prywatyzacji rolnictwa i restrukturyzacji mienia PGR oraz roli samorządu terytorialnego w przemianach własnościowych. Projekt składał się ze szkoleń w Polsce i Ukrainie oraz stażu w Polsce dla 6 uczniów szkół rolniczych.

Ukraina, Litwa

Pomosty Międzymorza 60000 zł

Stowarzyszenie Szkoła Liderów, ul. Sienkiewicza 12/14 p. 4D19, 00-944 Warszawa

Projekt był skierowany do liderów NGO i składał się z warsztatów i wizyt studyjnych dla 45 osób w Szczecinie, Katowicach i Warszawie. Uruchomiono także fundusz mini-grantów.

Ukraina, Białoruś, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Spotkania na granicach 60000 zł

La Strada - Fundacja przeciwko Handlowi Kobietami, Skr. poczt. 5, 00-956 Warszawa

Przekazanie doświadczenia w sferze koordynacji działań władz w przeciwdziałaniu handlowi kobietami, stworzenie platformy do spotkań oraz wymiany informacji, podniesienie świadomości zjawiska handlu kobietami. Odbyło się 5 szkoleń dla prokuratorów, policji, straży granicznej, samorządów, konsulatów i NGO.

Białoruś, Ukraina, Litwa, Słowacja, Rosja

Rozwój samorządności uczniowskiej w szkołach średnich rejonu sołecznickiego 28000 zł

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach, ul. Utrata 32, 16-400 Suwałki

Przeniesienie doświadczeń w dziedzinie rozwoju samorządności uczniowskiej do szkół rejonu sołecznickiego na Litwie. Odbyły się wyjazdy studyjne i szkolenia dla dyrektorów szkół średnich i pracowników wydziału oświaty, liderów i opiekunów samorządu uczniowskiego oraz redakcji gazet szkolnych i ich opiekunów.

Litwa

Ukraina-Polska: przez samorząd do demokracji 25000 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - ośrodek w Rzeszowie, ul. Jabłońskiego 12, 35-068 Rzeszów
Przekazanie doświadczeń reformy samorządowej w Polsce. W ramach projektu odbyło się seminarium dla urzędników samorządowych z Dniepropietrowska.

Ukraina

Samorządność uczniowska w demokratycznej szkole i podnoszenie jakości kształcenia 15400 zł

Liceum Medyczne, Medyczne Studium Zawodowe, ul. Franciszkańska 5a, 41-200 Sosnowiec
Przekazanie doświadczenia polskich szkół w zakresie podnoszenia jakości kształcenia, tworzenia nowoczesnych programów nauczania, upowszechnienia programów regionalnych. Adresatami byli dyrektorzy i nauczyciele szkół oraz młodzież. Przeprowadzono: wizytę studyjną, seminaria, dwa integracyjne spotkania młodzieży.

Ukraina

Rybnik przykładem wielokulturowości 59000 zł

Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Rybniku, ul. Orzepowicka, 44-217 Rybnik
Umocnienie kontaktów partnerskich między Rybnikiem a Egliszkami, a także przekazanie doświadczeń szkolnego samorządu, edukacji regionalnej oraz edukacji obywatelskiej. Przeszkolono 20 nauczycieli oraz 80 uczniów z Litwy.

Litwa

Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego wsi w podnoszeniu jakości produktu agroturystycznego 20000 zł

Fundacja Wspomagania Wsi, ul. Obozowa 20, 01-161 Warszawa
Projekt miał na celu zapoznanie uczestników z doświadczeniami polskimi w zakresie interpretacji dziedzictwa kulturowego dla potrzeb agroturystyki wiejskiej.

Litwa

Samorganizacja wspólnot lokalnych 8284 zł

Stowarzyszenie Społeczno-Samorządowe „Zielone Pomorze”, ul. Zwycięstwa 137-139, 75- 604 Koszalin
Przekazanie doświadczeń w sferze samoorganizacji społecznej w małych miejscowościach w Polsce. Odbyły się 2 wyjazdy studyjne i 2 warsztaty na Litwie z zakresu organizowania stowarzyszeń.

Litwa

Pobudzenie gospodarcze regionu gorlickiego 5810 zł

Młodzieżowe Stowarzyszenie Integracji Europejskiej przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Gorlicach, ul. Ariańska 3, 38-300 Gorlice
Wymiana transgraniczna z regionem przygranicznym Bardejow - rozwój społecznych organizacji młodzieżowych oraz przekazanie doświadczenia w edukacji europejskiej. Odbyły się spotkania dla nauczycieli i uczniów oraz wyjazdy studyjne.

Słowacja

Podzielmy się swoim doświadczeniem 12000 zł

Elbląskie Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej, ul. Świętego Ducha 19, 82-300 Elbląg
Pokazanie polskich doświadczeń w sferze polityki społecznej oraz kompetencji poszczególnych szczebli władz. Odbyły się wizyty studyjne dla 6 przedstawicieli administracji rządowej - w świetlicach środowiskowych, domach pomocy społecznej, władzach samorządowych.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Poznanie polskiej reformy oświaty 15000 zł

Polski Komitet do spraw UNESCO, Defilad 1, VII piętro PKiN, 00-901 Warszawa
Stworzenie nauczycielom miasta Lwowa możliwości poznania polskiej edukacji na tle przemian zachodzących w Polsce. Odbyły się 1-miesięczne staże dla 5 nauczycieli i pracowników lokalnej administracji oświatowej ze Lwowa.

Ukraina

„Ekipa Świętego Mikołaja” jako forma aktywizacji społeczności na Ukrainie i Białorusi 25000 zł

Stowarzyszenie „Dzielimy się tym co mamy”, ul. Nowolipie 6, 00-150 Warszawa
Przekazanie doświadczenia w organizowaniu akcji „Ekipa Świętego Mikołaja”. Odbyły się szkolenia i wizyty studyjne w Polsce oraz na Ukrainie i Białorusi.

Ukraina, Białoruś

Program szkoleniowy dla działaczy i wolontariuszy rumuńskiej organizacji pozarządowej „Pro Vita” 25000 zł

Fundacja Polska Akcja Humanitarna - Biuro regionalne w Krakowie, Rynek Główny 29, 31-010 Kraków
Wzmocnienie rumuńskiej organizacji pozarządowych zajmujących się prowadzeniem sierocińców i domów samotnej matki w Rumunii. Prowadzono szkolenia z zakresu poszukiwania funduszy, pozyskiwania wolontariuszy oraz wizyty studyjne w Polsce.

Rumunia

Międzynarodowe warsztaty młodzieży na temat roli dziedzictwa kulturowego w budowaniu więzi proeuropejskich 12000 zł

Towarzystwo Wspierania Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy, ul. Łączności 3, 82-300 Elbląg
Integracja młodzieży z różnych kręgów kulturowych oraz nawiązanie trwałych kontaktów między polskimi i rosyjskimi uczelniami i organizacjami.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

ROK 2002

Dni tolerancji 10000 zł

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Izraelskiej - oddział w Kołobrzegu, ul. Katedralna 12, 78-100 Kołobrzeg
Projekt służył krzewieniu tolerancji i zapobieganiu przejawom antysemityzmu. 10-osobowe grupy młodzieży szkolnej z 6 krajów Regionu wzięły udział w „Dniach tolerancji” w Kołobrzegu; młodzież zdobywała wiedzę na temat mniejszości narodowych, praw człowieka i aktywnych metod nauczania.

Białoruś, Estonia, Litwa, Łotwa, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina

Lwowski Fundusz Poręczeń Kredytowych 15000 zł

Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”, ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom
Przekazanie doświadczeń działania na rzecz małej i średniej przedsiębiorczości (MSP) poprzez stworzenie Funduszu Poręczeń Kredytowych w lwowskim Centrum Rozwoju Miejskiego i Regionalnego. Przygotowano diagnozę sektora MSP na Ukrainie, ekspertyzy dot. funkcjonowania Funduszu, przeszkolono pracowników Centrum, banków i urzędu miasta we Lwowie. Powstała koncepcja Funduszu na Ukrainie, wzory dokumentów dla klientów, metody zbierania środków.

Ukraina

Intensywne szkolenie dla pracowników Rodzin Kolpinga oraz nauczycieli z Ukrainy 15000 zł

Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „Kana”, ul. Jana Pawła II 17, 44-100 Gliwice

Celem projektu było podzielenie się doświadczeniem wprowadzania technologii informatycznych. W ramach projektu zostały dofinansowane koszty siedmiodniowego szkolenia w Gliwicach dla 16 osób.

Ukraina

Polak Kozak dwa bratanki 15000 zł

Zespół Szkół Społecznych SPLOT, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

Budowanie więzi między młodymi ludźmi, których dziadkowie mieszkali w byłej Galicji. W ramach projektu do Polski przyjechało 4 nauczycieli oraz 15 uczniów, wydano program zajęć pozalekcyjnych w jęz. polskimi i ukraińskim.

Ukraina

Program Letni „Śladami dziedzictwa żydowskiego w Galicji” 6000 zł

Fundacja Judaica - Centrum Kultury Żydowskiej, ul. Meiselsa 17, 31-058 Kraków

Przedstawienie osobom z różnych krajów dziedzictwa kulturowego polskich Żydów. W ramach projektu dofinansowano pobyt 20 osób w Krakowie i wyjazd studyjny 22 osób.

Białoruś, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Słowacja, Ukraina

Transgraniczny kogel-mogel 15000 zł

Gimnazjum im. Marii Curie-Skłodowskiej, ul. Grunwaldzka 6, 82-550 Prabuty

Rozszerzenie współpracy gminy z samorządem i szkołami w obwodzie kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Przeprowadzono wymianę młodzieży szkolnej, spotkania nauczycieli i liderów NGO, samorządowców, oraz osób zajmujących się turystyką i wypoczynkiem (łącznie 902 osoby).

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Bez Barier Językowych 9800 zł

Młodzieżowe Stowarzyszenie Integracji Europejskiej przy Zespole Szkół Ekonomicznych, ul. Ariańska 3, 38-300 Gorlice

Zmniejszenie bariery językowej między młodzieżą z Gorlic i Starej Lutowni. Odbył się wyjazd grupy uczniów z Polski na Słowację, intensywna nauka jęz. słowackiego, zwiedzanie gospodarstwa agroturystycznego. Prowadzono korespondencyjną naukę języka przez internet.

Słowacja

Współpraca bez granic 10000 zł

Bieszczadzkie Forum Europejskie w Lesku, ul. Jana Pawła II 18b, 38-600 Lesko, sbfelesko@poczta.onet.pl

Przekazanie doświadczeń pracy w społeczności wiejskiej, przede wszystkim w sferze agroturystyki. Odbyły się dwa szkolenia dla samorządów i NGO na Ukrainie nt. społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorczości oraz agrobiznesu.

Ukraina

Trans-Agro 15000 zł

Stowarzyszenie Educom, ul. Rynek 8, 20-111 Lublin

Przekazywanie doświadczenia w organizowaniu i prowadzeniu gospodarstw agroturystycznych. 15 osób z rejonu nadworniańskiego odbyło staże w Polsce, zostało zorganizowane seminarium na Ukrainie.

Ukraina

Stanica w Kostomłotach 12000 zł

Pracownia na rzecz Bioróżnorodności / Parafia Unicka w Kostomłotach, ul. Partyzantów 19, 21-050 Kodeń

Dzielenie się doświadczeniem w sferze aktywizacji młodzieży zaniedbanej społecznie poprzez włączenie młodzieży do prac nad utworzeniem i funkcjonowaniem Stanicy. Odbyła się wizyta w Polsce, przygotowano i wydano folder.

Białoruś, Ukraina

Bezrobotni - nie bezradni 15000 zł

Stowarzyszenie Społeczno-Samorządowe Zielone Pomorze, ul. Pionierów 6/5, 75-334 Koszalin

Przekazanie doświadczeń i pokazanie modelowych rozwiązań poszukiwania alternatywnych źródeł dochodów na wsi. W ramach projektu zostały zorganizowane wzajemne wizyty studyjne, podczas których zostały pokazane inicjatywy ograniczania bezrobocia na wsi i przygotowany nowy wniosek o dotację.

Litwa

Współpraca transgraniczna Polski z krajami bałtyckimi, Białorusią i Rosją - Obwód Kaliningradzki 15000 zł

Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Ekonomiczny, ul. Warszawska 63, 15-062 Białystok

Udział gości z Litwy, Rosji i Białorusi w 3-dniowej konferencji, podczas której uczestnicy poznali problemy rozwoju społeczno-ekonomicznego okresu przejściowego, współpracy transgranicznej, budowy instytucji gospodarki rynkowej.

Białoruś, Litwa, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

XII Forum Ekonomiczne - Krynica 2002 20000 zł

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Koźca 3/5 lok. 6, 00-070 Warszawa

XII Forum Ekonomicznego w Krynicy, w którym wzięło udział ok. 1000 uczestników. Forum jest miejscem wymiany myśli, poglądów, wiedzy i doświadczeń krajów regionu Europy Środkowej i państw b. ZSRR.

Cały region

Odpowiedzialność karna w systemach demokracji liberalnej 25000 zł

Fundacja Ius et Lex, ul. Walecznych 34 m. 4, 03-916 Warszawa

Udział 30 uczestników z krajów Europy Środkowej i Wschodniej w trzydniowej konferencji pt. „Odpowiedzialność karna w systemach demokracji liberalnej”. W konferencji wzięli udział wybitni naukowcy i praktycy z całego świata.

Czechy, Litwa, Rosja, Słowacja, Ukraina

Programy bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych 25000 zł

Instytut Problemów Strategicznych, al. Ujazdowski 20 lok. 6, 02-478 Warszawa

Przekazane zostały polskie doświadczenia tworzenia oraz funkcjonowania straży miejskiej w Polsce. Zebrano i opracowano dokumentację prawną określającą zasady umiejscowienia i funkcjonowania straży miejskich, przeprowadzono warsztaty, konferencję oraz wydano publikację.

Ukraina

Atlas Białoruskich Organizacji Pozarządowych 15480 zł

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne IDEE, ul. Szpitalna 5 m. 16, 00-262 Warszawa

Stworzenie bazy danych organizacji pozarządowych Białorusi oraz wydanie publikacji „Białoruś - trzeci sektor: społeczeństwo obywatelskie, kultura, język, mniejszości narodowe”, a także wydanie atlasu organizacji pozarządowych Białorusi.

Białoruś

Razem w Europie 19985 zł

Gimnazjum w Sierakowicach, ul. Spacerowa 14, 83-340 Sierakowice

Aktywizacja młodzieży szkolnej, upowszechnienie samorządności uczniowskiej, nawiązanie trwałej współpracy między szkołami, poznanie regionów, kształtowanie postawy tolerancji dla „inności” wśród młodych ludzi. Powołano samorząd uczniowski, odbyła się wizyta nauczycieli i uczniów z Litwy w Sierakowicach i Polaków na Litwie oraz odbyły się wspólne obchody Dnia Europy.

Litwa

Targi Przedsiębiorczości Kurpie-Mazowsze-Europa 17300 zł

Regionalna Izba Gospodarcza „Ostrołęka nas Zjednoczy”, ul. Gorbatowa 15 lok. 17, 07-410 Ostrołęka

Udział 10 gości z Ukrainy w targach przedsiębiorczości, które dały możliwość wymiany doświadczeń w tworzeniu i funkcjonowaniu organizacji zrzeszających przedsiębiorców. Targi zostały jednocześnie połączone z seminariami oraz wydaniem magazynu i katalogu firm polskich i ukraińskich w obu językach.

Ukraina

Międzynarodowy Obóz Przyjaźni 20000 zł

Gminny Zespół Oświatowy, ul. Świderska 12, 21-400 Łuków

Przekazanie doświadczenia w zakresie masowego nauczania języka angielskiego na poziomie podstawowym przy pomocy komputerów i wsparcia wolontariuszy. Został zorganizowany obóz językowy dla młodzieży.

Białoruś

Budujemy mosty - partnerstwo młodych Białorusinów i Polaków 19985 zł

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej - Okręg Zachodniopomorski, ul. Jedności Narodowej 29/7, 70-454 Szczecin

ZHR dzielił się doświadczeniem aktywizacji młodzieży i aktywnego wypoczynku młodzieży metodami harcerskimi. Odbyły się rajd metodyczny na nowogrodzcyźnie i letni obóz w Jurze, została stworzona dwujęzyczna strona internetowa.

Białoruś

Ja Ci powiem jak jest u mnie, powiedz mi jak jest u Ciebie 20000 zł

Publiczne Gimnazjum w Winnicy, ul. Pułuska 19a, 06-120 Winnica

Kontynuacja realizowanej od 2001 roku współpracy z uczniami i nauczycielami szkoły krymskotatarskiej na Krymie - przekazanie doświadczeń w organizowaniu struktur szkolnych i współpracy z samorządem lokalnym. Odbyły się wzajemne wizyty młodzieży.

Ukraina

Od sąsiedztwa do współpracy 20000 zł

Dom Kultury w Gołdapi, ul. Krótka 2, 19-500 Gołdap

Nawiązanie współpracy trzech gmin z Polski z trzema rejonami z Obwodu Kaliningradzkiego. Polska strona zaprezentowała formy pracy realizowane przez ośrodki powiatu gołdapskiego oraz najciekawsze inicjatywy z Północno-Wschodniej Polski. Odbyła się prezentacja w Gusiewie polskich ośrodków (m.in. koncerty, wystawy) oraz prezentacja rosyjskich ośrodków w Gołdapi.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Babska Niedziela 19999 zł

Stowarzyszenie Organizacji Kobiety Powiatu Łęczyńskiego, ul. Jana Pawła II 95a, 21-010 Łęczna

Odbyła się wizyta Ukrainek w Polsce, podczas której dowiadywały się one jak zorganizować święto „Babska

niedziela” oraz wyjazd przedstawicielek stowarzyszenie na Ukrainę w celu współorganizowania tam „Babskiej Niedzieli”.

Ukraina

Emaus na Ukrainie 15325 zł

Stowarzyszenie Emaus, Krężnica Jara 498, 20-515 Lublin

Przekazanie doświadczenia pracy z bezdomnymi, poprzez stworzenie wspólnot życia i pracy bezdomnych. Odbyły się wizyty gości z Ukrainy i rewizyty ze Stowarzyszenia Emaus na Ukrainie, staże w stowarzyszeniu Emaus w Lublinie, konferencja prasowa we Lwowie. Wydano materiały informacyjne i promocyjne.

Ukraina

Łączy nas Puszcza Białowieska 17500 zł

Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska, ul. Aleksego Zina 1, 17-200 Hajnówka

Przeprowadzono seminarium z celem umocnienia współpracy pomiędzy samorządami i organizacjami pozarządowymi z Polski i Białorusi oraz wymiany doświadczeń.

Białoruś

Edukacja obywatelska i medialna w szkole 18910 zł

Szkoła Podstawowa Nr 84 im. Tadeusza Kościuszki w Poznaniu, ul. Św. Szczepana 3, 61-465 Poznań

Przekazanie nauczycielom z Ukrainy doświadczenia w prowadzeniu zajęć w zakresie edukacji obywatelskiej i medialnej. Przeprowadzono: warsztaty, staże, hospitacje, spotkania superwizyjne; wydano scenariusze zajęć.

Ukraina

Szkoła - miejsce kształtowania postaw samorządowych 13500 zł

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Lipnicy Wielkiej, Lipnica Wielka 523, 34-483 Lipnica Wielka

Dzielenie się doświadczeniem w prowadzeniu oświaty przez samorządy lokalne. W ramach projektu odbyła się konferencja dla działaczy samorządowych ze Słowacji, prezentacja dorobku dla nauczycieli, rodziców i uczniów; wydano biuletyn.

Słowacja

Rozwój potencjału niezależnych mediów na Ukrainie Wschodniej 20000 zł

Stowarzyszenie Środkowoeuropejskie Dziedzictwo i Współczesność, ul. Narutowicza 6, 20-004 Lublin

Przekazanie doświadczeń w dziedzinie samofinansowania się środków masowego przekazu (radio i gazety). W ramach projektu odbyły się warsztaty w Polsce dla dziennikarzy, redaktorów naczelnych, szefów działu marketingu i dyrektorów niezależnych stacji radiowych, połączone z wizytą studyjną, oraz szkolenie na Ukrainie.

Ukraina

Rola organizacji młodzieżowych w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego w Polsce 12520 zł

Centrum Współpracy Młodzieży, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia

Przekazanie doświadczenia działalności organizacji młodzieżowych na przykładzie inicjatyw społecznych w Polsce. Odbyła się wizyta studyjna 23 osób z Rosji i z Łotwy.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Kobiety na rzecz ochrony dziedzictwa i rozwoju lokalnego na terenach wiejskich 20000 zł

Gminny Ośrodek Kultury w Lanckoronie, Lanckorona 473, 34-143 Lanckorona

Projekt służył połączeniu inicjatyw aktywnych kobiet na pograniczu polsko-czesko-słowackim. Odbyły się trzy jarmarki w trzech krajach, została wyłoniona grupa 30 aktywnych kobiet, powołana Grupa Partnerska, która

będzie podejmowała wspólne działania w skali regionu, wydanie katalogów jarmarków i promocja wyrobów przetwórstwa domowego.

Czechy, Słowacja

Polsko-Rosyjski Obywatel Europy 18000 zł

Stowarzyszenie Młodzieżowe „Ulica”, ul. Zwycięstwa 13, 11-040 Dobrze Miasto
Wymiana młodzieży z Dobrego Miasta i Kaliningradu. W ramach projektu odbyły się: warsztaty nt. mapy zasobów i opisu problemów, przygotowania projektu, wystawa i konferencja.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Duża Edukacja w Małej Szkole 10730 zł

Stowarzyszenie Rozwoju wsi Słupy i Okolic, Słupy 9, 10-381 Olsztyn
Dzielenie się doświadczeniem „Małej Szkoły” z partnerami w obw. kaliningradzkim. Do Olsztyna przyjechało 6 osób z Rosji, by zapoznać się z działalnością stowarzyszeń prowadzących szkoły. Odbyła się również rewizyta w Kaliningradzie.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Jak dobrze mieć sąsiada 19950 zł

Stowarzyszenie Pomocy na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, Osiedle Sudeckie 12, 58-160 Świebodzice
Odbyły się spotkania 54 osób (rodzice, dzieci niepełnosprawne, samorządowcy) służące wzajemnemu poznaniu i zacieśnianiu kontaktów. Jednym z rezultatów projektu miało być przygotowanie wspólnego przedstawienia teatralnego.

Czechy

Wykorzystanie techniki informatycznej w działalności organizacji pozarządowych oraz pracy dydaktycznej nauczycieli na Ukrainie 15024 zł

Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „Kana”, ul. Jana Pawła II 7, 44-100 Gliwice
Tworzenie infrastruktury organizacji społecznych. Przeprowadzono w siedzibie „Kany” szkolenie dla pracowników organizacji pozarządowych, nauczycieli oraz multiplikatorów, które miało na celu przygotowanie ich do wprowadzania technologii informatycznych.

Ukraina

II część projektu fotograficznego Kontrasty: Kraków-Lwów 2003 16950 zł

Stowarzyszenie Rozwoju i Integracji Młodzieży, ul. Helclów 23a, 31-148 Kraków
Odbył się konkurs fotograficzny dla młodzieży Lwowa i Krakowa poprzedzony warsztatami fotograficznymi w Krakowie. Zdjęcia zostały opublikowane w Internecie oraz mini-albumie.

Ukraina

Rola organizacji pozarządowych na polsko-ukraińskim pograniczu na przykładzie działalności PWIN

20000 zł
Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu, ul. Grodzka 3, 37-700 Przemyśl
Projekt służył dzieleniu się z młodymi naukowcami ukraińskimi doświadczeniem funkcjonowania Instytutu jako pozarządowej placówki badającej stosunki polsko-ukraińskie i mniejszości narodowe. W projekcie wzięto udział 20 osób z Łucka, Lwowa, Kijowa i Drohobycza.

Ukraina

Nasze podwórka 15000 zł

Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Osiedla Błonie, ul. Dragonów 2, 20-554 Lublin
Projekt dotyczył problemu aktywizacji sąsiedzkich grup mieszkańców i stowarzyszeń dla wspólnego zagospodarowania przestrzeni międzyosiedlowych. Przeprowadzono seminarium dla 8 osób z Charkowa i Lwowa oraz zwiedzanie najciekawszych placów zabaw w Lublinie.

Ukraina

Nowe Horyzonty - partnerstwo wschód-wschód 25000 zł

Fundacja Tomaszowski Inkubator Przedsiębiorczości, ul. Warszawska 119, 97-200 Tomaszów Mazowiecki
Przeniesienie do wschodniej części Ukrainy projektu aktywizacji ludzi z grup zmarginalizowanych. Działania w projekcie: udział polskich konsultantów w szkoleniu prowadzonym przez partnerów zachodnioukraińskich dla grupy 80 bezrobotnych, szkolenie dla przedstawicieli 8 organizacji pomagających bezrobotnym we wschodniej Ukrainie.

Ukraina

Polsko-Białoruska Akademia Nowej Europy 25000 zł

Kolegium Europy Wschodniej, ul. Kiełbaśnicza 5, 50-108 Wrocław
Uruchomienie Akademii Nowej Europy dla NGO z Mohylewa, w ramach której liderzy białoruscy będą mogli efektywnie współpracować z polskimi partnerami, oraz nabędą umiejętności aktywizacji społeczności i środowisk. Odbyło się jedno szkolenie w Polsce oraz jedno w Mohylewie.

Białoruś

Impuls ponad granicami 15000 zł

Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych, ul. Rynek 13, 20-111 Lublin
Umożliwienie partnerom z Brześcia poznania doświadczenia LFOON w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych. W ramach projektu odbyły się spotkania robocze, udział artystów niepełnosprawnych w imprezach w Lublinie, wizyty studyjne w województwie lubelskim oraz konferencja.

Białoruś

Dni Mongolii w Polsce 1900 zł

Towarzystwo Polska-Mongolia, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
Celem projektu było dofinansowanie festiwalu „Dni Mongolii w Polsce”.

Mongolia

Szkoły Plus łączcie się! 30000 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz
Kontynuacja działań MTO, mających na celu budowanie sieci stowarzyszeń pracujących na rzecz szkół i społeczności lokalnych na Bałkanach. W ramach projektu odbyły się warsztaty w Nowym Sączu, w Bośni, Czarnogórze, Serbii, Kosowie i Albanii, konferencja w Czarnogórze dla uczestników Sieci, 3 wizyty monitorujące, połączone z przyznawaniem małych grantów.

Albania, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Serbia i Czarnogóra (i Kosowo), Macedonia, Mołdowa, Rumunia

Tworzenie środowiska młodych naukowców krymskotatarskich 70000 zł

Fundacja IDEE, ul. Marszałkowska 10/16 m. 25, 00-626 Warszawa
Projekt miał na celu aktywizację środowiska krymskotatarskich studentów w Polsce, nawiązanie współpracy

naukowej między uczelniami z Krymu i Polski, wydanie numeru czasopisma naukowego, udzielenie stypendiów dla najlepszych studentów.

Ukraina

Promocja pracy polskich NGO poza granicami kraju 27500 zł

Fundacja IDEE, ul. Marszałkowska 10/16 m. 25, 00-626 Warszawa

Przygotowanie wystawy oraz płyty prezentujących zagraniczną działalność polskich organizacji pozarządowych. CD-ROM zawiera m. in. bazę danych polskich organizacji pracujących za granicą i dokumenty grupy Zagranica. Płyta została zaprezentowana razem z wystawą na Forum Ekonomicznym w Krynicy oraz wysłana do szerokiego grona odbiorców w krajach Europy Środkowej i Wschodniej i b. ZSRR.

Cały region

Przez jakość do partnerstwa 80000 zł

Fundacja Młoda Demokracja, ul. Krakowskie Przedmieście 23, 20-002 Lublin

Budowanie form współpracy obywateli, organizacji pozarządowych oraz administracji lokalnej w Bierduniańsku. Odbyły się 2 konferencje, szkolenie menedżerskie nt. zarządzania jakością, wizyty studyjne w Polsce, a także warsztaty metodyczne dla trenerów. W projekcie uczestniczyło ok. 300 osób.

Ukraina

Szkoła - środowisko. Program rozwoju aktywności społecznej w szkołach średnich rejonu solecznickiego na Litwie 60000 zł

Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach, ul. Mikołaja Reja 67B, 16-400 Suwałki

Projekt integrował polskie doświadczenia aktywizacji społeczności lokalnych wokół szkoły (samorząd uczniowski, wolontariat, działalność kulturalna na rzecz środowiska wielonarodowego itd.). Przeprowadzono szkolenia dla dyrektorów szkół średnich, nauczycieli przedmiotów humanistycznych, liderów i opiekunów samorządów uczniowskich, opiekunów i redaktorów gazet szkolnych, a także konsultacje dla nauczycieli i dyrektorów.

Litwa

Gołdapskie Spotkania Transgraniczne 40000 zł

Fundacja Rozwoju Regionu Gołdap, ul. Zwycięstwa 16, 19-500 Gołdap

Nawiązanie stałej współpracy między organizacjami polskimi i rosyjskimi oraz wzmocnienie organizacji pozarządowych w obwodzie kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Wydanie praktycznego informatora o prawie po obu stronach granicy, bazy danych organizacji pozarządowych, a także informacji o możliwości zdobywania środków.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Od dzielenia się doświadczeniami do dzielenia się umiejętnościami 60000 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Ośrodek w Olsztynie, ul. Pieniężnego 10, 10-006 Olsztyn

Pogłębienie wiedzy i doświadczenia w sferze trójstronnej współpracy w gminie (samorząd, biznes i NGO) poprzez stworzenie grupy trenerskiej. Odbyła się seria szkoleń prowadzonych przez rosyjskich trenerów, został zaadaptowany na potrzeby rosyjskie przewodnik dla trenerów.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Szkoła Prawa Polskiego i Europejskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego przy Akademii Gospodarki Narodowej w Tarnopolu 50000 zł

Uniwersytet Jagielloński, Wydział Prawa, ul. Bracka 12, 31-005 Kraków

Została zorganizowana Szkoła Prawa dla 50 osób - prowadzona przez cały rok w Tarnopolu przez wykładowców UJ i ekspertów. Zajęcia te umożliwiły przekazanie podstawowej wiedzy nt. prawa polskiego i europejskiego,

umiejętności rozumowań prawniczych, idei związanych z funkcjonowaniem gospodarki wolnorynkowej oraz ochroną praw człowieka. Odbyły się także praktyki dla 3 najlepszych studentów oraz seminaria w Polsce.

Ukraina

Wsparcie dla liderów transformacji społecznej i gospodarczej w Tadżykistanie 60000 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego Partner, ul. Powstańców Wlkp. 2, 85-072 Bydgoszcz

Pokazanie polskiego doświadczenia transformacji ustrojowej, ze szczególnym uwzględnieniem problemów bezrobocia i ubóstwa. Odbyła się wizyta studyjna przedstawicieli środowisk lokalnych z Tadżykistanu, którzy po powrocie zorganizowali u siebie warsztaty.

Tadżykistan

Program Rozwoju Ukraińskich Organizacji Proeuropejskich 40000 zł

Parlament Młodzieży, ul. Konarskiego 5, skr. pocztowa 116, 37-700 Przemyśl

Przekazanie organizacjom pozarządowym z terenu całej Ukrainy kilkuletnich doświadczeń w obszarze edukacji europejskiej. Zostały przygotowane materiały informacyjne w jęz. ukraińskim, stworzony serwis internetowy poświęcony integracji europejskiej, także na CD-ROM, przeprowadzono szkolenie.

Ukraina

Konferencja „Ukraina wobec nowego europejskiego sąsiedztwa” 29500 zł

Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania w Przemysłu, Wybrzeże Jana Pawła II 2, 37-700 Przemyśl

W ramach projektu została dofinansowana dwudniowa międzynarodowa konferencja, zorganizowana z okazji przyznania Nagrody Pojednania. Miały miejsce dyskusje m.in. o miejscu Ukrainy w nowej polityce UE i stosunkach polsko-ukraińskich.

Słowenia, Ukraina

Monitorowanie jakości pracy szkoły przez jej samoocenę 35700 zł

Stowarzyszenie Edukatorów, ul. Madalińskiego 97/99 m. 7, 02-549 Warszawa

Celem projektu jest przekazanie wiedzy i doświadczenia w zakresie mierzenia jakości pracy szkół. 30 ukraińskich szkół przeprowadziło samoocenę jakości pracy, przeszkolono 60 edukatorów, rozpoczęto działania mające na celu powołanie Lwowskiego Ośrodka Jakości Pracy Szkół, wydano w jęz. ukraińskim podręcznik „Nauczanie Nauczycieli”.

Ukraina

Samorząd uczniowski w ukraińskich szkołach 60000 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Centrum Szkoleniowe w Szczecinie, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4, 71-332 Szczecin

Projekt służył wychowaniu młodzieży do samorządności przez przeniesienie na grunt Ukrainy Wschodniej doświadczeń samorządności uczniowskiej (na poziomie klasy, szkoły i młodzieżowej rady miasta). W ramach projektu odbyły się warsztaty w Czerkasach dla przedstawicieli 5 miast Ukrainy, warsztaty w Szczecinie oraz konferencja podsumowująca projekt.

Ukraina

Zostań wolontariuszem w Wilnie 37070 zł

Regionalne Centrum Wolontariatu, ul. Piotrkowska 38, 90-265 Łódź

Wsparcie wolontariatu na Litwie poprzez reaktywowanie Centrum Wolontariatu w Wilnie. Odbyła się wizyta studyjna w Wilnie, opracowano materiały i szkolenia dla wolontariuszy i koordynatorów, przeprowadzono promocję centrum wileńskiego oraz wizytę studyjną w Łodzi.

Litwa

Przekazywanie wiedzy na temat AAC 29000 zł

Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania, ul. Kołłątaja 4, 82-500 Kwidzyn
Przekazanie doświadczeń z zakresu edukacji komunikacyjnej niepełnosprawnych. Projekt był skierowany do nauczycieli, działaczy NGO, logopedów i psychologów. Odbyło się szkolenie dla 25 osób z Gruzji, cykl wykładów na uniwersytecie, 3 terapeutów gruzińskich wzięło udział w szkoleniach w Kwidzynie.

Gruzja

Spróbujcie sami, jak kiedyś my 50000 zł

Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka, Chudopczyce 17, 64-423 Lubosz
Przeniesienie doświadczenia w zakresie tworzenia wspólnot życia osób zmarginalizowanych na wzór domów „Barka”. Przeprowadzono liczne wizyty studyjne w Polsce dla przedstawicieli NGO i władz, wizytę w ośrodku terapii uzależnień, staże szkoleniowe w szkole Barki, oraz pobyty przedstawicieli wspólnot Barki w Doniecku, Odessie i Lwowie.

Ukraina

Integracja organizacji pozarządowych zajmujących się osobami niepełnosprawnymi na terenie wschodniej Ukrainy 50000 zł

Rekreacyjny Klub Nieprzetartego Szlaku, ul. Wieniawska 15a, 20-071 Lublin
Wsparcie rozwoju środowiska, które niesie pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzicom w obwodzie lwowskim, poprzez przekazanie oryginalnych metod teatralnych w pracy z niepełnosprawnymi. W ramach projektu odbyły warsztaty i obozy szkoleniowe dla wolontariuszy, instruktorów i dzieci. Odbyło się Pierwsze Forum Organizacji Niepełnosprawnych we Lwowie oraz międzynarodowe imprezy: wystawy twórczości, konkursy piosenki i przegląd teatrów.

Ukraina

Program Stypendialny dla Młodych Dziennikarzy z Białorusi i Ukrainy 40000 zł

Fundacja Centrum Prasowe dla Krajów Europy Środkowo-Wschodniej, ul. Nowy Świat 58, 00-366 Warszawa
Zorganizowano półroczny kurs studiów i staży przy Wyższej Szkole Dziennikarstwa im. M. Wańkowicza w Warszawie dla młodych dziennikarzy z Białorusi, Ukrainy i obwodu kalinigradzkiego.

Białoruś, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina

Dzielimy się tym co mamy 30000 zł

Stowarzyszenie „Dzielimy się tym co mamy”, ul. Nowolipie 6, 00-150 Warszawa
Celem projektu jest wzmocnienie wolontariatu i wolontariuszy w Zaslawiu, gdzie 2 lata wcześniej stowarzyszenie zainicjowało organizowaną do dziś akcję „Ekipa św. Mikołaja”. W ramach projektu odbyły się szkolenia oraz wizyty studyjne w Polsce i w Zaslawiu, wspólna realizacja akcji.

Białoruś

Polsko-Ukraińskie Centrum Aktywności Lokalnej 30000 zł

Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa
Przenoszenie doświadczenia CAL w zakresie aktywizacji społeczności lokalnej. W ramach projektu odbyła się konferencja w Czernihowie, staż w Polsce i warsztat na Ukrainie. Podjęto współpracę z 8 partnerami.

Ukraina

Doskonalenie zawodowe rolników i młodzieży 60000 zł

Regionalne Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Gospodarstwo Pomocnicze Poświętne w Płońsku, ul. Sienkiewicza 11, 09-100 Płońsk
Jest to kontynuacja poprzednich działań centrum na rzecz wsparcia prywatnego rolnictwa na Ukrainie

i Litwie. Odbyły się szkolenia rolników, wyjazd ekspertów z Polski na Ukrainę i staże studentów uczelni rolniczych w Polsce.

Litwa, Ukraina

Wymiana międzynarodowa skautów z Białorusi i harcerzy z Polski 30000 zł

Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego Zawisza - Federacja Skautingu Europejskiego, ul. Podwale 15, 20-117 Lublin
Projekt służył wsparciu harcerstwa na Białorusi. W ramach projektu odbyły się wspólne szkolenia, wędrowki, oraz udział w zlocie w Polsce oraz wydanie białoruskiej wersji publikacji metodycznej.

Białoruś

Edukacja dla transformacji 40000 zł

Uniwersytet Warszawski, Studium Europy Wschodniej, ul. Browarna 8/10 p.22, 00-311 Warszawa
Stworzenie wydzielonego modułu przedmiotów poświęconych transformacji ustrojowej w Polsce. Osoby z różnych krajów studiowały w Studium Europy Wschodniej.

Cały region

Partnerstwo lokalne. Prezentacja doświadczeń 30000 zł

Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa
Przedstawiciele samorządów, NGO oraz mediów lokalnych w trakcie czterech wizyt studyjnych poznali problematykę współpracy międzysektorowej, rozwoju niezależnych mediów itp. Odbyły się cztery wizyty studyjne w Polsce oraz seminarium podsumowujące w Kaliningradzie.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Akademia młodziężowych liderów społeczności lokalnych 50000 zł

Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo, ul. Jezuicka 4/9, 20-113 Lublin
Stworzenie aktywnej grupy młodzieżowej w środowisku lokalnym i przekazanie jej wiedzy w zakresie opracowywania projektów i zarządzania nimi, budowanie partnerstwa lokalnego. Odbyły się szkolenia i wizyty studyjne w Polsce, szkolenie w Ukrainie, przeprowadzenie modelowej akcji „Raport z Małej Ojczyzny”.

Ukraina

Profesjonalne zarządzanie niezależną gazetą 50000 zł

Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, ul. Marszałkowska 10/16 m. 25, 00-626 Warszawa
Celem projektu było przekazanie doświadczenia w zakresie profesjonalnego zarządzania lokalnym wydawnictwem prasowym oraz realizowania Lokalnych Badań Czytelnictwa, a także konsolidacji środowiska na Ukrainie. W ramach projektu odbyła się wizyta studyjna na Ukrainie, staże w Polsce, szkolenia, przeprowadzono pilotażowe badania czytelnictwa.

Ukraina

Stypendia wschodnie 50000 zł

Kasa im. J. Mianowskiego - Fundacja Popierania Nauki, ul. Nowy Świat 72 pok. 109a, 00-330 Warszawa
Celem projektu było umożliwienie naukowcom z Ukrainy uczestniczenia w polskim życiu naukowym, a szczególnie zapoznanie się z problematyką dotyczącą przemian w regionie - w najlepszych ośrodkach akademickich i naukowych pod opieką najlepszych polskich uczonych. W sumie zostały udzielone stypendia na 45 osobomiesięcy.

Ukraina

Efektywne zarządzanie oświatą w Uzbekistanie 60000 zł

Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach, ul. Reja 67B, 16-400 Suwałki

Przekazanie organizacji uzbeckiej polskich doświadczeń w zakresie nowoczesnych metod kształcenia nauczycieli. Trenerzy CEN i trenerzy uzbecki kształcili kadrę zarządzającą placówkami szkolenia nauczycieli.

Uzbekistan

Wspieranie rozwoju aktywności społecznej w Mołdowie 30000 zł

Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych Most, ul. Piotra Skargi 6/203, 40-091 Katowice

Przekazanie wiedzy na temat działania organizacji pozarządowych młodzieży mołdawskiej, która w przyszłości będzie podejmować inicjatywy społeczne. Projekt przewidywał wizytę studyjną na Górnym Śląsku, cykl szkoleń w Mołdowie, oraz opublikowanie witryny WWW.

Mołdowa

Wspieranie rozwoju Sieci Centrów Wolontariatu na Ukrainie 50000 zł

Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, ul. Daszyńskiego 3a/18, 20-250 Lublin

Przekazanie polskich doświadczeń w zakresie rozwoju sieci centrów wolontariatu z zamiarem stworzenia podobnej sieci w 10 miastach Ukrainy. Przeprowadzono wizytę studyjną w Polsce i szkolenia. Przetłumaczono Standardy Sieci Centrów Wolontariatu.

Ukraina

Zainicjowanie doradztwa rolniczego na terenie rejonu jaworowskiego 30000 zł

Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ul. Tkaczowa 149, 36-040 Boguchwała

Wsparcie ukraińskiego rolnictwa przez przeszkolenie absolwentów szkół rolniczych pozostających w gospodarstwach rodzinnych oraz młodych rolników indywidualnych. W ramach projektu odbyły się w Polsce warsztaty oraz praktyki rolnicze, a na Ukrainie szkolenie.

Ukraina

Demokracje lokalne 50000 zł

Fundacja Nowy Staw, ul. 3-go Maja 18/3A, 20-078 Lublin

Projekt miał służyć przekazaniu doświadczenia powstawania „Małych ojczyzn” w Polsce. W ramach projektu odbyły się trzy seminaria w Polsce i na Ukrainie.

Ukraina

Rok 2003

Polska-Białoruś. Samorząd ponad granicami 18100 zł

Białoruskie Forum Samorządowe w Rzeczypospolitej Polskiej, ul. ks. I. Wierobieja 18, 17-200 Hajnówka

Krzewienie demokratycznych zasad samorządności terytorialnej oraz dzielenie się doświadczeniem aktywności obywatelskiej w małych miejscowościach. Projekt składał się z czterech wizyt studyjnych na Podlasiu dla radnych, dziennikarzy, nauczycieli i przedsiębiorców.

Białoruś

Polsko-Ukraińsko-Rumuńskie Forum Środowiskowe 8000 zł

Stowarzyszenie Animatorów Społecznych SAS, ul. Na Skarpie 9/30, 06-100 Pułtusk

Przekazanie polskich doświadczeń w rozwiązywaniu problemów lokalnego środowiska naturalnego przy uwzględnieniu potrzeb ekonomicznych, społecznych i ekologicznych. Odbyła się wizyta studyjna dla osób

z Ukrainy i Rumunii, warsztaty i wizyty w różnych organizacjach zajmujących się ochroną środowiska.

Rumunia, Ukraina

Transgraniczna Integracja 12419 zł

Stowarzyszenie Kulturalne Viva Art, pl. Jagiellończyka 1, 82-300 Elbląg

Dzielenie się doświadczeniem terapii osób niepełnosprawnych poprzez sztukę. Projekt przewidywał warsztaty dla instruktorów, oraz integracyjne seminaria dla młodzieży niepełnosprawnej z Elbląga i Kaliningradu.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Rola organizacji harcerskich w środowisku lokalnym 23535 zł

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej - Okręg Mazowiecki, ul. Ursynowska 36/38, 02-605 Warszawa

Nawiązanie głębszej współpracy między harcerstwem polskim a ukraińskim. Odbyła się wspólna tygodniowa wyprawa po Ukrainie w ramach której odbyły się również szkolenia z zakresu przywództwa, pracy w grupie i komunikacji interpersonalnej.

Ukraina

Organizacja pomocy społecznej na poziomie lokalnym i tworzenie porozumień międzysektorowych

19500 zł

Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL, ul. Krakowska 51, III p., 45-018 Opole

Dzielenie się polskim doświadczeniem pomocy społecznej, a w szczególności współpracy instytucji samorządowych i pozarządowych w tym zakresie. Odbyły się warsztaty oraz staże w opolskich instytucjach pomocy społecznej.

Ukraina

O czym św. Franciszek rozmawiał z wilkiem, a o czym św. Mikołaj? 24683 zł

Ekologiczny Klub UNESCO Pracownia na rzecz Bioróżnorodności, ul. Partyzantów 19, 21-050 Piaski

Projekt rozpoczął kampanię na rzecz utworzenia transgranicznego rezerwatu biosfery Roztocze w dorzeczu Bugu. Odbyły się 3 warsztaty na Ukrainie, powstały 3 publikacje i zorganizowano 3 festiwale z okazji świąt ludowych.

Ukraina

Polsko-ukraińsko-białoruska kampania prewencyjno-edukacyjna HIV/AIDS 19000 zł

Fundacja Komunikacji Społecznej, ul. Francuska 34 m. 4, 03-905 Warszawa

Przekazanie doświadczenia w zorganizowaniu kampanii na rzecz profilaktyki AIDS/HIV, a także wypracowanie modelu współpracy pomiędzy organizacjami polskimi, białoruskimi i ukraińskimi w zakresie prowadzenia podobnych kampanii. Odbyła się kampania społeczna na terenach przygranicznych trzech krajów.

Białoruś, Ukraina

Pogranicze Młodych - wymiana kultur 17400 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Miasta Krosna „Twoje Krosno”, ul. Chopina 3, 38-400 Krosno

Wymiana młodzieży szkolnej z Krosna i Borysławia na Ukrainie, poprzez zorganizowanie imprez kulturalnych, sportowych, wokalnych i tanecznych. Odbyły się wzajemne wizyty grup szkolnych w obydwu miastach.

Ukraina

Międzynarodowa Konferencja Studentów „Droga Ukrainy” 14000 zł

Centrum Młodych Dyplomatów Uniwersytetu Śląskiego, ul. Lenartowicza 120/47, 41-219 Sosnowiec

Pogłębienie współpracy między młodzieżą studencką z Polski i Ukrainy. Odbyła się wizyta w Polsce przedstawicieli stowarzyszenia Młoda Dyplomacja ze Lwowa, połączona z międzynarodową konferencją studentów.

Ukraina

V Edycja Festiwalu Teatrów Młodzieżowych „Mały Azyl” 10000 zł
Stowarzyszenie Artanimacje, ul. Salezkiego 1/28, 00-392 Warszawa
Poszerzenie festiwalu warszawskich teatrów szkolnych „Mały Azyl” o udział uczestników z Białorusi.

Białoruś

Ekologiczna Turystyka 20000 zł
Stowarzyszenie Kulturalno-Ekologiczne Alternatywa, ul. Krótka 2, 19-500 Gołdap
Promocja i wsparcie agroturystyki w okolicy Gusiewa. Odbyły się warsztaty, wydano materiały warsztatowe w formie książki. Przewidziano powstanie nowych gospodarstw agroturystycznych w obwodzie kaliningradzkim.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Międzynarodowe Warsztaty Ochrony Historycznego Budownictwa Drewnianego 12500 zł
Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, ul. Gąbińska 18/38, 00-464 Warszawa
Pogłębienie wiedzy na temat technik ciesielskich, a jednocześnie pomoc w odbudowie zabytkowej synagogi z Zabłudowa na terenie skansenu w Białymstoku.

Białoruś, Czechy, Słowacja, Ukraina

Polsko-ukraińska kuźnia gospodarcza - spotkanie studentów 17000 zł
Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu, ul. Fabryczna 20/31, 53-609 Wrocław
Projekt był skierowany do ludzi zainteresowanych pogłębieniem kontaktów handlowo-gospodarczych między Polską a Ukrainą. Odbyła się wizyta studyjna studentów z Dniepropietrowska we Wrocławiu.

Ukraina

Symulacje ekonomiczne 24930 zł
Samodzielne Koło Terenowe Nr 75 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Krasnymstawie, ul. Odrodzenia 45, 22-300 Krasnystaw
Nawiązanie współpracy szkół z Krasnegostawu i Kijowa oraz wymiana doświadczeń w sferze edukacji ekonomicznej młodzieży. Uczniowie z Polski i z Ukrainy prowadzili symulację przedsiębiorstwa w oparciu o realia finansowe i ekonomiczne Polski, Ukrainy i UE.

Ukraina

„Kurica nie Ptica, Polska nie zagranica” - warsztaty teatralne Gdańsk-Kaliningrad 24680 zł
Stowarzyszenie FREE.C., ul. Ducha 2, 80-854 Gdańsk
Celem projektu było umożliwienie grupie artystów, pedagogów, menadżerów, dramatopisarzy i reżyserów poznania doświadczenia w zakresie włączania lokalnych społeczności do projektów kulturalnych, a także włączania do życia grup dysfunkcyjnych poprzez sztukę.

Białoruś, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina

Sąsiedzkie Spotkania 24920 zł
Fundacja „Wieś w XXI Wiek”, Pakosze 22, 14-520 Pieniężno
Nawiązanie współpracy pomiędzy społecznością gminy Pieniężno i dziecięcym zespołem taneczno-wokalnym w obwodzie kaliningradzkim. Przeprowadzono wymienne wizyty zespołów w Gusiewie oraz 2 warsztaty.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Polska i Mołdowa w świetle jednoczącej się Europy 20650 zł
Samorządowe Stowarzyszenie Rozwoju Mazowsza, ul. Bielska 59, pok. 510, 09-400 Płock
Wymiana doświadczeń w sferze funkcjonowania samorządu i organizacji obywatelskich. Odbyła się 5-dniowa

wizyta studyjna w Polsce 17 młodych ludzi z Mołdowy - działacze organizacji młodzieżowych, przedsiębiorców, dziennikarzy.

Mołdowa

Edukacja obywatelska wśród młodzieży - tolerancja i przełamywanie uprzedzeń wobec mniejszości 23272 zł
Stowarzyszenie Młodzieży „SMART”, ul. Madejówka 10, 30-864 Kraków
Edukacja w zakresie praw mniejszości wśród młodych ludzi z Polski, Białorusi i Ukrainy. Podczas seminariów uczestnicy poznawali tematykę ochrony praw mniejszości, a także uczyli się prowadzenia zajęć z młodzieżą na ten temat.

Białoruś, Ukraina

Krok do przodu w wymianie polskich i ukraińskich doświadczeń w zakresie rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych 24850 zł
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Zamościu, ul. Peowiaków 6a, 22-400 Zamość
Dzielenie się doświadczeniem w edukacji i rehabilitacji dzieci z wczesnym naruszeniem centralnego układu nerwowego oraz w budowaniu społecznego ośrodka rehabilitacji. Odbyło się szkolenie dla specjalistów z Ukrainy, a 2 specjalistów z Polski odwiedziło Lwów, Kijów i Białą Cerkiew.

Ukraina

Sprawnie działające organizacje pozarządowe warunkiem rozwoju społeczeństwa obywatelskiego 24790 zł
Centrum Kształcenia i Dialogu Theotokos, ul. Kopernika 63a, 44-117 Gliwice
Wsparcie wysiłków partnerów ukraińskich na rzecz edukacji obywatelskiej. Przeprowadzono szkolenia w Polsce nt. społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych, oraz przygotowywania wniosków grantowych.

Ukraina

Przekazanie polskich doświadczeń w tworzeniu systemu informacyjnego z wykorzystaniem nowych technologii 19600 zł
Fundacja Współpracy Międzynarodowej „Libertos”, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa
Wdrożenie doświadczeń portalu ngo.pl oraz bazy Klon/Jawor w Mołdowie. Odbyły się szkolenia dla 6 osób z Mołdowy oraz wyjazd polskiego eksperta do Kiszyniowa, gdzie rozpoczął działanie serwer organizacji pozarządowych.

Mołdowa

Bieszczady - droga do międzynarodowego partnerstwa 20850 zł
Bieszczadzkie Stowarzyszenie Ekoturystyczne „Baszta”, ul. Rynek 2/14, 3-600 Lesko
Projekt służył wypracowaniu przez organizacje słowackie, ukraińskie i polskie wspólnych projektów promocji Karpat Wschodnich. Polska organizacja dzieliła się swoim doświadczeniem tworzenia porozumienia lokalnych ekologicznych organizacji pozarządowych „Zielone Bieszczady”.

Ukraina, Słowacja

Fundusze Poręczeń Kredytowych skutecznym sposobem wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw 20480 zł
Krajowe Stowarzyszenie Funduszy Poręczeń, pl. Wolności 1, 13-100 Nidzica
Przeniesienie doświadczeń tworzenia funduszy poręczeń kredytowych na Białoruś, które wspomogą rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Odbyła się wizyta studyjna dla przedstawicieli biznesu, NGO oraz administracji.

Białoruś

Przekazywanie doświadczeń w budowaniu partnerstwa na rzecz ochrony bociana białego 24740 zł

Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”, ul. Jagiełły 10, 08-110 Siedlce

Przyrodnicy-społecznicy, samorządowcy i pracownicy zakładów energetycznych (bociany często wiją gniazda na słupach wysokiego napięcia) z Ukrainy poznali polski dorobek w ochronie bocianów białych. Odbyły się warsztaty dla 30 osób z Ukrainy, postawiono pierwsze w Ukrainie platformy dla bocianów na słupach energetycznych.

Ukraina

Krok po kroku do współpracy - sąsiedzkie spotkania Ostróda-Gusiew-Ozierisk 24950 zł

Ostródzkie Stowarzyszenie Kulturowe „Sasinia”, ul. Kościuszki 10/1, 14-100 Ostróda

Nawiązanie głębszych relacji między Ostródą i dwoma miastami obwodu kaliningradzkiego – Gusiewem i Ozieriskiem. Odbyła się wymiana grup przedstawicieli lokalnych organizacji trzech miast. Ponadto został wydany specjalny dwujęzyczny numer lokalnego czasopisma Stowarzyszenia Sasinia – „Prowincja”.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

E-mail w nauczaniu języków obcych 8000 zł

Zespół Szkół Budowlanych w Rybniku, ul. Świerkłańska 42, 44-200 Rybnik

Projekt służył wypracowaniu przez nauczycieli polskich z ośmioma nauczycielami ukraińskimi scenariuszy zajęć języków obcych z wykorzystaniem Internetu. Powstała wspólna strona internetowa, poprzez którą 320 uczniów z Polski i Ukrainy może się kontaktować ze sobą i tworzyć przewodnik historyczno-kulturalny po Rybniku i Tarnopolu.

Ukraina

niepełnosprawni.pełnosprawni@polska_białoruś.org 25000 zł

Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo, ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa

Przekazanie na Białoruś polskich doświadczeń aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych za pomocą Internetu i komputerów. Odbyła się wizyta studyjna w Polsce i powstała dwujęzyczna strona internetowa.

Białoruś

Spółdzielczość telefoniczna: z USA przez Polskę na Ukrainę - spółdzielczość 24840 zł

Regionalne Towarzystwo Rolno-Przemysłowe „Dolina Strugu”, ul. 3 Maja 37, 36-030 Błazowa

Projekt służył propagowaniu idei spółdzielni telefonicznej jako sposobu na budowę społeczeństwa obywatelskiego i przełamywanie monopolu państwa w sektorze usług publicznych. Podjęta została praktyczna próba utworzenia takiej spółdzielni.

Ukraina

Wiejskie Ośrodki Edukacji ku zrównoważonemu rozwojowi 25000 zł

Fundacja Rozwoju Gminy Żelów, ul. Mickiewicza 4, 97-425 Żelów

Promowanie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich w Europie Środkowej i Wschodniej poprzez oparte na społeczności lokalnej metody edukacyjne, oraz przetestowanie modelu całościowej edukacji dorosłych w trzech ośrodkach w Polsce i dwóch w Europie Wschodniej.

Litwa

Kobiety kobietom w przedsiębiorczości: gospodarstwa agroturystyczne 25000 zł

Stowarzyszenie Organizacji Kobiety Powiatu Łęczyńskiego, ul. Jana Pawła II 95a, 21-010 Łęczyzna

Propagowanie przedsiębiorczości wśród kobiet, przede wszystkim poprzez gospodarstwa agroturystyczne. Odbyła się kampania informacyjna na Ukrainie, wizyta ekspertów w Mykołajewie, rewizyta w Polsce, konferen-

cja podsumowująca. Powstały trzy gospodarstwa agroturystyczne i został opracowany poradnik nt. przedsiębiorczości agroturystycznej.

Ukraina

Wspólne przecieranie szlaku - działania z osobami niepełnosprawnymi na terenie Białorusi 25000 zł

Rekreacyjny Klub Nieprzetartego Szlaku, ul. Wołodjowskiego 3/111, 20-627 Lublin

Zapoznanie liderów organizacji pozarządowych oraz wychowawców pracujących z osobami niepełnosprawnymi z Białorusi z doświadczeniami budowania środowiska osób pracujących metodami teatralnymi (artystycznymi) z osobami niepełnosprawnymi. Odbyły się: wizyty studyjne, warsztaty teatralne, udział w Spotkaniach Artystycznych Nieprzetartego Szlaku.

Białoruś, Ukraina

Rola ojca w procesie kształtowania postaw aktywności obywatelskiej rodziny 24400 zł

Fundacja im. Cyryła i Metodego, ul. Modzelewskiego 98a, 02-679 Warszawa

Celem projektu było wzmocnienie roli ojca we współczesnej rodzinie, poprzez pobudzenie aktywności społecznej grup skupiających ojców, a także informowanie i uświadomienie problemów współczesnej rodziny. Odbyły się spotkania-warsztaty i konferencja. Przeprowadzono badania socjologiczne w 4 krajach, oraz wydano publikację na temat kondycji rodziny współczesnej i sytuacji ojca.

Białoruś, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Słowacja, Ukraina

Zasady współpracy samorząd - organizacja pozarządowa 4970 zł

Stowarzyszenie Przeciw Przemocy, ul. Szanieckiej 19 m. 18, 93-342 Łódź

Celem projektu było nawiązanie współpracy z samorządem miasta Sambor oraz kilkoma organizacjami pozarządowymi z tego terenu. Odbyła się wizyta studyjna działaczy samorządowych i NGO, oraz rewizyta w Samborze.

Ukraina

Przyjaciel potrzebny od zaraz 25000 zł

Stowarzyszenie Pomocy na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, Osiedle Sudeckie 12, 58-160 Świebodzice

Przekazanie doświadczeń w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez działanie artystyczne (malarstwo). Odbyły się spotkania, podczas których były także zorganizowane wystawy prac osób niepełnosprawnych.

Białoruś, Czechy

Od człowieka do obywatela i od obywatela do człowieka 25000 zł

Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa, ul. Wincentego Stysia 16a, 53-526 Wrocław

Przekazywanie doświadczeń edukacji obywatelskiej i wychowywania młodzieży poprzez zmotywowanie uczestników do podejmowania samodzielnych inicjatyw edukacyjnych, przekazanie umiejętności niezbędnych do działania. Odbyły się szkolenia na Białorusi i we Wrocławiu.

Białoruś

Organizacje pozarządowe na XIII Forum Ekonomicznym w Krynicy 40000 zł

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Koźca 3/5 lok. 6, 00-070 Warszawa

Kolejna edycja Forum Ekonomicznego w Krynicy - skupiającego ludzi z różnych środowisk (polityki, biznesu, NGO itd.), podczas którego omawiane są problemy regionu Europy Środkowej i Wschodniej a także możliwości współpracy.

Cały region

Dura Lex, Sed Lex 50000 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

Projekt służył upowszechnieniu kultury prawnej i poszanowania dla prawa wśród młodzieży na Bałkanach, w Ukrainie i Mołdowie (street law). W oparciu o sieć „Szkoły plus” wyszkolono 25 nauczycieli z 10 krajów, którzy wprowadzą programy edukacji prawnej do szkół. W ramach projektu przeprowadzono m.in.: 10-dniowe warsztaty dla nauczycieli, adaptację standardowego programu do warunków każdego kraju, zajęcia w szkołach.

*Albania, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Macedonia, Mołdowa,
Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina*

Podniesienie jakości pracy szkół średnich Ukrainy 90000 zł

Stowarzyszenie Edukatorów, ul. Madalińskiego 97/99 m. 7, 02-549 Warszawa

Rozszerzenie i upowszechnienie na terenie Ukrainy wypracowanej w Polsce procedury mierzenia jakości pracy szkół. Przeszkolono 144 dyrektorów, a ich szkoły zobowiązały się do dokonania samooceny pracy i utworzenia Sieci Szkół Jakości. Wydano trzeci numer biuletynu „Nasza Szkoła”.

Ukraina

Dać szansę 75000 zł

Fundacja Kultury Chrześcijańskiej „Artos”, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin

Przekazanie doświadczenia w pracy z dziećmi uchodźców przez stworzenie świetlicy terapeutycznej w Gandży oraz przeszkolenie wychowawców przyszłego ośrodka. W ramach projektu stworzono świetlicę i wyszkolono 6 wychowawców i wolontariuszy. Wydano również poradnik dla wychowawców oraz zaprezentowano świetlicę organizacjom pozarządowym i władzom Gandży.

Azerbejdżan, Ukraina

Fundacje lokalne - finalny i trwały efekt trójstronnej współpracy w gminie 82570 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Ośrodek w Olsztynie, ul. Pieniężnego 10, 10-006 Olsztyn

Stworzenie stabilnej organizacji wspierającej rozwój gminy w obwodzie kaliningradzkim. W ramach projektu zostały powołane fundacje w Swietłym, Krasnozamiensku, Czerniachowsku oraz przygotowano kadrę tych instytucji.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Szkoła dla życia - kierunek Białoruś 50000 zł

Kaszubski Uniwersytet Ludowy w Wieżycy, Wieżycza 100, 83-315 Szymbark

Przekazanie doświadczenia KUL w kształceniu dorosłych wypracowane dzięki współpracy z partnerami ze Szwecji, Danii i Niemiec. Przeprowadzono szkolenie dla trenerów z Białorusi, wizytę studyjną w Szwecji (za środki partnera szwedzkiego), druk poradnika oraz konferencję w Mińsku.

Białoruś

Odra dla Dniestr. Demokratyzacja 70000 zł

Dołnośląska Fundacja Ekorozwoju, ul. Białoskórnicza 26, 50-134 Wrocław

Projekt służył wymianie doświadczeń polskich, ukraińskich i mołdawskich organizacji ekologicznych w zakresie ochrony rzek transgranicznych. W ramach projektu odbyły się: wizyta w Polsce osób z Kiszyniowa i Odessy, konferencja w Kiszyniowie, wydanie publikacji „Strategia NGO dla Dniestr” w trzech językach, realizacja filmu, uruchomienie strony internetowej.

Mołdowa, Ukraina

Partnerstwo dla Europy. Polska-Białoruś: Europejski dialog 50000 zł

Polska Fundacja im. Roberta Schumana, al. Ujazdowskie 37 II p., 00-540 Warszawa

Przekazanie doświadczeń Fundacji Schumana w zakresie edukacji europejskiej na Białoruś. Odbyło się szkolenie i konferencja, wydano broszurę informacyjną o UE. Zorganizowano konkurs wiedzy o UE oraz seminaria dla radnych.

Białoruś

Polska pomoc w organizacji doradztwa rolniczego na Ukrainie i Litwie 50000 zł

Regionalne Centrum Doradztwa „Poświętne”, ul. Sienkiewicza 11, 09-100 Płońsk

Kontynuacja działań CDR „Poświętne” w zakresie przekazania doświadczenia w rozwoju rolnictwa i reformy rolnej. Powstały trzy ośrodki doradztwa rolniczego na Ukrainie, kontynuowano staże dla studentów szkół rolniczych, oraz stypendia dla studentów. Odbył się wyjazd ekspertów z Polski na Ukrainę.

Litwa, Ukraina

Budujmy Wspólnie Europę - Porozumienie Młodych Euroregionu Bug 85000 zł

Fundacja Nowy Staw, ul. 3-go Maja 18/3A, 20-078 Lublin

Promocja integracji europejskiej w Europie Środkowowschodniej poprzez zapoznanie społeczności lokalnych z problematyką UE. Stworzono Centrum Informacji Europejskiej w Łucku oraz Media-Centrum „Bug” w Lublinie, opracowano witrynę internetową oraz elektroniczny biuletyn. Stworzono 20 Szkolnych Klubów Europejskich, przeprowadzono Olimpiadę Europejską i szkolenie dla liderów wymiany młodzieży; odbyła się również konferencja oraz konkurs inicjatyw-projektów wymiany młodzieży.

Ukraina

Przez jakość do partnerstwa - Kaliningradzki obwód 100000 zł

Fundacja Młoda Demokracja, ul. Krakowskie Przedmieście 23, 20-002 Lublin

Dokończenie projektu zarządzania jakością w oparciu o normę ISO9001 w Urzędzie Miasta Bierdiańsk oraz przeniesienie programu do Gusiewa. Projekt służył budowaniu systematycznej współpracy obywateli, NGO i administracji lokalnej. W ramach projektu przewidziano nadanie certyfikatu ISO9001 UM w Bierdiańsku oraz wizyty przedstawicieli miasta i NGO z Gusiewa w Bierdiańsku i na Lubelszczyźnie, szkolenia i konferencję.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina

Kobiety w akcji. Kosowskie liderki w społecznościach lokalnych 55000 zł

Fundacja Partners Polska, ul. Klonowa 20 lok. 1, 00-591 Warszawa

Dzielenie się doświadczeniem w budowaniu organizacji pozarządowych działających na rzecz poprawy sytuacji kobiet w społecznościach lokalnych. Odbyły się: wizyta studyjna liderki z Kosowa w Polsce, warsztaty w Kosowie, publikacja studium przypadków „Dzielimy się doświadczeniami”, realizacja projektów uczestniczek programu „Kobiety w Akcji”, konferencja.

Serbia i Czarnogóra

System studiowania młodzieży ukraińskiej w Polsce - Fundusz Stypendialny 40000 zł

Wyższa Szkoła Zarządzania i Informatyki w Rzeszowie, ul. Sucharskiego 2, 35-225 Rzeszów

Umożliwienie studiowania w południowo-wschodniej Polsce zdolnej młodzieży ukraińskiej poprzez utworzenie Polsko-Ukraińskiego Funduszu Stypendialnego. Przyznano 40 stypendiów na okres jednego semestru.

Ukraina

Rozwój systemu niezależnych analiz i prognoz makroekonomicznych w krajach d. ZSRR 70000 zł

Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych - Fundacja Naukowa, ul. Sienkiewicza 12, IV p., 00-944 Warszawa
Stworzenie sieci niezależnych i standardowych publikacji ekonomicznych, szkolenie analityków, zapewnienie możliwości zdobycia praktycznych doświadczeń przez studentów oraz przekazywanie rzetelnych informacji o sytuacji ekonomicznej kraju dla decydentów, społeczeństwa i mediów. Odbyły się konsultacje, przygotowano i wydano publikacje ekonomiczne dot. czterech krajów.

Gruzja, Białoruś, Ukraina, Kirgistan, Mołdowa

Rok 2004

Drugie Polsko-Ukraińsko-Rumuńskie Forum Środowiskowe 9180 zł

Stowarzyszenie Animatorów Społecznych, ul. Na Skarpie 9/30, 06-100 Pułtusk
Forum środowiskowe miało na celu opracowanie wspólnej strategii działań na trzy lata i zasad długoterminowej współpracy. Odbyły się warsztaty nt. pracy w zespole oraz zaprezentowano polskie rozwiązania w zakresie rozwoju ekoturystyki i ochrony przyrody.

Ukraina, Mołdowa, Rumunia

Kultura ponad granicami - polsko-ukraińskie warsztaty fotograficzno-artystyczne 18000 zł

Stowarzyszenie KARPATY.ART, ul. Reformacka 6/A, 35-026 Rzeszów
Pogłębienie wzajemnej wiedzy i współpracy młodzieży z Polski i Ukrainy, która uczestniczyła w ekspedycji fotograficznej - poznawała historyczną spuściznę wielokulturowości regionu Podkarpacia.

Ukraina

Samorządna szkoła - szkołą demokracji 16000 zł

Zespół Szkół nr 1 w Krasnymstawie, ul. Poniatowskiego 37, 22-30 Krasnystaw
Przekazanie partnerom z Ukrainy doświadczenia w zakresie rozwoju samorządności uczniowskiej oraz tworzenia Młodzieżowej Rady Miasta w Krasnymstawie. Odbyły się wzajemne wizyty studyjne.

Ukraina

Z Podlasia na Grodzieńszczyznę. Droga do samorządnej szkoły 16070 zł

Białoruskie Forum Samorządowe w Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Ks. I. Wierobieja 18, 17-200 Hajnówka
Wsparcie demokratyzacji szkół na Grodzieńszczyźnie, przede wszystkim poprzez aktywizację nauczycieli, uczniów i rodziców w podejmowaniu decyzji w społecznościach szkolnych. Nauczyciele i rodzice zapoznali się z doświadczeniem polskich szkół w zakresie samorządów uczniowskich. W dziesięciu szkołach powstały grupy inicjatywne samorządu uczniowskiego.

Białoruś

Owoce na srebrnej zastawie 23000 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Przedsiębiorczości, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin
Przekazanie doświadczeń pracy z „dziećmi ulicy” w oparciu o tworzenie zespołów muzycznych. Przeprowadzono szkolenie w Polsce młodych liderów-wychowawców, koncert polskich i ukraińskich muzyków oraz warsztaty terapeutyczne.

Ukraina

Annihilated Heritage 8000 zł

Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, ul. Szwoleżerów 9, 00-464 Warszawa
Wsparcie dla kolejnej edycji międzynarodowych warsztatów budownictwa drewnianego.

Litwa

Złote Wrota - kultura ukraińska on-line 17000 zł

UMCS Europejskie Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów, ul. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-029 Lublin
Promocja kultury ukraińskiej w Polsce oraz zbliżenie między działaczami społecznymi Polski i Ukrainy poprzez stworzenie polskojęzycznego portalu.

Ukraina

Europejskie Partnerstwo Obywatelskie 18700 zł

Fundacja „Odzew”, al. Jana Pawła II, 15a, 64-100 Leszno
Celem projektu jest nawiązanie współpracy oraz wymiany doświadczeń z partnerami na Białorusi i Ukrainie. Przewidziano wizyty studyjne w Lesznie dla wolontariuszy, warsztaty aktywizacji społecznej, koncert muzyczny oraz wystawę prac artystów z trzech krajów.

Białoruś, Ukraina

Ekologia i obywatele - Domy kultury bliżej natury 22420 zł

Kwidzińskie Stow. Wspierania Inicjatyw Ekologicznych „Eko-Inicjatywa”, ul. Miłosna 1, 82-500 Kwidzyn
Przekazanie doświadczenia inicjatywy „Domy kultury bliżej natury”, która ma na celu mobilizację ludności na rzecz działalności ekologicznej. Odbyły się szkolenia, wzajemne wizyty, warsztaty w Kaliningradzie.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Działalność teatralna jako sposób na wzajemne poznanie, zrozumienie i dzielenie się doświadczeniami

12640 zł
Gimnazjum w Chrośnicy, Chrośnica 54, 64-360 Zbąszyń
Celem projektu było pogłębienie współpracy młodzieży z Polski i Białorusi poprzez wymianę frankofońskich teatrzyków szkolnych. Obie grupy odwiedziły kraj partnera, przeprowadzono warsztaty teatralne oraz nt. samorządności uczniowskiej.

Białoruś

Wolontariat ponad granicami - sukcesy nasze i Wasze 10000 zł

Fundacja Pomocy Dzieciom „Krzyk”, ul. 3-ego Maja 3, 23-400 Biłgoraj
Wymiana doświadczeń między wolontariuszami i ich opiekunami z organizacji pozarządowych zajmujących się dziećmi i młodzieżą zagrożoną marginalizacją społeczną w Lublinie i Lwowie. Stworzono stronę internetową, wydano poradnik, odbyły się szkolenia.

Ukraina

Europa to my! 18000 zł

Szkoła Podstawowa w Wojtkowej, 38-712 Wojtkowa
Współpraca między szkołami poprzez wymianę młodzieży, spotkania nauczycieli, warsztaty i wycieczki. Uczestnikami byli również rodzice oraz władze samorządowe. Wymiernym efektem było zainspirowanie społecznej działalności uczniowskiej w szkole w Terszewie.

Ukraina

Dołącz do nas - Samorząd Studentów 22070 zł

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego, ul. Stefana Batorego 1, 22-100 Chełm

Przekazanie doświadczeń funkcjonowania samorządu studenckiego poprzez szkolenie studentów Uniwersytetu Lwowskiego w Chełmie, symulacyjne wybory samorządu studenckiego we Lwowie oraz wydanie poradnika w jęz. ukraińskim.

Ukraina

Młodzież w poszukiwaniu autorytetów 21500 zł

Rada Słuchaczy Medycznego Studium Zawodowego, ul. Chmielna 17, 41-209 Sosnowiec

Projekt miał na celu aktywizację obywatelską młodzieży Charkowa oraz wzmocnienie środowisk rodzinnych w społecznościach dotkniętych „wycuczoną bezradnością”. Wypracowano wzorcowe Projekty Pomysłów Pracy nad Sobą, założenia Poradni Życia Rodzinnego, model absolwenta szkoły itp.

Ukraina

PRoLoG - Polsko-rosyjsko-gruziński program współpracy 18300 zł

Centrum Doradcze Programów Pomocowych, ul. Rzemieślnicza 3, 13-100 Nidzica

Projekt miał na celu rozpoczęcie trójstronnej (Polska-Rosja-Gruzja) współpracy w zakresie wymiany programów szkoleniowych oraz tworzenia nowych narzędzi wspierających zaangażowanie obywateli w proces podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym. Odbyła się wizyta studyjna w Polsce i Kaliningradzie oraz warsztat dla władz samorządowych i NGO.

Gruzja, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Młodzież - twórcy współczesnego świata 25000 zł

Zespół Szkół - Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego, Kijany 19, 21-077 Spiczyn

Nawiązanie współpracy między szkołami z Polski i Ukrainy. Elementami projektu były wspólne „Lekcje o społeczeństwie - na żywo” z udziałem przedstawicieli samorządu lokalnego, Dni Ukraińskie w Kijanach i Dni Polskie na Ukrainie, oraz opublikowanie biuletynu.

Ukraina

Po sąsiedzku - obóz integracyjny dla młodzieży polskiej i ukraińskiej 25000 zł

Samodzielne Koło Terenowe nr 75 Społecznego Towarzystwa Oświatowego, ul. Odrodzenia 45, 22-300 Krasnystaw

Podczas wspólnego obozu młodzież uczestniczyła m.in. w warsztatach komputerowych, zajęciach z komunikacji personalnej.

Ukraina

Letnia Szkoła Kultury Łemkowskiej - edukacja społeczno-kulturowa młodzieży 24840 zł

Stowarzyszenie Miłośników Kultury Łemkowskiej, Al. Wolności 8a/3, 66-500 Strzelce Krajeńskie

Nawiązanie kontaktów organizacji łemkowskich z Polski i Ukrainy. Odbyła się Letnia Szkoła Kultury Łemkowskiej dla młodzieży.

Ukraina

Nauczyciele i rodzice solidarni dla rozwoju białoruskiej edukacji 71000 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Centrum Szkoleniowe w Szczecinie, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4, 71-332 Szczecin

Wsparcie w przekształceniu białoruskiej szkoły w instytucję przyjazną wobec ucznia, nauczyciela i rodzica (kontynuacja). Jednym z celów było powstanie lokalnej grupy nauczycieli i rodziców wspierających przemiany

w oświacie. Wydano też broszurę dla rodziców i nauczycieli.

Białoruś

Demokracja w szkole 24920 zł

Zespół Szkół Budowlanych/Gimnazjum nr 2, ul. Bema 35, 11-200 Bartoszyce

Wymiana doświadczeń związanych z oświatą (system oceniania wewnątrzszkolnego, reforma oświaty, prawa i obowiązki ucznia). Odbyły się warsztaty w szkole w Pioniersku.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Most Zachód-Wschód 24981 zł

Fundacja im. Doktora Janaszka „Podaj dalej”, ul. 11 Listopada 7a, 62-510 Konin

Przekazanie doświadczeń w zakresie pracy wolontarystycznej osób niepełnosprawnych, aktywnej rehabilitacji, likwidacji barier architektonicznych.

Mołdowa

Dobry przykład - dobra zmiana 21750 zł

Fundacja Pomocy Dzieciom „Krzyk”, ul. 3-ego Maja 3, 23-400 Biłgoraj

Przygotowanie młodych liderów-wychowawców z organizacji pozarządowych trzech obwodów południowej i wschodniej Ukrainy do opieki nad dziećmi i młodzieżą z patologicznych środowisk społecznych (doświadczenia m.in. świetlic środowiskowych).

Ukraina

Pomoc dla samopomocy 18195 zł

Lubelski Ośrodek Samopomocy, ul. Narutowicza 54, 20-016 Lublin

Zainicjowanie procesu tworzenia grup samopomocowych na Ukrainie w obwodzie lwowskim, w oparciu o doświadczenia polskie (punkty informacyjno-poradnicze, praca na rzecz niepełnosprawnych, bezrobotnych, kobiet).

Ukraina

Polska - Rosja! Sami Swoi! 21000 zł

Fundacja Promocji Przedsiębiorczości „POGEZANIA”, ul. Bolesława Prusa 10, 14-300 Morąg

Zapoznanie młodzieży z kulturą, tradycją i obyczajowością Rosji i Polski, oraz nawiązanie współpracy środowisk szkolnych i organizacji pozarządowych. Podczas warsztatów, spotkań i okrągłego stołu uczestnicy próbowali przełamać stereotypy postrzegania Rosjan i Polaków.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Staże dla rozwoju 19600 zł

Centrum Współpracy Młodzieży, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia

Przekazanie doświadczeń w dziedzinie funkcjonowania młodzieżowych organizacji pozarządowych: wolontariat, dzielenie się władzą (przeciwdziałanie nadmiernej centralizacji).

Białoruś, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina

Poznaj mój kraj 25000 zł

Gimnazjum nr 2, ul. Bogdanowicza 9, 21-010 Łęczna

Projekt był skierowany do młodego pokolenia Polaków i Ukraińców pragnących przełamać stereotypy narodowe. Podczas wzajemnych wizyt uczestnicy z Golej Przystani i z Łęcznej spędzali aktywnie wolny czas oraz poznawali tradycje historycznej wspólnoty.

Ukraina

Demokratyzacja życia szkoły 10400 zł

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, ul. Słowiańska 17, 82-500 Kwidzyn

Przekazanie doświadczeń tworzenia i realizacji programów edukacyjnych, głównie związanych z edukacją ekonomiczną, proregionalną i kulturalną, a także samorządnością szkolną. Odbłyła się wymiana młodzieży oraz seminarium z udziałem nauczycieli i młodzieży z Grodna i Kwidzyna.

Białoruś

Śladami przeszłości 15488 zł

Zespół Placówek Oświatowych w Miłkach, ul. Szkolna 3, 11-513 Miłki

Wymiana młodzieży oraz dzielenie się doświadczeniem prowadzenia lekcji nowatorskimi metodami, realizowanymi w muzeach. Przeprowadzone lekcje muzealne były okazją do poznania krajów i regionów.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Złote jabłko w dłoni 24986 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Przedsiębiorczości, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin

Przekazanie doświadczeń w zakresie tworzenia i zarządzania klubem dla młodzieży i działań arteterapeutycznych. Stworzono klub dla młodzieży w Nowowołyńsku, zorganizowano warsztaty muzyczno-artystyczne oraz wystawę i koncert.

Ukraina

Horyzonty 15000 zł

Stowarzyszenie Kulturalne Viva Art, pl. Jagiellończyka 1, 82-300 Elbląg

Przekazanie doświadczeń pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną oraz ich rodzinami. Odbłyła się warsztaty, wydano poradnik dla osób przygotowujących osoby niepełnosprawne do pracy rzemieślniczej.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Wolontariusz - młodzieżowy lider lokalny 17800 zł

Fundacja „Rodowo”, Rodowo 2, 11-713 Sorkwity

Promocja wolontariatu i aktywizacja obywatelska młodzieży z Kaliningradu i Ukrainy, poprzez przekazanie doświadczeń pracy klubów i centrów wolontariatu. Uczestnicy szkoleń przygotowali i realizowali lokalne akcje promujące wolontariat. Przygotowano publikację.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina

Wiem, co powinienem wiedzieć; Wiem, jak się dowiedzieć; Wiem, jak się dowiem. 13240 zł

Stowarzyszenie „Czajnia”, ul. Lwowska 52, 22-600 Tomaszów Lubelski

Przekazanie doświadczenia oraz pomoc w tworzeniu Biur Informacji Obywatelskich, co miało na celu zwiększenie zakresu korzystania przez obywateli z przysługujących im praw. W ramach projektu odbyły się m.in. akcje informacyjne w Tomaszowie i Łucku.

Ukraina

Sport łączy ludzi 21589 zł

Gminny Ludowy Uczniowski klub Sportowy „Delta”, Kiwity 63 A, 11-106 Kiwity

Rozpoczęcie współpracy Klubu „Delta” oraz Publicznego Gimnazjum w Kiwitach z Zasadniczą Szkołą Ogólnokształcącą w Krasnotorowce, w zakresie wymiany doświadczeń związanych z integracją społeczności lokalnej i pobudzaniem jej aktywności poprzez uczestnictwo w działaniach sportowych.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Przeniesienie polskich doświadczeń z dziedziny agroturystyki na grunt ukraiński 24665 zł

Krajowe Stowarzyszenie Promocji Obszarów Wiejskich, ul. Mazowiecka 63/2, 60-623 Poznań

Wsparcie rozwoju agroturystyki na Ukrainie poprzez przygotowanie grupy rolników ze wsi rejonu lwowskiego oraz grupy pracowników Uniwersytetu Rolniczego we Lwowie w kierunku prowadzenia przez nich zajęć z agroturystyki.

Ukraina

e-współpraca 23000 zł

Stowarzyszenie Lubelski Instytut Samorządności, ul. Zielona 20, 20-002 Lublin

Stworzenie systemu umożliwiającego edukację na odległość, z wykorzystaniem Internetu, dla grup mających wpływ na przemiany demokratyczne na Ukrainie (organizacje obywatelskie, przedstawiciele samorządów lokalnych, nauczyciele, uczniowie).

Ukraina

10 lat współpracy polskich i ukraińskich organizacji na Krymie 25000 zł

Towarzystwo Demokratyczne Wschód, ul. Bagatela 10 m. 18A, 00-585 Warszawa

Podsumowanie 10-letniej współpracy polskich i krymskich organizacji pozarządowych. Pierwsza część imprezy odbyła się w parlamencie Republiki Autonomicznej Krymu (Symferopol), zaś druga - w Bachczysaraju.

Ukraina

Święta rodzinne - obyczaje w Polsce i na Ukrainie 14760 zł

Szkoła Podstawowa nr 3 w Środzie Wlkp., ul. 20 Października 2, 63-000 Środa Wlkp.

Młodzież ze Środy i Sambora miała możliwość poznać święta w obu krajach - każda strona najpierw zbierała informacje w rodzinach, przeprowadziła wywiady, wykonała zdjęcia i rysunki, przygotowała inscenizację. Następnie odbyły się wzajemne wizyty, przy czym dzieci mieszkały w rodzinach.

Ukraina

Doświadczenie-Samorząd-Rozwój 24762 zł

Związek Gmin Lubelszczyzny, ul. I Armii Wojska Polskiego 5, 20-078 Lublin

Przekazanie doświadczeń samorządowych w oparciu o praktyczne przykłady z województwa lubelskiego radnym różnych szczebli z terenu obwodu wołyńskiego.

Ukraina

Huculskie muzyki 24018 zł

Stowarzyszenie Animatorów Ruchu Folkowego, ul. Araszkiewicza 11, 20-836 Lublin

Promocja muzyki karpackiej oraz stworzenie platformy współpracy animatorów kultury z Werchowyny i Lublina. Przeprowadzono m.in. szkolenia z marketingu kultury, muzyczne warsztaty, wspólne występy i sesje nagraniową oraz wspólne kołędowanie w Werchowynie.

Ukraina

Kolejny krok do współpracy 24299 zł

Ostródzkie Stowarzyszenie Kulturowe „Sasinia”, ul. Kościuszki 10/1, 14-100 Ostróda

Zacieśnienie współpracy i wymiana doświadczeń w obszarze funkcjonowania organizacji pozarządowych i współpracy transgranicznej.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Oblicza niepełnosprawności - różne kraje, różne problemy 14700 zł

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział w Morągu, ul. Dworcowa 9, 14-300 Morąg

Zbudowanie systemu wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z Czerniachowska, poprzez prze-

szkolenie grupy rodziców i osób współpracujących z nimi oraz pokazanie metod przywracania im miejsca w społeczeństwie.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

2x2 czyli współpraca dla współpracy 21616 zł

Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych, ul. Marszałkowska 34/50, 00-554 Warszawa
Zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w rozwiązywanie problemów społecznych a także edukowanie przedstawicieli władz szczebla centralnego, samorządów lokalnych, instytucji państwowych świadczących usługi socjalne na Białorusi w dziedzinie współpracy międzysektorowej.

Białoruś

Żyjemy w jednej Europie 24874 zł

Liceum Ogólnokształcące, ul. płk. Tadeusza Semika 1, 34-200 Sucha Bieskidzka
Projekt zakładał utrzymywanie kontaktu pomiędzy młodzieżą polską i ukraińską ze Stryja za pośrednictwem Internetu oraz pogłębienie tego kontaktu w czasie wzajemnych wizyt.

Ukraina

Bliżej siebie - w duchu przyjaźni i demokracji 20602 zł

Gimnazjum Publiczne im. Wspólnoty Europejskiej w Kandytach, Kandyty 77, 11-220 Górowo Iławieckie
Wzajemne poznanie się młodzieży i wymiana doświadczeń w dziedzinie edukacji, samorządności i popularyzacji idei integracji europejskiej.

Ukraina

Młodzież w demokratycznym społeczeństwie 15475 zł

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowych przy SP w Białej Piskiej, ul. Kajki 1, 12-230 Biała Piska
Przekazanie doświadczeń w sferze demokratyzacji szkoły oraz funkcjonowania Młodzieżowej Rady Miejskiej. Projekt był skierowany do dzieci i młodzieży ze wsi i małych miast.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Warszawa-Krym. Szkoła na rzecz społeczności lokalnej 20625 zł

Gimnazjum Przymierza Rodzin w Warszawie, ul. Grzegorzewskiej 10, 02-778 Warszawa
Kontynuacja wymiany między szkołami z Warszawy i Starego Krymu skoncentrowanej na działaniach na rzecz środowiska lokalnego, działalności edukacyjno-wychowawczej wśród młodzieży i rodziców, współpracy z samorządem lokalnym i organizacjami pozarządowymi.

Ukraina

Partnerstwo kobiet-liderek z terenów wiejskich 24990 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Na Bursztynowym Szlaku”, ul. Krakowska 473, 34-143 Lanckorona
Wspieranie działań wiejskich liderów, głównie kobiet poprzez umożliwienie wymiany pomysłów i inicjatyw biznesowych, a także opracowanie oferty turystycznej promującej dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe.

Białoruś, Ukraina

Skarbnik - rola i obowiązki w demokratycznej strukturze samorządu 18675 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Ośrodek w Olsztynie, ul. Pieniężnego 10, 10-006 Olsztyn
Rozpoczęcie przygotowania samorządów rosyjskich do reformy samorządowej, mającej nastąpić w 2006 roku. Zainicjowano prace nad powołaniem Forum Skarbników Obwodu Kaliningradzkiego.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Akcja - młody człowiek 20772 zł

Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA, ul. Peowiaków 10/9, 20-007 Lublin
Przekazanie kilkunastoletniego doświadczenia PSpIA KLANZA w zakresie tworzenia możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Adresatami byli nauczyciele oraz działacze NGO i samorządów z Ukrainy.

Ukraina

Kultura pogranicza - partnerstwo i współpraca domów kultury 16000 zł

Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych, ul. Parkowa 1 10-233 Olsztyn
Współpraca domów kultury. Odbyła się wizyta studyjna animatorów z domów kultury obwodu kaliningradzkiego w woj. warmińsko-mazurskim oraz dwudniowy warsztat w Kaliningradzie.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Otwórzmy się 18985 zł

Zespół Szkół Odzieżowo-Włókienniczych, ul. Spokojna 10, 20-074 Lublin
Kształtowanie postaw tolerancji i otwartości wobec innych narodów, kultur i religii, poprzez wzajemne poznanie się młodzieży szkolnej z Lublina i Łucka, zapoznanie się z dorobkiem kulturowym Lubelszczyzny i Wołynia.

Ukraina

Budujmy razem 17580 zł

Fundacja „Metanoia”, ul. Sikorskiego 1/29, 20-814 Lublin
Przekazanie doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania świetlicami dla dzieci dysfunkcyjnych i zaniedbanych wychowawczo. Odbył się cykl warsztatów, wydano podręcznik metodyczny.

Ukraina

Tanecznym krokiem przez granicę 24576 zł

Stowarzyszenie Pomocy Bezrobotnym i ich Rodzinom „Samarytanie”, pl. Wolności 26, 11-130 Orneta
Nawiązanie współpracy i wymiana doświadczeń pomiędzy organizacjami działającymi na rzecz kultury i twórczości dziecięcej i młodzieżowej. Odbyły się warsztaty dla animatorów kultury, wzajemne wizyty młodzieży oraz koncerty rosyjskiego zespołu w polskich szkołach.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Współdziałanie i wymiana doświadczeń w zakresie organizacji pozarządowych 18802 zł

Stowarzyszenie „Europa i my”, ul. Na Skarpie 12/36, 06-100 Pułtusk
Projekt miał na celu przedstawienie partnerom z Kaliningradu polskich przepisów dot. NGO oraz metod współpracy NGO z administracją samorządową i lokalnymi darczyńcami. Przeprowadzono wymianę wizyt, wydano publikację.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Partnerstwo na rzecz ochrony bociana białego na Ukrainie 24950 zł

Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”, ul. W. Jagiełły 10, 08-110 Siedlce
Tworzenie partnerstwa pomiędzy różnymi instytucjami (NGO, służbami energetycznymi, administracją, szkołami) w Ukrainie w zakresie ochrony bociana białego (kontynuacja). Zainicjowano partnerstwa w trzech nowych regionach.

Ukraina

Forum Młodych Liderów 29000 zł

Stowarzyszenie Szkoła Liderów, ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 4D19, 00-010 Warszawa

Udział młodych liderów w Forum, które odbywało się równoległe do Forum Ekonomicznego w Krynicy. Uczestniczyło ponad 100 młodych ludzi z Europy Środkowej i Wschodniej.

Cały region

XIV Forum Ekonomiczne w Krynicy 60000 zł

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Kozia 3/5 lok. 6, 00-070 Warszawa

Uczestnictwo 50 osób z Europy Środkowej i Wschodniej w XIV Forum Ekonomicznym w Krynicy, które jest platformą wymiany poglądów, idei oraz kontaktów między politykami, przedsiębiorcami i działaczami pozarządowymi regionu.

Cały region

ROK 2005

Poznajemy nasze małe ojczyzny 11500 zł

II Liceum w Koninie, ul. 11 Listopada 7a, 62-510 Konin

Celem projektu było nawiązanie współpracy młodzieży szkolnej z Polski i Rosji. W trakcie pobytu grupy z obwodu kaliningradzkiego młodzież uczestniczyła we wspólnych zajęciach.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Niech połączy nas zabawa 14500 zł

Szkoła Podstawowa nr 7, al. Przyjaciół 42, 10-148 Olsztyn

Wymiana doświadczeń w dziedzinie gier i zabaw integracyjnych oraz metod aktywizujących na zajęciach w klasach młodszych, wzajemne poznanie się młodzieży i nauczycieli, przełamywanie stereotypów.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Samorząd z bliska. Białoruś a doświadczenia polskie 22500 zł

Białoruskie Forum Samorządowe w Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Ks. I. Wierobieja 18, 17-200 Hajnówka

Pokazanie polskiego doświadczenia w dziedzinie samorządu lokalnego, poprzez organizowanie warsztatów szkoleniowych dla samorządowców z Białorusi oraz konferencji w Mińsku. Uczestnicy spotykali się z wójtami, burmistrzami, przewodniczącymi rad.

Białoruś

Organizacja pomocy dzieciom, młodzieży i rodzicom niepełnosprawnym w Mongolii 22500 zł

Stowarzyszenie św. Celestyna, Mikoszków 27, 57-100 Strzelin

Nawiązanie współpracy z ośrodkiem zajmującym się rehabilitacją osób niepełnosprawnych w Mongolii. Przeprowadzono w Polsce szkolenie dla dwóch specjalistów z ośrodka rehabilitacyjnego w Ułan Bator.

Mongolia

Wiedza to najlepsza broń w walce z rakiem piersi 23000 zł

Stowarzyszenie kobiet po mastektomii „Amazonki”, ul. Kolegiacka 16, 22-400 Zamość

Podniesienie wiedzy kobiet w sferze rehabilitacji kooperacyjnej w Ukrainie. Przeprowadzono szkolenia, wizyty, wydano materiały nt. rehabilitacji.

Ukraina

Uwolnić motyle 15000 zł

Fundacja Pomocy Dzieciom „Krzyk”, ul. 3-go Maja 3, 23-400 Biłgoraj

Przygotowanie młodych liderów-pedagogów z małych miasteczek trzech obwodów na Ukrainie do pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym. Opracowano poradnik.

Ukraina

Leadership towards the future of Europe 14000 zł

Akademiczne Centrum Informacji i Edukacji Europejskiej, ul. Twarda 56A/20, 00-818, Warszawa

Przekazanie liderom młodzieżowych organizacji pozarządowych wiedzy o formach aktywności obywatelskiej, zarządzania projektami, oraz lokalnej współpracy.

Armenia, Białoruś, Gruzja, Mołdowa, Ukraina, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Słowacja

Polskie, ukraińskie czyli wspólne dziedzictwo kulturowe 11970 zł

IV Liceum Ogólnokształcące, ul. 1 Maja 93, 44-206 Rybnik

Edukacja obywatelska poprzez zorganizowanie debaty historycznej między młodzieżą z Polski i Ukrainy.

Ukraina

Wsparcie rozwoju wolontariatu w organizacjach społecznych 10000 zł

Towarzystwo Demokratyczne Wschód, ul. Bagatela 10 m. 18a, 00-585 Warszawa

Rozwój wolontariatu w organizacjach społecznych wschodniej części obwodu kaliningradzkiego. Zorganizowano seminarium-spotkanie przedstawicieli władz, organizacji i szkół, szkolenia, wydano „Książkę pracy wolontariusza” i promowano wolontariat.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

II wojna światowa w pamięci zbiorowej Białorusinów, Litwinów i Polaków 8000 zł

Polskie Towarzystwo Historyczne - oddział w Białymstoku, Rynek Kościuszki 4, 15-426 Białystok

Przełamywanie stereotypów historycznych poprzez podjęcie dyskusji o II wojnie światowej. Przeprowadzono: dyskusję panelową w Białymstoku, warsztaty dla nauczycieli w Grodnie oraz publikacje artykułów w „Biuletynie Historii Pogranicza”, a także „Historycznym almanachu” (Białoruś).

Białoruś

Tacy sami - wspólnotowe więzi 9500 zł

Publiczna Szkoła Podstawowa w Złotnikach, ul. Opolska 40, 46-060 Złotniki

Wymiana młodzieży ze szkół w Złotnikach oraz Kroszynie (Białoruś). Młodzież przebywała w domach rodzinnych uczniów, uczestniczyła we wspólnych lekcjach, wycieczkach i zabawach.

Białoruś

Letnia szkoła kultury łemkowskiej – „Z łemkowskiej skrzyni” 10000 zł

Stowarzyszenie Miłośników Kultury łemkowskiej w Strzelcach Krajeńskich, ul. Gorzowska 10/3, 66-520 Dobiegniew

Wspólne poszukiwanie, zbieranie materiałów, wywiadów, dokumentów dotyczących przeszłości łemków przez młodzież z rodzin łemkowskich mieszkających w Polsce i na Ukrainie.

Ukraina

Wolontariat - szansą dla ciebie i dla innych 14300 zł

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 „Elektryk”, ul. Witosa 25, 67-100 Nowa Sól

Propagowanie wolontariatu wśród młodzieży mykityneckiej szkoły średniej. Przeszkolono uczniów oraz nauczycieli w działaniach wolontariackich oraz pierwszej pomocy przedmedycznej.

Ukraina

Budując niezależne młodzieżowe organizacje pozarządowe na Ukrainie i Białorusi 18500 zł

Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 14, 02-366 Warszawa
Zorganizowanie wiosenno-letniego cyklu wspólnych spotkań harcerzy z Ukrainy, Białorusi i Polski z zamiarem wzmocnienia białoruskiej i ukraińskiej organizacji skautowej.

Białoruś, Ukraina

Przejrzysty Samorząd na Ukrainie 15000 zł

Regionalny Ośrodek Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Lublinie, ul. Chopina 33/3, 20-023 Lublin
Przekazanie doświadczeń Laboratorium „Przejrzysta Gmina” w celu usprawnienia funkcjonowania samorządu terytorialnego na Ukrainie. Wypracowanie ukraińskiego modelu „6 zasad dobrego rządzenia”, a także organizacja konferencji nt. zarządzania w administracji.

Ukraina

Aktywna Kobieta - Partnerski Samorząd 20000 zł

Europejska Unia Kobiet, ul. Nowy Świat 21, 00-029 Warszawa
Pobudzenie aktywności obywatelskiej wśród kobiet, które zdecydowały się pracować na rzecz społeczności lokalnej (kandydować w wyborach samorządowych, pomagać przy kampaniach wyborczych itp.), pokazanie możliwości budowania organizacji pozarządowych.

Ukraina

Ekoturystyka - rozwój przedsiębiorczości 18500 zł

Bieszczadzkie Stowarzyszenie Ekoturystyczne „Baszta”, pl. Konstytucji 3 Maja 7, 38-600 Lesko
Prezentacja doświadczeń regionu Bieszczad w dziedzinie rozwoju ekoturystyki oraz utworzenie wspólnego programu rozwoju ekoturystyki na Zakarpaciu. W ramach projektu m.in. eksperci z Polski odwiedzili gospodarstwa agroturystyczne Zakarpacia, udzielając konsultacji.

Ukraina

Młodzieżowy Mistrz Biznesu 15000 zł

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości „ATUT”, ul. A. Mickiewicza 32, 14-100 Ostróda
Budowanie postaw przedsiębiorczości wśród młodzieży szkół średnich poprzez przekazanie polskich doświadczeń w tym zakresie. Stworzono 3 grupy uczniów - firmy, które przez 4 miesiące prowadziły działalność gospodarczą pod opieką nauczycieli.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Radość Tworzenia Radością Życia 20990 zł

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Wierzbica, ul. Pogodna 8, 22-150 Wierzbica
Warsztaty malarsko-rzeźbiarskie i dziennikarskie dla młodzieży z Zespołu Szkół w Wierzbicy oraz ze szkoły średniej w Łucku.

Ukraina

My też potrafimy 24520 zł

Stowarzyszenie Wspierania Działalności Szkoły Podstawowej, Łącuchów 19, 21-202 Milejów
Przekazanie doświadczenia pracy z uczniami z trudnościami w nauce wynikającymi z niedoborów fizycznych i psychicznych pedagogom ze szkoły w Starej Zaburiewce. Odybła się wymiana młodzieży.

Ukraina

Innowator 61000 zł

Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia
Budowanie niepaństwowych struktur kształcenia nauczycieli na Białorusi, Ukrainie i w Albanii, oraz grup samo-

kształceniowych nauczycieli. Obok warsztatów i konferencji przewidziano wydawanie biuletynu i utworzenie strony internetowej.

Ukraina, Białoruś, Albania

Szkoła otwarta na świat 70000 zł

Gdańska Fundacja Oświatowa, ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk
Dzielenie się doświadczeniem modelu szkoły, która przygotowuje swoich uczniów do podejmowania nauki za granicą i umożliwiania naukę uczniom pochodzącym z różnych systemów edukacyjnych. W ramach projektu m.in. 15 uczniów przez semestr uczyło się w polskich szkołach.

Ukraina

Lokalni dla młodzieży 95000 zł

Stowarzyszenie Szkoła Liderów, ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 4D19, 00-010 Warszawa
Przekazanie przedstawicielom lokalnych instytucji społeczeństwa obywatelskiego mechanizmów budowania partnerstwa oraz modeli aktywizacji młodzieży szkolnej w wybranych miastach i wsiach.

Białoruś, Mołdowa, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej, Ukraina

Wymiana doświadczeń w rozwoju turystyki wiejskiej 55000 zł

Stowarzyszenie „Towarzystwo Rozwoju Strzegowa”, ul. Wyzwolenia 15, 06-445 Strzegowo
Przekazanie doświadczeń drobnych przedsiębiorców i gospodarzy z Mazowsza partnerom w regionie Starego Krymu (Ukraina) w dziedzinie eko- i agroturystyki.

Ukraina

Europejska Karta Języków: uczymy się razem, w różnych językach 80000 zł

Towarzystwo Demokratyczne Wschód, ul. Bagatela 10 m. 18A, 00-585 Warszawa
Pomoc w rozwiązaniu na Ukrainie problemu nauczania w językach mniejszości po podpisaniu przez Ukrainę Europejskiej Karty Języków, poprzez pokazanie polskiego doświadczenia w tej dziedzinie. Odybły się staże w Polsce i szkolenia dla urzędników, dyrektorów szkół oraz rad rodziców na Ukrainie.

Ukraina

Ku przyjaznemu sąsiedztwu 77000 zł

Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa „Borussia”, ul. Wyzwolenia 2/7, 10-106 Olsztyn
Przekazanie wiedzy o wdrażaniu reformy administracyjnej oraz pracy samorządu lokalnego, w związku ze zmianami w prawie o samorządzie terytorialnym Federacji Rosyjskiej.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Bez korupcji. Doświadczenia w społecznej kontroli władz lokalnych 40000 zł

Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa
Wsparcie społecznej kontroli władz, w szczególności samorządowych, w Mołdowie - poprzez zapoznanie mołdawskich dziennikarzy z rozwiązaniami prawnymi oraz praktyką społeczną dążącą do wykrywania i eliminowania zjawisk o charakterze korupcyjnym.

Mołdowa

Rozwój samorządu osiedlowego w Białorusi 80000 zł

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne, ul. Szpitalna 5, lok. 16, 00-031 Warszawa
Tworzenie samorządności lokalnej na poziomie osiedlowym, poprzez przekazanie doświadczeń spółdzielczości mieszkaniowej w Polsce. Powołano 5 wspólnot mieszkaniowych.

Białoruś

Młodzieżowi liderzy społeczności lokalnej budują państwo obywatelskie 63000 zł

Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo, ul. Jezuicka 4/9, 20-113 Lublin

Utworzenie aktywnego i obywatelsko nastawionego środowiska młodzieżowego poprzez rozszerzenie działalności Akademii Liderów na Ukrainie. Stworzono 3 ośrodki Akademii.

Ukraina

Forum Młodych Liderów 29000 zł

Stowarzyszenie Szkoła Liderów, ul. Sienkiewicza 12/14, pok. 4D19, 00-010 Warszawa

Udział młodych liderów w Forum, które odbywało się równoległe do Forum Ekonomicznego w Krynicy. Uczestniczyło ponad 100 młodych ludzi z Europy Środkowej i Wschodniej.

Cały region

Transformacja samorządów gospodarczych w realizacji Nowej Gospodarki 45000 zł

Izba Przemysłowo-Handlowa Południowej Wielkopolski, ul. Wrocławska 93, 63-400 Ostrów Wielkopolski

Przekazanie ukraińskiemu samorządowi gospodarczemu doświadczeń z procesu dostosowywania do funkcjonowania na Jednolitym Rynku Europejskim i w realiach Nowej Gospodarki.

Ukraina

Wspieranie przestrzegania praw obywatelskich i integracji społecznej osób niepełnosprawnych w Armenii

26500 zł

Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania, ul. Kołłątaja 4, 82-500 Kwidzyn

Przekazanie związkowi rodziców dzieci niepełnosprawnych i specjalistom modelu rozwiązywania problemów dzieci niepełnosprawnych, tzw. AAC - Alternatywnych i Wspomagających Sposobów Porozumiewania się.

Armenia

Nasza siła w wiedzy 80000 zł

Helsińska Fundacja Praw Człowieka, ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa

Projekt był skierowany do trenerów, prawników Organizacji Młodych Liderów Azerbejdżanu, i miał na celu przekazanie doświadczeń i wiedzy potrzebnej do skuteczniejszej ochrony praw i wolności człowieka w Azerbejdżanie.

Azerbejdżan

Polsko-Ukraińska Szkoła Animatorów Społecznych 50000 zł

Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa

Przeniesienie na Ukrainę międzynarodowego projektu Szkoła Animatorów Społecznych, w ramach której wypracowywane są standardy pracy oraz profil zawodowy animatora społecznego.

Ukraina

KOOPERATYWA - polskie doświadczenia współpracy instytucjonalnej 79000 zł

Centrum Doradcze Programów Pomocowych, ul. Rzemieślnicza 3, 13-100 Nidzica

Przekazanie gruzińskim przedstawicielom sektora małych i średnich przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych oraz samorządów polskich doświadczeń w zakresie międzysektorowej współpracy instytucjonalnej (formalnego i nieformalnego networkingu).

Gruzja

Partnerstwo praktyków - Pomoc w rozwoju 60000 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego Gmin, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4, 71-332 Szczecin

Doskonalenie umiejętności osób zarządzających gminami ukraińskimi oraz rozwój małych i średnich przedsię-

biorstw. M.in. opracowano „Przewodnik planowania rozwoju gospodarczego w praktyce”.

Ukraina

Demokracja godna człowieka 26000 zł

Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa, ul. Wincentego Stysia 16a, 53-526 Wrocław

Wsparcie demokratyzacji oświaty na Białorusi poprzez przygotowanie białoruskich pedagogów z regionu mohylewskiego do przeprowadzenia w swych szkołach cyklu warsztatów na temat demokracji i postaw obywatelskich oraz pomoc w organizacji struktur wspierających ich dalszy rozwój.

Białoruś

Szkoły Plus Wkraczają do Azerbejdżanu 73000 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

Przeniesienie doświadczeń projektów Szkoły Plus do Azerbejdżanu. Projekt skupiał się na przygotowaniu organizacji do rejestracji oraz działania w środowisku szkolnym i okołoszkolnym. Zrealizowano 12 lokalnych projektów społecznych.

Azerbejdżan

Rozwój agroturystyki na Białorusi 60000 zł

Ośrodek Szkoleniowy Krakowskiego Oddziału CDRRiOW, ul. Meiselsa 1, 31-063 Kraków

Tworzenie sieci inicjatyw lokalnych mających wspierać gospodarstwa agroturystyczne. Przeprowadzono m.in. wizyty studyjne i szkolenia.

Białoruś

„Razem” - Polsko-Ukraińska Współpraca dla Przyszłości 40000 zł

Europejski Dom Spotkań - Fundacja „Nowy Staw”, ul. 3-go Maja 18/3A, 20-078 Lublin

Stworzenie systemu kojarzenia szkół z Polski i Ukrainy, systemu informacji oraz systemu wsparcia dla instytucji rozpoczynających współpracę poprzez doradztwo w zakresie budowania partnerstwa między polską i ukraińską młodzieżą. „Razem” to polsko-ukraińska wymiana młodzieży; współpraca pomiędzy szkołami; współpraca między instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku szkolnym.

Ukraina

Rola mediów w procesie decentralizacji i wprowadzania reform w Gruzji 50000 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, ul. Hauke-Bossaka 11, 01-540 Warszawa

Zapoznanie uczestników z procesem decentralizacji, transformacją w mediach, współpracą mediów z władzami oraz polityką informacyjną gmin. Odbyła się wizyta studyjna dla dziennikarzy oraz pracowników samorządowych.

Gruzja

Kreowanie rosyjskich liderów 33000 zł

Stowarzyszenie JANTAR, ul. Browarna 80, 82-300 Elbląg

Wykreowanie liderów programów międzynarodowych умеjących pozyskiwać środki na działalność instytucji pozarządowych, celem usprawnienia transgranicznej działalności NGO.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

NGO - jako alternatywna droga zdobycia doświadczenia zawodowego 35000 zł

Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Białymstoku, ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok

Przekazanie umiejętności i doświadczeń w sferze zakładania i zarządzania organizacją pozarządową studentom ukraińskim, poprzez udział w praktykach w białostockich organizacjach społecznych.

Ukraina

Białoruskie Spotkania Europejskie 76000 zł

Instytut Studiów Strategicznych, ul. Mikołajska 4 I p, 31-027 Kraków
Przybliżenie zagadnień związanych z szeroko rozumianą integracją europejską uczniom i studentom na Białorusi.

Białoruś

Demokracja-Efektywność-Rozwój 60000 zł

Centrum Szkolenia Samorządu i Administracji w Lublinie, ul. Spokojna 7a, 20-074 Lublin
Budowanie nowoczesnego urzędu przyjaznego dla mieszkańców i inwestorów, zapoznanie nowej kadry kierowniczej z istotą dokonywanych reform i europejskimi standardami zarządzania jednostkami administracji lokalnej, wykreowania modelu etycznej administracji.

Ukraina

Rozwój obszarów wiejskich elementem demokratyzacji 50000 zł

Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, ul. Białoskórnicza 26 50-134 Wrocław
Promowanie zrównoważonego rozwoju w dziedzinie turystyki i rolnictwa ekologicznego Mołdowy, w tym Transdniestru oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, na podstawie polskich doświadczeń.

Mołdowa

Wyjazd studyjny przedstawicieli polskich organizacji pozarządowych do Mołdowy 28000 zł

Fundacja Towarzystwo Demokratyczne Wschód, ul. Bagatela 10 m. 18a 00-585 Warszawa
Poszerzenie zakresu współpracy oraz promocja działalności polskich organizacji pozarządowych w Mołdowie.

Mołdowa

Budzenie społeczeństwa obywatelskiego przez działania krajoznawcze na Białorusi 86675 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Centrum Szkoleniowe w Szczecinie, ul. M. Skłodowskiej-Curie 4, 71-332 Szczecin
Aktywizacja i integrowanie małych społeczności poprzez działania w sferze edukacji, krajoznawstwa i turystyki na Białorusi. W rezultacie m.in. powstały trzy kółka krajoznawczo-turystyczne w białoruskich szkołach.

Białoruś

Zielone szlaki dla Białorusi 17000 zł

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, ul. Bracka 6/6, 31-005 Kraków
Przekazanie doświadczeń Fundacji w rozwoju turystyki i aktywizacji społecznej w oparciu o model zielonych szlaków - Greenways - w trzech regionach Białorusi.

Białoruś

Pomoc studentom European Humanities University 37800 zł

Środkoeuropejska Fundacja Edukacyjna, ul. Nowy Świat 72, pok. 276, 00-330 Warszawa
Projekt był reakcją na zamknięcie przez prezydenta Łukaszenkę Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego na Białorusi. Wsparcie finansowe rocznej nauki czterech studentów w Ośrodku Studiów Społecznych w Warszawie (program magisterski Society and Politics).

Białoruś

Białoruskie Kolędowanie 1000 zł

Instytut Kultury Białoruskiej, ul. Dwusieczna 7E, 03-071 Warszawa
Dofinansowanie przejazdu muzyków z Białorusi na czwartą edycję „Białoruskie Kolędowania” w Warszawie.

Białoruś

Pomoc dzieciom na Zakaukaziu 100000 zł

Polska Akcja Humanitarna, ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa
Udzielenie pomocy humanitarnej oraz stworzenie warunków do nauki dzieciom i młodzieży na Kaukazie.

Rosja

Tak można coś zrobić – działalność nieformalnych grup inicjatywnych młodzieży w środowiskach lokalnych 25000 zł

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne GRANICA, ul. Dworcowa 33, 58-420 Lubawka,
Upowszechnienie wśród ukraińskich odbiorców dobrych praktyk związanych z aktywnością i działalnością grup młodych ludzi w niewielkich miejscowościach. Projekt obejmował wizytę studyjną młodzieży ukraińskiej w Polsce oraz wizytę monitorującą na Ukrainie liderów Stowarzyszenia.

Ukraina

Kierunek – lepsza przyszłość 16500 zł

Publiczna Szkoła Podstawowa w Radomyślu, ul. Chwałowice 130, 37-455 Radomyśl nad Sanem
Projekt dotyczył edukacji pozaszkolnej, ukierunkowanej na aktywizację dzieci i młodzieży do czynnego udziału w życiu lokalnych społeczności oraz świadomego podejmowania decyzji dotyczących dalszej edukacji i rozwoju zawodowego. Jego celem było uruchomienie współpracy szkół z Polski i Ukrainy.

Ukraina

Nasze drogi ku demokracji 13000 zł

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, ul. Paderewskiego 55, 25-950 Kielce
Współpraca szkół w celu kształtowania postaw obywatelskich młodzieży, przekazania wiedzy o zasadach demokracji oraz pracy samorządu terytorialnego. W ramach projektu odbyły się dwie wizyty 15-osobowej grupy uczniów z Ukrainy w Polsce, połączone z wizytami w jednostkach samorządu terytorialnego, a także rewizyta grupy z Polski. W efekcie wspólnych działań powstała strona internetowa o projekcie.

Ukraina

Szkoła ze szkołą 25000 zł

Centrum Młodych Dyplomatów Uniwersytetu Śląskiego, ul. Lenartowicza 120/47, 41-219 Sosnowiec
Dzielenie się doświadczeniami na temat zachodzących zmian społeczno-politycznych w ramach wymiany uczniowskiej. Projekt obejmował dwie fazy - przygotowanie uczniów do spotkania (poprzez opracowanie referatów) oraz warsztaty i bezpośrednie spotkania w ramach dwóch wizyt w Polsce i na Ukrainie, w których wzięły udział 44 osoby.

Ukraina

Inicjatywy samopomocowe – drogą do współpracy 23698,58 zł

Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, ul. Krakowskie Przedmieście 53, 20-076 Lublin
Upowszechnienie samopomocy jako formy aktywności społecznej poprzez dystrybucję materiałów informacyjnych, wizytę studyjną dla 4-osobowej delegacji białoruskiej w Polsce oraz analizę potrzeb i potencjału wybranej społeczności lokalnej na Białorusi, z udziałem grupy ekspertów z Polski. W wyniku projektu została wprowadzona w życie idea stworzenia ośrodka dziennego pobytu dla dzieci z rodzin patologicznych w Wilejce.

Białoruś

Dzieci ulicy – Odessa 25000 zł

Fundacja Kultury Chrześcijańskiej ARTOS, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin

Przygotowanie młodych liderów do pracy z dziećmi ulicy poprzez przekazanie doświadczenia w zakresie nowych metod pracy, takich jak: terapia sztuką, zapoznanie z działaniami prowadzonymi w Polsce dla dzieci ulicy, przedstawienie możliwości profilaktyki wobec dzieci zagrożonych patologiami. Projekt obejmował szkolenie w Lublinie dla 8 osób, zakup materiałów edukacyjnych, a także przeprowadzenie zajęć i badań psychologicznych z dziećmi ulicy z Odessy oraz konsultacje dla przeszkolonych osób.

Ukraina

Śladami pieczęci z Czermna – odkrywamy nasze wspólne historyczne dziedzictwo 6500 zł

Gimnazjum nr 2 w Tomaszowie Lubelskim, ul. Kościuszki 86, 22-600 Tomaszów

Bezpośrednie kontakty młodzieży ze szkół partnerskich w celu bliższego poznania historii i słowiańskich korzeni obu narodów poprzez organizację dla uczniów z Ukrainy wycieczki dydaktycznej "Szlakiem grodzisk i kurhanów Zamojszczyzny", zajęcia w muzeum, zajęcia archeologiczne, których motywem przewodnim został fakt odnalezienia przez uczniów w pobliżu grodziska w Czermnie cennej pieczęci księcia ruskiego Jarosława z Łucka. Zwieńczeniem projektu było wspólne redagowanie strony internetowej.

Ukraina

Dwa światy nad Bugiem 17500 zł

Nadbużańskie Stowarzyszenie Edukacyjne we Włodawie, ul. Szkolna 7, 22-200 Włodawa

Integracja młodzieży w ramach współpracy szkół poprzez upowszechnianie aktywnych i nowoczesnych metod nauczania. Podczas projektu uczniowie poznali ideę wolontariatu oraz zasady pracy metodą projektową.

Białoruś

Prawa Jasia i Nataszy. Pod parasolem prawa 19376 zł

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, ul. 1 Maja 37, 82-300 Elbląg

Szkolenie dla 15 osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowo-wychowawczych i resocjalizacyjnych z Obwodu Kaliningradzkiego. Seria spotkań - wizyt studyjnych w polskich placówkach tego typu, cykl szkoleń z zakresu pomocy dzieciom i zagadnień prawnych, spotkania z prawnikami, pedagogami i psychologami na temat konwencji praw dziecka i pomocy dziecku.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Jak utworzyć szkołę niepubliczną w Żytomierzu? 24500 zł

Gdańska Fundacja Oświatowa, ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk

Zapoznanie partnera z Żytomierza z systemem pracy szkół prowadzonych przez GFO, analiza możliwości zorganizowania szkoły niepublicznej w Żytomierzu poprzez porównanie prawa dotyczącego oświaty niepublicznej w Polsce i na Ukrainie oraz struktury, programów i metod pracy szkół polskich i ukraińskich.

Ukraina

Historia - korzenie bez granic 16500 zł

Stowarzyszenie Elbląg – Europa, ul. Kochanowskiego 3/5, 82-300 Elbląg

W ramach projektu zorganizowano serię spotkań poświęconych historii średniowiecza, związanej z regionami partnerów, a także warsztaty kulturowe i rzemieślnicze. Podsumowaniem programu był Międzynarodowy Festiwal Epoki Wikingów oraz podpisanie porozumienia o współpracy między Stowarzyszeniem a muzeami archeologiczno-historycznymi z Polski i Obwodu Kaliningradzkiego.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Szkolny wolontariat na wyciągnięcie ręki 16500 zł

Stowarzyszenie Partnerstwo Sztuk, ul. Krótka 2, 19-500 Gołdap

W ramach projektu przeprowadzono szkolenie dla 30 uczniów nt. "Dlaczego warto być wolontariuszem?", wizytę studyjną dla 18 uczniów z Rosji, zakładającą poznanie organizacji pracy wolontariuszy w Polsce oraz re-wizytę 15 wolontariuszy z Polski. W wyniku projektu utworzono pierwsze Centrum Wolontariatu w Obwodzie Kaliningradzkim.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Warmia i Mazury - Obwód Kaliningradzki - Przyjazne sąsiedztwo. Projekt szkoleniowy dla rosyjskich organizacji pozarządowych 21381 zł

Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa Borussia, ul. Kopernika 45, 10-513 Olsztyn

Celem projektu adresowanego do 8 organizacji pozarządowych działających w małych ośrodkach na terenie Obwodu Kaliningradzkiego było przekazanie polskich doświadczeń z zakresu prowadzenia polityki lobbingu interesów organizacji. W rezultacie projektu powstały 3 polsko-rosyjskie partnerstwa.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Wodne szlaki turystyczne pogranicza polsko-białoruskiego 19500 zł

Stowarzyszenie Konferencja Służb Ochrony Przyrody Zielonych Płuc Polski, Krzywe 82, 16-400 Suwałki

Wsparcie rozwoju turystyki oraz stworzenie lokalnych produktów turystycznych wokół Kanału Augustowskiego po stronie polskiej i białoruskiej na podobnych zasadach, zgodnych ze zrównoważonym rozwojem. W ramach projektu przeszkolono 10 białoruskich uczestników zainteresowanych organizacją turystyki aktywnej, opracowano i opublikowano materiały szkoleniowe, propagujące stworzenie wzdłuż Kanału różnorodnej bazy turystycznej.

Białoruś

Współpraca medyczna polsko-ukraińska 10567 zł

Fundacja Mederi - pomóżmy dzieciom, al. Dzieci Polskich 20, 04-736 Warszawa

Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci poprzez wypracowanie standardów postępowania wobec dziecka krzywdzonego oraz poprawę diagnostyki i zgłaszania odpowiednim służbom przypadków przemocy wobec słabszych, a także leczenia jej skutków. Podczas wizyty przekazane zostały polskie doświadczenia dotyczące funkcjonowania ogólnopolskiego pogotowia dla ofiar przemocy, ośrodków całonocowych dla samotnych matek z dziećmi oraz modelu służby zdrowia.

Ukraina

Dać korzenie i skrzydła dzieciom z Białorusi - szkoła odpowiedzialnych ojców 24000 zł

Fundacja im. Cyryla i Metodego, ul. Ks. W. Danielskiego 10, 20-806 Lublin

Wsparcie edukacji mężczyzn jako odpowiedzialnych ojców i obywateli. Praca za pomocą szkoleń, warsztatów, seminariów i serwisu internetowego tato.net. W trzech seriach warsztatów przeszkolono prawie 80 uczestników z Białorusi i Ukrainy.

Białoruś, Ukraina

Bliski most - edukacja we współpracy polsko-ukraińskiej 20500 zł

Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA, ul. Peowiaków 10/9, 20-007 Lublin

Wymiana doświadczeń w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, pedagogów i psychologów. Efektem programu było wydanie publikacji w języku ukraińskim pt. "Metody aktywizujące - między teorią a praktyką".

Ukraina

Demokratyzacja życia szkoły 11429 zł

Gimnazjum nr 1 w Gnieźnie, ul. Św. Jana 2a, 62-200 Gniezno

Celem projektu była wymiana doświadczeń w zakresie pracy z samorządem uczniowskim i wprowadzeniem uczniów w świat samorządu lokalnego. Odbyły się warsztaty, wizyta w Urzędzie Miasta Gniezna i zapoznanie się z jego pracą. Stworzono wspólną witrynę internetową.

Ukraina

Żywa kolęda - wspólne dziedzictwo 8490 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno-Społeczne Zielona Swoboda, ul. Szkolna II 2/4, 21-140 Michów

Wzajemna prezentacja przedstawień kolędniczych i lokalnych obrzędów. Młodzież uczestniczyła w zajęciach, projekcjach filmowych, uczyła się pieśni polskich i ukraińskich.

Ukraina

Historia uczy pokoju 23495 zł

Ostródzkie Stowarzyszenie Kulturowe SASINIA, ul. Kościuszki 10/1, 14-100 Ostróda

Dwie wizyty studyjne osób zainteresowanych popularyzacją kultury i historii lokalnej w regionach partnerskich organizacji. W czasie pobytów delegacji przeprowadzono warsztaty, opracowano i opublikowano konspekty lekcji na temat historii lokalnej, stworzono także stronę internetową projektu.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

IMPUIs (Integracja młodzieży polsko-ukraińskiej) 19601 zł

Salezański Zespół Szkół w Salezańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, ul. Śniadeckiego 1, 42-604 Tarnowskie Góry

Zapoznanie uczniów z formami samorządności i procedurami demokratycznymi w szkole. Wymiana uczniów na dwóch poziomach - płaszczyźnie internetowej (forum, chat, maile) i podczas wzajemnych tygodniowych wizyt 10-osobowych grup. Uwzględnienie potrzeb środowiska lokalnego i uczniów niepełnosprawnych. Zorganizowanie półkolonii w lwano-Frankowsku, wydanie gazetki, promocja samorządności uczniów.

Ukraina

Życie bez nałogów - to zdrowe życie 23200 zł

Zespół Szkół nr 2 im. Simona Bolivara, Milejów, ul. Partyzancka 62, 21-020 Milejów

Określenie aktualnych metod pracy z uczniami z problemami wychowawczymi, które pomogłyby w walce z nałogami i przygotowałyby ich do funkcjonowania w warunkach społeczeństwa demokratycznego. W ramach projektu opracowano programy profilaktyczne, przeprowadzono zajęcia praktyczne dla grup uczniów ze środowisk trudnych.

Ukraina

Transfer polskich doświadczeń w zakresie budowania gospodarki rynkowej i społeczeństwa obywatelskiego - wizyta studyjna dla młodych liderów z Mołdowy 15620 zł

Stowarzyszenie Doradców Gospodarczych Pro-Akademia, ul. Piotrkowska 238, 90-360 Łódź

Wsparcie przemian społeczno-ekonomicznych w Mołdowie poprzez wizytę studyjną i cykl szkoleń w Polsce dla 10 młodych specjalistów. Program miał na celu podniesienie kwalifikacji grupy w zakresie tworzenia warunków dla rozwoju małego biznesu (pozyskiwanie dotacji, zarządzanie czasem, warunki prowadzenia agroturystyki).

Mołdowa

Dialog na rzecz rozwoju 24370 zł

Fundacja Merkury, ul. Beethovena 10, 58-300 Wałbrzych

Zapoznanie specjalistów z Czuwaszji z pracą i doświadczeniami placówek pracujących z osobami uzależnionymi, ofiarami przemocy, niepełnosprawnymi, bezdomnymi, bezradnymi życiowo, bezrobotnymi. W wyniku programu przeszkolono 150 osób pracujących z młodzieżą, powstały 3 długoterminowe strategie rozwiązywania problemów młodzieży marginalizowanej.

Federacja Rosyjska

W przyszłość ze świadomością wspólnych korzeni 24048 zł

Gimnazjum nr 2, ul. Bogdanowicza 9, 21-010 Łęczna

Celem projektu była budowa wśród uczniów Łęcznej i Gołej Przystani świadomości wspólnoty dziejów i podobieństw drogi prowadzącej do powstania demokratycznych społeczeństw. Zorganizowano trzy konferencje przygotowawcze oraz dwie wizyty – jedną w Polsce, jedną na Ukrainie.

Ukraina

Kropla drąży skałę. Wspólne doświadczenia zmieniają rzeczywistość 40000 zł

Fundacja Pomocy Dzieciom Krzyk, ul. 3-go Maja 3, 23-400 Biłgoraj

Przygotowanie młodych liderów-pedagogów do efektywnej pracy z dziećmi i młodzieżą ze środowisk dysfunkcyjnych. W ramach projektu przeprowadzono wizytę koordynacyjną w Mołdowie, szkolenie teoretyczno-warsztatowe, wizyty studyjne oraz warsztaty metodyczne we Lwowie a także wizyty w polskich NGO, opracowano publikację dla pedagogów i wolontariuszy z Mołdowy.

Mołdowa

Przekazanie polskich doświadczeń młodym działaczom społecznym z Białorusi - wybory samorządowe - samorząd jako istotny element społeczeństwa obywatelskiego 9032 zł

Fundacja Znak, ul. Kościuszki 37, 30-105 Kraków

Zapoznanie młodych Białorusinów z polskim doświadczeniem organizacji wyborów samorządowych i funkcjonowania samorządów lokalnych. Naoczne poznanie procesu wyborczego (w tym funkcjonowania lokali wyborczych).

Białoruś

Profesjonalna administracja i efektywny urząd wizytówką miasta 30000 zł

Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce

Projekt miał na celu podzielenie się doświadczeniem Wrocławia z zakresu szkolenia kadry urzędniczej, skutecznego administrowania wewnętrznego, efektywnego pozyskiwania inwestorów zagranicznych, funkcjonowania instytucji współpracujących z sektorem społecznym. W ramach projektu zrealizowano szkolenie dla lwowskich urzędników oraz studentów Akademii Służb Publicznych we Lwowie.

Ukraina

Akademia Przedsiębiorczości Społecznej (APS) 40000 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

Wsparcie studentów z krajów-beneficjentów w rozwoju Akademii Przedsiębiorczości Społecznej poprzez cykliczne warsztaty przewidujące wymianę doświadczeń, dzielenie się problemami, kurs zarządzania projektami oraz fundraisingu.

Bośnia i Hercegowina, Mołdowa

Szkoła otwarta na świat II. Razem przeciw przemocy 75000 zł

Gdańska Fundacja Oświatowa, ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk

Celem projektu było dokonanie analizy porównawczej polskiego i ukraińskiego systemu szkolnego pod kątem metod zapobiegania zachowaniom agresywnym dzieci i młodzieży. W ramach działań przeprowadzono badania ankietowe w szkołach polskich i ukraińskich, warsztaty (skierowane do psychologów i pedagogów) na Wschodniej Ukrainie, służące wymianie doświadczeń i przygotowaniu materiałów dydaktycznych.

Ukraina

Działania edukacyjno-społeczne na rzecz osób chorujących psychicznie na Ukrainie 50000 zł

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej, Plac Sikorskiego 2/8, 31-115 Kraków

Przekazanie polskich doświadczeń z zakresu rozwoju struktur pozarządowych, edukacji specjalistów, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób chorych psychicznie wraz z ich rodzinami (wsparcie rozwoju pracowni terapii zajęciowej, organizacja dni otwartych szpitala, święta pacjentów). W ramach projektu przeprowadzono konferencję nt. psychiatrii środowiskowej, stażę dla lekarzy, terapeutów, pielęgniarek. Wydana została książka obalająca mity związane z chorobą psychiczną.

Ukraina

Bez strategii ani rusz - strategia Ozierska szansą na lepszą przyszłość 40000 zł

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości ATUT, ul. Kościuszki 2, 14-100 Ostróda

Przygotowanie strategii rozwoju Ozierska, rozwoju przedsiębiorczości oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi poprzez konsultacje społeczne. Przygotowana została profesjonalna strona internetowa dla organizacji partnerskiej.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Problemy różne - obywatelskie metody (PROM) 67022 zł

Nidzicki Fundusz Lokalny, ul. Rzemieślnicza 3, 13-100 Nidzica

Przekazanie polskiego doświadczenia w zakresie tworzenia i realizacji programów społecznych w szczególności stypendialnych, programów grantowych wspierających lokalne inicjatywy. Podczas programu zrealizowano wizytę przedstawicieli partnerskich organizacji w polskich funduszach lokalnych, połączoną ze szkoleniem z zarządzania organizacją i współpracy z biznesem.

Białoruś, Ukraina

Bliżej Europy - Program staży dla Białorusinów 65522 zł

Fundacja Instytut Studiów Strategicznych, ul. Mikołajska 4, I p., 31-027 Kraków

10-dniowe staże dla 26 przedstawicieli organizacji pozarządowych działających w niewielkich miejscowościach na Białorusi, będące wprowadzeniem do tematyki dotyczącej działalności NGO, integracji europejskiej, a także specjalistyczne szkolenie prowadzone przez Centrum Funduszy Europejskich ISS.

Białoruś

Chcę być liderem mojego społeczeństwa 60254 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Przedsiębiorczości, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin

Celem projektu był wzrost aktywności społecznej młodzieży w Azerbejdżanie poprzez oddziaływanie na liderów społeczeństwa obywatelskiego. W ramach projektu przeprowadzono specjalistyczne warsztaty szkoleniowe dla dwóch grup w zakresie zarządzania organizacją i projektami.

Azerbejdżan

Rola samorządu lokalnego w dziedzinie pomocy społecznej i profilaktyki przemocy i uzależnień - doświadczenie polskie i ukraińskie 39105 zł

Towarzystwo Demokratyczne Wschód, ul. Sanocka 4 m. 29a, 02-110 Warszawa

Przekazanie rekomendacji dotyczących działań władz lokalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom, a także opieki nad ofiarami przemocy na poziomie lokalnym na Ukrainie. W ramach projektu przeprowadzono na Krymie szkolenia w tym zakresie dla miejscowych specjalistów oraz wizytę studyjną w Polsce.

Ukraina

Ukraińskie Forum Ojców - Odessa 2006 55435 zł

Fundacja Cyryla i Metodego, ul. Ks. W. Danielskiego 10, 20-806 Lublin

Projekt miał na celu wzmocnienie obywateli Ukrainy jako odpowiedzialnych ojców. W ramach projektu uczestnicy wzięli udział w Międzynarodowym Kongresie Rodziny, warsztatach dla ojców, seminarium dla organizacji społecznych.

Ukraina

Polско-ukraińska wymiana doświadczeń w zakresie organizacji i funkcjonowania samorządu terytorialnego 50000 zł

Stowarzyszenie Towarzystwo Rozwoju Gminy Strzegowo, ul. Wyzwolenia 15, 06-445 Strzegowo

Celem projektu było przekazanie polskich doświadczeń w zakresie organizacji i funkcjonowania samorządu terytorialnego. Podczas 7-dniowej wizyty w Polsce 15 przedstawicieli władz miejskich Ukrainy wzięło udział w seminariach, warsztatach szkoleniowych, wizytach studyjnych w ośrodkach samorządu terytorialnego, zakładach pracy, placówkach zdrowia, zakładach komunalnych i gospodarstwach rolnych.

Ukraina

Jakiego partnera potrzebuje Mołdowa? 43427,11 zł

Centrum Kształcenia i Dialogu Theotokos, ul. Kopernika 63 a, 44-117 Gliwice

Zawiązanie partnerstw polsko-mołdawskich importujących najlepsze polskie doświadczenia, wsparcie nowopowstałych partnerstw.

Mołdowa

Międzynarodowy program medialny „Partnerstwo na rzecz demokracji” - Edycja 2006 80000 zł

Południowo-Wschodni Instytut Naukowy, ul. Grodzka 3, 37-700 Przemyśl

Projekt skierowany głównie do dziennikarzy i szeroko rozumianych animatorów kultury, w ramach partnerstwa na rzecz demokracji oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego. W ramach projektu zorganizowano 6 warsztatów dziennikarskich, 25 otwartych wykładów i prelekcji oraz konferencję.

Ukraina

Mosty doświadczeń; Lublin – Samara 59000 zł

Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, ul. Krakowskie Przedmieście 53, 20-076 Lublin

Projekt miał na celu zbliżenie i wymianę doświadczeń pomiędzy dwoma związkami organizacji pozarządowych oraz nawiązanie kontaktów partnerskich przez organizacje członkowskie. Kontakty dotyczą trzech obszarów: pracy na rzecz młodzieży, wsparcia niepełnosprawnych i wykluczonych, integracji sektora i budowania społeczeństwa obywatelskiego.

Federacja Rosyjska

Wiejskie szkoły i służby energetyczne Ukrainy i Polski na rzecz ochrony bociana białego 45500 zł

Towarzystwo Przyrodnicze Bocian, ul. Jagiełły 10, 08-110 Siedlce

Nawiązanie współpracy pomiędzy szkołami, działającymi w Polsce i na Ukrainie w ramach programu edukacyjnego "Bocian" oraz rozwijanie współpracy pomiędzy przedstawicielami służb energetycznych obydwu krajów. W ramach projektu wydano przewodnik przyrodniczy dla dzieci, odbyła się także wizyta studyjna energetyków z Ukrainy, w celu poznania metod rozwiązywania konfliktów powodowanych przez ptaki gnieźdzące się na słupach trakcyjnych.

Ukraina

Proces dostosowania gospodarstw rolnych w Macedonii do warunków rolnictwa w UE na podstawie polskich doświadczeń z okresu integracji z UE 68380 zł

Mazowieckie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego w Płońsku, ul. Sienkiewicza 11, 09-11 Płońsk

Zapoznanie doradców oraz rolników z kraju partnera z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych w Polsce przed integracją z UE i po niej, wskazanie potrzeby stworzenia doradztwa rolniczego. Działania przewidywały wyjazd 6 ekspertów do Macedonii i przeszkolenie 100 uczestników, a także wizytę w Polsce dla 14 doradców z Macedonii.

Macedonia

Ruch rzeźbi Umysł, Serce i Ciało 40000 zł

Stowarzyszenie Parafiada im. Św. Józefa Kalasancjusza, ul. Gwintowa 3, 00-704 Warszawa

Celem projektu była edukacja liderów młodzieżowych w zakresie organizacji długofalowych projektów rozwoju młodzieży, dotyczących aktywności na polu sportowym i kulturalnym. Działania przewidywały wizytę studyjną grupy białoruskiej w Polsce, udział w przygotowaniu regionalnych etapów Parafiady oraz w zajęciach warsztatowych.

Białoruś

Stypendia Wschodnie 46007 zł

Kasa im. J. Mianowskiego - Fundacja Popierania Nauki, ul. Nowy Świat 72, pok. 109 a, 00-330 Warszawa

Akcja stypendialna miała podtrzymać i rozszerzyć kontakty i powiązania między uczelniami, placówkami naukowymi, bibliotekami. W ramach projektu sfinansowano staże w najlepszych polskich ośrodkach akademickich i naukowych dla 20 osób.

Białoruś, Federacja Rosyjska, Ukraina, Mołdowa

Warszawski Regionalny Kongres Organizacji Pozarządowych 9945 zł

Stowarzyszenie Forum Młodych Dyplomatów, ul. Mariana Sengera Cichego 10/2a, 02-790 Warszawa

Celami kongresu była dyskusja nad udziałem społeczeństwa obywatelskiego w budowaniu demokracji w regionie, ocena prawnych, podatkowych, społecznych i gospodarczych warunków, w których funkcjonują organizacje pozarządowe w krajach regionu, wskazanie trudności napotykanych przez NGOs na szczeblu krajowym i regionalnym oraz sposobów na ich pokonanie.

Estonia, Litwa, Łotwa, Rosja (także Obwód Kaliningradzki), Ukraina, Białoruś, Niemcy

Razem. Polsko-Ukraińska Współpraca dla Przyszłości 36353 zł

Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI, ul. Mokotowska 65/7, 00-533 Warszawa

Wspieranie stałej współpracy między szkołami i innymi podmiotami edukacyjnymi na Ukrainie i w Polsce poprzez systematyczną wymianę młodzieży, współpracę organizacji i instytucji społecznych działających w środo-

wisku szkolnym (rady rodziców, samorzady uczniowskie, rady pedagogiczne, szkolne kluby europejskie).

Ukraina

Przyjazd studyjny na Forum Gospodarcze i Konferencję w Ciechocinku 47431 zł

Stowarzyszenie Integracja i Współpraca, ul. Szeroka 17, 87-100 Toruń

Celem projektu było przybliżenie problematyki prezentowanej na Forum wschodnim partnerom, podzielenie się najnowszymi doświadczeniami oraz nawiązanie stałej współpracy. Przedstawiciele Ukrainy, Białorusi, Rosji i Mołdowy wzięli udział w panelach dyskusyjnych i spotkaniach dotyczących gospodarki, energii odnawialnej oraz rozwoju regionalnego.

Białoruś, Mołdowa, Obwód Kaliningradzki, Ukraina

Opracowanie piątej edycji CD-ROM'u „Działalność organizacji za granicą” 16740 zł

Grupa Zagranica, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 29A, 00-029 Warszawa

Promocja międzynarodowych działań polskich organizacji pozarządowych w Polsce i na świecie oraz ułatwienie dostępu do informacji na temat nawiązywania międzynarodowych kontaktów poprzez płytę CD. W ramach projektu zebrano i opracowano teksty na CD-ROM, wraz z aktualizacją treści zamieszczanych w poprzednich edycjach publikacji.

Cały region

ROK 2006

Szkolenie merów z południowo-wschodniej Ukrainy w zakresie zarządzania gospodarką komunalną

17620 zł

Krakowskie Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomości, ul. Karmelicka 20, 31-131 Kraków

Upowszechnienie i adaptacja polskich doświadczeń w zakresie zarządzania gospodarką komunalną, tworzenia wysypisk śmieci, wykorzystywania źródeł energii odnawialnej na przykładzie miasta Krakowa. W ramach projektu przeprowadzono wizytę studyjną i szkolenie 15 osób, opublikowano materiały szkoleniowe.

Ukraina

Rodzić po ludzku - Azerbejdżan. Faza I 25001 zł

Fundacja Współpracy Międzynarodowej LIBERTOS, al. Niepodległości 157/13, 02-555 Warszawa

Celem projektu była poprawa opieki okołoporodowej i opieki nad kobietami w ciąży w Azerbejdżanie. W ramach projektu odbyły się wizyty studyjne w Polsce przedstawicieli sektora medycznego i samorządowego, warsztaty w szpitalach, ośrodkach opieki zdrowotnej i organizacjach pozarządowych (m.in. Fundacja Rodzić po Ludzku).

Azerbejdżan

Dwa światy nad Bugiem. Nowe wyzwania! 24500 zł

Nadbużańskie Stowarzyszenie Edukacyjne we Włodawie, ul. Szkolna 7, 22-200 Włodawa

Celem projektu była integracja młodzieży i osób dorosłych z różnych kręgów kulturowych i religijnych, kształtowanie postaw otwartości i tolerancji. Dzięki wymianie młodzieży w wieku 13-18 lat oraz osób dorosłych - upowszechniających innowacyjne metody pracy na polu kulturalno-oświatowym i szerzenie zasad demokracji, możliwe było wzajemne poznanie tradycji, historii oraz wypracowanie projektów edukacyjnych.

Białoruś

Razem wspólnie. Od komunikacji do mediacji 19398 zł

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu, ul. 1 Maja 37, 82-300 Elbląg

W ramach projektu odbył się tygodniowy cykl wykładów, warsztatów i szkoleń z zakresu komunikacji, mediacji, przeciwdziałania przemocy i agresji dla 15-osobowej grupy osób z Obwodu Kaliningradzkiego, pracujących z dziećmi i młodzieżą trudną w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz resocjalizacyjnych.

Obwód Kaliningradzki

Na skrzydłach ekologii - przygotowanie szkolnych liderów do rozpowszechniania treści i nawyków ekologicznych 20073 zł

Gimnazjum nr 4 im. Polskich Noblistów w Gnieźnie, os. Orła Białego 18, 62-200 Gniezno

Cykl zajęć dla młodzieży o tematyce proekologicznej, odbywający się w ramach współpracy szkół. Przeprowadzono warsztaty plastyczne, językowe, matematyczne oraz historyczne. Podczas projektu uczniowie obu szkół stworzyli wspólny reportaż filmowy i fotograficzny z jego przebiegu.

Białoruś

Sąsiedzi – Przyjaciele 13429 zł

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Armii Krajowej w Ostródzie, ul. Pieniężnego 30 A, 14-100 Ostróda

Celem projektu była wymiana doświadczeń, oparta na przekazywaniu wiedzy praktycznej w dziedzinie organizacji czasu wolnego dzieci. W ramach programu odbyły się wzajemne wizyty studyjne animatorów kultury z Polski i z Rosji, a także wizyta rosyjskiej grupy cyrkowej (18 osób, 4 dni) w Polsce.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Różowa Rewolucja - aktywność kobiet szansą na zdrowie 24500 zł

Stowarzyszenie Klub Kobiet po mastektomii Amazonki, ul. Kolegiacka 16, 22-400 Zamość

Promocja edukacji zdrowotnej dotyczącej raka piersi, sposobów profilaktyki i leczenia. Elementami projektu było: szkolenie wolontariuszek-amazonek (20 kobiet z Polski i 20 z Ukrainy), dotyczące metod rehabilitacji kobiet po leczeniu raka piersi, dwie imprezy edukacyjno-kulturalne w Polsce (Zamość) i na Ukrainie (Użhorod), propagujące wczesne wykrywanie choroby i walkę z nią.

Ukraina

Przełamać ciszę 19000 zł

Stowarzyszenie Kulturalne VIVA ART, pl. Jagiellończyka 1, 82-300 Elbląg

Integrowanie środowisk pracujących z młodzieżą niesłyszącą w Elblągu i w Obwodzie Kaliningradzkim. W ramach projektu odbyły się m.in. wspólne warsztaty artystyczne, szkolenia w Elblągu i Zielonogrodsku oraz konferencja nt. metod i form pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Obwód Kaliningradzki

Młodzi dla młodych - kreowanie młodzieżowych liderów profilaktyki 24916 zł

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Ignacego Jana Paderewskiego, ul. Toruńska 1, 98-100 Łask

Celem projektu było przygotowanie młodych liderów ukraińskich do prowadzenia we własnym środowisku kampanii profilaktycznych na rzecz promowania zdrowego trybu życia i przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków i alkoholu.

Ukraina

Czym skorupka za młodu... 16376 zł

Przedszkole Niepubliczne Bajka, ul. Abrahama 9, 83-320 Stężyca

Zapoznanie ukraińskich pedagogów z warunkami funkcjonowania polskich przedszkoli i nowoczesnymi metodami edukacyjnymi aktywizującymi dzieci, poprzez wspólne prowadzenie zajęć dla polskich i ukraińskich dzieci w wieku przedszkolnym.

Ukraina

Szkoła Nadziei 24500 zł

Towarzystwo Edukacyjne Wiedza Powszechna, ul. Startowa 21 F/12, 80-461 Gdańsk

Wsparcie i rozwijanie środowisk pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych w Witebsku poprzez zainicjowanie otwartej dyskusji o problemach inwalidów oraz próbę zaadaptowania polskich rozwiązań w zakresie pomocy społecznej i państwowej dla niepełnosprawnych.

Białoruś

Program wymiany doświadczeń. Młodzież - polska i ukraińska 16404 zł

Zespół Szkół Górniczo - Energetycznych im. Stanisława Staszica w Koninie, ul. Kard. S. Wyszyńskiego 3, 62-510 Konin

Nawiązanie współpracy pomiędzy szkołą z Konina i gimnazjum w Czerniowcach w celu poznania warunków funkcjonowania szkół w Polsce i na Ukrainie. W ramach projektu odbyły się wzajemne wizyty młodzieży i opiekunów obu placówek.

Ukraina

Polskie i rosyjskie społeczeństwo obywatelskie 22266 zł

Fundacja Promocji Przedsiębiorczości Pogezania, ul. Bolesława Prusa 10, 14-300 Morąg

Projekt inicjujący współpracę transgraniczną pomiędzy organizacjami pozarządowymi z Obwodu Kaliningradzkiego i Morąga, polegający na przekazaniu polskich doświadczeń z zakresu działania grup lokalnych i samorządów.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Ekologia bez granic 19039 zł

Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego im. Józefa Wybickiego, Bolesławowo 15, 83-250 Skarszewy

Projekt miał na celu wymianę doświadczeń z zakresu ekologii, rolnictwa, a także podniesienie świadomości społecznej młodzieży w zakresie upraw ekologicznych. W wyniku projektu powstała wspólna strona internetowa.

Białoruś

Liderzy przedsiębiorczości akademickiej 24500 zł

Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce – SOOIPP, ul. Dubois 114/116 pok. 17, 93-465 Łódź

Przeniesienie polskich doświadczeń w realizacji lokalnych inicjatyw rozwoju przedsiębiorczości akademickiej na Ukrainę. W ramach projektu przygotowano materiały szkoleniowe, odbyły się warsztaty metodyczne, powołano także KLUB Liderów Przedsiębiorczości Akademickiej.

Ukraina

Letnia szkoła kultury łemkowskiej 24500 zł

Stowarzyszenie Miłośników Kultury łemkowskiej w Strzelcach Krajeńskich, ul. Gorzowska 10/3, 66-500 Dobiegniew

Projekt oprócz charakteru kulturowego łączył pokolenia oraz aktywizował młodzież z terenów objętych dużym bezrobociem. W ramach jego realizacji młodzież zbierała słowa i muzykę starych łemkowskich pieśni, od pokolenia swoich dziadków. Na podstawie zgromadzonych materiałów zostały przeprowadzone polsko-ukraińskie warsztaty dla dzieci i młodzieży.

Ukraina

Niech świat ludzi niepełnosprawnych intelektualnie nabiera wymiarów normalności 13812 zł

Zespół Szkół Specjalnych Nr 4 w Hajnówce, ul. Wróblewskiego 2, 17-200 Hajnówka

Celem projektu było przekazanie białoruskim nauczycielom pracującym z niepełnosprawnymi dziećmi polskie doświadczenia z zakresu stosowania metod aktywizujących nauczanie, terapii poprzez zajęcia artystyczne.

Białoruś

Festiwal Współpracy i Możliwości I CAN 25000 zł

Stowarzyszenie Lokalnych Ośrodków Twórczych, ul. Robotnicza 36/38, 53-608 Wrocław

Włączenie młodzieży z Łucka na Ukrainie i z Baranowicz na Białorusi w życie społeczne i działania wolontarystyczne poprzez wspólne przygotowanie imprezy UP Festiwal. Młodzież uczyła się organizacji pracy, działania w grupie, planowania i podziału zadań.

Białoruś, Ukraina

Most Zachód - Wschód drogą wymiany doświadczeń 24000 zł

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ, ul. 11 listopada 7a, 62-510 Konin

Warsztaty dla niepełnosprawnych, a także dla pracujących z takimi osobami. Tematyką zajęć był wolontariat, aktywna rehabilitacja oraz możliwość uprawiania sportów przez osoby niepełnosprawne.

Mołdowa

Żywe Zamki - ożywianie obiektów zabytkowych poprzez odtwórstwo historyczne 24000 zł

Fundacja Zamek w Gniewie, ul. Zamkowa 3, 83-140 Gniew

Przekazanie ukraińskim partnerom doświadczenia dotyczącego organizacji imprez historycznych, działalności grup odtwórstwa historycznego, w celu wykorzystania potencjału dziedzictwa kulturowego Kamieńca Podolskiego dla rozwoju gospodarki.

Ukraina

Od samorządu uczniowskiego do samorządu obywatelskiego 9171 zł

Zespół Szkół w Korycinie, ul. Szkolna 1, 16-140 Korycin

Projekt miał na celu zapoznanie uczniów z Korycina i Mołodeczna na Białorusi z zasadami funkcjonowania samorządu uczniowskiego i samorządów lokalnych. Młodzież zapoznała się z prawami ucznia oraz technikami komunikowania się i mediacji.

Białoruś

Włączenie obywateli do rządzenia poprzez dostęp do informacji publicznej 16500 zł

Ośrodek Współpracy Europejskiej, ul. Daszyńskiego 24/3, 67-400 Wschowa

Celem projektu było włączenie lokalnych społeczności w procesy decyzyjne oraz kontrolne. W wyniku przeprowadzonych działań w trzech miastach ukraińskich wdrożono praktyczne rozwiązania z zakresu dostępu obywateli do informacji publicznej: uruchomiono samorządowy serwis informacyjny, punkt informacyjny, uruchomiono program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Ukraina

Polska. Ukraina. Mołdowa - partnerstwo 3 sektora w budowie społeczeństwa wolnych obywateli 23214 zł

Terra Humana, ul. Kawęczyńska 49, 03-775 Warszawa

W ramach projektu przekazano liderom mołdawskich organizacji pozarządowych doświadczenie w zakresie pobudzania aktywności społecznej, zarządzania organizacją pozarządową oraz polsko-ukraińskiej współpracy międzynarodowej. W wyniku programu został wydany podręcznik dla liderów organizacji pozarządowych.

Mołdowa, Ukraina

Szkolenie liderów młodzieżowych w krajach przygranicznych (Polska, Ukraina, Białoruś) 25000 zł

Rekreacyjny Klub Nieprzetartego Szlaku, ul. Wołodyjowskiego 3/111, 20-627 Lublin

Celem projektu było nawiązanie międzynarodowej współpracy oraz zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie realizowania projektów, pozyskiwania funduszy oraz pracy w grupie. W ramach programu odbyły się warsztaty szkoleniowe dla działaczy i wolontariuszy Nieprzetartego Szlaku z Polski, Ukrainy i Białorusi.

Białoruś, Ukraina

W kierunku wspólnego obszaru państwa prawa w Europie Środkowo-Wschodniej. Mechanizmy kontroli i audytu administracji publicznej - polskie doświadczenia 21038 zł

Instytut Integracji Europejskiej (Instytut Kościuszki), ul. Karmelicka 9/14, 31-133 Kraków

Szkolenia dla ukraińskich ekspertów ds. reformy samorządowej i samorządowców w zakresie decentralizacji, demokratyzacji i wprowadzenia mechanizmów kontrolnych.

Ukraina

Prawdziwy dom. Rodzinne domy dziecka w Polsce i na Ukrainie. Wymiana doświadczeń 17500 zł

Fundacja Metanoia, ul. Sikorskiego 1/29, 20-814 Lublin

Dostarczenie wiedzy o funkcjonowaniu i umiejętnościach potrzebnych do prowadzenia Rodzinnych Dómg Dziecka poprzez wymianę doświadczeń oraz szkolenia dla pracowników i wolontariuszy organizacji „Ojcostwo dzieciom”.

Ukraina

Polsko-ukraińskie warsztaty przedsiębiorczości 17500 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Przedsiębiorczości, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin

W ramach realizacji projektu przeprowadzono w Łucku na Ukrainie warsztaty przedsiębiorczości, podczas których poruszone zostały zagadnienia dotyczące tworzenia instytucji okołobiznesowych, budowania partnerstwa międzysektorowego, czy zarządzania jakością organizacji gospodarczych.

Ukraina

Edukacja regionalna na poziomie kształcenia średniego i wyższego 25000 zł

Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim, ul. Szkolna 6, 11-220 Górowo Iławeckie

Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu ochrony dziedzictwa regionalnego jako elementu, wokół którego buduje się społeczeństwo obywatelskie, współpracy między sektorami, pozyskiwania środków na pozastatutową działalność szkoły. W wyniku wizyty studyjnej delegacji Kosińskiego Instytutu Sztuki Użytkowej i Dekoracyjnej została nawiązana współpraca samorządów lokalnych oraz organizacji pozarządowych.

Ukraina

Budowanie mostów 24500 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne ZIARNO, ul. Grzybów 1/2, 09-533 Słubice

Celem wizyty studyjnej i obozu dla młodzieży oraz liderów organizacji pozarządowych z Polski, Ukrainy i Kosowa było zapoznanie partnerów ze sposobami przeciwdziałania zjawiskom takim jak ksenofobia, brak tolerancji, bierność i apatia. Młodzież wzięła udział w zajęciach na temat wielokulturowości, historii i tradycji swoich regionów.

Ukraina, Kosowo

O uśmiech dziecka 22317 zł

Fundacja Miłosierdzia, ul. Ściegiennego 73/19, 30-830 Kraków

Usprawnienie leczenia dzieci dzięki warsztatom, dyskusjom panelowym, konsultacjom dla lekarzy Instytutu Matki i Dziecka przy Uniwersyteckim Szpitalu w Kiszyniowie, personelu Domów Dziecka oraz pracowników mołdawskiej organizacji pozarządowej. W ramach projektu polscy lekarze konsultowali małych pacjentów w Mołdowie, a także podzielili się swoim doświadczeniem medycznym.

Mołdowa

IV Międzynarodowa Letnia Szkoła Negocjacji i Mediacji 18498 zł

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy Wspólnota Akademicka, ul. Sejmowa 5A, 59-220 Legnica

Celem letniej szkoły dla rosyjskich studentów, przyszłych pracowników Służb Cywilnych, podczas której zdobyli wiedzę o pokojowym rozwiązywaniu konfliktów we własnych społecznościach oraz dialogu członków demokratycznego społeczeństwa, było nawiązanie współpracy między uczelniami i zastosowanie przez rosyjskich gości nabytej wiedzy w przyszłej pracy zawodowej.

Federacja Rosyjska

Międzynarodowe Warsztaty Folklorystyczne 19500 zł

Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej, ul. Wyzwolenia 21, 63-200 Potarzyca

Organizacja międzynarodowych warsztatów folklorystycznych, podczas których młodzież z Ukrainy, Polski i Mołdowy poznała kulturę i folklor swoich narodów, a ponadto zdobyła wiedzę jak tworzyć współpracę organizacji pozarządowej, działającej na rzecz szerzenia folkloru, z samorządem lokalnym.

Ukraina, Mołdowa

Poprawa zdolności pracowników Administracji Regionu Odeskiego w zakresie przygotowania projektów transgranicznych o charakterze pomocowym 14511 zł

Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość Oddział Terenowy w Gdańsku, ul. Matejki 6, 80-232 Gdańsk

Przekazanie pracownikom Administracji Regionu Odeskiego wiedzy w zakresie opracowywania projektów przedsięwzięć transgranicznych, przygotowywania aplikacji do programów pomocowych, a także ich wdrażania i rozliczania. W ramach projektu zorganizowano wizytę studyjną oraz opracowano dwa polsko-ukraińskie projekty przedsięwzięć transgranicznych dotyczące współpracy gospodarczej małych i średnich przedsiębiorstw.

Ukraina

Powrót do przeszłości - kamienie wołać będą 25000 zł

Towarzystwo Karpackie im. imieniu Nieformalnej Grupy Kamieniarzy Magurycz, ul. Śmiata 47/2, 01-526 Warszawa

Przekazanie ukraińskiemu partnerowi polskich doświadczeń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. W ramach projektu zostały zrealizowane dwa obozy, podczas których przeprowadzono prace remontowe i porządkowe na cmentarzach greckokatolickich Łemkowszczyzny oraz inwentaryzację małej sakralnej architektury przydrożnej.

Ukraina

Gdzie serce Twoje? – Tam skarb Twój! 297 zł

Gminne Centrum Edukacji w Igołomi - Szkoła Podstawowa w Igołomi, Igołomia 252, 32-126 Igołomia

Pogłębienie i wymiana informacji o samorządach, rozwoju regionalnym oraz różnicach kulturowo-wyznaniowych między Polską a Rosją, z wykorzystaniem przestrzeni wirtualnej.

Federacja Rosyjska

Poznać, aby zrozumieć i zaakceptować 24600 zł

Gimnazjum nr 2 im. Prof. Jana Samsonowicza w Łęcznej, ul. Kazimierza Bogdanowicza 9, 21-010 Łęczna

Celem projektu było przekazanie polskich doświadczeń w zakresie przemian wolnorynkowych i kształtowania społeczeństwa obywatelskiego, poprzez wzajemne wizyty studyjne w Polsce i na Ukrainie.

Ukraina

Świat należy do młodych 16500 zł

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 Elektryk im. W. Krukowskiego, ul. Witosa 25, 67-100 Nowa Sól

Celem projektu było propagowanie polskich i ukraińskich tradycji bożonarodzeniowych. W jego ramach zorganizowano przyjazd grupy ukraińskiej do Polski i wspólne zajęcia o tematyce kulturalnej.

Ukraina

Środowisko naszym wspólnym dobrem 8913 zł

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, ul. Słowiańska 17, 82-500 Kwidzyn

Celem projektu było podniesienie wiedzy na temat nowych metod segregacji i utylizacji odpadów oraz wykonywania surowców wtórnych.

Białoruś

Przez poezję do współpracy 23030 zł

Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce, ul. Inżynierska 1, 05-220 Zielonka

W ramach projektu zrealizowano wymianę międzyszkolną, której celem była wymiana informacji dotyczących kultury, historii i geografii obu krajów.

Ukraina

Samorząd Uczniowski - mała demokracja 23564 zł

Gimnazjum nr 1 w Świdniku, ul. Kopernika 9, 21-040 Świdnik

Upowszechnienie zasad demokratycznych w życiu uczniów poprzez wymianę międzyszkolną, mającą na celu zdobycie i pogłębienie informacji nt. Samorządu Uczniowskiego - jego tworzenia i funkcjonowania.

Ukraina

Trzy święty nad Bugiem. Nadbużańskie szkoły w Europie 23000 zł

Nadbużańskie Stowarzyszenie Edukacyjne, ul. Szkolna 7, 22-200 Włodawa

W ramach projektu zorganizowano wizyty studyjne w trzech krajach uczestniczących, z udziałem samorządowców i pracowników organizacji pozarządowych, a także warsztaty dotyczące wolontariatu i pisania projektów. Zwieńczeniem projektu była organizacja Międzynarodowej Konferencji "Nadbużańskie szkoły w Europie"

Ukraina, Białoruś

Integracja wokół tradycji. Program działań na rzecz integracji i zachowania tożsamości Ukraińców z Polski i Ukrainy 17366 zł

Towarzystwo Ukraińskie w Lublinie, ul. Krakowskie Przedmieście 23, 20-002 Lublin

Wymiana doświadczeń, spotkania integracyjne, kulturowe i teatralne Ukraińców z Polski i Ukrainy w celu wzmocnienia poczucia tożsamości narodowej Ukraińców żyjących w regionie.

Ukraina

Między dawniej a dziś - wspólne drogi Polski i Ukrainy 10290 zł

III Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1, ul. Kościuszki 10, 62-800 Kalisz

Żołnierzem projektu było poszerzenie wiedzy nt. kultury, historii i życia codziennego Polski i Ukrainy, a także integracja i przełamywanie stereotypów poprzez wymianę młodzieży z obu krajów. W czasie projektu został

przygotowany folder i powstała strona internetowa.

Ukraina

Szkolny Doradca Zawodowy i jego rola w kształtowaniu orientacji zawodowej wśród młodzieży szkolnej w wieku 16-19 lat 20236 zł

Powiatowy Zespół Szkół Nr 3 w Sobótce, Liceum Profilowane i Liceum Ogólnokształcące, ul. Św. Jakuba 20, 55-050 Sobótka

W ramach projektu zorganizowano spotkania i warsztaty metodyczne z dziedziny doradztwa zawodowego.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Im więcej wykryjemy talentów tym bardziej wolny i zamożniejszy będzie kraj 24500 zł

Lubelska Fundacja Most, ul. Paganiniego 9/104, 20-850 Lublin

Wymiana doświadczeń trzeciego sektora w Polsce i na Białorusi, w sferze kultywowania tradycji ludowych, poprzez serię warsztatów, wystaw i koncertów.

Białoruś

Współpraca medyczna polsko - białoruska i azerbejdżańska 17476 zł

Fundacja Mederi - pomóżmy dzieciom, al. Dzieci Polskich 20, 04-736 Warszawa

Celem projektu było przekazanie doświadczeń w zakresie współpracy służb medycznych z innymi służbami społecznymi, w tym z organizacjami pozarządowymi, oraz wskazanie korzyści, wynikających z takiej współpracy.

Białoruś, Azerbejdżan

Jak dobrze mieć sąsiada... 25000 zł

Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Sokółce, ul. Mickiewicza 2a, 16-100 Sokółka

Aktywizacja młodzieży poprzez kształtowanie postaw prospołecznych i wymianę doświadczeń w zakresie organizowania czasu wolnego.

Białoruś

Bądź gotowy! Polsko-ukraińska współpraca w walce ze zjawiskiem bezrobocia wśród absolwentów uczelni wyższych 13060 zł

Akademickie Stowarzyszenie Propagatorów Prawa i Edukacji Europejskiej Wspólna Europa, ul. Witosa 7/24, 10-688 Olsztyn

Projekt miał za zadanie pokazać absolwentom szkół wyższych nowe możliwości rozwoju oraz przeciwdziałać bezrobociu poprzez cykl warsztatów i szkoleń, połączonych z wizytami studyjnymi.

Ukraina

Elbląska Szkoła Mediacji 17299 zł

Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej, ul. Stefczyka 7-8, 82-300 Elbląg

Celem projektu było przekazanie rosyjskim partnerom umiejętności w zakresie mediacji w pracy z rodziną dysfunkcyjną i rodziną osoby niepełnosprawnej poprzez cykl zajęć praktycznych i teoretycznych, zakończonych egzaminem.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Potrzebujemy siebie nawzajem 18382 zł

Stowarzyszenie Nasza Gmina, Dulcza Mała 40, 39-310 Radomyśl Wielki

Zapoznanie grupy liderów z Radomyśla (nauczycieli, samorządowców, młodzieży) z zasadami funkcjonowania III sektora w Polsce, przekazanie doświadczeń współpracy z samorządem lokalnym.

Ukraina

Zielonka – Chersoń 15700 zł

Stowarzyszenie Porozumienie dla Zielonki, ul. Przemysłowa 4a/62, 05-220 Zielonka

Projekt stworzenia w Chersoniu na Ukrainie wydawnictwa lokalnego, w oparciu o cykl warsztatów dziennikarskich oraz współpracę ze środowiskiem prasy lokalnej w Zielonce. W wyniku projektu ukazał się pierwszy numer czasopisma "Echo".

Ukraina

Przyjedźcie i zobaczcie - agroturystyka szansą dla rozwoju wsi i demokracji lokalnej 14600 zł

Stowarzyszenie Pegaz, ul. Groszowa 7, 58-500 Jelenia Góra

Celem projektu było podniesienie aktywności społecznej poprzez przekazanie doświadczeń w zakresie tworzenia, organizowania i prowadzenia gospodarstw agroturystycznych poprzez cykl warsztatów, seminariów i wizyt studyjnych.

Ukraina

Samorządy szkolne na straży przestrzegania praw uczniów 13900 zł

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, ul. Paderewskiego 55, 25-950 Kielce

Projekt zakładał propagowanie doświadczeń w zakresie postaw obywatelskich uczniów poprzez cykl wymian i warsztatów, prowadzonych przez trenerów Amnesty International.

Ukraina

Każdy ma prawo do szczęścia i swego miejsca w społeczeństwie - kształcenie integracyjne uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 18000 zł

Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Janusza Kusocińskiego, ul. Jarzębinowa 6, 21-040 Świdnik

Projekt zakładał wymianę doświadczeń w zakresie prowadzenia szkoły z oddziałami integracyjnymi, w celu przygotowania nauczycieli z Ukrainy do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Ukraina

Przyroda nie zna granic - działania edukacyjne dla sąsiadów z Brzuchowic 16400 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno-Społeczne Zielona Swoboda, ul. Szkolna II 2/4, 21-140 Michów

Celem projektu była wymiana doświadczeń w zakresie ochrony środowiska naturalnego poprzez cykl warsztatów oraz działań w terenie. Projekt zakończył się wydaniem broszury.

Ukraina

Wsparcie naukowe koordynatorów Szlaku przyrodniczo-kulturowego Greenway na Białorusi 25000 zł

Stowarzyszenie Absolwentów Akademii Dziedzictwa, ul. Rynek Główny 25, 31-008 Kraków

Projekt zakładał przeprowadzenie cyklu seminariów na temat dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego, przygotowanie merytoryczne koordynatorów szlaku Greenway na Białorusi, w celu pełnego wykorzystania jego potencjału i walorów.

Białoruś

Uczymy się języka swoich sąsiadów 22300 zł

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości ATUT, ul. Kościuszki 2, 14-100 Ostróda

W ramach projektu młodzież uczęszczała na zajęcia z języka kraju sąsiedniego (w wymiarze 40h). Po zakończeniu kursu odbyła się konferencja podsumowująca, podpisano umowy o współpracy szkół i wymianie młodzieży.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Poznanie lokalnych problemów ekologicznych, kształtowanie współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego 9667 zł

Gimnazjum nr 1 im. Zjazdu Gnieźnieńskiego, ul. Św. Jana 2a, 62-200 Gniezno

Celem projektu, skierowanego do uczniów, nauczycieli i samorządowców, była wymiana doświadczeń w zakresie problemów ekologicznych, przede wszystkim rozwoju świadomości i odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego; kształtowanie postaw proekologicznych poprzez lekcje wychowawcze, sprzątanie świata, zbiórkę surowców wtórnych, happening ekologiczny.

Ukraina

Monitoring polskiej pomocy rozwojowej udzielonej w 2006 r. 12423 zł

Grupa Zagranica, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 29A, 00-029 Warszawa

Dokonanie analizy i opracowanie raportu na temat polskiej pomocy zagranicznej za 2006 r. oraz upowszechnienie tych danych dla opinii publicznej, decydentów oraz środowisk zajmujących się współpracą rozwojową. Działania zakładały regularne informowanie organizacji członkowskich GZ oraz innych zainteresowanych na temat monitoringu pomocy, pogłębianie współpracy z partnerami z innych krajów europejskich w tym zakresie.

Cały region

Wspólnie przeciw alkoholizmowi i narkomanii 70356 zł

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu, ul. 1 Maja 37, 82-300 Elbląg

Wsparcie osób pracujących z młodzieżą trudną, przekazanie doświadczenia w zakresie profilaktyki uzależnień, poprzez 8-miesięczny cykl wykładów specjalistycznych oraz wizyty studyjne w ośrodkach pomocy osobom uzależnionym.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Prawa człowieka w pracy milicji ukraińskiej 50000 zł

Helsińska Fundacja Praw Człowieka, ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa

Przygotowanie grupy 20 wykładowców partnerskiego Uniwersytetu do efektywnego prowadzenia zajęć ze studentami na temat problematyki praw człowieka. W ramach działań opracowano materiały na seminaria, scenariusze zajęć i pomoce dydaktyczne.

Ukraina

Solidarna sąsiedzka współpraca 95000 zł

Stowarzyszenie Parafiada im. św. Józefa Kalasancjusza, ul. Gwintowa 3, 00-704 Warszawa

Edukacja liderów i pracowników młodzieżowych w zakresie organizacji projektów długofalowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. 10-dniowa wizyta studyjna w Polsce, a następnie implementacja nabytych doświadczeń na Ukrainie i Białorusi.

Białoruś, Ukraina

Orzecznictwo i kontrola społeczna na przykładzie sfery mieszkaniowej we wschodnich regionach Białorusi 60000 zł

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 30,

00-029 Warszawa

Wsparcie zaangażowania obywatelskiego na Białorusi poprzez skupienie uwagi uczestników na lokalnych problemach (kwestie mieszkaniowe). Pobudzenie aktywności towarzystw właścicieli do walki o wspólne dobro, profesjonalizacja działań. Podczas projektu przeprowadzono liczne seminaria, spotkania dla deputowanych lokalnych, spotkania międzysektorowe, wydano podręcznik "Jak stać się partnerem władz lokalnych" oraz

8 numerów biuletynu "Komunałka".

Białoruś

Szkolenie metodą indywidualnych planów pracy z dzieckiem i rodziną 81203 zł

Towarzystwo Nasz Dom, al. Zjednoczenia 34, 01-830 Warszawa

Przekazanie doświadczenia z zakresu przekształcania dużych placówek opiekuńczo-wychowawczych w sieć samodzielną, kameralnych mieszkań dla dzieci i młodzieży oraz pracy przy wykorzystaniu efektywnej autorskiej metody "Indywidualne plany pracy z dzieckiem i rodziną". Szkolenie, pomoc w przekształcaniach domów dziecka w Kirowogradzie i Czerkasach, stworzenie 2 nowych domów dla dzieci.

Ukraina

Superwizja w pracy nauczyciela 25000 zł

Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia

Zapoznanie nauczycieli i dyrektorów szkół z nowym modelem doskonalenia - superwizją kliniczną, upowszechnienie tego modelu i wprowadzenie go w życie.

Białoruś

Wolontariat jutra. Szkolenia i wymiana doświadczeń polsko-ukraińskich 60000 zł

Caritas Polska, ul. Skwer. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 9, 01-015 Warszawa

Wzmocnienie budowy społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych na Ukrainie poprzez rozbudowanie wolontariatu. Przeprowadzono cykl seminariów, wizyt i obozów oraz spotkań roboczych dla wolontariuszy, opracowano projekty wspólnych akcji wolontariuszy CARITAS Polski i Ukrainy.

Ukraina

Społeczeństwo - to drzewo, które nie rośnie, jeśli go nie podlewasz wiedzą i nie wzbogacasz doświadczeniem 59994 zł

Lubelski Ośrodek Samopomocy, ul. Narutowicza 54, 20-016 Lublin

Uaktywnienie sektora pozarządowego na Białorusi poprzez kursy edukacyjne w zakresie pozyskiwania środków na działalność trzeciego sektora, stworzenie portalu organizacji społecznych, promocja w mediach, a także wsparcie metodyczne przy pisaniu projektów. W ramach projektu wydano poradnik dla lokalnych liderów.

Białoruś

Rodzić po ludzku - Azerbejdżan. Faza II 70000 zł

Fundacja Inna Przestrzeń, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32, 00-029 Warszawa

Celem projektu było poprawienie stanu opieki nad kobietami w ciąży i opieki okołoporodowej. W ramach projektu polscy eksperci przeprowadzili szkolenia różnych grup zawodowych (położne, lekarze, działacze NGO, przedstawiciele mediów) w Azerbejdżanie.

Azerbejdżan

Wakacje na tęczowo i klanzowo 51900 zł

Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA, ul. Peowiaków 10/9, 20-007 Lublin

Nawiązanie współpracy oraz wymiana doświadczeń w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży. Prezentacja metod pedagogiki zabawy, gier integracyjnych. W ramach programu zorganizowano imprezy w Polsce i Rosji dla dużej grupy dzieci (200 osób), z wykorzystaniem poznanych metod.

Federacja Rosyjska

Transfer na Ukrainę polskiego doświadczenia z zakresu opieki paliatywnej 59000 zł

Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie, ul. Jaracza 55, 90-251 Łódź

Celem projektu był transfer wiedzy niezbędnej do wprowadzenia opieki paliatywnej na Ukrainie. Praca wspólnie z partnerem ukraińskim nad rekomendacjami dotyczącymi opieki, konsultacje eksperckie w celu wypracowania aktów legislacyjnych dotyczących tematu projektu i odpowiednich standardów postępowania w opiece paliatywnej. W ramach projektu zakupiono 5 toreb z podstawowym wyposażeniem lekarza i pielęgniarki.

Ukraina

Przejrzysta Ukraina - liderzy dla etycznego samorządu 87928 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Centrum Szkoleniowe w Szczecinie, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4, 71-332 Szczecin

Przeciwdziałanie korupcji w ukraińskiej administracji, propagowanie etycznego, przejrzystego samorządu. W ramach działań przeprowadzono warsztaty dla grupy ekspertów w Czerkasach oraz w Szczecinie, doradztwo i konsulting w ukraińskich urzędach.

Ukraina

Tydzień NGO a pracy na lata... - współpraca organizacji pozarządowych Lublina i Samary 80156 zł

Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, ul. Krakowskie Przedmieście 53, 20-076 Lublin

Organizacja Tygodni NGO w Polsce i w Rosji, w celu integracji środowiska, stworzenia przestrzeni nawiązywania nowych kontaktów, zwrócenia uwagi społeczności miast Lublina i Samary na role, jakie spełniają organizacje pozarządowe, ich potencjał i możliwość rozwoju. W ramach Tygodni odbyły się: szkolenia z fundraisingu, jarmark organizacji pozarządowych, wizyty studyjne w organizacjach kraju-partnera.

Federacja Rosyjska

Szkoła otwarta na świat 40000 zł

Gdańska Fundacja Oświatowa, ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk

Wymiana doświadczeń z zakresu profilaktyki i metod pracy z uczniem agresywnym w ramach współpracy szkół. Podczas pobytu w Polsce uczniowie, nauczyciele, rodzice i przedstawiciele samorządu lokalnego poznali metody kształtowania postaw obywatelskich całej społeczności szkolnej. Opracowano materiały dydaktyczne, pomocne w pracy z uczniem agresywnym "Razem przeciw agresji".

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Teach-IT.net - Budowa społeczeństwa opartego na wiedzy na Ukrainie 71093 zł

Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA, ul. Jana Pawła II 7, 44-100 Gliwice

Projekt dotyczył technologii komputerowych w edukacji, miał na celu przygotowanie infrastruktury i zasobów ludzkich do implementacji rezultatów unijnego projektu Teach-IT.net na Ukrainie. W ramach projektu wyposażono salę komputerową i biuro we Lwowie, przeprowadzono szkolenia dla 16 metodyków edukacji IT, menedżerów oświaty, zorganizowano także konferencję z udziałem ok. 200 osób.

Ukraina

Żywe zamki II Edycja 24300 zł

Fundacja Zamek w Gniewie, ul. Zamkowa 3, 83-140 Gniew

Wsparcie działań związanych z rewitalizacją twierdzy Kamieniec Podolski oraz rozwojem działalności grup odtwórców historycznych na Ukrainie. Wzajemne wizyty na imprezach w Gniewie i w Kamieńcu, szkolenia dla odtwórców historycznych, wizyta studyjna dla organizatorów imprez historycznych w Polsce.

Ukraina

Silni ludzie siłą organizacji, polsko - gruzińskie inspiracje pozarządowe 24991 zł

Fundacja Aktywności Obywatelskiej, ul. Chopina 18/13, 20-023 Lublin

Przygotowanie grupy 24 gruzińskich młodych liderów, przedstawiceli organizacji pozarządowych i wolontariuszy do efektywnej pracy na rzecz rozwiązywania problemów lokalnej społeczności. W wyniku projektu został opracowany poradnik z informacjami na temat skutecznego zarządzania organizacją, skutecznego zdobywania funduszy i pisania wniosków o granty.

Gruzja

Program wymiany doświadczeń. Działania szkoły na rzecz rozwoju regionu 18017 zł

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. Stanisława Staszica, ul. Kard. S. Wyszyńskiego 3, 62-510 Konin

Wymiana doświadczeń szkół partnerskich w zakresie kształcenia na rzecz rozwoju regionu. Przybliżenie działania organów i instytucji samorządu terytorialnego, promowanie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

Ukraina

ROK 2007

Młodzi dziennikarze 25000 zł

Zespół Szkół w Nekli Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków, ul. Szczepańskiego 7, 62-330 Nekla

Celem projektu było redagowanie i wydawanie wielojęzycznej gazety (polsko-białorusko-angielsko-rosyjskiej) oraz jej dystrybucja. Zrealizowane zostały dwa spotkania - warsztaty sztuki dziennikarskiej, połączone z nauką obsługi programu Publisher, powstało 5 numerów wydawnictwa.

Białoruś

Obyczaje i obrzędy pogranicza polsko – białoruskiego 16509 zł

Zespół Szkół w Narewce, ul. Nowa 4, 17-220 Narewka

Poznanie i upowszechnianie zanikających zwyczajów i obrzędów. W ramach projektu uczniowie z Polski i Białorusi przeprowadzili w obu krajach badania terenowe zbierając materiał faktograficzny i relacje ustne dotyczące obrzędów weselnych, święta Kupały, Bożego Narodzenia i Wielkanocy.

Białoruś

Żadnych Granic 13920 zł

Publiczne Gimnazjum im. Wł. St. Reymonta, 05-650 Chynów 42

Wymiana szkół z krajów partnerskich, w celu poznania zwyczajów, kultur, kuchni innych krajów.

Kazachstan, Obwód Kaliningradzki FR, Ukraina

Kurs ratownictwa medycznego 24940 zł

Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. Żeromskiego 3, 26-300 Opoczno

Wymiana doświadczeń w nauce pierwszej pomocy przedmedycznej poprzez praktyczne kursy ratownictwa w Polsce i na Ukrainie, prowadzone przez ratowników i instruktorów medycznych. W efekcie projektu wydano opracowany wspólnie folder informacyjno-instruktażowy.

Ukraina

Sąsiadami jesteśmy-poznajmy się 15240 zł

Szkoła Podstawowa im. Poety ks. Jana Twardowskiego, 37-625 Krowica Sama 183

Celem projektu było poznanie dorobku kulturowego regionów, w których znajdują się szkoły-partnerzy poprzez seminaria nauczycielskie, wymiany uczniowskie, warsztaty dotyczące samorządów uczniowskich oraz wizyty studyjne.

Ukraina

Moda na retro - czyli piękny wiek 20910 zł

Szkoła Policealna im. Jadwigi Romanowskiej, ul. Saperów 14 E, 82-300 Elbląg

Dzielenie się doświadczeniem w zakresie pracy z osobami starszymi, działalności środowiskowej oraz wsparcia dla seniorów w celu poprawy jakości ich życia i przywrócenia więzi międzyludzkich. W ramach projektu młodzież zorganizowała warsztaty wizażu, odnowy biologicznej i choreoterapii, zwińczeniem był przygotowany wspólnie przez młodzież i seniorów pokaz mody.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Młodzież - Europa - Demokracja (MED) 25000 zł

Zespół Szkół Ogólnokształcących, LO im. Marii Skłodowskiej Curie, ul. Płk. T. Semika 1, 34-200 Sucha Beskidzka
Wymiana doświadczeń dotycząca zastosowania zasad demokratycznych w różnych sferach - w szkole, środowisku lokalnym, międzynarodowym. Zadaniem projektu było uwrażliwienie młodzieży na potrzebę troski o dziedzictwo kulturalne i społeczną kondycję człowieka.

Ukraina

Dzieci ulicy - wspieramy wolontariuszy 22650 zł

Fundacja Kultury Chrześcijańskiej ARTOS, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin

Działania z "dziećmi ulicy", kontynuowanie szkoleń wolontariuszy w celu efektywniejszej pracy, poszerzenia wiedzy na temat profilaktyki uzależnień. W ramach projektu zorganizowano również kolonie dla dzieci.

Ukraina

Szkoła naszym drugim domem 14774 zł

Szkoła Podstawowa nr 4 w Koninie, ul. Błasaka 4, 62-510 Konin

Wymiana doświadczeń w zakresie organizacji nauczania w szkole, podziału czasu na zajęcia obowiązkowe i umożliwienia uczniom rozwoju własnych zainteresowań. W ramach projektu odbyła się wizyta grupy rosyjskiej w Polsce.

Federacja Rosyjska

Szkolny Klub Wolontariatu w Liceum nr 22 w Czernihowie 23218 zł

Zespół Szkół Nr 1 im. Gen. St. Roweckiego Grota, Aleja Wojska Polskiego 31, 18-300 Zambrów

Wymiana doświadczeń w zakresie współpracy młodzieży z organizacjami pozarządowymi, poszerzenie wiedzy na temat idei wolontariatu. W efekcie projektu udało się stworzyć szkolny klub wolontariatu w Czernihowie.

Ukraina

Wspólnie uczymy się demokracji 18674 zł

Zespół Placówek Oświatowych, ul. Siedlecka 7, 08-210 Platerów

Wymiana uczniowska mająca na celu rozbudzenie i podtrzymanie w uczniach wiary w demokrację.

Ukraina

Edukacja przedszkolna – wychowanie bez barier 22714 zł

Przedszkole Nr 17 „Piastowska Gromada”, Os. Piastowskie 18, 62-200 Gniezno

Wymiana doświadczeń w zakresie stosowanych metod i form pracy, edukacja ekologiczna, nauka poprzez zabawę, wymiana doświadczeń co do zasad działania przedszkoli. Projekt skierowany był do nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz samorządowców.

Białoruś

Jak współpracować, żeby osiągnąć sukces? 25036 zł

Terra Humana, ul. Kawęczńska 49, 03-775 Warszawa

Warsztaty i wizyty studyjne skierowane do samorządowców i organizacji pozarządowych, mające na celu zmia-

nę świadomości i postaw, a szczególnie zwiększenie zaufania we współpracy międzysektorowej.

Mołdowa, Ukraina

Kształcenie zawodowe w społeczeństwie obywatelskim. Polsko-ukraińskie spotkania szkół średnich

24982 zł

Zespół Szkół Samochodowych im. Tadeusza Tańskiego, ul. Zamenhofska 142, 61-139 Poznań

Zapoznanie z działalnością samorządu uczniowskiego, warsztaty dla nauczycieli przygotowujące do wykorzystywania nowych technik w kształceniu zawodowym.

Ukraina

Polsko-ukraińskie warsztaty integracyjne. Łączy nas wspólna historia 24860 zł

Regionalne Towarzystwo Polsko - Niemieckie, ul. Gen. Sikorskiego 62, 65-454 Zielona Góra

Podzielenie się z partnerem ukraińskim doświadczeniami w zakresie współpracy polsko-niemieckiej. Warsztaty historyczne, o wspólnym dziedzictwie kulturowym, połączone ze spotkaniami z mniejszością ukraińską, repatriantami i osadnikami wojskowymi.

Ukraina

Demokracja w obiektywie 14610 zł

Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych EFFATA, ul. W. Witosa 26/5, 64-920 Piła

Projekt miał na celu wymianę doświadczeń w sferze fotoreportażu. Podczas działań stworzono raport o stanie demokracji, przestrzeganiu praw człowieka, przeprowadzono warsztaty dziennikarskie, fotograficzne oraz spotkania w redakcjach.

Ukraina

Polsko-ukraińska szkoła liderów i animatorów 22874 zł

Fundacja Veritas, Plac Ofiar Katynia 1, 70-452 Szczecin

Utworzenie i wzmocnienie zespołu liderów i animatorów społecznych na Ukrainie poprzez warsztaty połączone z wizytą studyjną w Polsce. Po powrocie na Ukrainę uczestnicy podjęli działania w swoim środowisku pod okiem polskich ekspertów.

Ukraina

Wieloprofilowe usprawnianie dziecka metodą ciągłej stymulacji 17240 zł

Zespół Szkół Specjalnych nr 4, ul. Wróblewskiego 2, 17-200 Hajnówka

Zapoznanie z nowymi metodami diagnozowania Płodowego Zespołu Alkoholowego FAZ oraz nowatorskimi technikami wieloprofilowego usprawniania intelektualnego i ruchowego dziecka z uszkodzeniem mózgu poprzez zajęcia szkoleniowe prowadzone przez specjalistów.

Białoruś

Region Kozła - nasza mała Europa 19850 zł

Zespół Edukacyjny, ul. Polna 6, 66-304 Brójce

Zapoznanie partnerów z Białorusi z kulturą, historią i przyrodą Regionu Kozła oraz ze strukturą samorządową poprzez wizytę w Polsce.

Białoruś

Współpraca samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska 10700 zł

Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska, ul. Parkowa 3, 17-200 Hajnówka

Utworzenie planu współpracy na kolejne lata poprzez wizytę samorządowców i przedstawicieli organizacji pozarządowych z Białorusi w Polsce. W ramach projektu przeprowadzono wykłady, seminaria, wizyty w gospodarstwach agroturystycznych.

Białoruś

Różne drogi pracy z uczniami zdolnymi 24920 zł

I Liceum Ogólnokształcące, ul. Klasztorna 4, 83-300 Kartuzy

Dzielenie się doświadczeniami i umiejętnościami w zakresie technologii informacyjnych i przedmiotów ścisłych. W wyniku projektu powstało Ukraińsko-Polskie Towarzystwo Naukowe, stworzono także jego stronę internetową.

Ukraina

Wypoczywamy i poznajemy historię, tradycje i kulturę obu narodów 24908 zł

Szkoła Podstawowa im. Romualda Traugutta w Mrozach, ul. Szkolna 2, 05-320 Mrozy

Projekt zakładał integrację środowisk szkolnych, nauczycielskich i lokalnych, wzajemne poznawanie tradycji, kultury i historii. Zorganizowano 10-dniowy wakacyjny pobyt uczniów z Białorusi w szkole w Polsce.

Białoruś

Problemy ochrony przyrody w warunkach demokratycznego ustroju na przykładzie Polski i Unii Europejskiej 24300 zł

Stowarzyszenie Ochrony Przyrody BIOS, ul. Irydowa 7, 45-655 Opole

Wymiana doświadczeń w zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności, przedstawienie zmian w tej sferze, które zaszły w Polsce po akcesji do UE. W ramach projektu odbyły się seminaria na temat ochrony przyrody, wydano także monografię dotyczącą tego tematu.

Tadżykistan

Szkoła i po-szkole - metoda projektowa w edukacji obywatelskiej młodzieży 19040 zł

Fundacja „Rodowo”, Rodowo 2, 11-731 Sorkwity

Przekazanie polskich doświadczeń w zakresie edukacji pozaszkolnej metodą pracy projektowej. W ramach działań zrealizowano wizytę studyjną w szkołach i placówkach pozaszkolnych w Polsce, szkolenia, warsztaty dotyczące pracy w grupie.

Białoruś

III Międzynarodowe Forum Resocjalizacji 11850 zł

Fundacja Profilaktyki i Resocjalizacji Druga Szansa, ul. Marii Panny 13, 87-100 Toruń

Wizyta gości z Ukrainy, zainteresowanych utworzeniem organizacji pozarządowej zajmującej się reintegracją społeczną i zawodową więźniów. W ramach forum uczestnicy zapoznali się z polskimi i europejskimi doświadczeniami w tym zakresie.

Ukraina

Kamienie wysiedlonych - sklepanie przeszłości 24990 zł

Stowarzyszenie Magurycz, Nowica 13, 38-315 Uście Gorlickie

Celem projektu było ratowanie sztuki sepulkralnej i małej sakralnej architektury poprzez inwentaryzację, dokumentację i prace remontowe na cmentarzach Beskidu Niskiego.

Ukraina

Agroturystyka - transfer polskich doświadczeń na Białoruś 30000 zł

Fundacja „Rodowo”, Rodowo 2, 11-731 Sorkwity

Wsparcie agroturystyki w zachodniej Białorusi. W ramach projektu zrealizowano wizytę studyjną 30 Białorusinów w Polsce, a także warsztaty zakończone przygotowaniem biznesplanów.

Białoruś

Europejska Pisanka/Świąteczne tradycje ukraińskiego i polskiego narodu 24150 zł

Liceum Ogólnokształcące, ul. Gimnazjalna 9, 67-100 Nowa Sól

Projekt dotyczący wzajemnej wymiany młodzieży, motywem przewodnim były tradycje Świąt Wielkanocnych.

Ukraina

Dzieciństwo bez przemocy 19606 zł

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu, ul. 1 Maja 37, 82-300 Elbląg

Projekt dotyczył praw dziecka i zapobiegania przemocy w rodzinie i w szkole. W wykładach i warsztatach w Polsce wzięli udział m.in. pracownicy milicji, kurator ds. nieletnich, dziennikarze.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Strategie i techniki uczenia praw człowieka - umiejętności trenerskie 25080 zł

Helsińska Fundacja Praw Człowieka, ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa

Celem projektu był rozwój umiejętności trenerskich rosyjskich absolwentów Wyższego Międzynarodowego Kursu Praw Człowieka. Kurs obejmował wsparcie metodyczne dla 8 trenerów z Rosji, prowadzących zajęcia na temat praw człowieka.

Federacja Rosyjska

Demokracja to przyszłość, rzeczywistość dzisiejsza i konieczność jutra 34305 zł

Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika, ul. Armii Krajowej 27, 62-400 Sępca

Projekt dotyczył wymiany doświadczeń w zakresie pracy z samorządem uczniowskim i wprowadzaniem uczniów w świat samorządu lokalnego. Zrealizowano wizytę w Polsce 15 samorządowców oraz młodzieży wraz z nauczycielami.

Ukraina

“Słowiańska dusza w Europie” - wymiana kulturalna młodzieży polskiej i rosyjskiej 19304 zł

Gdańska Fundacja Oświatowa - Gdańskie Autonomiczne Gimnazjum, ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk

Kontynuacja współpracy ze szkołą z Krasnolesia w Obwodzie Kaliningradzkim. Zrealizowano wzajemną wymianę kulturalną młodzieży, a reportaże uczestników opublikowano na stronach internetowych.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Spoleczna aktywność na rzecz zdrowych ekosystemów oraz rzadkich i chronionych gatunków zwierząt - Polska, Białoruś, Ukraina 27303 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno-Społeczne Zielona Swoboda, ul. Szkolna II 2/4, 21-140 Michów

Współpraca ekologiczna szkół z Michowa, Brzuchowic i organizacji Ochrony Ptaków z Białorusi. W ramach projektu podjęto liczne działania: opracowano dokumentację przyrodniczą, złożono wnioski o utworzenie rezerwatów, zorganizowano 2 obozy przyrodniczo-edukacyjne na Huculszczyźnie i Polesiu, przeprowadzono akcję montowania budek lęgowych dla sów.

Białoruś, Ukraina

Akademia Przedsiębiorczości Społecznej w Bośni i Hercegowinie 38800 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

Kontynuacja wieloletniego dużego projektu budowania aktywności społecznej na Bałkanach. Program przewidywał realizację lokalnych projektów w terenie, tygodniowe staże oraz seminarium podsumowujące.

Bośnia i Hercegowina, Serbia

Krok za krokiem do profesjonalizmu 59051 zł

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem”, ul. Peowiaków 6 a, 22-400 Zamość

Celem projektu było wykreowanie 2 liderów - organizacji realizujących na Ukrainie system Nauczania Kierowanego. W ramach działań odbyła się kontynuacja szkoleń terapeutów i kadry zarządzającej w Zamościu, monitoring i supervizja pracy ośrodków w Mołdowie i na Ukrainie, opracowano też dubbing dla filmów szkoleniowych

znajdujących się w dorobku wnioskodawcy.

Ukraina, Mołdowa

Czyste środowisko naszą wspólną sprawą 27252 zł

Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. Toruńska 1, 98-100 Łask

Projekt związany z prezentacją działań proekologicznych i edukacją w szkołach w powyższym zakresie. Podczas wzajemnych wizyt uczestnicy odwiedzili m.in. zakłady ekologiczne, ścieżki przyrodnicze oraz elektrownię atomową.

Ukraina

Usamodzielnienie młodzieży z placówek opiekuńczo-wychowawczych, oraz promowanie i wspieranie ruchu rodzicielstwa zastępczego w Azerbejdżanie 30037 zł

Fundacja Inna Przestrzeń, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32, 00-029 Warszawa

Celem projektu było propagowanie idei zastępczego rodzicielstwa oraz pomoc rządowym organizacjom w Azerbejdżanie w przygotowaniu ustawy dotyczącej wspierania rodzin zastępczych. Przeprowadzono szkolenie dla młodzieży i nauczycieli z 6 domów dziecka w Azerbejdżanie oraz seminarium dla pracowników Ministerstwa Edukacji.

Azerbejdżan

Przygotowanie kadry i bazy organizacyjnej dla stworzenia Ośrodka Edukacyjnego w Łucku 16808 zł

Stowarzyszenie Edukacyjne Chrześcijan „ARKA”, ul. Stalowowska 24, 53-404 Wrocław

Celem projektu było przygotowanie do uruchomienia na Ukrainie niepublicznego ośrodka edukacyjnego, w oparciu o doświadczenia polskie.

Ukraina

Partnerstwo lokalne na rzecz ochrony gatunków rodzimych - projekt pilotażowy 28616 zł

Stowarzyszenie Gościniec 4 żywiołów, ul. Krakowska 473, 34-143 Lanckorona

Przeniesienie na Ukrainę doświadczeń wiodącego partnerstwa lokalnego 10 gmin południowej Polski na rzecz ochrony ras rodzimych. W ramach działań zrealizowano wizytę doradczą w Charkowie i w Alchewsku oraz tygodniowe szkolenie w Polsce.

Ukraina

Kampania wyborcza na łamach prasy lokalnej - przekazanie polskich doświadczeń wydawcom i redaktorom gruzińskich pism lokalnych 50004 zł

Towarzystwo Demokratyczne Wschód, ul. Sanocka 4 m. 29a, 02-110 Warszawa

Wzmocnienie postaw obywatelskich w Gruzji za pośrednictwem prasy lokalnej. W ramach projektu przeprowadzono szkolenia w Gruzji, dla 24 wykładawców i redaktorów miejscowych gazet.

Gruzja

Wielokulturowa Tyrawa Wołoska - cz. II 30032 zł

Stowarzyszenie Dziedzictwo Mniejszości Karpackich, ul. Filtrowa 19, 38-540 Zagórz

Dzielenie się z partnerem ukraińskim doświadczeniem związanym z walką o zanikające dziedzictwo kulturowe. W ramach projektu uczestnicy wyremontowali nagrobki na 3 cmentarzach we wsiach pogranicza.

Ukraina

Społeczne wiejskie przedszkola w Gruzji 59548 zł

Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor” w Łomży, ul. Wojska Polskiego 29A, 18-400 Łomża

Pilotażowy projekt dotyczący tworzenia wiejskich przedszkoli w Gruzji w oparciu o polskie doświadczenia.

Pilotażowy projekt dotyczący tworzenia wiejskich przedszkoli w Gruzji w oparciu o polskie doświadczenia.

W ramach działań przeprowadzono seminarium pokazujące doświadczenia polskich wiejskich ośrodków edukacji przedszkolnej, powołano w Gruzji 2 lokalne partnerstwa, w każdym z nich powstały 3 ośrodki przedszkolne.

Gruzja

Sami budujemy przyszłość 23792 zł

Gimnazjum im. Biskupów Chełmińskich, ul. Św. Barbary 45, 14-260 Lubawa

Celem projektu był rozwój kontaktów i współpracy, międzynarodowa wymiana młodzieży oraz podpisanie umowy partnerskiej. Opracowana została także broszura zawierająca wnioski z konferencji zorganizowanej jako podsumowanie projektu.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Kierunek: lepsze jutro 23429 zł

Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”, ul. Mościckiego 12, 33-100 Tarnów

W ramach projektu zorganizowane zostały zajęcia z doradztwa zawodowego oraz o tematyce społeczno-kulturalnej. Opracowano konspekty warsztatów oraz mini poradnik dla pedagogów.

Ukraina

Demokracja na własnym podwórku - wspólnota mieszkaniowa jako szkoła samodzielnego działania w społeczeństwie demokratycznym 29601 zł

Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce

Projekt obejmował przeprowadzenie szkolenia dotyczącego wspólnot mieszkaniowych, dla 10 osób zajmujących się zawodowo tematyką mieszkaniową.

Ukraina

Cmentarze pogranicza. Wsparcie dla ukraińskich inicjatyw na rzecz ochrony zabytkowych nekropolii 24354 zł

Towarzystwo dla Natury i Człowieka, ul. Głęboka 8A, 20-612 Lublin

Celem projektu było wzmocnienie środowisk podejmujących inicjatywy ratowania cmentarzy. W ramach działań stworzono m.in. ukraińskojęzyczną stronę internetową na temat metodyki prowadzenia prac na cmentarzu, możliwości pozyskiwania funduszy, sposobów promocji tematyki opuszczonych nekropolii.

Ukraina

Propagujemy polskie doświadczenia - Dziedzictwo historyczne a przyszłość regionów przygranicznych 36290 zł

Południowo-Wschodni Instytut Naukowy, ul. Grodzka 3, 37-700 Przemyśl

Celem projektu było wspieranie demokratycznych przemian w dziedzinie samorządności i aktywizacji społeczności lokalnych, promowanie społeczeństwa obywatelskiego na Ukrainie, zainteresowane mieszkańców problematyką proeuropejską. W ramach projektu odbyły się warsztaty dla 20 dziennikarzy z regionów przygranicznych oraz seminarium dla 65 uczestników.

Ukraina

Dagestan On-line. Internet w służbie społeczeństwu obywatelskiemu 26656 zł

Fundacja Kaukaz.net, ul. Ludna 10/49, 00-414 Warszawa

Wsparcie dagestańskiej organizacji Rakurs, poprzez stworzenie strony internetowej służącej do informowania o sytuacji w Dagestanie (w tym o łamaniu praw człowieka), oraz do promowania wartości demokratycznych i idei społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto przygotowana została wystawa o Dagestanie oraz materiały promujące region.

Republika Dagestan Federacji Rosyjskiej

Od Edukacji do Integracji 29952 zł

Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Hajnówce, ul. Wróblewskiego 2, 17-200 Hajnówka

Szkolenia dla polskich i białoruskich nauczycieli i pedagogów pracujących z dziećmi autystycznymi. Projekt zakładał zdobycie przez nich wiedzy specjalistycznej, nawiązanie współpracy oraz rozpowszechnienie w mediach informacji na temat roli działalności organizacji pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych. Działania obejmowały m.in. konferencję, imprezę artystyczną dla dzieci z ZSS w Hajnówce, seminarium, warsztaty, zwiedzanie białoruskich placówek kształcenia specjalnego, giełdę podmiotów działających na rzecz niepełnosprawnych.

Białoruś

Edukacja ekologiczna mieszkańców - wymiana doświadczeń polsko-rosyjskich 10107 zł

Stowarzyszenie "Eko-Inicjatywa", Miłosna 1, 82-500 Kwidzyn

Współpraca doświadczonych organizacji ekologicznych z Kwidzyna i Kaliningradu. W ramach projektu przeprowadzono seminarium oraz wydano 3 publikacje.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Podzielmy się tym, co umiemy 29959 zł

Gimnazjum nr 2 im. Prof. J. Samsonowicza, ul. Bogdanowicza 9, 21-010 Łęczna

Projekt mający na celu przekazanie doświadczeń w profilowanym kształceniu młodzieży, dostosowanym do lokalnych potrzeb.

Ukraina

ROK 2008

Nowoczesna edukacja - pilotażowe opracowanie systemu szkoleń urzędników z Obwodu Samarskiego

29176 zł

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7, 20-078 Lublin

Celem projektu było opracowanie systemu edukacji urzędników samorządowych, utworzenie mechanizmu współpracy między instytucjami szkoleniowymi, NGO i administracją.

Federacja Rosyjska

Dziennikarze trzech krajów - wspólny cel 27722 zł

Fundacja im. Księcia Konstantego Ostrogskiego, ul. Składowa 9, 15-399 Białystok

Projekt miał na celu edukację dziennikarzy oraz nawiązanie długofalowej współpracy między czasopismami o charakterze społecznym i mniejszościowym. W ramach działań odbyły się warsztaty w Mińsku, staż dziennikarski w Kijowie.

Białoruś, Ukraina

Kształtowanie postaw obywatelskich poprzez edukację i rehabilitację osób niepełnosprawnych 23154 zł

Stowarzyszenie Wspomagania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej "Dębowe Wzgórze", Szymanowo 2, 14-300 Morąg

Projekt miał na celu przekazanie doświadczenia w zakresie kształtowania postaw obywatelskich i nowatorskich metod edukacji i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. W ramach działań odbył się szereg wzajemnych wizyt, podczas których zorganizowano warsztaty rehabilitacji, występy artystyczne osób niepełnosprawnych, zajęcia z wodolecznictwa.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Przygotowanie Stowarzyszenia Rozwoju Małych Miast Tadżykistanu do samodzielnej realizacji projektów UE w ramach NSA-LA 22369 zł

Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna, ul. Rejtana 2, 30-510 Kraków

Celem projektu było przygotowanie Stowarzyszenia Rozwoju Małych Miast Tadżykistanu do samodzielnego ubiegania się o środki UE. W ramach działań odbyła się wizyta 2 osób z Tadżykistanu w celu odbycia szkolenia m.in. z zakresu projektów UE, przygotowano także materiały o źródłach i zasadach ubiegania się o środki w ramach programu NSA-LA, polscy trenerzy przeprowadzili w Duszanbe szkolenia dla 27 osób.

Tadżykistan

„Dzieci bez granic” - program rozwoju ruchu hospicyjnego na terenie Armenii 15000 zł

Fundacja Gajusz, ul. Piotrkowska 17, 90-406 Łódź

Celem projektu było stworzenie podstaw opieki paliatywnej nad dziećmi nieuleczalnie chorymi, w ramach ruchu hospicyjnego. Podczas działań dokonano oceny modelu służby zdrowia w Armenii, wyłoniono 5 osób, które będą trzonem przyszłego hospicjum, przeprowadzono ich miesięczne szkolenie w Polsce. Projekt zakończył się przyjęciem pod opiekę pierwszych pacjentów.

Armenia

Wzrost kompetencji zespołów medycznych i osób duchownych z zakresu leczenia bólu poprzez transfer polskiego doświadczenia na Ukrainę 26999 zł

Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie, ul. Jaracza 55, 90-251 Łódź

Celem projektu było podniesienie kompetencji lekarzy, pielęgniarek i osób duchownych z zakresu opieki nad nieuleczalnie chorymi, ze szczególnym uwzględnieniem leczenia bólu. W ramach działań przeprowadzono wizyty studyjne oraz szkolenia i warsztaty we Lwowie, zwieńczone konferencją dla pracowników medycznych.

Ukraina

Polsko-ukraiński most do równości 17410 zł

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem”, ul. Peowiaków 6 a, 22-400 Zamość

Projekt miał na celu porównania i wymianę doświadczeń z zakresu możliwości rozwoju osób niepełnosprawnych w Polsce i na Ukrainie. W ramach projektu przeprowadzono warsztaty dla młodzieży niepełnosprawnej, przygotowano raport i film dla promowania działań na rzecz niepełnosprawnych na Ukrainie.

Ukraina

Młodzi młodym 21861 zł

Gimnazjum nr 2 im. Urszuli Kochanowskiej, ul. Szkolna 7, 33-300 Nowy Sącz

Przekazanie doświadczeń funkcjonowania Gimnazjalnej Rady Miasta (szkoła demokracji, świadomego obywatelstwa) podczas siedmiodniowej wizyty młodych Ukraińców w Nowym Sączu.

Ukraina

Cum tacet clamant - cmentarze żywe 29990 zł

Stowarzyszenie Magurycz, Nowica 13, 38-315 Uście Gorlickie

W ramach projektu przeprowadzono remont nagrobków na polskich, łemkowskich i ukraińskich cmentarzach, w ramach wspólnych działań młodzieży polskiej i ukraińskiej. W wyniku projektu powstała publikacja dotycząca opieki nad cmentarzami dla placówek edukacyjnych i kulturalnych z okolic Drohobycza i Podkamenia.

Ukraina

Lokalne Centrum Usamodzielnienia - Robinsony 2008 25141 zł

Fundacja Inna Przestrzeń, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32, 00-029 Warszawa

Przedmiotem projektu było przekazanie polskich doświadczeń w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą zagrożonymi wykluczeniem społecznym. W ramach realizacji programu odbył się cykl szkoleń i warsztatów dla specjalistów, dotyczący tworzenia rodzinnych domów dziecka, a także dla starszych wychowanków placówek.

Azerbejdżan

Poszerzenie wiedzy na temat zagrożenia dla środowiska przez odpady poszpitalne oraz sposobów ich utylizacji 27542 zł

Społeczny Instytut Ekologiczny, ul. Raszewska 32/44, 02-026 Warszawa

Przeniesienie polskich doświadczeń w zakresie zagospodarowania odpadów medycznych. Projekt realizowany był poprzez wizyty studyjne Białorusinów w Polsce, podczas których uczestnicy odwiedzili m.in. zakład spalania odpadów.

Białoruś

Polsko-białoruskie rozmówki regionalne 20000 zł

Publiczne Gimnazjum nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego we Włodawie, ul. Szkolna 7, 22-200 Włodawa

Projekt zakładał wymianę uczniów z opiekunami (rodzice, nauczyciele, samorządowcy) z dwóch szkół, warsztaty kulturowe, językowe. Na zakończenie projektu wydano Polsko-Białoruskie Rozmówki Regionalne, zawierające również informacje o kulturze i historii.

Białoruś

Aktywni – Razem 19816 zł

Zespół Szkół w Opolu Lubelskim, ul. Lipowa 23, 23-400 Opole Lubelskie

Wymiana doświadczeń z zakresu samorządności uczniowskiej, warsztaty rozwijające myślenie twórcze, wiedzę o demokracji, promujące postawy obywatelskie. Efektem projektu było stworzenie przewodnika polsko-ukraińskiego, wydanego następnie w wersji multimedialnej.

Ukraina

Wspólna Europa - barwy wolności i kolory integracji 23892 zł

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Stanisława Staszica, ul. Kościuszki 28, 67-100 Nowa Sól

Wymiana uczniowska połączona z warsztatami integracyjnymi, wymianą kulturową, budowaniem tolerancji. Podczas projektu stworzono słowniczek polsko-ukraiński, przygotowano lokalną wystawę.

Ukraina

Motyle nie znają granic 25000 zł

Zespół Szkół nr 2 im. Simona Bolívara, ul. Partyzancka 62, 21-020 Milejów

Projekt miał za zadanie poznanie i udokumentowanie (fotografia, folder) motyli żyjących na terenie Nadwiprzańskiego Parku Krajobrazowego oraz Rezerwatu Czarnomorskiego (Ukraina). Młodzież z Liceum w Milejowie wspólnie ze swoimi kolegami z Ukrainy, w czasie wspólnych wypraw pod kierunkiem nauczyciela badała siedliska motyli, przygotowała dokumentację fotograficzną, która została wykorzystana przy opracowaniu broszury o motylach.

Ukraina

Edukacja leśna a świadomość ekologiczna społeczeństw XXI w. 19185 zł

Zespół Szkół Leśnych i Ekologicznych im. Stanisława Morawskiego, Park 4, 42-690 Brynek

Projekt zakładał włączenie do programów nauczania zwyczajów kulturowych w relacji człowiek – las poprzez kształtowanie aktywności turystycznej, rekreacyjnej, wypoczynkowej, artystycznej, naukowej i właściwych postaw społecznych wobec środowiska leśnego. W ramach działań odbyły się wzajemne wizyty uczniów, połączone z warsztatami.

Ukraina

Kuźnia talentów i innowacji 20000 zł

Szkoła Podstawowa, 21-060 Suchodoły118

Projekt zakładał organizację letniego wypoczynku dla dzieci z terenów wiejskich. W trakcie obozu odbyły się 20-dniowe warsztaty teatralne.

Białoruś

ABC Młodego Lidera. Polsko-ukraińska szkoła liderów i animatorów 28827 zł

Fundacja Veritas, Plac Ofiar Katynia 1, 70-452 Szczecin

Studenci Instytutu Nauk Religijnych w Kijowie stworzyli poradnik "ABC Młodego Lidera", który został opublikowany w postaci broszury oraz w wersji elektronicznej i zamieszczony w Internecie, jako element motywujący, porządkujący i weryfikujący proces zdobywania wiedzy i umiejętności liderkich.

Ukraina

100 lat wspólnego dziedzictwa skautingu polsko – ukraińskiego 50000 zł

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Lubelski, ul. Rynek 13

Z okazji 100-lecia wspólnego działania skautów z Ukrainy i Polski zorganizowano wspólny obóz, umożliwiający integrację, poznanie oraz współpracę młodzieży.

Ukraina

Bezpieczna szkoła - szkoła bez przemocy 22860 zł

Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki "Spójrz inaczej", ul. Radomska 29, 27-200 Starachowice

Celem projektu było przygotowanie realizacji projektów „spójrz inaczej” i „szkoła bez przemocy” w 15 szkołach Kijowa i Lwowa. W ramach programu wyszkolona została 30-osobowa grupa trenerów, do wprowadzania pilotażu w wybranych placówkach.

Ukraina

Ukraina Archaiczna-Pieśni i Ludzie. Wymiana doświadczeń w dziedzinie promocji Kultury Tradycyjnej 28435 zł

Stowarzyszenie Panorama Kultur, ul. Rynek 59, 22-120 Wojślawice

W ramach projektu przeprowadzona została wspólna ekspedycja, której efektem było przygotowanie dokumentacji najciekawszych wiejskich wykonawców muzyki tradycyjnej i dwóch koncertów dla społeczności lokalnej. Z nagranych materiałów powstała prezentacja multimedialna na DVD, broszura informacyjna i wystawa fotograficzna, ukazująca atrakcyjność autentycznej, tradycyjnej kultury Polesia.

Ukraina

Wymiana Edukacyjna "Tworzenie Społeczeństwa Obywatelskiego" pomiędzy WNSS AGH, a Przyazowskim Państwowym Uniwersytetem Technicznym 5000 zł

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Wydział Humanistyczny, ul. Gramatyka 8a, 30-071 Kraków

Wizyta 10-osobowej grupy studentów w Krakowie, podczas której przeprowadzono wykłady, dyskusje i seminaria na temat historii demokracji w Polsce, społeczeństwa obywatelskiego, europejskiej perspektywy Ukrainy.

Ukraina

Kobieta w społeczności lokalnej - osiągnięcia, plany, możliwości 14816 zł

Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS, Pl. Wolności 2, 91-415 Łódź

Celem projektu było podniesienie wiedzy kobiet w zakresie pracy ze społecznością lokalną (w tym z osobami niepełnosprawnymi), wzrost świadomości na temat równouprawnienia. W ramach projektu odbyła się wizyta studyjna liderki lokalnych z regionu Czernihowskiego, konferencja na Ukrainie oraz opublikowany został podręcznik dobrych praktyk.

Ukraina

Letnia szkoła liderów wolontariatu 20350 zł

Caritas Polska, ul. Skwer Kard. S. Wyszyńskiego 9, 01-015 Warszawa

Wykształcenie grup liderów wolontariatu stymulujących, planujących i prowadzących działalność na Białorusi i Ukrainie. W ramach działań przeprowadzono na Białorusi seminaria w celu przekazania wiedzy praktycznej i teoretycznej.

Białoruś, Ukraina

Szkoła jako centrum wsparcia psychologicznego w środowisku lokalnym 74786 zł

Gdańska Fundacja Oświatowa, ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk

Projekt zakładał podniesienie kompetencji nauczycieli szkolnych i psychologów w Tbilisi, w zakresie radzenia sobie z problemami agresji w szkole. Pierwotny plan został jednak zmodyfikowany, poszerzono go o elementy związane z pracą psychologa w warunkach traumy wojennej. 30 psychologów z dotkniętego wojną regionu Gori oraz 15 psychologów szkolnych z Tbilisi uczestniczyło w warsztatach, ponadto przekazano szkołom i innym ośrodkom chusty animacyjne.

Gruzja

Od wspólnoty historycznej do wspólnoty wartości 14789 zł

Zespół Szkół Licealnych im. Józefa Piłsudskiego, ul. Kopernika 4, 38-700 Ustrzyki Dolne

Zamierzeniem projektu było, aby młodzi Ukraińcy, porównując funkcjonowanie systemu demokracji w Polsce i na Ukrainie (od samorządu szkolnego poprzez samorząd lokalny do parlamentów), znaleźli, przy wsparciu polskich uczniów, w polskich doświadczeniach wartościowe wzorce.

Ukraina

Masz głos! - debata oksfordzka metodą obywatelskiego dialogu 17300 zł

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. 9 Drezdeńskiej Brygady Artylerii w Morągu, ul. Kujawska 1, 14-300 Morąg

Trzydniowe szkolenie dla dwóch dziesięcioosobowych grup nauczycieli szkół partnerskich w Morągu i Kaliningradzie. Przedstawienie metody debaty oksfordzkiej, wspólna praca poznana metodą - przygotowanie i przeprowadzenie debaty.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Polsko-ukraińskie seminarium o rynkach kapitałowych oraz program praktyk dla ukraińskich studentów 23454 zł

Jagiellońskie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe "Klub Jagielloński", ul. Mikołajska 14/2, 30-027 Kraków

Dwa seminaria na temat rynków finansowych Polski, Ukrainy oraz Europy Środkowo-Wschodniej, z udziałem studentów z trzech ośrodków naukowych Ukrainy. Dodatkowo odbyły się praktyki dla najlepszych uczestników projektu w instytucjach samorządowych i finansowych.

Ukraina

Jak stworzyć centrum wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w Gori 18010 zł

Gdańska Fundacja Oświatowa, ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk

Podniesienie kompetencji psychologów i pedagogów szkolnych w dotkniętym wojną regionie Gori, w zakresie organizacji, budowy programu oraz prowadzenia zajęć w powstającym centrum wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży. Tygodniowy staż w Gdańsku dla 2 psychologów zaangażowanych w tworzenie centrum oraz 2 pracujących w uchoźdami w szkole w Tbilisi, w ramach którego goście poznali funkcjonowanie poradni pedagogiczno-psychologicznej, świetlicy socjoterapeutycznej oraz centrum interwencji kryzysowej.

Gruzja

Młodzi na start 8125 zł

Publiczne Gimnazjum, Wólka Krowicka 58, 37-625 Krowica Sama

Upowszechnienie oraz rozwój wśród młodzieży gimnazjalnej inicjatyw związanych z życiem obywatelskim, w szczególności z samorządem. W ramach projektu odbyły się warsztaty (dziennikarskie, ekologiczne, inicjatyw obywatelskich), co miesiąc wydawano także gazetkę związaną tematycznie z celami projektu.

Ukraina

Organizacja kryzysowej opieki zastępczej w Gruzji. Przygotowanie trenerów programu szkoleniowego 28657 zł

Towarzystwo Nasz Dom, Al. Zjednoczenia 34, 01-830 Warszawa

Przekazanie polskich doświadczeń w zakresie organizacji i promocji rodzinnej opieki zastępczej jako alternatywy wobec instytucjonalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci pozbawionych rodzicielskiej opieki w wyniku działań wojennych. Projekt przewidywał przeszkolenie gruzińskich specjalistów, którzy zajmą się weryfikacją kandydatów na krótkoterminowe rodziny zastępcze w lokalnych ośrodkach pomocy społecznej.

Gruzja

Przeciw wykluczeniu - Ekonomia społeczna jako jeden z filarów społeczeństwa obywatelskiego 19886 zł

Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych, ul. Zawiszy Czarnego 22, 91-824, Łódź

3-dniowe szkolenie w Kiszyniowie dla przedstawicieli władz lokalnych na temat wkładu ekonomii społecznej w budowę społeczeństwa obywatelskiego, poprzez zwalczanie dyskryminacji i włączenie osób wykluczonych.

Mołdowa

Sieci prawa / Сети права 29942 zł

Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, ul. Nowy Świat 49, 00-042 Warszawa

Wsparcie Biur Informacji Socjalnych na Białorusi, prowadzących nieodpłatne usługi z zakresu poradnictwa prawnego, na wzór polskich organizacji działających w tym zakresie. W ramach projektu odbyła się tygodniowa wizyta studyjna w Polsce, która przybliżyła praktyczne działania polskich organizacji. Przygotowano podręcznik dla konsultantów oraz opracowano bazę porad prawnych.

Białoruś

Standardy praw człowieka wobec dzieci psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo w Gruzji 47190 zł

Helsińska Fundacja Praw Człowieka, ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa

Projekt dotyczył przestrzegania praw człowieka w odniesieniu do dzieci wymagających opieki psychiatrycznej i dzieci z obniżonymi możliwościami intelektualnymi. Podczas 7-dniowej wizyty studyjnej grupy gruzińskich specjalistów odbyły się wykłady, wizyty w ministerstwach, placówkach leczniczych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych.

Gruzja

Ściśle ciekawa lekcja 29577 zł

Fundacja Partners Polska, ul. Górnickiego 3 lok 10 A, 02-063 Warszawa

Pierwszy etap planowanego na okres 2 lat programu wspierania edukacji w Tadżykistanie. Adaptacja scenariuszy eksperymentalnych lekcji do obowiązującego programu szkolnego i przygotowanie materiałów edukacyjnych (36 filmów instruktażowych, publikacja metodyczna, scenariusze lekcji) dla tadżyckich nauczycieli. Integracja środowisk nauczycielskich w celu zmiany stylu, metod i narzędzi prowadzenia lekcji.

Tadżykistan

Budowanie zaufania społecznego w działaniach strażniczych 29844 zł

Stowarzyszenie Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich, ul. Ursynowska 22/2, 02-605 Warszawa
Przekazanie ukraińskim partnerom innowacyjnych rozwiązań w prowadzeniu działalności kontroli obywatelskiej przez NGO w Polsce i regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Włączenie 13 przedstawicieli ukraińskich organizacji strażniczych w działania w ramach projektu.

Ukraina

Nowy model ukraińskiego doradztwa rolniczego na rzecz reorientacji zawodowej rolników 29385 zł

Lubelska Fundacja Rozwoju Obszarów Wiejskich, Nowy Pożóg 98, 24-130 Końskowola
Celem było stworzenie na Ukrainie instytucjonalnego mechanizmu doradztwa rolniczego. Projekt obejmował prezentację polskich doświadczeń w zakresie doradztwa, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii reorientacji zawodowej, a także panel ekspercki dla 12 doradców rolniczych z obwodu Lwowskiego.

Ukraina

Dura Lex, Sed Lex na Białorusi i w Rosji 29900 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz
Wizyta grupy 14 młodych ludzi z Białorusi i Rosji ze środowiska akademickiego, w celu zachęcenia studentów do szerzenia idei edukacji prawnej w swoich krajach. Podczas projektu odbyły się warsztaty o tematyce prawnej (czym jest prawo, studia przypadków, zasady a etyka), a także zajęcia prowadzone przez psychologa.

Białoruś, Federacja Rosyjska

Centra integracji na bazie alternatywnych przedszkoli 43430 zł

Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym, ul. Wojska Polskiego 29 A, 18-400 Łomża
Celem projektu było stworzenie 3 modelowych centrów integracji na bazie ośrodków alternatywnej edukacji przedszkolnej w miejscowościach, gdzie przebywają uchodźcy. W trakcie realizacji projektu wybrano pomieszczenia, w których zorganizowano ośrodki, zakupiono zabawki i materiały do pracy z dziećmi. W ośrodkach oferowana jest bezpłatna pomoc psychologiczna i prawna.

Gruzja

Człowiek dla człowieka - utworzenie na bazie polskiego doświadczenia załączka wolontariatu na Ukrainie

24790 zł
Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie, Jaracza 55, 90-251 Łódź
Zapoczątkowanie na Ukrainie idei wolontariatu jako istotnej formy pomocy ludziom potrzebującym, zwłaszcza ciężko chorym w terminalnym okresie choroby nowotworowej, jak również ich rodzinom. Główne działania obejmowały: przeszkolenie w Łodzi przyszłych koordynatorów wolontariatu hospicyjnego, utworzenie Centrum Wolontariatu w Zachodniej Ukrainie, przeszkolenie 75 kandydatów na wolontariuszy.

Ukraina

Rozwój lokalnych strategii zrównoważonego rozwoju w 3 gminach wiejskich na Białorusi 19600 zł

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 26 A, 31-014 Kraków
W ramach projektu została zorganizowana tygodniowa wizyta studyjna w Polsce w Dolinie Baryczy 11 liderów lokalnych z 3 gmin białoruskich uczestniczących w projekcie. Uczestnicy wizyty poznali w praktyce realizację modelu partnerstwa międzysektorowego na przykładzie Lokalnej Grupy Działania, a także nawiązali kontakty z przedstawicielami miejscowych samorządów i lokalnego biznesu.

Białoruś

Jedno niebo – jeden świat 26050 zł

Pro Futuro Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Lokalnych, ul. 1 Armii Wojska Polskiego 35/7a, 22-135 Białopole,
Projekt zakładał współpracę młodzieży szkolnej z Polski i z Ukrainy poprzez wymianę doświadczeń i prezentację dorobku w sferze kulturalnej i samorządowej w ramach działalności samorządów szkolnych. Działania skupiały się na organizacji spotkań partnerskich, podczas których przedstawiciele szkół prezentowali swój dorobek kulturalny i w formie warsztatów dzielili się doświadczeniami, turystycznie poznawali region partnera.

Ukraina

Polska – Rosja: dobre praktyki i współpraca w obronie praw więźniów 26045 zł

Fundacja Inna Przestrzeń, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32, 00-029 Warszawa
Przekazanie polskiego doświadczenia organizacji pozarządowych działających na rzecz praw osób więzionych oraz resocjalizacji byłych więźniów, a także doświadczeń związanych z reorganizacją systemu penitencjarnego. W ramach projektu odbyła się tygodniowa wizyta rosyjskich obrońców praw człowieka, warsztaty w Centralnym Zarządzie Więziennictwa, wizyty w Ośrodku Karta, Aresztach Śledczych i in.

Federacja Rosyjska

Euronet Wschód 17704 zł

Fundacja Fuga Mundi, ul. Peowiaków 12, 20-007 Lublin
Projekt miał na celu sformułowanie długofalowej strategii współpracy pomiędzy partnerami w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym w wejściu na rynek pracy oraz zapoznanie się ze specyfiką problematyki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Polsce i na Ukrainie, a w efekcie przygotowanie do wdrożenia pilotażowego projektu w tym obszarze.

Ukraina

Przedsiębiorczość - kluczem do sukcesu 24243 zł

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości ATUT, ul. Kościuszki 2, 14-100 Ostróda
Idea projektu było zaszczepienie przedsiębiorczości wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Zorganizowano warsztaty szkoleniowe dla pedagogów z Polski i Rosji, a także Młodzieżowe Targi Przedsiębiorczości. Projekt był okazją do zapoznania się z funkcjonowaniem mini-przedsiębiorstw w szkołach, wymiany pomysłów na aktywną naukę.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Rozwój agroturystyki w Dagestanie 29360 zł

Fundacja Kaukaz.net, ul. Ludna 10/49, 00-414 Warszawa
Wsparcie społeczeństwa obywatelskiego i promocja wartości demokratycznych w Dagestanie, poprzez zapoznanie z formą aktywności lokalnej jaką jest agroturystyka. Podczas 5-dniowej wizyty studyjnej aktywnych młodych osób z Dagestanu w Polsce, odbyły się szkolenia agroturystyczne na Suwalszczyźnie.

Dagestan, Federacja Rosyjska

Gdzie serce Twoje? - Tam skarb Twój! - ABC Edukacji społeczeństwa 24839 zł

Gminne Centrum Edukacji w Igołomi - Gimnazjum im. św. Brata Alberta, 32-126 Igołomia 252
Współpraca naukowa Gimnazjum z Polski i Uniwersytetu z Rosji. W ramach projektu zrealizowano następujące tematy: "Polak, Rosjanin i Historia", "Szkolnictwo w Polsce i Rosji", "Nauka - warunek sukcesu?", "Sieć targowo-usługowa w Regionie", "Nasz rejon - organizacja życia małej społeczności lokalnej w Polsce".

Federacja Rosyjska

Muzyka jednoczy 30000 zł

Stowarzyszenie "CANTILENA", ul. Grodzka 10/7, 22-400 Zamość

Głównym celem projektu było zainteresowanie organizacji partnerskich aktywną formą przekazu muzyki, stworzenie warunków sprzyjających integracji międzykulturowej i społecznej. W ramach projektu zorganizowano warsztaty Muzyki Gospel w Kijowie oraz w Sankt-Petersburgu, zakończone koncertami finałowymi dla kilkuset osób.

Ukraina, Federacja Rosyjska

Bioróżnorodność i rolnictwo ekologiczne. Współpraca polsko-mołdawska na rzecz zrównoważonego rozwoju 29680 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno- Kulturalne ZIARNO, Grzybów 1/2, 09-533 Słubice

Przygotowanie działaczy (przedstawicieli i szefów samorządu terytorialnego oraz pracowników NGO) z 10 wsi mołdawskich do zarządzania rozwojem swoich miejscowości w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, poprzez wizytę studyjną prezentującą polskie doświadczenia. Uczestnicy wypracowali konkretne pomysły do wprowadzenia w swoich miejscowościach w perspektywie krótko- średnio- i długoterminowej.

Mołdowa, Nadniestrze

Obywatel Świata. Unia Europejska - nowe możliwości dla edukacji 9580 zł

Sopockie Autonomiczne Liceum - Gdańska Fundacja Oświatowa, Al. Niepodległości 739 a, 81-838 Sopot

Poszerzenie wiedzy młodzieży polskiej i mołdawskiej na temat historii i geografii krajów-partnerów. Wymiana doświadczeń i poglądów dotyczących integracji z UE (przekazanie do Mołdawii materiałów informacyjnych z PE i KE), ukazanie szans jakie daje integracja. W ramach projektu zorganizowano warsztaty w Tyraspolu oraz debatę "Wschodni wymiar polityki europejskiej" w Sopocie.

Mołdowa, Nadniestrze

Przez Samorząd Uczniowski - w dorosłe życie w demokratycznym państwie 27430 zł

Zespół Placówek Oświatowych w Smogorzowie, ul. Główna 69, 46-100 Namysłów

Podczas tygodniowych wzajemnych wizyt uczniowie gimnazjów zaprezentowali prace samorządów uczniowskich w swoich szkołach.

Federacja Rosyjska

Małe EURO 26740 zł

Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II, ul. M. Kopernika 9, 21-040 Świdnik

Wprowadzenie i upowszechnienie kultury zachowań podczas rozgrywek sportowych, propagowanie zdrowego stylu życia. Podczas wzajemnych wizyt uczniów zorganizowano treningi cheerleaderek, zespołów sportowych, konkursy plastyczne związane z EURO 2012. oraz spotkanie podsumowujące "Nasze miasta i rok 2012".

Ukraina

Polak, Ukrainiec - obywatelami Europy 23620 zł

Publiczne Gimnazjum nr 2, ul. Szkolna 10, 46-243 Bogacica

W ramach projektu odbyła się wzajemna wymiana szkół, podpisano nową umowę partnerską. Program działań obejmował m.in.: warsztaty samorządowe z wyborami, organizację Dnia kultury i turystyki.

Ukraina

Przystosowanie ucznia o szczególnych potrzebach edukacyjnych do życia w społeczeństwie demokratycznym 23618 zł

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 3, Powstańców Wielkopolskich 3, 61-895 Poznań

Wymiana doświadczeń placówek oświatowo-wychowawczych w zakresie kształcenia ucznia o szczególnych

potrzebach edukacyjnych i właściwego przygotowania go do podjęcia pracy w warunkach gospodarki wolno-rynkowej. Podczas projektu odbyła się wizyta w Polsce grupy uczniów, dla których zorganizowano warsztaty językowo-kulturowe, zapoznanie z działalnością samorządu uczniowskiego, program kulturalny.

Federacja Rosyjska

BIKHO - Pilotażowe warsztaty dla młodych kobiet i ich ojców lub opiekunów 28000 zł

Fundacja Cyryla i Metodego, ul. Ks. W. Danielskiego 10, 20-806 Lublin

Projekt miał na celu wsparcie młodych dziewcząt w poszukiwaniu swojego miejsca w rodzinie. W programie projektu znalazły się m.in. zabawy edukacyjne, trening komunikacji, sesje dialogu twarzą w twarz.

Ukraina

Aktywny Student: Polska – Kirgistan 29436 zł

Instytut Integracji Europejskiej (Instytut Kościuszki), ul. Karmelicka 9/14, 31-133 Kraków

Projekt miał na celu zaszczepienie idei aktywnego studenta, przekazanie polskich doświadczeń, dotarcie do aktywnych środowisk wśród studentów i młodych naukowców z Kazachstanu i Kirgistanu. Upowszechniał on doświadczenia dotyczące organizacji studenckich, sektora pozarządowego, edukacji obywatelskiej, oświaty, wolontariatu, młodzieży i współpracy naukowej.

Kazachstan, Kirgistan

VII Zjazd Gnieźnieński „Człowiek drogą Europy” 92301 zł

Fundacja na rzecz Wymiany Informacji Katolickiej, Skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 9, 01-015 Warszawa
Trzydniowy zjazd około 900 osób z krajów Europy, w tym udział 34 przedstawicieli organizacji i ruchów chrześcijańskich z Rosji. Podczas projektu odbyły się wykłady, dyskusje i warsztaty na temat podstawowych elementów europejskiej tożsamości.

Białoruś, Federacja Rosyjska, Ukraina, Rumunia

Teach-IT.net – Budowa społeczeństwa opartego na wiedzy na Ukrainie 59941 zł

Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA, ul. Jana Pawła II 7, 44-100 Gliwice

Projekt miał na celu przekazanie na Ukrainie wiedzy z zakresu wykorzystywania współczesnych technologii informacyjnych w procesie nauczania. W ramach działań przygotowano ukraińskojęzyczne materiały, przeprowadzono szkolenia pilotażowe dla 15 nauczycieli we Lwowie.

Ukraina

Wizyty Stażowe i Staże dla rozwoju II 60000 zł

Centrum Współpracy Młodzieży, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia

Wizyty stażowe studentów w organizacjach pozarządowych, samorządzie lokalnym oraz jednostkach biznesu.

Ukraina, Białoruś, Mołdowa

Wsparcie współpracy - wizyta studyjna gruzińskich i mołdawskich organizacji pozarządowych w Polsce na rzecz zwiększenia aktywności społecznej 6480 zł

Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa

Wizyta studyjna dla przedstawicieli 10 mołdawskich i 10 gruzińskich organizacji pozarządowych w Polsce, w trzech grupach tematycznych: aktywizacja społeczności lokalnych, samorząd lokalny a organizacje pozarządowe, rola mediów w zwalczaniu korupcji.

Gruzja, Mołdowa

VI edycja CD-ROMu „Działalność polskich organizacji pozarządowych za granicą” 25638 zł

Grupa Zagranica, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 29A, 00-029 Warszawa

Kolejna edycja CD-ROMu promującego najciekawsze doświadczenia polskich organizacji pozarządowych,

zajmujących się współpracą rozwojową, edukacją globalną i demokratyzacją. Publikacja ma umożliwić rozpowszechnianie informacji o ich działaniach, a poprzez to łatwiejsze pozyskiwanie partnerów w kraju i za granicą.

Cały region

Wizyty studyjne: Polskie doświadczenia w budowie społeczeństwa obywatelskiego – samorzady i inicjatywy lokalne 63115 zł

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85, 00-382 Warszawa
Wizyta studyjna w ramach programu "Szkoła Forum Ekonomicznego". Zapoznanie 32 młodych samorządowców, studentów zarządzania, pracowników służby państwowej oraz przedstawicieli NGO z Rosji z polskim systemem samorządu terytorialnego.

Federacja Rosyjska

Spotkanie „Ambasadorzy Przemian w Regionie” 46339 zł

Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce
Kolejne spotkanie w Krzyżowej przedstawicieli organizacji pozarządowych, które realizowały, wspólnie z partnerami wschodnimi, projekt z programu „Przemiany w Regionie” - RITA. Podczas spotkania wymieniono się doświadczeniami, zorganizowano jarmark pomysłów, wykłady, warsztaty w podgrupach oraz wystawę fotografii.

Cały region

Razem więcej niż wymiany młodzieży 65930 zł

Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI, ul. Mokotowska 65/7, 00-533 Warszawa
Uzupełnienie wymian młodzież między szkołami Polski i Ukrainy o szkolenia dla nauczycieli w planowaniu i realizowaniu wymian grup młodzieżowych oraz opracowanie wzorcowych programów. W wyniku projektu wydano broszurę-poradnik metodyczny.

Ukraina

Szkolenie i wizyta studyjna dla polskich i ukraińskich nauczycieli chcących nawiązać współpracę międzynarodową 83885 zł

Fundacja Kultury Chrześcijańskiej ARTOS, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin
Zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń oraz wizyty studyjnej dla polskich nauczycieli zainteresowanych zainicjowaniem międzynarodowej współpracy szkół.

Ukraina

Promocja rozwoju współpracy ponadnarodowej - Civicportal.org 56007 zł

Terra Humana, ul. Kawęczyńska 49, 03-775 Warszawa
Promocja portalu współpracy międzynarodowej civicportal.org, stymulowanie rozwoju treści witryny poprzez dodawanie materiałów, moderowanie forów, zapraszanie aktywistów z różnych krajów, tłumaczenie najciekawszych materiałów na języki obce. Podczas projektu w portalu zarejestrowało się 687 nowych użytkowników, 103 organizacje, wpisano 11 projektów i utworzone zostały 33 partnerstwa.

Cały region

Wielkopolska i Ukraina Zachodnia – czy są konkurencją dla wschodnich regionów swoich krajów? 77305 zł

Stowarzyszenie Echo Pызdr, Zwierzyniec 6, 62-310 Pызdry
Porównanie metod pracy organizacji pozarządowych z regionów Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Polski.

W ramach projektu przeprowadzono wzajemne wizyty studyjne, przygotowano program współpracy dla partnerskich regionów, zorganizowano konferencje we Lwowie i w Wielkopolsce.

Ukraina

Pomoc dla Doniecka 23630 zł

Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Zgierz, ul. Długa 29, 59-100 Zgierz
Program skierowany do dzieci górników poszkodowanych w katastrofie kopalni pod Donieckiem, mający na celu zapoznanie ich z kulturą i tradycją Polski oraz zaprezentowanie wybranych form pracy harcerzy. Atrakcyjny program pobytu w Polsce połączony był ze spotkaniami z psychologiem i warsztatami terapeutycznymi.

Ukraina

Wsparcie systemu penitencjarnego w Gruzji poprzez przeprowadzenie szkolenia przewodników i psów służbowych w celu ich wykorzystania w więziennictwie 47313 zł

Dyrekcja Generalna Służby Więziennej, ul. Rakowiecka 37a, 02-521 Warszawa
Pomoc więziennictwu gruzińskiemu w organizacji służby kynologicznej. Polscy specjaliści przeszkolili kadrę psów przewodników oraz psów, które będą wykorzystywane do wyszukiwania substancji odurzających i środków psychotropowych, a także w służbie konwojowej.

Gruzja

XV Forum Gospodarcze w Toruniu 25220 zł

Stowarzyszenie Integracja i Współpraca, ul. Szeroka 17, 87-100 Toruń
Dofinansowanie udziału w Forum 22 uczestników z państw Europy Wschodniej.

Cały region

Droga do demokracji i tworzenie społeczeństwa obywatelskiego. Polska i Ukraina - doświadczenia w kontekście europejskim. Szkoła letnia 17006 zł

Fundacja Europea, ul. Jasnodvorska 7/105, 01-745 Warszawa
W ramach programu zorganizowano dwutygodniową wymianę studencką (30 studentów z Ukrainy i 10 z Polski), połączoną z wizytami studyjnymi, spotkaniami i zajęciami dydaktycznymi, mającą na celu przekazanie doświadczeń w zakresie studenckich kół naukowych, samorządu, systemu bolońskiego oraz przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy.

Ukraina

Spotkanie „Ambasadorzy Przemian w Regionie” 64457 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz
Spotkanie w Krynicy Górskiej przedstawicieli organizacji pozarządowych, które realizowały, wspólnie z partnerami wschodnimi, projekty z programu „Przemiany w Regionie” - RITA. W ramach spotkania przeprowadzono wymianę doświadczeń, jarmark projektów, warsztaty w podgrupach.

Cały region

Współfinansowanie szkolenia dla biura ombudsmána Azerbejdżanu 4000 zł

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Aleja Solidarności 77, 00 - 090 Warszaw
Szkolenie dla jednego pracownika biura azerbejdżańskiego ombudsmána zrealizowane przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich RP.

Azerbejdżan

Warsztaty teatralne – drogi do wolności 3074 zł

Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia

Celem projektu było pogłębienie i refleksja nad wspólnymi drogami do wolności w Polsce i na Ukrainie, zapoznanie się z kulturą regionu. W ramach działań odbyła się wymiana szkół, połączona ze stworzeniem wspólnej sztuki teatralnej.

Ukraina

Ukraińsko-Polskie Spotkanie w Zarzeczcu 8381 zł

Związek Rodowy Dzieduszyckich herbu Sas, ul. Wolska 105/107, 01-235 Warszawa

Analiza możliwości powołania w Zarzeczcu domu spotkań międzynarodowych i krajowych, ze szczególnym uwzględnieniem polsko-ukraińskich spotkań młodzieży oraz konferencji naukowych, historycznych i archeologicznych.

Ukraina

Pozarządowe Forum Polsko-Rosyjskie 58547 zł

Grupa Zagranica, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 29A, 00-029 Warszawa

Dwudniowe spotkanie polskich i rosyjskich działaczy sektora pozarządowego w formule szeregu otwartych moderowanych dyskusji i warsztatów. Celem Forum było przyczynienie się do lepszego poznania i rozumienia specyfiki działalności, zainteresowań zawodowych, problemów i wyzwań, jakie stoją przed NGO w obu krajach, co pozwoli rozwinąć w przyszłości współpracę dwustronną.

Federacja Rosyjska

ROK 2009

Uczymy się tolerancji-warsztaty w Mołdowie 38740 zł

Fundacja Kultury Chrześcijańskiej ARTOS, ul. Klonowica 6/2, 20-442 Lublin

Projekt skierowany do młodych osób z obwodu Taraklijskiego, chcących aktywnie uczestniczyć w działaniach na rzecz tolerancji bez względu na pochodzenie etniczne. Uczestnicy szkolenia zrealizowali 4 projekty dotyczące tolerancji, skierowane do społeczności lokalnej.

Mołdowa

Pan Cogito we Lwowie...? - w kierunku psychiatrii środowiskowej na Ukrainie 39790 zł

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej, pl. Sikorskiego 2/8, 31-115 Kraków

Stymulowanie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez konferencję szkoleniową z udziałem profesjonalistów pracujących z osobami psychicznie chorymi, jak również polityków, lokalnych liderów, pacjentów i ich rodzin. Podczas konferencji uczestnicy zapoznali się z nowoczesną psychiatrią środowiskową oraz zdobyli informacje nt. współpracy z władzami lokalnymi.

Ukraina

Międzynarodowa Letnia Szkoła Praw Człowieka 39142 zł

Helsińska Fundacja Praw Człowieka, ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa

Celem szkoły była edukacja w dziedzinie praw i wolności człowieka działaczy organizacji pozarządowych i innych osób, którym znajomość praw człowieka potrzebna jest w ich pracy. Zajęcia prowadzone w formie wykładów i warsztatów służyły przekazaniu wiedzy jak w praktyce korzystać z wewnętrznych i międzynarodowych instrumentów ochrony praw człowieka (np. warsztaty uczące przygotowania skargi do międzynarodowych organów).

Federacja Rosyjska, Ukraina

Dialogi z sąsiadami 2.0: Akademia patrzenia ponad granicami 40000 zł

Stowarzyszenie na Rzecz Ziemi Podlaskiej DRUMLA, ul. Sobieskiego 5/4, 15-013 Białystok

Celem projektu było wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi oraz przełamanie stereotypów międzykulturowych istniejących na pograniczu ukraińsko-białoruskim i kształtowanie młodych elit intelektualnych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. W ramach działań przeprowadzono seminarium, którego uczestnicy poznali tajniki powstawania artykułów prasowych i internetowych, zdobyli praktyczną wiedzę z zakresu zarządzania projektem, a także metod i źródeł pozyskiwania funduszy zagranicznych na realizację własnych pomysłów.

Białoruś, Ukraina

Gagauzja - uroki prowincji (projekt pilotażowy) 40000 zł

Towarzystwo Kulturalne Echo Pызdr, Zwierzyniec 6, 62-310 Pызdry

Celem projektu było przeniesienie doświadczeń polskich w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, poprzez ustalenie potencjału turystycznego Gagauzji i opracowanie Programu Rozwoju Turystyki (PRT), w oparciu o tamtejsze zasoby dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Projekt skierowany był do liderów najaktywniej zainteresowanych rozwojem gagauskiej prowincji.

Mołdowa

„Dwa miasta, dwie kultury, tysiąc inspiracji” – przeniesienie doświadczeń LUTW 39975 zł

Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej Oddział w Lublinie, ul. I Armii WP 3/24, 20-078 Lublin

Celem projektu było przeniesienie dobrych doświadczeń pracy na rzecz seniorów Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku do środowiska organizacji białoruskich, działających na rzecz aktywizacji osób dorosłych. W ramach projektu podjęto działania służące włączeniu osób starszych do aktywnego życia społeczno – kulturalnego, tak, by zapewnić osobom starszym niezależność i samodzielność działania.

Białoruś

Obywatelskie patrole leśne - zwalczanie kłusownictwa naszym wspólnym celem 39985 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno-Społeczne Zielona Swoboda, ul. Szkolna II 2/4, 21-140 Michów

Projekt miał na celu ochronę dzikiej zwierzyny na terenie Polski, Białorusi oraz Ukrainy. Działania skupiały się na zwalczaniu kłusownictwa (organizowaniu patroli, likwidowaniu sidła, wnyków, pułapek na ptaki drapieżne) oraz prowadzeniu zajęć edukacyjnych, odbył się także obóz wolontariacki dla młodzieży z Polski, Białorusi oraz Ukrainy, podczas którego uczestnicy zostali przeszkoleni w zakresie prowadzenia działań ekologiczno - społecznych.

Białoruś, Ukraina

Podniesienie kwalifikacji hospicyjnych zespołów medycznych na Ukrainie w zakresie psychoonkologii

39725 zł

Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie, ul. Jaracza 55, 90-251 Łódź

Projekt obejmował wizyty studyjne, cykl szkoleń i warsztatów służących nabyciu praktycznych umiejętności w zakresie psychoonkologii dla 10-osobowej delegacji (pracownicy medyczni, wolontariusze, osoby duchowne). Przeprowadzono także konferencję w Iwano-Frankowsku z zakresu szeroko rozumianej opieki medycznej i holistycznej nad osobami nieuleczalnie chorymi.

Ukraina

Wzmocnienie potencjału organizacji obywatelskich przez wsparcie wolontariatu 39982 zł

Salezjański Wolontariat Misyjny - Młodzi Światu, ul. Tyniecka 39, 30-323 Kraków

Dzielenie się doświadczeniem rozwoju struktur lokalnego wolontariatu, z naciskiem na jakość pracy wolontariusza, w celu udowodnienia, że oddolne inicjatywy mają kluczowe znaczenie dla tworzenia społeczeństwa obywatelskiego.

Ukraina

Program animacji czasu wolnego i profilaktyki uzależnień we Lwowie - "Trener osiedlowy" 38350 zł

Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce

W trakcie 5-miesięcznego projektu przeprowadzono szereg działań, których efektem jest wyszkolenie pierwszych trenerów osiedlowych we Lwowie i stworzenie mocnych podstaw do zaszczepienia tam Programu "Trener osiedlowy". Poprzez szkolenie, staże, działania informacyjno-promocyjne i wizytę roboczą we Lwowie udało się dotrzeć do środowiska osób pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

Ukraina

AIA Kłustry Rozwoju 39960 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego Gmin, ul. Marii Skłodowskiej - Curie 4, 71-322 Szczecin

Projekt miał na celu przygotowanie oferty gospodarczej dla dwóch regionów Gruzji, poprzez pracę warsztatową z urzędnikami samorządów gruzińskich oraz zidentyfikowanie projektów dla działań związanych z tworzeniem kłustrów kluczowych dla rozwoju miast i regionów. W trakcie warsztatów zostały przedstawione polskie przykłady aktywizacji gospodarczej oraz projekty rozwoju rynku pracy i turystyki.

Gruzja

Pokonfliktowa Rehabilitacja i Rozwój Młodzieży IDP 39920 zł

Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS, Pl. Wolności 2, 91-415 Łódź

Głównym celem projektu było zwiększenie wiedzy pracowników i wolontariuszy organizacji CHCA z terenu Gori i Tbilisi w zakresie nowych metod pracy z młodzieżą wywodzącą się spośród uchodźców wewnętrznych. Projekt zakładał ponadto przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych dla 60-osobowej grupy młodzieży.

Gruzja

Szkolny Program Profilaktyki kluczem do podnoszenia jakości edukacji 39995 zł

Fundacja Rozwiń Skrzydła, ul. Olchowa 5/33, 20-355 Lublin

Projekt miał na celu przekazanie wiedzy na temat zarządzania jakością w edukacji ze szczególnym uwzględnieniem obszaru związanego ze standardami w zakresie profilaktyki. Działania podejmowane w projekcie koncentrowały się wokół zdobycia wiedzy oraz ukształtowania praktycznych umiejętności dotyczących konstruowania szkolnego programu profilaktyki (SPP) w ramach autorskiego pomysłu Fundacji „Rozwiń Skrzydła”.

Federacja Rosyjska

"Rola i wyzwania mediów lokalnych - polskie doświadczenia" - wizyta studyjna 6655 zł

Fundacja Forum Wschodnie, ul. Św. Barbary 8/11, 39-400 Tarnobrzeg

Projekt dotyczył wymiany doświadczeń dziennikarzy z Polski oraz Ukrainy. Podczas wizyty goście z Ukrainy zapoznali się z pracą dziennikarzy prasowych, radiowych oraz telewizyjnych, ze sposobem finansowania mediów lokalnych, a także z polskimi doświadczeniami w dziedzinie funkcjonowania lokalnych portali informacyjno-gospodarczych na przykładzie portalu www.nowadeba.com.pl.

Ukraina

Oczy szeroko zamknięte - wsparcie osób i organizacji pomagających niewidomym w Armenii 38855 zł

Fundacja Ari Ari, ul. Gdańska 44/8, 90-730 Łódź

Program miał na celu przekazanie za pośrednictwem dwóch ormiańskich organizacji pozarządowych wiedzy, doświadczeń i umiejętności w prowadzeniu rehabilitacji i terapii osób niewidomych, ze szczególnym wykorzy-

staniem terapii kynologicznej. Projekt przewidywał warsztaty i szkolenia, wizytę ekspercką trenerów z Polski, pokaz kursu szkolenia psów "Przyjaźń na czterech łapach", wydanie ulotki instruktażowej w języku ormiańskim pisanej także Braille'm, przeprowadzenie prezentacji w szkołach, akcję promocyjną w Armenii i przygotowanie strony internetowej.

Armenia

Przygotowanie liderów społeczności ze stref konfliktów w Gruzji do udziału w procesach pokojowych 40000 zł

Fundacja Inna Przestrzeń, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32, 00-029 Warszawa

Projekt miał za zadanie przyczynić się do wznowienia procesów negocjacyjnych na terenach objętych wojną w Gruzji w sierpniu 2008 roku. Podczas kursów dla negocjatorów przeszkolono 25 liderów reprezentujących podzielone konfliktem społeczności z regionów Abchazji i Cchinwali.

Gruzja

Spotkania na Polesiu - archaiczne pieśni we współczesnym świecie. Aktywizacja środowisk lokalnych 32660 zł

Stowarzyszenie Panorama Kultur, ul. Rynek 59, 22-120 Wojślawice

Celem projektu była promocja kultury tradycyjnej, stworzenie przestrzeni dla spotkań z kulturą, inspiracja lokalnych twórców. W ramach projektu zorganizowano ekspedycję do wsi na Polesiu, 2 koncerty z miejscowymi śpiewakami dla lokalnej społeczności. Nagrane materiały audio i video z filmem ukazującym atrakcyjność lokalnego dziedzictwa, galerią fotografii i broszurą informacyjną, zostały zaprezentowane podczas 5 projekcji w różnych miastach w Polsce i na Ukrainie.

Ukraina

XVI Forum Gospodarcze w Toruniu 30000 zł

Stowarzyszenie Integracja i Współpraca, ul. Szeroka 17, 87-100 Toruń

Szesnasta edycja konferencji „Forum gospodarcze” pod hasłem „Rok wielkich rocznic”. W obradach forum uczestniczyli przedstawiciele świata polityki, przedsiębiorcy z kraju i zagranicy. W programie znalazły się panele tematyczne: nowoczesna gospodarka i budownictwo, nowoczesne technologie, wieś i rolnictwo, bezpieczeństwo paliwowo-energetyczne, polityka regionalna.

Ukraina, Białoruś, Federacja Rosyjska, kraje bałtyckie

Sieć Liderów – szansą na realizację równych praw osób niepełnosprawnych na Ukrainie 200000 zł

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym "Krok za Krokiem" w Zamościu, ul. Peowiaków 6a, 22-400 Zamość

Projekt „Sieć Liderów” ma na celu zwiększenie dostępu osób z dziecięcym porażeniem mózgowym do odpowiedniej opieki zdrowotnej, edukacyjnej i społecznej na Ukrainie, poprzez konsolidację działań organizacji pozarządowych i instytucji działających na ich rzecz. Projekt obejmuje wieloprofilowe działania (szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne, upowszechnianie wiedzy), skierowane do wszystkich grup zaangażowanych w rozwiązanie tego problemu.

Ukraina

Profesjonalna administracja, aktywni mieszkańcy - wsparcie rozwoju lokalnego w Gruzji 200000 zł

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7, 20-078 Lublin

Celem projektu skierowanego do przedstawicieli samorządów gruzińskich jest wdrożenie wybranych modelowych rozwiązań i usprawnień w następujących sferach: zarządzanie urzędem, rozwój lokalny, promocja turystyki, aspekty komunalno-porządkowe, dialog i współpraca z organizacjami obywatelskimi. W ramach pro-

jektu przeprowadzono diagnozę neuralgicznych obszarów funkcjonowania samorządu, warsztaty, konsultacje on-line, wizyty studyjne.

Gruzja

Diagnoza problemów wychowawczych na Białorusi 14935 zł

Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia
Zdiagnozowanie jakiego wsparcia wychowawczego potrzebują rodzice uczniów szkół podstawowych i średnich oraz nauczyciele białoruskich szkół. W ramach projektu przeanalizowane zostały oferty poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego na terenie Białorusi, stworzono narzędzie diagnostyczne do przeprowadzenia badań ankietowych wśród trzech grup docelowych: rodziców, nauczycieli oraz pedagogów i psychologów. Osoby zaangażowane, pod kierunkiem specjalisty, udoskonalily umiejętności potrzebne do wykonania zadania, opracowano strategię działań.

Białoruś

Alternatywna edukacja przedszkolna w Gruzji 200000 zł

Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży, ul. Wojska Polskiego 29 A, 18-400 Łomża
Projekt zakłada uruchomienie 6 alternatywnych przedszkoli dla około 100 dzieci w wieku 4-6 lat. Zajęcia edukacyjne prowadzić będą zatrudnione w ramach projektu wykwalifikowane nauczycielki. Kolejnym etapem programu było stworzenie i wdrożenie strategii edukacji przedszkolnej dla 3 rejonów Gruzji, przez przedstawicieli samorządów lokalnych, administracji oświatowej i nauczycieli.

Gruzja

Piękno małej ojczyzny 27000 zł

Stowarzyszenie „Przyjaciół Małej”, Mała 8, 39-107 Niedźwiada
Tygodniowa wizyta w Polsce grupy 15 dzieci z ubogich rodzin z Brahiłowa na Ukrainie, połączona z wycieczkami do Krakowa, Łańcuta, w góry. Celem przedsięwzięcia była integracja kulturowo-oświatowa dzieci i młodzieży z Brahiłowa i Małej oraz nauczycieli i opiekunów.

Ukraina

FOR - Forum Ojców Rosji 200000 zł

Fundacja Cyryla i Metodego, ul. Modzelewskiego 98a, 02-679 Warszawa
Projekt przewidywał przeprowadzenie działań rozpoznawczych w Rosji, a następnie stworzenie ośrodka eksperckiego na wzór biura Tato.Net w Lublinie. Przeprowadzono rekrutację, selekcję i szkolenie liderów i partnerów - grupy sterującej projektem w Rosji. Działania obejmowały promocję odpowiedzialnego ojcostwa oraz przygotowanie opracowań analitycznych i edukacyjnych dla wspierania procesów demokratyzacyjnych przez wzmocnienie rosyjskich rodzin.

Federacja Rosyjska

Rosja - UE. Współpraca w obronie praw człowieka 50000 zł

Fundacja Inna Przestrzeń, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32, 00-029 Warszawa
W ramach projektu wydano dwujęzyczny pakiet informacyjny, oparty na rekomendacjach eksperckich i wywiadach z polskimi i europejskimi politykami oraz z przedstawicielami rosyjskich organizacji broniących praw człowieka. Celem było promowanie dobrych praktyk w dyplomatycznych stosunkach Polski oraz Unii Europejskiej z Rosją, przy jednoczesnym motywowaniu polskich i zachodnich polityków do większego zaangażowania w kwestię praw człowieka w Rosji.

Federacja Rosyjska

Młodzi Białorusini, demokracja i Partnerstwo Wschodnie – uzupełnienie 8920 zł

Stowarzyszenie Liderów i Fundraiserów, ul. Parkowa 45a/10, 71-634 Szczecin
Uzupełnienie projektu “Młodzi Białorusini, demokracja i Partnerstwo Wschodnie”. Celem ogólnym projektu głównego było przekazanie mieszkańcom białoruskich wiosek wiedzy o współczesnych polskich przemianach. Dla jego realizacji przyjęto założenie, że najlepiej zrobią to sami Białorusini, którym umożliwi się najpierw przeanalizowanie polskiej sytuacji w trakcie wizyty studyjnej i warsztatów, które odbyły się w Szczecinie.

Białoruś

Wyjazd studyjny delegacji SEA na 55 Zgromadzenie Ogólne Stowarzyszenia Traktatu Atlantyckiego 4080 zł

Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie, Al. Jerozolimskie 11/19, 00-508 Warszawa
Projekt umożliwił udział 2-osobowej delegacji Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego (SEA) w 55 Zgromadzeniu Ogólnym Traktatu Atlantyckiego (ATA) w Kijowie. W zjeździe uczestniczyli przedstawiciele wszystkich państw zrzeszonych w ATA – państwa członkowskie NATO oraz państwa partnerskie. Podczas zgromadzenia dyskutowano o problemach polityki międzynarodowej i bezpieczeństwa.

Ukraina

Międzynarodowa Konferencja „Za Wolność Naszą i Waszą: Za Wspólną Przyszłość” 20000 zł

Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa
W 20. rocznicę upadku komunizmu została zorganizowana międzynarodowa konferencja we Lwowie „Za Wolność Naszą i Waszą. Za Wspólną Przyszłość”. Adresowana była zarówno do byłych opozycjonistów, jak i obecnych działaczy społecznych i politycznych, miała na celu z jednej strony przypomnienie wydarzeń, które przywróciły wolność naszej części świata, z drugiej strony zaś stanowiła miejsce dyskusji na temat możliwości współdziałania i współpracy na rzecz demokracji i praw człowieka.

Cały region

RAZEM89>>FAST FORWARD, Projekt Region 2030 59000 zł

Fundacja Projekt: Polska, ul. Krakowskie Przedmieście 13, 00-071 Warszawa
Celem projektu było zainspirowanie młodych obywateli państw Europy Wschodniej do myślenia o przyszłości swoich krajów, społeczeństw i całego regionu, przekazanie doświadczeń polskiej transformacji oraz wizji strategicznej, w postaci analizy raportu Polska 2030.

Polska, Ukraina, Federacja Rosyjska, Białoruś, Mołdawia, Gruzja, Armenia

Transfer do Armenii najlepszych polskich doświadczeń w zakresie tworzenia hospicjów domowych 40000 zł

Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie, ul. Jaracza 55, 90-251 Łódź
Projekt skierowany do lekarzy, psychologów, pielęgniarek, wolontariuszy i osób duchownych z wybranych ośrodków w Armenii miał celu podniesienie ich wiedzy i kompetencji z zakresu opieki nad osobami terminalnie chorymi i umierającymi, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia hospicjów domowych. W ramach działań odbyły się wizyty studyjne w polskich ośrodkach medycznych, cykl szkoleń i warsztatów.

Armenia

3 sektor bez granic dla studentów - Uczymy się nawzajem przez staże 39431 zł

Centrum Kształcenia i Dialogu Theotokos, ul. Kopernika 63a, 44-117 Gliwice
W ramach projektu został wypracowany model międzynarodowych praktyk studenckich mający służyć promocji trzeciego sektora jako miejsca staży i pracy. Projekt zakłada współpracę dwuosobowych zespołów studentów z Polski i Rosji.

Federacja Rosyjska

Rzeczpospolita Artystyczna - Bartoszyce 2010 31979 zł

Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły, ul. Słowackiego 1, 11-200 Bartoszyce

Projekt realizowany był w Polsce na zasadzie dwustronnej wymiany polsko-ukraińskiej. W trakcie pobytu zostały zorganizowane warsztaty malowania na szkle, wokalnoinstrumentalne, symboliki w sztuce, tworzenia wystaw artystycznych. Odbyły się także wykłady, pokazy multimedialne oraz wycieczki do Ostrego Barda i Stoczka Klasztornego.

Ukraina

“Dzieci bez Granic II” - wsparcie szkoleniowe dla armeńskiego hospicjum dla dzieci 23220 zł

Fundacja Gajusz, ul. Piotrkowska 17, 90-406 Łódź

Projekt zakładał wsparcie organizacyjne i merytoryczne hospicjum dla dzieci w Erewaniu, prowadzone od roku przez Stowarzyszenie “Gayush”. Podczas 3-tygodniowej wizyty polskich lekarzy odbyła się superwizja i konsultacja pracy (wskazówki i porady, nadzór nad procedurami medycznymi i użyciem sprzętu), a także blok szkoleń dla lekarzy w szpitalach.

Armenia

Zrównoważona przyszłość wsi mołdawskiej - w perspektywie polsko-mołdawskiej 38400 zł

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne ZIARNO, Grzybów 1/ 2, 09-533 Słubice

Celem projektu było stworzenie w trzech mołdawskich wsiach podstaw do ich zrównoważonego rozwoju, z pełnym wykorzystaniem potencjału przyrodniczego oraz kapitału ludzkiego. W trakcie wizyty polskich ekspertów w Mołdowie realizowano komponent badawczy – analizę potrzeb i możliwości rozwojowych wsi, oraz edukacyjny – cykl spotkań z mieszkańcami wsi objętych projektem, w celu wspólnego wypracowania z nimi wizji rozwoju ich miejscowości.

Mołdowa

Dziennikarstwo interwencyjne w Zachodnim Azerbejdżanie 40000 zł

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

Celem projektu było podniesienie kwalifikacji dziennikarzy lokalnej prasy i telewizji w Zachodnim Azerbejdżanie. Dwaj doświadczeni polscy dziennikarze prasy regionalnej poprowadzili warsztaty na temat etyki dziennikarskiej i granic wolności słowa, dziennikarstwa interwencyjnego oraz fotografii prasowej i metod zwiększenia zainteresowania prasą. Przeprowadzono konkurs na najlepszy reportaż.

Azerbejdżan

Metoda Indywidualnych Planów Pracy z Dzieckiem i rodziną w warunkach opieki instytucjonalnej 38280 zł

Towarzystwo Nasz Dom, al. Zjednoczenia 34, 01-830 Warszawa

Przekazanie polskich doświadczeń w zakresie zindywidualizowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną. Efektem wprowadzenia metody ma być ograniczenie czasu pobytu dzieci w domu dziecka i zapewnienie rodzinom planowej i kompleksowej pomocy. W ramach działań przeprowadzono dwuetapowe szkolenie dla wychowawców z domu dziecka i opiekunów centrów edukacyjnych.

Gruzja

Pomagajmy efektywnie - monitoring działań publicznych w Tadżykistanie 39990 zł

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7, 20-078 Lublin

Projekt dotyczył wzmocnienia tadżyckich organizacji pozarządowych poprzez przekazanie polskich doświadczeń z zakresu zarządzania oraz rozwoju systemu partycypacji społecznej, a przez to zwiększenie ich wpływu na

wdrażanie i monitoring programów publicznych. Działania objęły warsztaty w Tadżykistanie, prowadzone przez polskich konsultantów oraz wizytę studyjną w Polsce.

Tadżykistan

Międzynarodowa Letnia Szkoła Praw Człowieka „Prawa człowieka a medycyna” 39960 zł

Helsińska Fundacja Praw Człowieka, ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa

Tematem wiodącym projektu były prawa człowieka a medycyna. Program wykładów i warsztatów obejmował mechanizmy ochrony praw człowieka, zarówno wewnętrzne jak i międzynarodowe oraz wybrane prawa materialne ważne z punktu widzenia opieki medycznej (praw pacjenta).

Mołdowa, Federacja Rosyjska, Ukraina

Uniwersytet Trzeciego Wieku we Lwowie - aktywizacja osób w wieku emerytalnym 39070 zł

Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce

Celem projektu było przeniesienie na Ukrainę doświadczeń z działalności we Wrocławiu jednego z najstarszych w Polsce Uniwersytetów Trzeciego Wieku i wsparcie utworzenia podobnej placówki we Lwowie, a przez to poprawienie jakości życia tamtejszych seniorów. W trakcie 9-miesięcznych działań przeprowadzono szereg przedsięwzięć o charakterze naukowym, szkoleniowym i promocyjnym.

Ukraina

Centrum doradczo-informacyjne dla młodzieży wiosek i centrów uchodźczych w Shida Kartli 39926 zł

Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, ul. Dobra 8/10 lok. Nr 1, 00-388 Warszawa

Celem projektu było utworzenie doradczo-informacyjnego centrum zawodowego dla młodzieży z wiosek i ośrodków uchodźczych w rejonie Gori. Działalność Centrum obejmuje wyszukiwanie i promocję programów edukacyjnych, stypendiów, ofert treningowych oraz doradztwo zawodowe (pomoc w pisaniu CV, listu motywacyjnego, autoprezentacji), a także pośrednictwo w znalezieniu pracy dla młodzieży z 10 wiosek.

Gruzja

Uniwersytet Złotego Wieku w Grodnie - aktywizacja intelektualna i społeczna seniorów 39960 zł

Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa, ul. Stysia 16 a, 53-526 Wrocław

Projekt ma służyć założeniu w Grodnie Uniwersytetu Złotego Wieku, jako narzędzia konsolidacji i aktywizacji starszego pokolenia. Polscy i białoruscy seniorzy podczas spotkania w Polsce wspólnie opracowali koncepcję i możliwe formy organizacji na Białorusi instytucji na wzór polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku. W trakcie projektu powstały koła zainteresowań, kluby tematyczne, grupy artystyczne i wolontariackie w Grodnie.

Białoruś

Lista organizacji partnerskich goszczących uczestników wizyt studyjnych oraz listy grup studyjnych

SPIS OPERATORÓW WIZYT DLA STUDENTÓW (2004-2009)

(w nawiasach podajemy liczbę grup przyjętych w danym roku, standardowa grupa liczy około 10 osób)

Dom Pojednania i Spotkań im. M. M. Kolbego, ul. Świętej Trójcy 4, 80-822 Gdańsk

(2004 r. – 3; 2005 r. – 4; 2007 r. – 2; 2008 r. – 3; 2009 r. – 3)

Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa

(2004 r. – 2; 2005 r. – 2; 2006 r. – 2; 2007 r. – 3; 2008 r. – 3; 2009 r. – 1)

Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa „Borussia”/ Fundacja BORUSSIA, ul. Kopernika 45, 10-513 Olsztyn

(2004 r. – 2; 2005 r. – 4; 2006 r. – 2; 2007 r. – 4; 2008 r. – 4; 2009 r. – 4)

Fundacja im. Macieja Klewińskiego, ul. Wiklinowa 21a, 03-167 Warszawa

(2004 r. – 1)

Niezależne Zrzeszenie Studentów Akademii Pedagogicznej, ul. Podchorążych 2 pok. 47, 30-084 Kraków

(2004 r. – 2; 2005 r. – 2; 2007 r. – 3; 2008 r. – 2)

Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Pl. Biskupa Nankiera 17, 50-140 Wrocław

(2004 r. – 1 39-osobowa grupa)

Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Al. Ujazdowskie 37/5, 00-540 Warszawa

(2004 r. – 3; 2005 r. – 2)

Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa, ul. Wincentego Stysia 16a, 53-526 Wrocław

(2004 r. – 2; 2005 r. – 1; 2006 – 1; 2007 r. – 4; 2008 r. – 4; 2009 r. – 1)

Centrum Współpracy Młodzieży, ul. Tatrzańska 35, 81-313 Gdynia

(2005 r. – 4; 2006 – 3; 2007 r. – 1)

Stowarzyszenie Collegium Invisible Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 3, pok. 12, 00-150 Warszawa

(2005 r. – 1; 2006 – 1)

Europejski Dom Spotkań - Fundacja Nowy Staw, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 3, 20-029 Lublin

(2005 r. – 1)

Centrum Kształcenia i Dialogu Theotokos, ul. Kopernika 63a, 44-117 Gliwice

(2005 r. – 1; 2006 – 2; 2008 r. – 2; 2009 r. – 1)

Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo, Biuro Fundacji Szczęśliwe Dzieciństwo ul. Jezuicka 4/9, 20-113 Lublin

(2005 r. – 2; 2008 r. – 1)

Stowarzyszenie „Europa i My”, ul. Na Skarpie 12/36, 06-100 Pułtusk

(2006 – 1; 2008 r. – 1)

Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS, pl. Wolności 2, 91-415 Łódź

(2006 – 1)

Biuro Inicjatyw Międzynarodowych, ul. Dietla 58, 31-039 Kraków

(2006 – 1; 2007 r. – 3; 2008 r. – 1)

Stowarzyszenie Willa Decjusza, ul. 28 lipca 1943 r. 17 a, 30-233 Kraków

(2006 – 1 35-osobowa grupa)

Fundacja Mederi - pomóżmy dzieciom, al. Dzieci Polskich 20, 04-736 Warszawa

(2006 – 1)

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych, ul. Czysta 17/4, 31-120 Kraków

2006 – 1)

Fundacja Edukacji i Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego „FERSO”, ul. Piotrkowska 85, 90-423 Łódź

(2007 r. – 2)

Fundacja Rozwoju Lokalnego „Parasol”, ul. Zamkowa 2, 7-100 Bytów

(2007 r. – 1; 2009 r. – 1)

Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz

(2007 r. – 1; 2008 r. – 3; 2009 r. – 4)

Kaszubski Instytut Rozwoju, ul. Świętojańska 10a, 83-400 Kościerzyna

(2007 r. – 1)

Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny, ul. Lubartowska 74a, 20-094 Lublin

(2007 r. – 1)

Stowarzyszenie POLITES, ul. Dworcowa 19/205, 70-206 Szczecin

(2008 r. – 1; 2009 r. – 1)

Forum Inicjatyw Międzynarodowych i Obywatelskich „Centrum Europy”, ul. Pankiewicza 3,

00-696 Warszawa

(2009 r. – 2)

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85, III p., 00-382 Warszawa

(2009 r. – 1)

Stowarzyszenie EUROpartner Akademicki Klub Integracji Europejskiej, Dojlidy Fabryczne 26 lok.1,
15-555 Białystok
(2009 r. – 2)

STUDY TOURS TO POLAND – WIZYTY DLA PROFESJONALISTÓW

Wizyty dla profesjonalistów były bezpośrednio organizowane przez Fundację Edukacja dla Demokracji w ramach Programu RITA (2004-2006), a od 2007 r. przez warszawskie biuro Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Organizację wizyt zlecano również innym organizacjom pozarządowym na podstawie umów grantowych. Od 2007 realizowane są także wizyty, których Program RITA/STP jest współorganizatorem, dokładając swoje zasoby do projektów współfinansowanych przez inne instytucje.

ROK 2004

Wizyty zrealizowane w ramach umów grantowych:

Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego, ul. Żwirki i Wigury 14/3, 40-063 Katowice
Wizyta 10 samorządowców

Ukraina

Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, ul. Szpitalna 6, lok.2/5, 00-031 Warszawa
Wizyta 10 urzędników szczebla miejskiego

Ukraina

Collegium Civitas, Plac Defilad 1, XXI piętro, 00-901 Warszawa
Wizyta 8 dziennikarzy

Ukraina, Białoruś

Stowarzyszenie Edukacyjne Praw Człowieka, ul. Polowa 17/46, 18-400 Łomża
Wizyta 10 przedstawicieli lokalnej administracji oświatowej

Ukraina, Federacja Rosyjska

Stowarzyszenie Edukatorów, ul. Literacka 18/24, 01-864 Warszawa
Wizyta 11 ekspertów zajmujących się reformą oświaty

Republika Macedonia

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 30,
00-029 Warszawa
Wizyta studyjna przedstawiciela Ministerstwa Spraw Zagranicznych Kirgistanu w Warszawie

Kirgistan

ROK 2005

Wizyty zorganizowane przez Program RITA/STP:

- 9 urzędników Ministerstwa Kultury i Sztuki Ukrainy w Warszawie
- 24 urzędników Ministerstwa Obrony Narodowej Ukrainy w Warszawie
- 8 urzędników Ministerstwa Edukacji Autonomicznej Republiki Krym w Warszawie i Katowicach
- 12 urzędników Kancelarii Prezydenta Ukrainy w Warszawie i województwie mazowieckim
- 23 urzędników Głównego Urzędu Służby Cywilnej Ukrainy w Warszawie

Wizyty zrealizowane w ramach umów grantowych:

CASE - Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, ul. Sienkiewicza 12, 00-010 Warszawa

Wizyta 10 ekonomistów z głównych instytucji finansowych Ukrainy oraz wiodących instytutów badawczych

Ukraina

Korporacja Samorządowa im. Józefa Dietla, ul. Rajska 1 pok. 138, 31-124 Kraków

Wizyta 45 radnych i działaczy samorządowych

Ukraina

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, ul. Św. Krzyża 5/6, 31-028 Kraków

Wizyta 16 liderów turystyki ekologicznej z trzech regionów wiejskich

Białoruś

Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, ul. Białoskórnicza 26, 50-134 Wrocław

Wizyta 22 przedstawicieli sektora agroturystycznego

Mołdowa

Izba Przemysłowo-Handlowa Południowej Wielkopolski, ul. Wrocławska 93, 63-400 Ostrów Wielkopolski

Wizyta 10 młodych biznesmenów z izby przedsiębiorców z Charkowa, Dniepropietrowska, Doniecka i Zaporozża

Ukraina

Centrum Szkolenia Samorządu i Administracji w Lublinie, ul. Spokojna 7-a, 20-074 Lublin

Wizyta 60 przedstawicieli administracji samorządowej z obwodu wołyńskiego

Ukraina

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85, III piętro, 00-382 Warszawa

Wizyta 17 samorządowców z obwodu czerkaskiego w Warszawie

Ukraina

ROK 2006

Wizyty zorganizowane przez Program RITA/STP:

- 12 urzędników Kancelarii Rady Najwyższej i Kancelarii Gabinetu Ministrów Ukrainy w Warszawie oraz w Lublinie
- 10 urzędników Kancelarii Gabinetu Ministrów oraz Kancelarii Prezydenta Ukrainy w Warszawie
- 12 urzędników Państwowej Komisji ds. Regulacji Rynku Usług Finansowych Ukrainy w Warszawie
- 11 urzędników Komisji Papierów Wartościowych Ukrainy w Warszawie
- 10 dziennikarzy prasy lokalnej z Ukrainy

Wizyty zrealizowane w ramach umów grantowych:

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 30, 00-029 Warszawa

Wizyta 6 osób zaangażowanych w promocję polskiej kultury w sieci bibliotek Mołdowy

Mołdowa

Fundacja Instytut Studiów Strategicznych, ul. Mikołajska 4, 31-027 Kraków

10-dniowe staże dla 26 przedstawicieli organizacji pozarządowych działających w niewielkich miejscowościach

Białoruś

Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, ul. Wolności 1a, 63-200 Jarocin

Wizyta 10 dziennikarzy i wydawców prasy regionalnej

Ukraina

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Pl. Bankowy 3/5, 00-985 Warszawa

Wizyta 11 przedstawicieli administracji samorządowej z Kijowa, Charkowa i Odessy

Ukraina

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85/6, 00-382 Warszawa

Udział 30 przedstawicieli organizacji pozarządowych w XVI Forum Ekonomicznym w Krynicy

Ukraina, Białoruś, Federacja Rosyjska, Gruzja, Kirgistan, Mołdowa

Centrum Szkolenia Samorządu i Administracji w Lublinie, ul. Spokojna 7-a, 20-074 Lublin

3 wizyty w Warszawie i Lublinie dotyczące zarządzania jakością w polskiej administracji w oparciu o standardy ISO dla 42 urzędników administracji państwowej i samorządowej z obwodów: charkowskiego, chersońskiego i dnipropropietrowskiego.

Ukraina

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85, III p., 00-382 Warszawa

Wizyta 48 młodych działaczy społecznych – reprezentantów regionów w Warszawie, Krakowie i województwie małopolskim

Federacja Rosyjska

Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Pl. Biskupa Nankiera 17, 50-140 Wrocław

Wizyta 102 urzędników administracji regionalnej

Ukraina, Federacja Rosyjska

Rok 2007

Wizyty zorganizowane przez Program RITA/STP:

- 14-osobowa delegacja rządowo-parlamentarna z Gruzji w Warszawie oraz w województwach: warmińsko-mazurskim i pomorskim
- 11 przedstawicieli gruzińskich władz lokalnych w Warszawie, Olsztynie i województwie warmińsko-mazurskim
- 6 dziennikarzy z Ukrainy podczas Konferencji Rzecznika Praw Obywatelskich „Wolność słowa i odpowiedzialność za słowo. Rola mediów”
- 12 urzędników administracji samorządowej z obwodu dnipropropietrowskiego Ukrainy w Warszawie i województwie mazowieckim
- 7-osobowa delegacja rządowo-parlamentarna z Gruzji w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu i Krakowie
- 12 przedstawicieli Najwyższego Sądu Administracyjnego Ukrainy
- 9 urzędników administracji samorządowej Republiki Mołdowy we Wrocławiu i województwie dolnośląskim
- 12 urzędników administracji samorządowej z obwodu dnipropropietrowskiego Ukrainy w Warszawie, województwie lubelskim i podkarpackim

Wizyty współorganizowane przez Program RITA/STP:

Udział 15 ekspertów w XVII Forum Ekonomicznym w Krynicy, zrealizowano we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich

Armenia, Azerbejdżan, Gruzja

Wizyta 51 liderów samorządów lokalnych i NGO z obwodu samarskiego w Warszawie, województwie lubelskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i podkarpackim, realizowana we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji w ramach dotacji Programu MSZ „Polska Pomoc”

Federacja Rosyjska

Cykl 3 wizyt studyjnych pt. „Grodno: Partnerstwo dla przyszłości” we Wrocławiu dla przedstawicieli ruchów opozycyjnych, organizacji pozarządowych i dziennikarzy, realizowany przez Kolegium Europy Wschodniej w ramach dotacji Programu MSZ „Polska Pomoc”

Białoruś

Pięć konferencji z udziałem 300 osób pt. „Polsko – Ukraińskie Forum Samorządowe EURO 2012” realizowanych przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach dotacji Programu MSZ „Polska Pomoc”

Ukraina

Sześć wizyt studyjnych dla 72 urzędników ukraińskiej administracji samorządowej oraz konferencja w Dniepropietrowsku w ramach projektu „Reforma administracji samorządowej na Ukrainie w procesie adaptacyjnym do członkostwa w UE – polskie doświadczenia” realizowanego przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach dotacji Programu MSZ „Polska Pomoc”

Ukraina

Wizyty zrealizowane w ramach umów grantowych:

Mazowieckie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego, ul. Sienkiewicza 11, 09-100 Płońsk

Wizyta 35 przedstawicieli administracji samorządowej z obwodów: czernihowskiego, poławskiego i żytomierskiego w województwie mazowieckim.

Ukraina

Stowarzyszenie Rozwoju Przedsiębiorczości, ul. Stefczyka 45, 10-616 Olsztyn

Wizyta studyjna 6 liderów azerskich organizacji pozarządowych.

Azerbejdżan

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 30, 00-029 Warszawa

Wizyta 12 liderów mołdawskich NGOs w Warszawie w zakresie współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi.

Mołdowa

Centrum Szkolenia Samorządu i Administracji, ul. Spokojna 7-a, 20-074 Lublin

Wizyty 36 przedstawicieli administracji samorządowej z obwodów: czerkaskiego, czernihowskiego i poławskiego w Warszawie oraz w województwie lubelskim i podkarpackim.

Ukraina

Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor”,

ul. Wojska Polskiego 29a, 18-400 Łomża

Wizyta studyjna 12 dyrektorów szkół średnich w Warszawie i Łomży.

Białoruś

Fundacja BORUSSIA, ul. Kopernika 45, 10-513 Olsztyn

Wizyta 24 przedstawicieli administracji samorządowej z obwodu żytomierskiego oraz przedstawicieli administracji lokalnej i NGOs z Samary w Warszawie i w województwie warmińsko-mazurskim.

Ukraina, Federacja Rosyjska

Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne, ul. Nowy Świat 23/25 lok. 30, 00-029 Warszawa

Wizyta studyjna 9 dziennikarzy prasy lokalnej.

Mołdowa

Mazowieckie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego, ul. Sienkiewicza 11, 09-100 Płońsk

Wizyta 12 przedstawicieli administracji samorządowej z obwodu czernihowskiego w Warszawie i województwie mazowieckim.

Ukraina

Centrum Szkolenia Samorządu i Administracji, ul. Spokojna 7-a, 20-074 Lublin

Wizyta 12 przedstawicieli administracji samorządowej obwodu dniepropietrowskiego w Warszawie, województwach: lubelskim i podkarpackim.

Ukraina

Rok 2008

Wizyty zorganizowane przez Program RITA/STP:

- 36 samorządowców z obwodu ługańskiego i dniepropietrowskiego Ukrainy w Warszawie, województwie lubelskim i podkarpackim
- 12 samorządowców z obwodu czernihowskiego Ukrainy w Warszawie i województwie małopolskim
- 12 urzędników Sekretariatu Gabinetu Rady Ministrów Ukrainy w Warszawie
- 12 przedstawicieli Państwowej Administracji Sądowej Ukrainy w Warszawie
- 11 przedstawicieli Prokuratury Generalnej Ukrainy
- 11 ekspertów Ministerstwa Przemysłu Węglowego Ukrainy w Warszawie, Katowicach oraz Gliwicach
- 9 dziennikarzy telewizji państwowej i rozgłośni komercyjnych z Kijowa i Ukrainy Wschodniej w Warszawie
- 7 przedstawicieli ukraińskich środowisk akademickich w Warszawie, udział w konferencji i nawiązanie współpracy z partnerami polskimi
- 6 specjalistów Służb Granicznych Ukrainy w Przemyślu
- 11 specjalistów Sądu Konstytucyjnego Ukrainy w Warszawie.
- 4 specjalistów i kierownictwa Służb Penitencjarnych Kirgistanu w Warszawie

Wizyty współorganizowane przez Program RITA/STP:

Wizyta 36 uczestników V Wschodniej Szkoły Zimowej we Wrocławiu realizowana przez Studium Europy Wschodniej oraz Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach dotacji Gminy Wrocław

Ukraina, Białoruś, Federacja Rosyjska, Kirgistan, Tadżykistan, Armenia

Wizyta 20 samorządowców z 4 regionów Gruzji w Warszawie, województwie lubelskim i podkarpackim w ramach projektu „Zarządzanie, partycypacja, edukacja – nowa droga gruzińskiego samorządu” realizowanego we współpracy z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich dzięki dotacji Programu MSZ „Polska Pomoc”.

Gruzja

Udział 20 ekspertów z krajów partnerskich w XVIII Forum Ekonomicznym w Krynicy, zrealizowano we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich

Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Kirgistan

Udział 4 przedstawicieli wschodnioeuropejskich NGOs w V Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych

Federacja Rosyjska, Ukraina, Białoruś

Wizyta 17 działaczy pozarządowych w Warszawie, Lublinie, Pyzdrach i Nowym Sączu w ramach projektu „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Mołdowie przez demokratyzację lokalnych organizacji pozarządowych” realizowanego we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji przy dotacji Programu MSZ „Polska Pomoc”

Mołdowa

Wizyta 17 Rosjan w Warszawie, Krakowie i Wrocławiu podczas Szkoły Polsko-Rosyjskiej 2008 realizowanej przez Studium Europy Wschodniej oraz Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach dotacji Gminy Wrocław

Federacja Rosyjska

Wizyta 9 osób w Warszawie realizowana przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach dotacji Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Gruzja

Indywidualne programy wizyt 5 stypendystów Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu, w ramach dotacji Gminy Wrocław

Ukraina, Białoruś, Gruzja

Wizyta 4 wydawców i dziennikarzy białoruskich w Krakowie, Wrocławiu i Warszawie realizowana przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach grantu Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego

Białoruś

Wizyty studyjne ukraińskich ekspertów i samorządowców w ramach projektu „Nowe wyzwania, nowa jakość. Wdrożenie systemu zarządzania jakością wg Normy ISO 9001 w UM Dniepropietrowska” realizowanego we współpracy z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich dzięki dotacji Programu MSZ „Polska Pomoc”.

Ukraina

Konferencja w Ługańsku dla ok. 100 osób nt. reformy terytorialno- administracyjnej Ukrainy, roli NGOs jako partnera administracji publicznej oraz praktycznych aspektów zarządzania w administracji; realizowana we współpracy z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich w ramach projektu „Europejskie mechanizmy reformowania samorządu lokalnego” dofinansowanego przez Program MSZ „Polska Pomoc”.

Ukraina

Wizyta 35 uczestników VI Wschodniej Szkoły Zimowej we Wrocławiu realizowana przez Studium Europy Wschodniej i Kolegium Europy Wschodniej im. Jana-Nowaka Jeziorańskiego w ramach dotacji Gminy Wrocław

Ukraina, Federacja Rosyjska, Białoruś, Kirgistan

Wizyty realizowane w ramach umów grantowych:

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, ul. I Armii Wojska Polskiego 5, 20-078 Lublin

Wizyta 35 samorządowców, specjalistów ds. finansów oraz ds. ochrony zdrowia z Ukrainy Wschodniej w Warszawie, województwie lubelskim i podkarpackim.

Ukraina

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Sołec 85, 00-382 Warszawa

Wizyta 31 młodych profesjonalistów: dziennikarzy, przedstawicieli nauki, administracji regionalnej w Warszawie, Krakowie i Nowym Sączu.

Federacja Rosyjska

Mazowieckie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego, ul. Sienkiewicza 11, 09-100 Płońsk

Wizyta 24 pracowników administracji samorządowej i ekspertów ds. własności ziemskiej z obwodu czernihowskiego i połtawskiego w Warszawie i województwie mazowieckim.

Ukraina

Fundacja Rozwiniętych Skrzydeł, ul. Rybna 7, 20-114 Lublin

Wizyta 10 pracowników oświaty w Warszawie, Lublinie i Krańniku.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej

Stowarzyszenie POLITES, ul. Dworcowa 19/205, 70-206 Szczecin

Wizyta w Szczecinie 15 urzędników administracji publicznej oraz przedstawicieli NGOs pracujących w sferze pomocy społecznej.

Mołdowa

Fundacja Rozwoju Świętochłowic, ul. Harcerska 1, 41-600 Świętochłowice
Dwie wizyty dla 24 przedstawicieli administracji samorządowej z obwodu donieckiego w województwie śląskim.

Ukraina

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, ul. I Armii Wojska Polskiego 5, 20-078 Lublin
Wizyta 11 przedstawicieli administracji samorządowej z obwodu dniepropietrowskiego w województwie lubelskim i podkarpackim.

Ukraina

ROK 2009

Wizyty zorganizowane i współorganizowane przez Program RITA/STP:

Wizyta 11 przedstawicieli Najwyższej Rady Sprawiedliwości Ukrainy w Warszawie

Ukraina

Wizyta 23 osób w Olsztynie w ramach projektu dot. Uniwersytetu III Wieku realizowanego przez Olsztyński Oddział Wspólnoty Polskiej

Białoruś, Ukraina, Mołdowa

Udział 17 ekspertów w XIX Forum Ekonomicznym w Krynicy zrealizowany we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich

Armenia, Azerbejdżan, Gruzja

Wizyta 25 osób w Przemyślu i województwie podkarpackim, w ramach projektu „Letnie warsztaty kulturoznawcze dla studentów z Ukrainy i Mołdowy” realizowanego przez Instytut Południowo-Wschodni w Przemyślu.

Ukraina, Mołdowa

Indywidualny staż Viasheslava Zaichikova z Riazania w województwie dolnośląskim w ramach programu stypendialnego Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego

Federacja Rosyjska

Wizyta 5 uczestników w Warszawie i Olsztynie realizowana we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji w ramach projektu „Rozwój obszarów wiejskich poprzez aktywizację kobiet w zachodnim Azerbejdżanie” przy współfinansowaniu Programu MSZ „Polska Pomoc”

Azerbejdżan

Wizyta 9 samorządowców i działaczy NGOs w Warszawie, Leżajsku i Lublinie realizowana we współpracy z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich w ramach grantu Programu RITA na realizację projektu pt. „Profesjonalna administracji, aktywni mieszkańcy - wsparcie rozwoju lokalnego w Gruzji”

Gruzja

Wizyta 8 dziennikarzy, prawników i liderów NGOs w Warszawie, Tarnowskich Górach i Lublinie realizowana we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji w ramach grantu National Endowment for Democracy

Azerbejdżan

Wizyta 15 przedstawicieli administracji samorządowej i NGOs we Wrocławiu realizowana przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach grantu Departamentu Stanu USA - Konsulat Generalny USA w Krakowie

Ukraina

Wizyty studyjne dla 91 osób, szkolenia i warsztaty dla 35 osób oraz staż 13 osób - funkcjonariuszy Służb Granicznych i Celnych Ukrainy - w polskich instytucjach zajmujących się ochroną granic w ramach projektu „Profesjonalna kadra, przyjazna granica - wzmocnienie ukraińskich służb celnych i granicznych” realizowanego we współpracy z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich przy współfinansowaniu Programu MSZ „Polska Pomoc”

Ukraina

Wizyty 59 liderów NGOs i samorządowców we Wrocławiu, Warszawie, Łodzi, Skierniewicach i Płońsku w ramach projektu „Study Tours to Poland – ukraińska administracja samorządowa bliżej obywatela” współfinansowanego przez Program MSZ „Polska Pomoc” oraz Fundację im. St. Batorego

Ukraina

Wizyty realizowane w ramach umów grantowych:

Fundacja Aktywności Obywatelskiej, ul. Chopina 18/13, 20-023 Lublin

Wizyta 10 liderów organizacji pozarządowych w Warszawie oraz w Lublinie

Ukraina, Mołdowa

Fundacja Rozwoju Świętochłowic, ul. Harcerska 1, 41-600 Świętochłowice

Wizyta 11 specjalistów Ministerstwa Przemysłu Węglowego Ukrainy oraz dyrektorów kopalń w Katowicach i Gliwicach.

Ukraina

Fundacja „Rozwiń Skrzydła”, ul. Rybna 7, 20-114 Lublin

Wizyta 10 metodyków, nauczycieli i dyrektorów białoruskich szkół w celu zapoznania z systemem oświaty powszechnej w Polsce.

Białoruś

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85, III p., 00-382 Warszawa

Wizyta studyjna 15 młodych liderów z 4 regionów Rosji, poświęcona sytuacji w Polsce 20 lat po transformacji.

Federacja Rosyjska

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (PAFW) została założona w USA przez Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości (PAFP). W roku 2000 Fundacja otworzyła Przedstawicielstwo w Polsce i rozpoczęła działalność programowa.

PAFW finansuje swoją działalność z przychodów funduszu wieczystego, którego źródłem są środki otrzymane z Polsko-Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości. Dotychczas PAFP przekazał do funduszu wieczystego Fundacji 250 mln USD.

Celem PAFW jest działanie na rzecz umacniania społeczeństwa obywatelskiego, demokracji i gospodarki rynkowej w Polsce, w tym wyrównywania szans rozwoju indywidualnego i społecznego, a jednocześnie wspieranie procesów transformacji w innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Swoją misję Fundacja urzeczywistnia poprzez realizację programów w następujących obszarach tematycznych: inicjatywy w zakresie edukacji, rozwój społeczności lokalnych i dzielenie się polskimi doświadczeniami z transformacją.

W programach krajowych Fundacji dominują dwa motywy: wyrównywanie szans edukacyjnych, zwłaszcza młodzieży z terenów wiejskich i małych miast, a także pobudzenie i wspieranie inicjatyw obywatelskich służących rozwiązywaniu lokalnych problemów i wzmacnianiu aspiracji rozwojowych. Fundacja stara się podejmować i wspierać przedsięwzięcia, które nie tylko służą równaniu szans edukacyjnych, ale generalnie sprzyjają modernizacji oświaty i poprawie jej jakości. Drugi wiodący motyw w działaniach Fundacji stanowi wzmacnianie i pobudzanie energii obywatelskiej na terenach wiejskich i w małych miastach. W głównym nurcie działalności Fundacji mieszczą się także przedsięwzięcia bezpośrednio wspierające polskie organizacje pozarządowe, będące istotnym czynnikiem rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Poza programami krajowymi Fundacja jest zaangażowana w inicjatywy mające na celu dzielenie się polskimi doświadczeniami w zakresie transformacji z innymi krajami Regionu. W ramach tego obszaru realizowane są dwa programy: Przemiany w Regionie „RITA” oraz Program Stypendialny im. Lane’a Kirklanda.

W 2008 roku Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności została partnerem Fundacji Billa i Melindy Gates w długofalowym przedsięwzięciu, jakim jest Program Rozwoju Bibliotek, którego celem jest ułatwienie polskim bibliotekom publicznym na terenach wiejskich i w małych miastach dostępu do komputerów, Internetu, a także szkoleń w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych dla spełniania indywidualnych aspiracji użytkowników bibliotek oraz rozwoju lokalnych społeczności.

Od roku 2000 Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności przeznaczyła na swoje programy ponad 70 mln USD. Zdecydowana większość tych środków posłużyła sfinansowaniu ponad 6000 projektów lokalnych oraz blisko 18 000 stypendiów.

Kontakt:

Przedstawicielstwo w Polsce

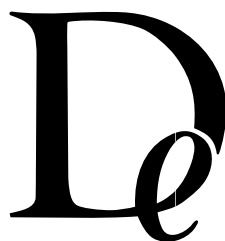
Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

ul. Dobra 72, 00-312 Warszawa

tel. (22) 828-43-73, fax (22) 828-43-72

www.pafw.pl

Fundacja Edukacja dla Demokracji

Celem działającej od 1989 roku Fundacji Edukacja dla Demokracji jest krzewienie wiedzy o demokracji i gospodarce wolnorynkowej oraz umiejętności działania obywatelskiego w państwie demokratycznym. Pierwszym zadaniem Fundacji jest udzielanie pomocy w tej dziedzinie nauczycielom, wychowawcom, działaczom organizacji pozarządowych, związkowych, młodzieżowych i samorządowych w Polsce i w innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

W przekonaniu, że społeczeństwo obywatelskie istnieje nie tylko dla wybranych, Fundacja Edukacja dla Demokracji wspiera społeczności lokalne, w Polsce i poza jej granicami, w ich działaniach na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności na terenach, gdzie ograniczony jest dostęp do edukacji, rynku pracy i możliwości współdecydowania o własnym losie.

Fundacja realizuje swoje cele, w Polsce i poza jej granicami, poprzez:

- działalność edukacyjną na rzecz demokracji, obejmującą m.in. szkolenia i publikacje;
- inicjowanie i wspieranie współpracy oraz działań organizacji, których cele są zbieżne z celami Fundacji;
- aktywizację środowisk lokalnych i przełamywanie barier bezsilności, w szczególności na terenach o wysokim bezrobociu oraz na terenach wiejskich i wielkoprzemysłowych;
- wspieranie samorządności i lokalnych inicjatyw obywatelskich;
- uspołecznienie szkoły - wspieranie świadomego udziału społeczności lokalnej: rodziców, pedagogów, uczniów oraz samorządu terytorialnego w decydowaniu o lokalnej polityce edukacyjnej, treściach i metodach oraz programie wychowawczym szkoły.

Budując swoje programy na fundamencie lokalnych tradycji i kultury Fundacja współpracuje z ludźmi różnych narodowości, wyznania czy przekonań politycznych. Swoje programy realizuje w chwili obecnej w Polsce, Białorusi, Ukrainie, Mołdowie, Tadżykistanie, Kirgistanie, Mongolii, na Zakaukaziu i w Rosji.

Fundacja Edukacja dla Demokracji jest aktywnym członkiem Związku Stowarzyszeń Grupa Zagranica (www.zagranica.org.pl) oraz inicjatorem Education for Democracy International Network, nieformalnej międzynarodowej sieci niezależnych organizacji obywatelskich działających w sferze edukacji obywatelskiej w krajach Europy Wschodniej i Azji Centralnej (www.editnet.org).

Realizacja programów Fundacji jest możliwa jedynie dzięki wsparciu wielu osób indywidualnych i firm wspierających nas poprzez Obywatelski Fundusz Demokratyczny oraz darczyńców instytucjonalnych, wśród których znajdują się m.in. National Endowment for Democracy, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja im. Stefana Batorego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Open Society Institute, Komisja Europejska, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich oraz Fundusz dla Organizacji Pozarządowych.

Kontakt:

Fundacja Edukacja dla Demokracji

ul. Nowolipie 9/11, 00-150 Warszawa,

faks: +48 (22) 635 40 06

[Http://www.edudemo.org.pl](http://www.edudemo.org.pl)

10 лет Программы RITA в числах

Количество частично финансируемых проектов: **650**

В том числе:

- **521** проект, реализованный неправительственными организациями;
- **102** проекта, реализованные школами;
- **27** проектов, реализованных другими учреждениями.

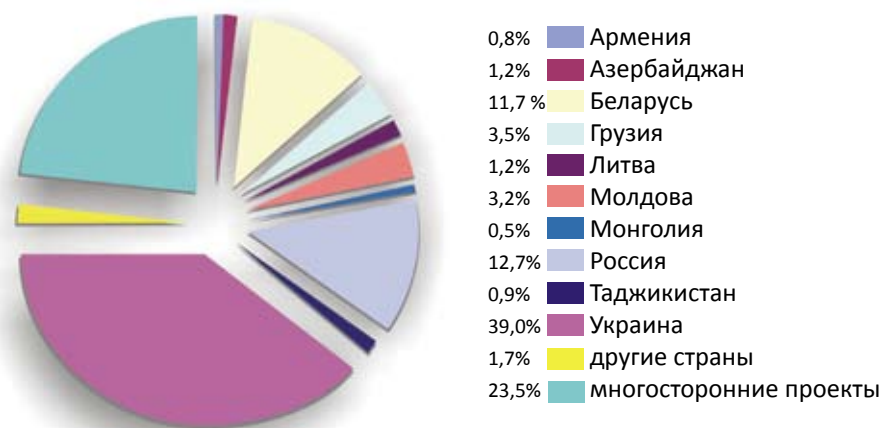
Количество дотированных учреждений **387**

В том числе:

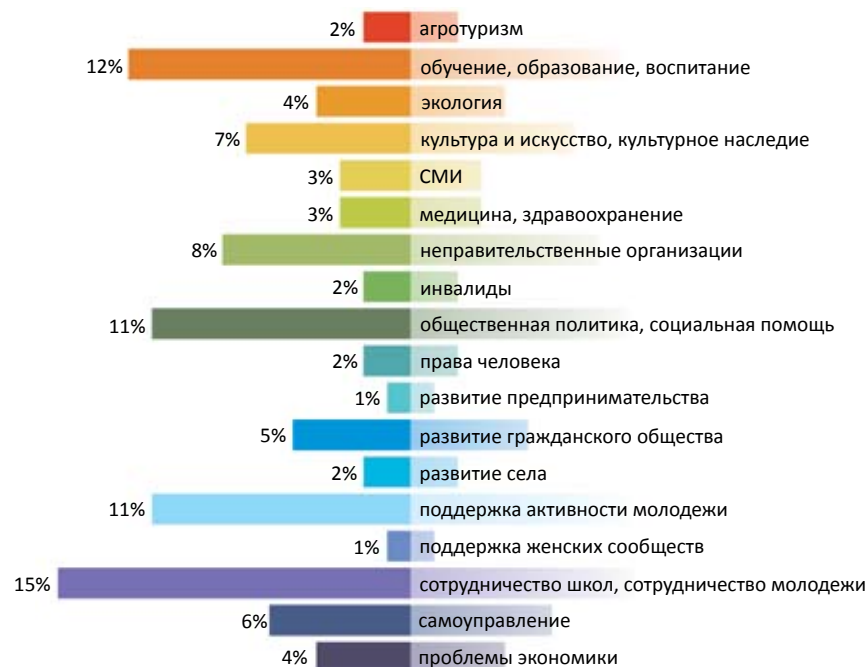
- неправительственных организаций: **276**
- школ: **91**

Общая сумма дотаций проектов: **20 840 000 PLN**

Проекты в отдельных странах

Проекты по отдельным категориям

Количество участников тренингов и семинаров в рамках Программы RITA: **2000** человек.

В том числе, например:

- **12 тренингов** в Польше и за рубежом по вопросам международного сотрудничества, число людей, прошедших подготовку: **288**
- **2 курса** подготовки тренеров: базового и продвинутого уровня - **для 16 человек каждый**
- **14 «сватаний»**, в которых приняло участие **367 школ** из Польши, Украины, Беларуси и Российской Федерации.

Содержание

Публикация «10 лет Программы Преобразования в Регионе RITA» представляет собой обзор достижений многолетнего мероприятия Польско-американского фонда свободы, реализованного Фондом Образование для демократии.

Созданная в 2000 году Программа поддерживает обмен польским опытом в области демократических перемен и развития с обществом стран Восточной Европы, Кавказа и Центральной Азии. Одновременно особый упор делается на формирование новых лидеров и общественных, интеллектуальных, экономических элит, готовых и способных действовать для развития демократии, рыночной экономики, а также гражданского общества. Дополнительно, в рамках Программы имеет место популяризация идеи международного сотрудничества, диалога культур, а также стандартов трансграничного сотрудничества.

За 10 лет существования Программы было предоставлено 650 дотаций на общую сумму превышающую 20 миллионов злотых. Многие из дотированных мероприятий принесли реальные и долгосрочные результаты. Реализованные проекты характеризовались значительным тематическим разнообразием, однако среди них на первый план выдвигались: местное самоуправление и поддержка территориальных самоуправлений в странах бывшего СССР; образование — методы обучения, поддержка учителей и местных лидеров; помощь инвалидам; экология, защита окружающей среды; защита местного культурного наследия. Программа создает возможность осуществлять значительно больше мероприятий софинансированных другими спонсорами, но в то же время также проектов небольших неправительственных организаций, которые до сих пор не участвовали в международном сотрудничестве со странами бывшего СССР.

Программа „Преобразования в Регионе“ RITA — это не только дотации. В течение 10 лет Программа сопутствовала происходящим изменениям и достраиваясь до условий работы польских неправительственных организаций на Востоке и их партнеров. В рамках Программы проводилась попытка воздействия на формирование более благоприятных условий работы организаций, осуществляющих международные действия, а также способствования сплочению этой среды.

В 2004 году началась реализация студийных визитов для студентов из Беларуси, Украины и Калининградской области, а также для специалистов из Восточной Европы. Это программное ответвление быстро превратилось в отдельное, широкое направление — Программу Study Tours to Poland, ответственность за реализацию которой с 2007 г. несет Коллегия Восточной Европы им. Яна Новака Езёранского, в сотрудничестве с Фондом Borussia.

С 2005 года, на волне взаимного роста заинтересованности и симпатии между поляками и украинцами после Оранжевой революции, Программа RITA усилила свою работу для поддержки и популяризации сотрудничества школ. Состоялось 14 обучающих встреч для учителей, в которых приняло участие больше 367 школ из Польши, Украины, Беларуси и Российской Федерации. Во время этих мероприятий, шутивно называемых „сватаньем“, учителя и руководство школ имели возможность найти школу-партнёра, а также подготовиться к международному обмену. Были изданы буклеты на польском и украинском языках, представляющие собой компендий знаний, необходимых при организации школьного обмена.

С первого выпуска Программы весьма важным компонентом являлся обмен информацией и облегчение налаживания контактов между организациями и учреждениями из Польши и стран Восточной Европы, Кавказа и Центральной Азии. Была оказана поддержка при издании так называемых атласов неправительственных организаций из Украины, Калининградской области, Беларуси и Молдовы. В сотрудничестве с Ассоциацией Klon/Jawog на сервере www.ngo.pl создалась база данных неправительственных организаций из Восточной Европы, а также база, содержащая информацию о деятельности польских неправительственных организаций за пределами страны. Программа способствовала реализации INFRUST - Information and Trust — идеи придуманной FRDL-Ольштын, а также Нидзицким фондом развития „Nida” с польской стороны, и Ассоциацией Молодежь за свободу слова из Калининграда, благодаря которой в течение нескольких лет было создано больше 100 польско-русских партнёрств по проведению проектов. В сотрудничестве с Группой Заграница, нами было издано семь выпусков диска CD-ROM, посвященного деятельности польских неправительственных организаций за пределами страны. Оказывалась также поддержка ряда студийных визитов польских организаций в Калининградскую область Российской Федерации и в Молдову, а также организованного Группой Заграница в 2009 г. Неправительственного польско-русского форума.

Предложение Программы «Преобразования в Регионе» - RITA включает среди других:

- Открытые грантовые конкурсы для неправительственных организаций на реализацию проектов, целью которых является передача партнерам из стран, охваченных Программой, польского опыта в области преобразований, а также налаживание контактов и развитие сотрудничества на местном уровне.
- Помощь в установлению контактов с иностранными партнерами, информирование о действиях польских неправительственных организаций в странах-партнерах, а также поддержка коалиции польских неправительственных организаций, действующих за пределами страны.
- Платформа обмена информацией между организациями и учреждениями гражданского общества стран Евросоюза, Восточной Европы, Кавказа и Центральной Азии через портал www.civicportal.org.
- Встречи грантополучателей Программы, польско-украинские встречи учителей, начинающих межшкольное сотрудничество, стационарное и интернетное обучение, стажировки для восточных партнеров грантополучателей Программы RITA, а также конкурсы на дидактические материалы, укрепляющие международное сотрудничество и фоторепортажи с проектов.
- „Study Tours to Poland” - студийные визиты для студентов и специалистов из стран Восточной Европы, проводимые с целью ознакомления с Польшей и обмена опытом относительно демократических и рыночных преобразований, создания правового государства, укрепления местных обществ и гражданских инициатив.

10 years of RITA Program in figures

Number of projects receiving supplementary funding: **650**

Therein:

- **521** projects carried out by non-governmental organizations;
- **102** projects carried out by schools;
- **27** projects carried out by other entities.

Number of grant-receiving entities: **387**

Therein:

- Number of subsidized non-governmental organizations: **276**
- Number of subsidized schools: **91**

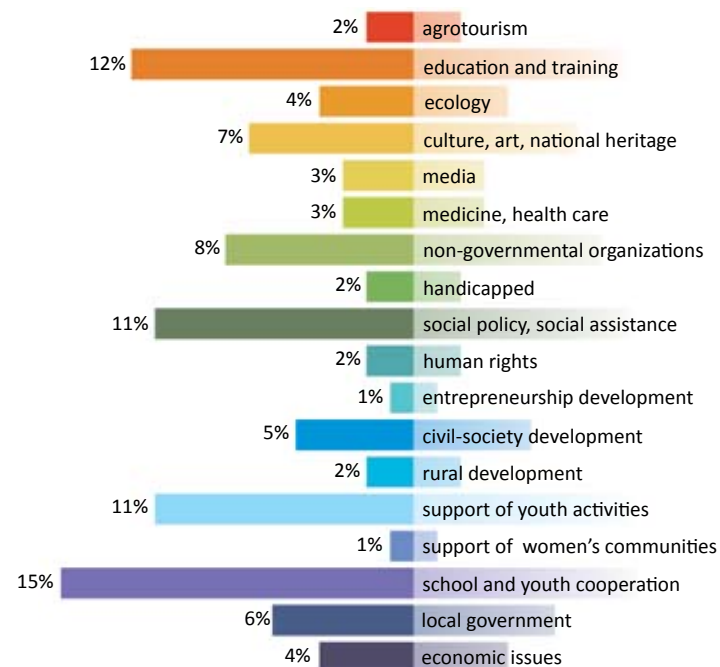
Value of total grants awarded: **20 840 000 PLN**

Projects from individual countries

0,8%	Armenia
1,2%	Azerbaijan
11,7%	Belarus
3,5%	Georgia
1,2%	Lithuania
3,2%	Moldova
0,5%	Mongolia
12,7%	Russian Federation
0,9%	Tajikistan
39,0%	Ukraine
1,7%	Other countries
23,5%	Multilateral projects

Projects in individual fields

Number of participants of RITA training sessions and seminars: **2000**

Including:

- **12 training sessions** in Poland and abroad concerning international cooperation – number of participants **288**
- **2 courses for 16 participants each** on training skills (basic and advanced level)
- **14 "matchmaking" sessions**, in which **367** schools from Poland, Ukraine and the Russian Federation took part.

Summary

The publication “10 years of Region in Transition (RITA) Program” provides a good cross-section of the Region in Transition (RITA) program – a long-standing initiative of the Polish-American Freedom Foundation being implemented by the Education for Democracy Foundation.

Launched in 2000, the Program supports the sharing of Poland’s experience in democratic and developmental changes with the societies of the countries of Eastern Europe, the Caucasus and Central Asia. We have also placed emphasis on the grooming of new leaders as well as social, intellectual and economic elite, prepared and qualified to build democracy, a market economy and civil society.

What is more, the Program also promotes the idea of international cooperation, inter-cultural dialogue and standards in trans-border collaboration.

In the course of 10 years, our Program has awarded 650 grants totaling more than PLN 20 million. Many of the endeavors that received such supplementary funding have produced real, long-term effect. The implemented projects were characterized by a considerable thematic diversity, however some dominated, such as: local self-governments and support for territorial self-governments in the NIS; education – educational methods, support for teachers and local leaders; support for disabled persons; ecology, environmental protection; protection of local cultural heritage. Program makes it possible to implement a significantly larger undertakings co-funded by other sponsors, as well as projects of organizations that have not been involved in international cooperation with the NIS so far, mostly smaller NGOs.

But the RITA program goes beyond grants. Over the past decade, the program has accompanied ongoing transition and has changed itself to adapt to the conditions in which Polish NGOs and their partners in the East have to work. As part of the Program, we have sought to bring about friendlier working conditions for organizations engaged in international efforts and to promote the community’s consolidation.

In 2004, we began organizing study visit for students from Belarus, Ukraine and the Kaliningrad Obvod as well as for professionals from Eastern Europe. That program path soon evolved into a separate, broad current – the Study Tours to Poland program. Since 2007, the Jan Nowak Jeziorański East European College in cooperation with the Borussia Foundation is responsible for its implementation. Since the beginning of the implementation of STP Program 1805 professionals (mainly from Ukraine, Georgia, Belorussia, Moldova and Russian Federation) and 1357 students (herein 913 from Ukraine, 225 from Belorussia and 219 from Russia) took part in the study visits.

Following the wave of growing mutual friendship and interest between Poles and Ukrainians that arose in the wake of the Orange Revolution, since 2005 the RITA program has increased its involvement in promoting cooperation amongst schools. Fourteen training meetings for teachers have been held, in which more than 367 schools from Poland, Ukraine, Belarus and the Russian Federation have taken part. During those meetings, humorously referred to as “match-making” sessions, teachers and school administrators had an op-

portunity to pair up with partner-schools and prepare for international exchange. Brochures, which constitute a compendium of knowledge useful when organizing school exchanges, have been published in the Polish and Ukrainian language. Since 2009, we have been expanding the resources of our international-cooperation portal www.civicportal.org with content relating to cooperation amongst schools and young people.

Since the Program’s first edition, of extreme importance to us has been information sharing as well as facilitation of contacts between the organizations and institutions from Poland and Eastern Europe, Caucasus and Central Asia countries. We have lent our support to the publishing of atlases of NGOs in Ukraine, Russia’s Kaliningrad Obvod, Belarus and Moldova. In cooperation with the Klon/Jawor Association, on the server www.ngo.pl we have created a data base of NGOs in Eastern Europe as well as one listing the activities of Polish NGOs operating abroad. We have contributed to the implementation of INFRUST (Information and Trust) – an initiative launched by The Foundation in Support of Local Democracy, the Center in Olsztyn and the NIDA Nidzica Development Foundation on the Polish side and the Youth for Free Speech Association in Kaliningrad. As a result, more than 100 Polish-Russian project partnerships have been established. In cooperation with the Group Abroad, we have issued seven editions of a CD-ROM devoted to the activities of Polish NGOs operating abroad. We have lent support to a number of study visits by Polish organizations to the Russian Federation’s Kaliningrad Obvod and to Moldova as well as the Polish-Russian NGO Forum organized in 2009 by the Group Abroad. And finally, in line with the dynamic development of Internet communication, we have launched an international community portal for international cooperation www.civicportal.org which is attracting new users with each passing month.

The offer of the „Region In Transition” RITA Program consists of:

- Open grant competitions for non-governmental organizations to conduct projects aimed at sharing the Polish transformation experience as well as establishing and strengthening cooperation on the local level with partners from countries covered by the program.
- Assistance in establishing contacts and partnership-based cross-border cooperation, providing information about the activities of Polish non-governmental organizations in partner countries and supporting coalitions of Polish non-governmental organizations working abroad.
- Platform for the exchange of information between civic organizations and institutions from countries of the European Union, Eastern Europe, Caucasus, and Central Asia, among others through the www.civicportal.org portal.
- Meetings of grant recipients, Polish-Ukrainian meetings of teachers beginning cooperation between schools, training courses and e-learning, internships for partners from the program-covered countries of the RITA Program’s grantees, competitions for the best didactical materials on international cooperation and photo stories from the RITA-funded projects.
- “Study Tours to Poland” - study visits for students and professionals from countries of Eastern Europe, which allow the participants to become acquainted with Poland and exchange experiences concerning democratic and free-market transformations, building a country based on the rule of law, and strengthening local communities and civic initiatives.

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

civicportal.org

TRANSITION - I
TRANSI